

VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK K MATERIÁLU S NÁZVEM:

Část materiálu: VI.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony

Dle Jednacího řádu vlády byl materiál rozeslán do mezíresortního připomínkového řízení dopisem ministryně spravedlnosti ze dne 7. 11. 2014, s termínem dodání stanovisek do 8. 12. 2014. Vyhodnocení tohoto řízení je uvedeno v následujících tabulkách. Předržena je resortně členěná tabulka, která obsahuje toliko trvající rozpory. Po ní následuje samostatná tabulka, která obsahuje tyto i všechny zbývající připomínky a jejich vypořádání v rámci připomínkového řízení.

TRVAJÍCÍ ROZPORY

Resort	Připomínky	Vypořádání
Úřad vlády ČR – Kabinet vedoucího Úřadu vlády (VÚV)	<p>K § 35:</p> <p>Nesouhlasíme s tím, aby byla vypuštěna ochranná kompetence zákonného zástupce rozvázat pracovní poměr, pokud je to v zájmu vzdělání, vývoje, nebo zdraví nezletilého. Zájem na vzdělání nezletilého nemusí být jen dokončení povinné školní docházky. V důvodové zprávě je argumentováno mimo jiné směrnicí Rady 94/33/ES o ochraně mladistvých zaměstnanců. Tato argumentace je účelová a vytržená z kontextu. Citovaná směrnice naopak vyžaduje, aby byly chráněny i osoby mladší 18 let. Cílem směrnice není jen zákaz práce určité skupině osob, ale i například zajištění proti hospodářskému zneužívání a proti jakékoli práci, která by mohla škodit jejich bezpečnosti, zdraví nebo tělesnému, duševnímu, morálnímu nebo společenskému vývoji nebo ohrozit jejich vzdělávání (čl. 1 odst. 3).</p> <p>Navržená konstrukce nerespektuje stupeň psychosociální</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Navrhovaná úprava je zcela v souladu s uváděnými mezinárodními standardy i požadavky Evropské unie.</p> <p>Navržené znění je výsledkem důkladného jednání tripartity. Zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů se shodli, že stávající právní úprava je nevhodná a neodpovídá požadavkům praxe, když snižuje právní jistotu jak zaměstnavatelů, tak i samotného zaměstnance. Stávající úprava ve svých důsledcích snižuje ochotu zaměstnavatelů zaměstnávat osoby mladší šestnácti let a osobám starším patnácti let, které dosud neukončily povinnou školní docházku, znemožňuje sjednat si na dobu po jejím ukončení pracovní právní vztah (např. letní brigádu). Ochranná funkce stávající úpravy ve vztahu k některým chráněným hodnotám (vzdělávání, vývoj, zdraví) je přitom sporná. Sjednání pracovní právního vztahu není podmíněno souhlasem zákonného zástupce, ten má možnost pracovní právní vztah toliko rozvázat. Problematická je rovněž návaznost platnosti tohoto rozvázání na</p>

	<p>vyspělosti patnáctiletého člověka a oslabuje rodinné vazby i rodičovskou odpovědnost. Původní koncepce vycházela z jednoduché myšlenky, že na formování osobnosti nezletilého má mít vyšší vliv jeho rodinné prostředí, než zaměstnavatel, potažmo stát. V celé řadě evropských států může nezletilý uzavřít pracovní smlouvu pouze se souhlasem zákonného zástupce (např. Německo, Nizozemsko, Belgie, nebo Rusko). Pravidlo zakotvené v občanském zákoníku je určitým kompromisem.</p>	<p>ingerenci soudu. Rozhodnutí soudu, kterým se rozvázání přivoluje, musí nabýt právní moci do doby, než nezletilý dosáhne šestnácti let. V této době musí také zákonný zástupce doručit zaměstnavateli a nezletilému zaměstnanci okamžité zrušení pracovněprávního vztahu spolu s pravomocným rozhodnutím soudu. Nic přitom nezletilému nebrání uzavřít v té době pracovní poměr znovu.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Netvrdíme, že navržená úprava je v rozporu se směrnicí Rady 94/33/ES. Domníváme se však, že původní úprava lépe odpovídá jejím cílům. Názor vyjadřovaný zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců vychází z ideje, že zaměstnavatel, potažmo stát, má mít vyšší roli při formování osobnosti, než zákonní zástupci nezletilého. To však nepovažujeme za vhodné řešení. V připomínce uvádíme, že souhlas zákonného zástupce se zaměstnáváním nezletilého je běžným řešením zvoleným v evropských státech a že česká úprava je kompromisem. Domníváme se, že tento minimální standard by měl být zachován. Nebráníme se myšlence zahájit diskuzi na téma, zda i v českých realitách by neměla být posílena ochrana nezletilých zaměstnanců například po vzoru některých zahraničních úprav, tedy umožnit nezletilému vstoupit do pracovněprávního vztahu pouze se souhlasem zákonných zástupců.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p> <p>Při projednání připomínky na úrovni náměstků byly opět částečně zopakovány dříve uvedené argumenty a konstatováno, že rozpor mezi oběma institucemi trvá.</p>
--	---	---

	<p>K § 59:</p> <p>Navržená právní úprava dle našeho názoru není řešením problému. Poukazuje jen na skutečnost, že plošný přístup v této oblasti není vhodný. Skutečnost, že doba pro posouzení je příliš krátká a že nebude v soudní praxi možné posouzení v této době uskutečnit, není dle našeho názoru argumentem pro její prodloužení. Připomínáme též, že navrhovaná úprava byla do zákoníku přijata na základě připomínek veřejnosti. Dalším argumentem pro zachování dosavadní tříleté doby je skutečnost, že cílem právní úpravy je, aby omezování svéprávnosti bylo používáno až subsidiárně. Tříletá doba je tak odrazem této nutnosti a potřeby přezkoumat, zda potřeba využití tohoto subsidiárního instrumentu trvá.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Z povahy omezení svéprávnosti jako subsidiárního opatření ještě nutně a pro všechny případy nevyplývá tvrzená nezbytnost přezkumu v relativně krátké tříleté době. Smyslem nejdelší tříleté doby je pouze to, aby k přezkumu důvodů pro dané opatření došlo i tehdy, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje, ani nezahájí-li soud bez návrhu příslušné řízení při změně okolností. Toto řešení je však taktéž plošné a nezohledňuje případy osob, u nichž je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou ani po uplynutí nejzazší zákonem přípustné hranice. Právě u těchto osob plní institut omezení svéprávnosti funkci podpůrného opatření, bez něhož tyto osoby nemohou plnohodnotně žít.</p> <p>Aniž by chtělo Ministerstvo spravedlnosti jakýmkoli způsobem snižovat význam omezení svéprávnosti člověka, nelze ztrácet ze zřetele praktické dopady, které takové rozhodnutí má. Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne</p>

		<p>20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Za současného stavu, kdy bude třeba přezkoumat v krátké době svéprávnost mnoha osob, který byly dříve omezeny na způsobilosti nebo byly způsobilosti zbaveny, a to zejména s přihlédnutím k počtu znalců, které není s to Ministerstvo spravedlnosti ovlivnit, se považuje i přes navrhovanou změnu zákona o zvláštních řízeních soudních za vhodné prodloužit dobu povinného přezkumu svéprávnosti dle navrhovaného znění. Jak plyne z příkladů uvedených v důvodové zprávě, doba pěti let nijak nevybočuje ze standardu vyspělých zemí. Tím samozřejmě není nijak dotčeno, aby osoba omezená na svéprávnosti nebo kdokoli jiný inicioval zahájení řízení o omezení svéprávnosti, resp. zrušení omezení,</p>
--	--	---

		<p>dříve.</p> <p>Navrhovaná pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu chráněna.</p> <p>Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyta svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Rozumíme reálným komplikacím, které jsou spjaty s přezkumem poměrně velkého množství případů. Na druhou stranu se nedomníváme, že může jako argument obstát skutečnost, že neexistuje dostatečný počet znalců, což nemůže Ministerstvo spravedlnosti ovlivnit. Jde o argumenty, které jsou neobjektivně ověřitelné. Jak dále uvádíte, nic nebrání, aby osoba omezená ve svéprávnosti, nebo nikdo jiný, zahájil kdykoliv řízení o zrušení omezení svéprávnosti. V takovém případě přeci nemůže soud odmítnout rozhodnout z důvodu, že není možné určit znalce, který by mohl situaci posoudit. Navíc situaci zjednodušuje navrhované ustanovení § 38 odst. 4 zzřs. Obavy z administrativní zátěže nemohou být legitimním důvodem pro tak zásadní zásah do integrity člověka (nebo pro prodloužení tohoto zásahu). Toto tvrzení je zcela v rozporu s principy, které nový občanský zákoník ve vztahu ke statusovým otázkám fyzických osob prosazuje. Osobám omezeným na svéprávnosti nemůže jít k tíži skutečnost, že stát není schopen zajistit jejich účinnou ochranu a včasný přezkum.</p>
--	--	---

		<p>Omezení doby trvání omezení svéprávnosti bylo v novém občanském zákoníku zakotveno na ochranu osob trpících duševní poruchou, které mají v důsledku svého postavení ztížený přístup k soudu a fakticky nejsou schopny požádat soud např. o navrácení svéprávnosti samy. Uvedené ochranné opatření je požadavkem, který vyplývá ze zásady č. 14 Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy R (99) 4 ohledně zásad právní ochrany nezpůsobilých osob (Doporučení bylo přijato dne 23. února 1990 na 660. zasedání). Nový občanský zákoník též navázal na Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením (především čl. 12 této Úmluvy), kterou Česká republika dne 30. března 2007 podepsala a dne 28. září 2009 ratifikovala, a která představuje odklon od „náhradního“ rozhodování k rozhodování „asistovanému“. Čili je potřeba opustit stávající paternalistický přístup (viz tvrzení Ministerstva, že institut omezení svéprávnosti je plnohodnotným podpůrným opatřením – není) a měnit systém tak, aby osoby se zdravotním postižením mohly plně uplatňovat svá práva.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti však v duchu Úmluvy správně uvádí, že <i>„smyslem nejdelší tříleté doby je pouze to, aby k přezkumu důvodů pro dané opatření došlo i tehdy, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje, ani nezahájí-li soud bez návrhu příslušné řízení při změně okolností“</i>. Naproti tomu však naprosto nelze souhlasit s tvrzením, že <i>toto řešení nezohledňuje případy osob, u nichž je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou ani po uplynutí nejzazší zákonem přípustné hranice</i>. Kdo bude posuzovat nepominutelnost důvodů, jak bude zabráněno zneužití?</p> <p>Smyslem stanovení maximální lhůty pro omezení svéprávnosti bylo zabránění případům, kdy byla osoba omezena/zbavena způsobilosti k právním úkonům, ač k tomu nebyl dán fakticky důvod, nicméně systém díky nedostatečné právní úpravě selhal a člověk pak neměl</p>
--	--	---

		<p>reálně žádnou šanci se bránit. NOZ sice stanoví řadu opatření, která by měla obdobným excesům zabránit, nicméně zásah do svéprávnosti je tak obrovským zásahem do integrity člověka (a dotčené osoby to vnímají velice citlivě), že je povinností státu využít všechny možnosti k tomu, aby se zneužití zabránilo. Upozorňujeme také, že duševní porucha člověka je jen jednou z podmínek pro omezení svéprávnosti a soud se musí zabývat i jinými otázkami.</p> <p>Nesouhlasíme rovněž s odůvodněním MSp, že pětiletá lhůta má být vyhrazena pouze těm osobám, u nichž není naděje na zlepšení celkové situace. Není-li totiž naděje (přičemž s tímto tvrzením se zásadně neztotožňujeme), pak je přezkum zbytečný v jakékoliv lhůtě. A pokud MSp dovozuje, že naděje na zlepšení absentuje pouze po dobu 5 let a pak se situace může změnit, pak nám není zřejmé, proč právě tato lhůta.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné z pohledu VÚV se jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. V případě takového řešení je VÚV ochoten charakter připomínky změnit na doporučující.</p> <p>Při projednání připomínky na úrovni náměstků byly opět částečně zopakovány dříve uvedené argumenty a konstatováno, že rozpor mezi oběma institucemi trvá.</p>
--	--	--

	<p>K § 1124: Upozorňujeme na skutečnost, že právní úprava je kompromisem vzešlým z připomínkového řízení. K dalším zásahům pak došlo na úrovni Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Znovuzavedení institutu předkupního práva nepovažujeme za vhodné s ohledem na ústavněprávní konotace. Většina evropských úprav vylučuje předkupní právo spoluvlastníků, případně jej stanoví pouze pro omezené případy (např. Německo, Rakousko, Nizozemsko, Francie). Zavedení předkupního práva základnímu cíli, kterým je zamezení štěpení vlastnického práva, stejně není způsobilé zabránit, protože předkupní právo nemusí být realizováno. Zákonná úprava také umožňuje ukončit spoluvlastnictví dohodou, a v případě, že se není možné dohodnout, pak lze podat soudu návrh na zrušení, případně oddělení ze spoluvlastnictví. Právní úprava je navíc koncipována takovým způsobem, že dopadá i na situace, kdy se někdo zákonného předkupního práva smluvně vzdal. Taková úprava je v rozporu se zásadou autonomie vůle.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Smyslem navrhované úpravy není zabránit štěpení vlastnického práva. Jejím smyslem je toliko umožnit spoluvlastníkům zabránit vstupu nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví a tím předcházet nežádoucím sporům a problematickému fungování spoluvlastnictví vůbec. Je pouze na spoluvlastnících, zda předkupního práva využijí. Navrhovaná úprava jim navíc nijak nebrání předkupní právo vyloučit, kupříkladu tak, že se dohodnou na možnosti převést spoluvlastnický podíl na třetí osobu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13. května 2003, sp.zn. 22 Cdo 446/2002), anebo se předem dohodnou, že předkupní právo nebudou vůči jakémukoliv kupujícímu uplatňovat (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. února 2004, sp.zn. 22 Cdo 1599/2003).</p> <p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Domníváme se, že znovuzavedení předkupního práva v původním rozsahu je silným narušením zásady autonomie vůle, kterou kodex soukromého práva jinak obecně posiluje. Je pravdou, že v případě, kdy zákon úpravu předkupního práva znovu zavede, může být toto smluvně vyloučeno. Stejně tak může být ale předkupní právo mezi spoluvlastníky smluvně ujednáno tam, kde zákon úpravu předkupního práva znát nebude. Tímto způsobem je možné zabránit třetím osobám nechtěnému vstupu do spoluvlastnictví (pomineme-li spornou efektivitu takového opatření). Taková úprava potom lépe vyhovuje principům autonomie vůle. Dále trvá naše připomínka ohledně formulace ustanovení takovým způsobem, že znovuzavádí předkupní právo i tam, kde se spoluvlastník předkupního práva vzdal.</p>

		<p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstků konstatováno, že rozpor trvá.</p>
	<p>K § 1457 odst. 3 občanského zákoníku:</p> <p>Konstitutivní zápis obmyšleného nepovažujeme za vhodný. Jde o formální podmínku, která může ztížit realizovat účel svěřenského fondu. Navíc se zde zakládá celá řada problémů pro zápis obmyšleného v případě, kdy není přímo ze statutu zřejmé, kdo jím má být. Pokud by se totiž mělo jednat o zápis obmyšleného, kterého neurčil zakladatel, bylo by nutné v řízení o zápisu do veřejného rejstříku dokázat, že nemohlo být postupováno podle § 1457 odst. 1.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Bez konstitutivní evidence obmyšlených svěřenských fondů zřízených k soukromému účelu by evidence ztratila svůj význam, neboť by se značně ztížila možnost dohledat osobu, v jejímž zájmu byl svěřenský fond zřízen a již může být z majetku fondu plněno. Evidence obmyšlených je ostatně zvažována též při přípravě novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.</p> <p>Přezkum splnění podmínek pro zápis určité osoby do evidence lze pokládat za standardní součást obdobných řízení ve věcech veřejných rejstříků. Není zřejmé, v čem by se přezkum návrhu na zápis do evidence měl výrazným způsobem odlišovat kupříkladu přezkumu v řízení o zápis do obchodního rejstříku.</p> <p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Jak je uvedeno v předchozí připomínce, nezpochybňujeme legitimitu úvahy o vedení evidence svěřenských fondů. Je nám známo, že na evropské úrovni se diskutuje evidence obmyšlených. Evidence se ale nerovná konstitutivní zápis. Navíc nám není známo, že by se v rámci Evropské unie někdy diskutovala veřejně dostupná evidence.</p>

		<p>Pokud bude evidence svěřenských fondů vytvořena s pravidly rejstříkového řízení, bude praxe vytvářet komplikované situace pro zápis jednotlivých skutečností. Právní úprava svěřenských fondů není koncipována jako úprava právnických osoby.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
--	--	--

Úřad pro ochranu osobních údajů	<p>Obecně</p> <p>Úřad pro ochranu osobních údajů odmítá osnovu novely jako celek. Tato připomínka je zásadní. Důvody lze rozčlenit na obecné, které jsou popsány v této části, a zvláštní, které jsou popsány v části k jednotlivým ustanovením.</p> <p>Novela NOZ neproporcionálně zasahuje do soukromí. V článku I bodech 17 až 23, článku IV a článku VI neústrojně připodobňuje svěřenský fond právnické osobě. Je však třeba připomenout, že jak anglosaský <i>trust</i>, který je svěřenského fondu vzorem, tak i svěřenský fond samotný, nejsou nějakým druhem právnické osoby, nýbrž věcným právem. Je proto zcela nevhodné, že veřejnoprávní předpisy zacházejí se svěřenským fondem jako s právnickou osobou, místo toho, aby s ním zacházely jako s obligací, což je při absenci dělení vlastnictví na vrchní a užitkové nejbližší právní institut.</p> <p>DPIA zní: „<i>Navrhovaná právní úprava má dopad na</i></p>	<p>ROZPOR – v rozsahu otázky konstitutivnosti zápisu obmyšleného do evidence svěřenských fondů</p> <p>Navrhované zavedení evidence svěřenských fondů není věcnou změnou povahy a funkce svěřenských fondů. Fikce zapsané osoby v zákoně o veřejných rejstřících je pouhou technickou konstrukcí, která umožňuje do reglementace evidence vtáhnout mnohé ze stávajících pravidel těchto zákonů, která nejsou v rozporu s podstatou svěřenských fondů. Zároveň jsou navrhovány od těchto úprav odchylky, které zohledňují charakter svěřenského fondu jako specifické entity. Vhodnost zařazení evidence svěřenských fondů do zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob vyplývá též ze skutečnosti, že středobodem pro fungování svěřenských fondů je rovněž osoba, tj. osoba svěřenského správce.</p> <p>Evidence vystavěná na principech obdobných veřejným rejstříkům umožňuje předcházet nejvýznamnějším rizikům zneužití, která primárně vyplývají z nemožnosti zjistit vznik svěřenského fondu a den tohoto vzniku. Tohoto cíle lze dle názoru ministerstva docílit nejlépe veřejnou evidencí s konstitutivními účinky zápisu pro vznik svěřenského fondu. Stávající právní stav limituje efektivitu</p>
---------------------------------	--	---

<p><i>ochranu soukromí a osobních údajů potud, že se po některých osobách zúčastněných na fungování svěřenských fondů bude napříště vyžadovat zápis vybraných údajů do evidence svěřenských fondů. Dopad do těchto sfér lze shledat i v souvislosti s listinami, které se mají o svěřenských fondech zakládat do sbírky listin. Případné dopady nicméně ve svém souhrnu nepřekračují mez únosnosti, mají svou obdobu v dopadech, které již nyní pro osoby vyplývají z úpravy zákona o veřejných rejstřících, a jsou odůvodněny legitimními cíli, pro něž je evidence svěřenských fondů navrhována.“</i> Tvzení, že „případné dopady nicméně ve svém souhrnu nepřekračují mez únosnosti“ je apriorní a nezdůvodněné. Oním legitimním cílem, pro něž je zveřejňování osobních údajů jako výrazný zásah do soukromí subjektů údajů navrhováno, je usnadnění práce OČTŘ. To však může být legitimním cílem v policejním státě, nikoliv v takovém, který bere ochranu soukromí seriously: Z předmětů věcných práv jsou ve veřejných rejstřících nemovité věci, kde je to tradiční, a automobily, kde je zájem státu mít přehled o vlastnících vyjádřen registračními značkami.</p> <p>Druhým, neméně zásadním, důvodem je zřetel právní jistoty. MS opakovaně sdělovalo, že s opravou nedostatku nelze čekat na judikaturu. Takový postoj je fatálním nepochopením principu dělby moci a smyslu legislativy: „Pokud legislativa na základě aktuálního poznání nestanoví pouze pravidla na dlouho dopředu, nýbrž sama vyhledává mezery v zákoně, nepřijatelným způsobem zasahuje do justice. K vyplnění mezer v zákoně jsou totiž povolány právě soudy, neboť aplikace práva je jejich věcí.“¹ Smyslem</p>	<p>uplatňování soukromoprávních nároků. Navrhovaná úprava však současně umožňuje v širším rozsahu zpřístupnit údaje o některých osobách veřejnosti, čímž je vyhověno požadavku na ochranu soukromí.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Zavedení evidence svěřenských fondů.</p> <p>Argument, že osnova novely mění povahu svěřenského fondu z věcného práva na quasiprávní osobu není nijak diskutován, jen odmítnut. ÚOOÚ proto trvá na tom, že svěřenský fond je věcným právem, jejichž registrace či dokonce zveřejnění je na místě jen ve zcela výjimečných případech, jako jsou nemovité věci, kde je to tradiční, a motorová vozidla, kde se to odvíjí od přidělení registrační značky.</p> <p>Nelze souhlasit s tvrzením, že „středobodem pro fungování svěřenských fondů je rovněž osoba, tj. osoba svěřenského správce“. Zvýraznění role svěřenského správce je v kontinentálním právu toliko náhradní řešení poté, co byl zrušen dualismus vlastnictví, tj. rozdělení na vrchní a užitkové. Podstatný tedy není správce jako osoba, ale správce ve své roli, tj. faktického zástupce zakladatele, resp. jeho vůle. Je to podobné, jako kdyby předkladatel tvrdil, že středobodem je vykonavatel závěti, nikoliv zůstavitel poslední vůle.</p> <p>Co se týká zneužití, ÚOOÚ i nadále trvá na tom, že proti zneužití soukromého práva je nutno se bránit primárně veřejnoprávními nástroji. Větší rigidita českého soukromého práva povede k většímu využívání jiných právních řádů (zde zejména anglosaského či lucemburského) či jiných právních instrumentů (smlouva o správě</p>
--	---

¹ <http://www.ceska-justice.cz/blog/nesmyslne-novelizace-a-noz/>

	<p>zákonodárství není reagovat na každou podružnost a opravovat každý výklad, nýbrž stanovit zásadní mantinely. Zákonodárce má proto zasáhnout do stávající regulace až tehdy, pokud doktrína nebo judikatura dává taková řešení, s kterými zákonodárce nesouhlasí.</p>	<p>cizího majetku či příkazní smlouva), kterým v podmínkách otevřené ekonomiky nelze nijak zabránit, a masivnímu odlivu investic. Sledovaného cíle tak stejně nebude dosaženo.</p> <p>Co se týká toho, že „[n]avrhovaná úprava však současně umožňuje v širším rozsahu zpřístupnit údaje o některých osobách veřejnosti, čímž je vyhověno požadavku na ochranu soukromí,“ je to krok správným směrem. Nicméně předkladatel ho podrobuje testu veřejnému zájmu, aniž by stanovil jakékoliv mantinely, čímž ochranu soukromí efektivně oslabuje až fakticky nuluje.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. ÚOOÚ pokládá zavádění evidence svěrenských fondů za předčasné i s ohledem na neuzavřené přijímání novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Pro případ povinnosti zavést evidenci svěrenských fondů, která by eventuálně mohla vyplynout z evropského práva, ÚOOÚ nicméně odmítá pojetí rejstříku se soukromoprávními důsledky. V takovém případě by se dle ÚOOÚ jevila jako dostatečná neveřejná evidence bez soukromoprávního významu, zejména pro daňové účely. Kompromisní řešení by dle ÚOOÚ bylo nicméně možné spatřovat i v případné neveřejné evidenci obdobné Evidenci listin o manželském majetkovém režimu, která je vedena Notářskou komorou ČR.</p>
--	---	--

<p>UZS ČR</p>	<p>Navrhované znění ustanovení § 411 odst. 3 písmeno a) – stávající bod 10. předloženého návrhu – požadujeme doplnit takto:</p> <p>a) ve věcech obchodních korporací, nadací, ústavů a obecně prospěšných společností,</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Považujeme za diskriminační, jsou-li z povinnosti udělit plnou moc formou veřejné listiny vyjímány obchodní korporace, přičemž subjekty neziskového charakteru, u nichž se pro některá právní jednání zakladatele rovněž vyžaduje forma veřejné listiny, budou nadále nuceny touto formou udělovat i plnou moc. Přitom například nadace založené zahraniční osobou jsou stávající právní úpravou postiženy naprosto stejně jako obchodní korporace se zahraničním vlastníkem či vlastníky. Nevidíme žádný objektivní důvod, proč v tomto případě rozlišovat mezi subjekty v totožném právním postavení.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>K omezení výjimky na obchodní korporace lze uvést, že pouze u nich lze očekávat vyšší míru profesionality. Zatímco v oblasti obchodních korporací není rozumný důvod, aby nestačila plná moc v písemné formě s úředně ověřeným podpisem i tam, kde se pro právní jednání vyžaduje forma veřejné listiny, a není tedy důvod zbytečně navyšovat finanční a časové náklady, u jiných právnických osob naopak nebyl shledán důvod k upravení výjimky.</p> <p>V praxi se také v souvislosti s jinými právnickými osobami, s výjimkou společenství vlastníků jednotek, výraznější problémy nevyskytují. Komplexní řešení problematiky společenství vlastníků je přitom zvažováno v další fázi novelizace, a proto se nyní neobjevuje mezi výjimkami § 441 odst. 3 NOZ.</p> <p>Replika Unie zaměstnavatelských svazů ČR ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Vysvětlení je ve vztahu k neziskovému sektoru jasně diskriminační! Naprosto se nelze ztotožnit s teorií, že by nadace, ústavy a obecně prospěšné společnosti byly méně profesionální než obchodní korporace. Tato teorie není podložena žádným argumentem, který by tuto skutečnost dokazoval! Jde tedy o tvrzení nejen nepravdivé, ale také zjevně nepodložené. Rovněž není pravdou, že by v souvislosti s jinými právnickými osobami nedocházelo k problémům. Naopak, je nám známa řada takových případů, které jsme na vyžádání připraveni doložit. Nicméně, bez ohledu na počty problematických případů považujeme tento přístup za výsměch principům, na kterých stojí občanská společnost a poskytování veřejně prospěšných služeb, které často sám stát neumí zajistit.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti svým vysvětlením pouze dokazuje skutečnost, že stát označuje neziskové organizace za své partnery</p>
---------------	--	---

		pouze proklamativně, ve skutečnosti vyvíjí aktivity opačným směrem.
--	--	---

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K návrhu zákona</p> <p>K části první (změna občanského zákoníku) k § 971 odst. 1 a 4 a návrh na vložení nové části</p> <p>MŠMT na základě svých dosavadních zkušeností s aplikací předmětných ustanovení vyplývajících mj. z jím provedené analýzy ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy má za to, že tato ustanovení nejsou v nejlepším zájmu dětí, a že by vzhledem k nepružnosti této právní úpravy mohlo docházet k porušování práv dětí.</p> <p>Příčinou tohoto stavu je především nepřiměřeně dlouhý proces soudního řízení při přemísťování dětí, který nenavazuje na terapeutickou práci týmu ve školském zařízení, ale také umísťování dětí, pro které by v případě konzultace se školským zařízením mohlo být nalezeno vhodnější řešení jejich situace. Jako příklad lze uvést umístění do diagnostického ústavu za účelem specializovaného programu pro problematické uživatele drog, který trvá šest až osm týdnů, ale změna umístění do jiného školského zařízení po ukončení tohoto programu může být uskutečněna až za několik měsíců (právě</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je informováno o tvrzených komplikacích, které jsou spojovány s novou úpravou rozhodování o umísťování dětí s nařízenou ústavní výchovou do školských zařízení. Eviduje v tomto směru několik podnětů k navrácení právního stavu, který zde byl před 1. 1. 2014. K dané problematice se nicméně objevují různé názory i mezi jednotlivými dotčenými resorty a celá věc tak vyžaduje důkladnou analýzu a případné projednání na širší platformě. Předpokládáme, že o dané věci bude nadále diskutováno v rámci navazující fáze novelizace.</p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při osobním projednání se MPSV a ÚOOÚ vyslovili, že považují návrh MŠMT za protiústavní. Tvrzená protiústavnost má spočívat podle jejich názoru v okolnosti, že o trvání a rozsahu rodičovské odpovědnosti může rozhodovat v souladu s Úmluvou o právech dítěte a Listinou základních práv a svobod pouze soud. Dále bylo zjištěno, že návrh MŠMT je nekompletní v tom smyslu, že nepromítá navrženou změnu do všech relevantních právních předpisů. Zejména není zřejmé, kdo by byl oprávněn rozhodovat o přemísťování dítěte u zařízení, jež nespadají pod MŠMT.</p>
---	---	---

<p>vzhledem k délce soudního řízení).</p> <p>Současná situace má bezesporu i negativní vliv na psychiku dítěte, což může být pro děti v jejich krizové situaci ohrožující.</p> <p>Navrhujeme proto, aby se kompetence k přemísťování dětí v síti zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy vrátila zpět diagnostickým ústavům.</p> <p>Připomínáme, že MŠMT podalo podnět ke změně § 971 odst. 4 občanského zákoníku již v květnu t. r. a Ministerstvo spravedlnosti přislíbilo podnětu MŠMT vyhovět. MŠMT považuje svůj podnět za natolik závažný, že je nezbytné jej řešit již v této novele občanského zákoníku.</p> <p>Odkazujeme také na dopis náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy JUDr. PhDr. Petra Mlsny, Ph.D., č.j. MSMT-22057/2014, ze dne 24. června 2014, adresovaný 1. náměstkovi ministryně spravedlnosti JUDr. Robertu Pelikánovi, Ph.D., ve kterém byl uveden návrh novely § 971 odst. 4 občanského zákoníku a současně i návrh nezbytné novely zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, včetně podrobného zdůvodnění.</p> <p>Domníváme se tak, že vzhledem k návrhu Ministerstva spravedlnosti na změnu § 971 odst. 2 občanského zákoníku, kterou považujeme za přínosnou, je možné současně novelizovat i ustanovení § 971 odst. 4 občanského zákoníku a předkládáme tento návrh:</p>	<p>Výsledek projednání připomínky na úrovni náměstků:</p> <p>Při projednání na úrovni náměstků MŠMT dále objasnilo podstatu své připomínky a vyjádřilo se k dříve vznášeným výhradám. Zejména uvedlo, že návrh dle jeho názoru protiústavním být nemůže, neboť o nařízení ústavní výchovy vždy rozhoduje soud. Daný návrh má toliko svěřit diagnostickému ústavu pravomoc rozhodnout o svěření do jiného zařízení pro výkon ústavní výchovy. Mělo by se tak přitom dít ve správním řízení, soudní přezkum by měl být zajištěn. Tvrzená nekompletnost návrhu by dle MŠMT neměla bránit jeho přijetí. Zařízení návrhem neupravená by měla otázku přemísťování po jeho vzoru řešit obdobně.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstků však rozpor i nadále trvá.</p>
--	---

	<p>V § 971 odstavec 4 zní:</p> <p>„(4) Soud v rozhodnutí, kterým nařizuje ústavní výchovu, označí zařízení, do kterého má být dítě umístěno. Přitom přihlédne k zájmům dítěte, k vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí a k vyjádření diagnostického ústavu, v jehož územním obvodu se nachází zařízení, do kterého má být dítě umístěno. Soud dbá na umístění dítěte co nejbližší bydlišti rodičů nebo jiných osob dítěti blízkých. O přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy rozhoduje diagnostický ústav podle jiného právního předpisu.“. (V poznámce pod čarou odkázat na zákon č. 109/2002 Sb.)</p>	
	<p>Dále požadujeme za část šestou vložit část sedmou v tomto znění:</p> <p style="text-align: center;">ČÁST SEDMÁ</p> <p style="text-align: center;">Změna zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů</p> <p style="text-align: center;">Čl. VIII</p> <p>V § 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 476/2004 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 333/2012 Sb. a zákona č. 303/2013 Sb., odstavec 9 zní:</p> <p>„(9) Přemístit dítě do jiného dětského domova, dětského</p>	<p>Viz výše.</p>

	<p>domova se školou nebo výchovného ústavu může jen diagnostický ústav na základě vlastního podnětu nebo odůvodněné písemné žádosti zařízení, v němž je dítě umístěno, nebo zákonných zástupců dítěte, nebo dítěte nebo orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Jedná-li se o přemístění mimo územní obvod diagnostického ústavu, postupuje se podle odstavce 7.“.</p> <p>Dosavadní část sedmou označit jako část osmou a čl. VIII jako čl. IX.</p>	
--	--	--

ČMKOS	<p>I. OBECNĚ K NÁVRHU</p> <p>Legislativní rada Českomoravské konfederace odborových svazů projednala na svém zasedání dne 2. prosince 2014 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a zasílá k němu následující připomínky.</p> <p>ČMKOS připomíná, že dne 18. června 2014 při jednání náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Roberta Pelikána Ph.D, se zástupci sociálních partnerů (JUDr. Jitka Hejduková, CSc., ředitelka zaměstnavatelské sekce SP ČR, JUDr. Vít Samek, místopředseda ČMKOS) k připomínkám a požadavkům sociálních partnerů týkajícím se dopadů nového soukromého práva bylo mj. dohodnuto řešit některé akutní problémy související s implementací nového soukromého práva v ČR v rámci organizačně</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrána byla zatím pouze taková ustanovení, která současně nevyžadují významný legislativní zásah, popřípadě nevyžadují komplexní uchopení určité otázky. Veškeré dříve uplatněné podněty budou zváženy v rámci další fáze novelizace a dle potřeb konzultovány s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>
-------	---	--

	<p>technické novely nového občanského zákoníku, kterou Ministerstvo spravedlnosti zpracuje v létě, popřípadě v obdobných novelizacích dalších předpisů soukromého práva, které spadají do působnosti Ministerstva spravedlnosti.</p>	
	<p>1. Jednou z dohodnutých změn byla úprava běhu promlčecích a prekluzivních lhůt, kdy v důsledku úpravy obsažené v § 652 a § 654 odst. 2 nového občanského zákoníku došlo oproti předchozímu právnímu stavu v oblasti zákoníku práce k nepříjemnému prodloužení záměrně v něm stanovených krátkých prekluzivních lhůt – podrobný výčet těchto případů obsahuje § 330 zákoníku práce (§ 39 odst. 5, § 57, 58, 59, 72 ad.). Je třeba vzít v úvahu účel takto krátkých prekluzivních lhůt, který je zcela odlišný s vůdčím účelem sledovaným obecnou soukromoprávní úpravou (zejm. ochrana spotřebitele), a kterým je v zájmu plynulé realizace pracovněprávních vztahů snaha co nejdříve odstranit nejistotu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem v příslušné otázce. ČMKOS proto požaduje zpracovat z uvedených důvodů do předložené novely následující úpravu nového znění § 652 občanského zákoníku s tím, že tuto připomínku považuje za zásadní:</p> <p>„§ 652</p> <p>Pokračuje-li běh promlčecí lhůty po odpadnutí některé z překážek uvedených v § 646 až 651, neskončí promlčecí lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy začala znovu běžet. Byla-li lhůta kratší, než šest měsíců, neskončí dříve, než ve lhůtě odpovídající její polovině.“</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti si je vědomo, že při gramatickém výkladu § 654 odst. 2 ve spojení s § 652 OZ lze dojít k závěrům, které přinejmenším zčásti popírají smysl prekluzivních lhůt. Je však třeba poukázat na to, že již dnešní doktrína se s touto problematikou vypořádává, a to odlišně od Vašeho návrhu. Tak například M. Števček in <i>Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2284</i> uvádí, že „<i>se ustanovení § 652 v případě prekluzivních lhůt nepoužije a spočívající prekluzivní lhůta po odpadnutí překážky bude plynout jen ve své zbytkové části.</i>“ K dalším názorům srov. například J. Morávek: K prodloužení lhůty pro žalobu na určení neplatnosti skončení pracovního poměru, <i>Právní rozhledy</i> 18/2014.)</p> <p>Nutno rovněž podotknout, že i Vámi navrhovaný text, by mohl působit aplikační potíže. Otázkou by například mohlo být, zda navrhovaný text připouští opakované přerušení téže prekluzivní lhůty dle § 648 OZ. Rovněž je otázkou, zda má být daný problém řešen změnou § 652, nebo by spíše bylo vhodnější jej řešit obecně v ustanovení § 654.</p> <p>Z výše uvedeného vyplývá, že si problematika běhu prekluzivních lhůt vyžádá další diskuzi, a proto se Ministerstvo spravedlnosti nerozhodlo zasáhnout do textu zákona již v rámci urgentní novely.</p>

		<p>Bude však ambicí aplikaci ustanovení o promlčecích lhůtách na lhůty prekluzivní vyjasnit v následující novele občanského zákoníku.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Doktrinální výklady v praxi nemají žádnou závaznost, judikatura soudů je v nedohlednu.</p>
	<p>Další dohodnutou změnou bylo vypuštění pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. v jiné jej nahrazující právní úpravě ve vztahu k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím. Důvodem je skutečnost, že uvedené pojmy narušují autonomii odborových organizací a organizací zaměstnavatelů ve vnitřních záležitostech, mezi něž patří i úprava vzájemných vztahů odborových organizací v rámci jejich struktury garantovaná z pohledu české právní úpravy nadřazenými mezinárodními úmluvami, které Česká republika ratifikovala. V daném případě jde zejména o Úmluvu Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.).</p> <p>Přitom v ustanovení § 3025 nového občanského zákoníku se výslovně hovoří o tom, že ustanovení tohoto zákona o právnických osobách a spolku se použijí na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů přiměřeně jen v tom rozsahu, v jakém to neodporuje jejich povaze zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí) a s odbornou veřejností. Ministerstvo spravedlnosti v tomto ohledu ocení Vaši další součinnost.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současný protiprávní stav je neudržitelný (je nutné neprodleně odstranit rozpor rozpor OZ s ratifikovanou úmluvou MOP č. 87).</p>

	<p>vázána a které upravují svobodu sdružování a ochranu práva svobodně se sdružovat. ČMKOS v této souvislosti výslovně upozorňuje, že</p> <ul style="list-style-type: none"> – podle článku 2 Úmluvy č. 87 <i>“Pracovníci a zaměstnavatelé bez jakéhokoliv rozdílu mají právo bez předchozího schválení ustavovat organizace podle vlastní volby, jakož i stát se členy takových organizací, a to za jediné podmínky, že se podřídí stanovám těchto organizací.”</i> – podle článku 3 Úmluvy č. 87 <i>„Organizace pracovníků a zaměstnavatelů mají právo vypracovávat své stanovy a pravidla, zcela svobodně volit své zástupce, organizovat svoji správu a činnost a formulovat svůj program.“</i> a dále <i>„Veřejné orgány se zdrží jakéhokoliv zásahu, který by omezoval toto právo nebo zabraňoval jeho zákonnému vykonávání.“</i>. <p>Používání pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. v jiné jej nahrazující právní úpravě, ve vztahu k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím je s uvedenými závazky ČR v rozporu, a proto ČMKOS požaduje, aby v rámci předložené novelizace řady předpisů soukromého práva byl vypuštěn pojem „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“.</p> <p>Uvedenou připomínku považuje ČMKOS za zásadní.</p>	
	<p>K ČÁSTI PRVNÍ, Změna občanského zákoníku:</p> <p>V § 147 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Občanský zákoník předvídá, že jakákoli právnická osoba má</p>

<p>plňuje se odstavec druhý, který zní:</p> <p>„(2) Odborové organizace a organizace zaměstnavatelů jsou veřejně prospěšné právnické osoby. Na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů se nevztahují ustanovení odstavce 1 část věty za čárkou, § 148 až § 150.“.</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Veřejná prospěšnost odborových organizací a organizací zaměstnavatelů spočívá především v ochraně hospodářských a sociálních práv zaměstnanců a zaměstnavatelů v sociálním dialogu, kolektivním vyjednávání na principech sociálního partnerství i v rámci tripartitních jednání s vládou a dalšími státními orgány v rozsahu vymezeném zákonem (zejm. § 320 zákoníku práce).</p> <p>Odborové organizace ve významném rozsahu vyvíjejí veřejně prospěšnou činnost nejen v zájmu svých členů, nýbrž v zájmu všech zaměstnanců (tj. i odborově neorganizovaných), jako je tomu např. jejich působení v rámci kolektivního vyjednávání či v rámci kontrolní činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, popř. vykonávají činnosti uvedené v § 320 až 323 zákoníku práce v zájmu všech obyvatel České republiky (projednávají návrhy zákonů a ostatních právních předpisů, ale i nelegislativních opatření vlády a ostatních ústředních správních orgánů týkajících se zájmů všech pracujících, tj. včetně osob samostatně výdělečně činných, nezaměstnaných, důchodců, osob se zdravotním postižením, popř. jiných osob ocitajících se ve zvlášť zranitelném postavení, dbají o dodržování zákoníku práce, zákona o zaměstnanosti a předpisů o BOZP apod.).</p>	<p>zaručeno právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti. Mohlo by tak být považováno za diskriminační, pokud by některé subjekty byly ex lege preferovány před jinými.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Poukazuje přitom na vystoupení náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Pelikána v Legislativní radě vlády dne 15. ledna 2015, ve kterém v zájmu usnadnění jednání o návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti přislíbil tuto připomínku akceptovat v rámci novelizace občanského zákoníku.</p>
--	--

Veřejně prospěšnou činností naplňující vymezení pojmu veřejná prospěšnost v § 146 občanského zákoníku je nesporně i účast odborových organizací na tripartitních jednáních s vládou a zástupci zaměstnavatelů, jejich působení v tripartitně fungující Mezinárodní organizace práce a jejím kontrolním mechanismu, v rámci evropského legislativního procesu (prováděného Komisí a dalšími institucemi EU, popř. v rámci autonomního vyjednávání evropských sociálních partnerů o rámcových dohodách, které se stávají součástí *acquis communautaire* ad.) a evropského sociálního dialogu, kde rovněž hájí a zastupují zájmy zaměstnanců, popř. občanů v širokém spektru projednávaných otázek.

ČMKOS požádala vládu o zastavení přípravy zákona o statusu veřejné prospěšnosti, který považuje za zbytečný a pro fungování občanské společnosti a demokracie v České republice nebezpečný zákona, který směřuje ve svých důsledcích k potlačení neziskového sektoru, ve vztahu k odborům navíc k nepřípustnému zásahu do koaliční svobody (sdružovací právo) garantované mnoha mezinárodními smlouvami, které ratifikovala Česká republika, zejména Úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87. Přijetí tohoto zákona by vedlo k přímému ohrožení demokracie v České republice, které by umožnilo prakticky nekontrolovatelné vyřizování si účtů ze strany státu či konkurence s nepohodlnými neziskovými právníckými osobami.

V každém případě však uplatnění soudní procedury, s níž počítá § 148 a 149 občanského zákoníku nepřijatelným zásahem do svobody sdružování garantované Úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990

	<p>Sb.). ČMKOS v této souvislosti odkazuje na své podrobné stanovisko k uvedenému návrhu zákona a požaduje v zájmu uvedení české právní úpravy do souladu s uvedenou úmluvou výše navrženou úpravu § 147 občanského zákoníku.</p> <p>ČMKOS považuje tuto připomínku za zásadní.</p>	
	<p>1.2 V § 3025 zní: § 3025</p> <p>„(1) Ustanovení tohoto zákona o právnických osobách a spolku se použijí na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů přiměřeně jen v tom rozsahu, v jakém to neodporuje jejich povaze zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které upravují svobodu sdružování a ochranu práva svobodně se sdružovat. Ustanovení tohoto zákona o názvu spolku, členství a jeho družích, zápisu spolku do veřejného rejstříku, pobočném spolku, organizaci spolku, fúzi spolku, rozdělení spolku, se na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů nepoužijí.</p> <p>(2) Odborová organizace a organizace zaměstnavatelů vzniká, mění se, popřípadě zaniká dnem následujícím po dni, v němž bylo doručeno příslušnému správnímu úřadu oznámení o jejím založení, změně, popřípadě zrušení.</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Souběžně s tímto zákonem bude v legislativním procesu projednán návrh zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob,</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Daný podnět směřuje spíše vůči předkladateli zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob. Ministerstvo spravedlnosti nepovažuje za účelné, aby iniciovalo paralelní novelizaci téhož. V takovém případě totiž nelze zajistit vzájemnou kompatibilitu daných úprav. Samotná otázka použitelnosti ustanovení o spolcích na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů by přitom měla být ještě podrobněji projednána, než by mohlo být přistoupeno k eventuelním změnám.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současný protiprávní stav, kdy rejstříkové soudy interpretují uvedené ustanovení bezvýjimečně. je neudržitelný (je nutné neprodleně odstranit rozpor rozpor OZ s ratifikovanou úmluvou MOP č. 87).</p>

	<p>připravovaný na základě dohody vlády se sociálními partnery v rámci RHSD, který přenesse uvedenou agendu na Ministerstvo práce a sociálních věcí. ČMKOS žádá, aby Ministerstvo spravedlnosti zajistilo provázání právní úpravy obou navržených zákonů a zapracovalo do občanského zákoníku navrženou úpravu.</p> <p>ČMKOS považuje tuto připomínku za zásadní.</p>	
	<p>1.3 § 3046 zní: „§ 3046</p> <p>Odborová organizace, organizace zaměstnavatelů, včetně organizací mezinárodních a jejich organizační jednotky evidované podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů se považují za odborovou organizaci, organizaci zaměstnavatelů, mezinárodní odborovou organizaci a mezinárodní organizaci zaměstnavatelů podle tohoto zákona.“.</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Vypuštění pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. v jiné jej nahrazující právní úpravě ve vztahu k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím bylo změnou dohodnutou při shora uvedeném jednání náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Roberta Pelikána Ph.D, se zástupci sociálních partnerů. Důvodem je skutečnost, že uvedené pojmy narušují autonomii odborových organizací a organizací zaměstnavatelů ve vnitřních záležitostech, mezi něž patří i úprava vzájemných</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí) a s odbornou veřejností. Ministerstvo spravedlnosti v tomto ohledu ocení Vaši další součinnost.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současný protiprávní stav, který závažným způsobem zasahuje do organizační autonomie odborových organizací a organizací zaměstnavatelů, je neudržitelný (je nutné neprodleně odstranit rozpor OZ s ratifikovanou úmluvou MOP č. 87).</p>

	<p>vztahů odborových organizací v rámci jejich struktury garantovaná z pohledu české právní úpravy nadřazenými mezinárodními úmluvami, které Česká republika ratifikovala. V daném případě jde zejména o Úmluvu Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.). ČMKOS trvá na realizaci shora uvedené dohody a úpravě znění § 3046 občanského zákoníku.</p> <p>ČMKOS považuje tuto připomínku za zásadní.</p>	
	<p>2. K ČÁSTI ŠESTÉ, Změna zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích):</p> <p>2.1. V § 448 odstavec 1 zní:</p> <p>„(1) Dozorčí rada musí mít nejméně tři členy, počet jejích členů musí být dělitelný třemi.“.</p> <p>2.2. V § 448 odstavec 2 zní:</p> <p>„(2) Dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené jiným právním předpisem v první den účetního období, v němž se koná valná hromada, která volí členy dozorčí rady. Stanovy mohou určit vyšší počet členů dozorčí rady volených zaměstnanci, avšak tento počet nesmí být větší, než počet členů volených valnou hromadou; mohou rovněž určit, že zaměstnanci volí část členů dozorčí rady i při menším počtu zaměstnanců společnosti.“.</p> <p>2.3. V § 448 se vkládají nové odstavce 3, 4 a 5, které znějí:</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Znovuzavedení kodeterminace bude předmětem úvah při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současná právní úprava, která byla realizována bez projednání se sociálními partnery, zásadním způsobem omezila zastupování zaměstnanců prostřednictvím jejich zástupců v dozorčí radě, které patří ke standardním nástrojům vnitropodnikového dialogu ve vyspělých zemích,</p>

„(3) Právo volit členy dozorčí rady mají pouze zaměstnanci, kteří jsou ke společnosti v pracovním poměru, a to přímo nebo, stanoví-li to volební řád, prostřednictvím volitelů. Zvolena může být pouze fyzická osoba, která je v době volby v pracovním poměru ke společnosti nebo je zástupcem nebo členem zástupce zaměstnanců podle jiného právního předpisu. K platnosti volby nebo odvolání členů dozorčí rady volených zaměstnanci se vyžaduje, aby hlasování bylo tajné a aby se voleb zúčastnila alespoň polovina oprávněných voličů nebo zvolených volitelů. Zvolen je kandidát s nejvyšším počtem odevzdaných hlasů, nestanoví-li volební řád pro zvolení většinu jinou. Volby členů dozorčí rady volených zaměstnanci organizuje představenstvo po projednání s odborovou organizací, případně radou zaměstnanců tak, aby se jich mohl účastnit co nejvyšší počet voličů. Nedojde-li k projednání do dvou měsíců poté, co představenstvo odborové organizaci, popřípadě radě zaměstnanců předloží návrh organizace voleb, projedná představenstvo organizaci voleb se zaměstnanci, kteří splňují podmínky podle odstavce 2. Při volbě volitelů se postupuje obdobně. Návrh na volbu nebo odvolání člena dozorčí rady je oprávněno podat představenstvo, odborová organizace nebo rada zaměstnanců, která ve společnosti působí, nebo společně alespoň 10 % zaměstnanců, kteří splňují podmínku podle odstavce 2.

(4) Člen dozorčí rady zvolený zaměstnanci může být zaměstnanci odvolán. Na odvolání zaměstnance z dozorčí rady se použije obdobně ustanovení odstavce 3.

(5) Volební řád pro volbu a odvolání členů dozorčí rady zaměstnanci připraví a schvaluje představenstvo společnosti po projednání s odborovou

	<p>organizací, popřípadě radou zaměstnanců. Není-li jich, volební řád připraví a schválí představenstvo po projednání se zaměstnanci, kteří splňují podmínku podle odstavce 2. Má-li společnost více než jeden tisíc zaměstnanců v pracovním poměru, může volební řád připustit i nepřímou volbu nebo odvolání členů dozorčí rady, budou-li volební obvody stanoveny tak, že každý volitel bude volen přibližně stejným počtem voličů.“.</p> <p>Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 6 až 8.</p> <p>2.4. V § 449 se vkládá nový odstavec 2, který zní:</p> <p>„(2) Rozdílný názor členů dozorčí rady zvolených zaměstnanci společnosti se sdělí valné hromadě spolu se závěry ostatních členů dozorčí rady.“.</p> <p>Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.</p> <p>2.5. V § 450 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:</p> <p>„V zápise se uvede vždy odchylný názor členů dozorčí rady zvolených zaměstnanci.“.</p> <p>2.6. Ustanovení § 457 zní:</p> <p>„§ 457</p> <p>(1) Správní rada musí mít nejméně tři členy, počet jejích členů musí být dělitelný třemi.</p> <p>Dvě třetiny členů správní rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené jiným právním předpisem v první den účetního období, v němž se koná valná hromada, která volí členy správní rady. Stanovy mohou určit vyšší počet členů správní rady volených</p>	
--	--	--

	<p>zaměstnanci, avšak tento počet nesmí být větší, než počet členů volených valnou hromadou; mohou rovněž určit, že zaměstnanci volí část členů správní rady i při menším počtu zaměstnanců společnosti.</p> <p>(2) Právo volit členy správní rady mají pouze zaměstnanci, kteří jsou ke společnosti v pracovním poměru, a to přímo nebo, stanoví-li to volební řád, prostřednictvím volitelů. Zvolena může být pouze fyzická osoba, která je v době volby v pracovním poměru ke společnosti nebo je zástupcem nebo členem zástupce zaměstnanců podle jiného právního předpisu. K platnosti volby nebo odvolání členů správní rady volených zaměstnanci se vyžaduje, aby hlasování bylo tajné a aby se voleb zúčastnila alespoň polovina oprávněných voličů nebo zvolených volitelů. Zvolen je kandidát s nejvyšším počtem odevzdaných hlasů, nestanoví-li volební řád pro zvolení většinu jinou. Volby členů správní rady volených zaměstnanci organizuje statutární ředitel po projednání s odborovou organizací, případně radou zaměstnanců tak, aby se jich mohl účastnit co nejvyšší počet voličů. Nedojde-li k projednání do dvou měsíců poté, co statutární ředitel odborové organizaci, popřípadě radě zaměstnanců předloží návrh organizace voleb, projedná statutární ředitel organizaci voleb se zaměstnanci, kteří splňují podmínku podle odstavce 1. Při volbě volitelů se postupuje obdobně. Návrh na volbu nebo odvolání člena správní rady je oprávněn podat statutární ředitel, odborová organizace nebo rada zaměstnanců, která ve společnosti působí, nebo společně alespoň 10 % zaměstnanců, kteří splňují podmínku podle odstavce 1.</p> <p>(3) Člen správní rady zvolený zaměstnanci může být zaměstnanci odvolán. Na odvolání zaměstnance ze správní rady se použije obdobně ustanovení odstavce 2.</p>	
--	--	--

(4) Volební řád pro volbu a odvolání členů správní rady zaměstnanci připraví a schvaluje statutární ředitel společnosti po projednání s odborovou organizací, popřípadě radou zaměstnanců. Není-li jich, volební řád připraví a schválí statutární ředitel po projednání se zaměstnanci, kteří splňují podmínku podle odstavce 1. Má-li společnost více než jeden tisíc zaměstnanců v pracovním poměru, může volební řád připustit i nepřímou volbu nebo odvolání členů správní rady, budou-li volební obvody stanoveny tak, že každý volitel bude volen přibližně stejným počtem voličů.

(5) Rozdílný názor členů správní rady zvolených zaměstnanci společnosti se sdělí valné hromadě spolu se závěry ostatních členů správní rady.

(6) V zápise ze správní rady se uvede vždy odchylný názor členů správní rady zvolených zaměstnanci.“.

Odůvodnění

Zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností je významným evropským základním právem, které je zakotveno v Chartě základních sociálních práv zaměstnanců Evropské unie přijaté v roce 1989, zmiňuje se o něm 5. předvěť nové evropské Smlouvy, které je potvrzuje, a konečně **článek 153 odst. 1 písm. f) Smlouvy výslovně stanoví, že unie podporuje a završuje aktivity členských zemí mj. při zastupování a kolektivní obraně zájmů zaměstnanců a zaměstnavatelů, včetně účasti při rozhodování o obchodní politice**. Problematicke zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností se věnuje Statut Evropské společnosti, Statut evropské družstevní společnosti a směrnice o přeshraničních (nadmárodních) fúzích.

Národní úpravy zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností vznikají od roku 1950, kdy byl přijat první takový zákon v Německu, poté v 70. letech přijaly obdobné zákony další členské země Evropské unie, a to Nizozemsko, Dánsko, Lucembursko, Švédsko, Portugalsko a Irsko. Následovaly v 80. letech Francie, Řecko, Polsko a Maďarsko a na počátku 90. let Finsko, Československo (1990), Slovinsko, Francie, Polsko s novou úpravou, obdobně jako po rozdělení Československa Česká republika v roce 1997.

Česká právní úprava podnikové správy platná do konce roku 2013 vycházela do velké míry z německorakouského modelu dvoustupňového systému, v němž se na procesu rozhodování podílí představenstvo a dozorčí rada a zaměstnanci jsou oprávněni vysílat své zástupce do dozorčí rady ve státních i soukromých společnostech. **V soukromém sektoru v akciových společnostech s více než 50 zaměstnanci volili povinně jednu třetinu dozorčí rady zaměstnanci.** Teoreticky mohly stanovy společnosti stanovit i vyšší počet (až do 50 %) anebo umožňovat zastoupení zaměstnanců v dozorčí radě i u společností s méně než 50 zaměstnanci.

Dozorčí rada dohlíží na činnost představenstva a na činnost společnosti obecně. Její členové jsou oprávněni nahlížet do veškerých dokladů a záznamů týkajících se činnosti společnosti, kontrolovat účetnictví a rozvahu. Pokud to vyžadují zájmy společnosti, je dozorčí rada oprávněna svolat valnou hromadu a předkládat jí opatření, která navrhuje. Souhlas dozorčí rady je požadován při nabývání nebo převádění majetku překračujícího jednu třetinu jmění společnosti. Pravomoci dozorčí rady mohou dále rozšiřovat stanovy: mohou například stanovit, že

<p>dozorčí rada volí a odvolává členy představenstva.</p> <p>Členy dozorčí rady za zaměstnance volili do konce roku 2013 přímo zaměstnanci. Kandidáty mohli být zaměstnanci nebo členové odborové organizace působící ve společnosti, kteří nemuseli být nezbytně zaměstnanci společnosti. Kandidáty na členství v dozorčí radě (nebo na odvolání z rady) mohly navrhopat odbory, zaměstnanecké rady (pokud existovaly) nebo nejméně 10 % zaměstnanců. Kandidáty mohlo navrhopat i představenstvo.</p> <p>Ve státních podnikách je zastoupení zaměstnanců v dozorčí radě povinné bez ohledu na počet zaměstnanců podniku. Orgány státních podniku tvoří ředitel odpovědný za řízení každodenních záležitostí společnosti a dozorčí rada, která dohlíží na rozhodnutí ředitele a na podnikatelskou činnost. Podobně jako v soukromém sektoru mají zaměstnanci právo jmenovat jednu třetinu členu dozorčí rady.</p> <p>Ve státních podnikách stanoví pravidla volby zaměstnavatel po dohodě s místní odborovou organizací. Členy rady volenými zaměstnanci se mohou stát pouze zaměstnanci. Bez ohledu na oblast činnosti mají členové rady volení zaměstnanci stejná práva a povinnosti jako ostatní členové volení valnou hromadou (v akciových společnostech) nebo jmenovaní státem (ve státních podnikách).</p> <p>Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), který nabyt účinnosti společně s novým občanským zákoníkem od 1. ledna 2014, zrušil povinné zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách obchodních společností. V důvodové zprávě k tomuto zákonu bylo zrušení povinného zastoupení</p>	
--	--

zaměstnanců v dozorčích radách obchodních společností k 1. lednu 2014 odůvodňováno zejména tím, že tato spoluúčast vede ke zhoršení konkurenceschopnosti českých společností. Tato účelová argumentace byla zcela nepodložená, nebyly uvedeny žádné informace, zejména analytické údaje potvrzující uvedené tvrzení. Naopak v řadě velkých akciových společností se toto zastupování zaměstnanců osvědčuje, dává možnost přenášet do řídicích a dozorčích orgánů akciových společností informace o názorech zaměstnanců a o jejich potřebách a podílet se na kontrole správy akciových společností v zájmu ochrany práv zaměstnanců.

Protože tato právní úprava je rozporu s praxí existující v nejvyspělejších a ekonomicky nejsilnějších zemích Evropské unie i s jejími základními právními principy, navrhuje se tímto návrhem vrátit se v této otázce v české právní úpravě k předchozímu právnímu stavu, tj. k právní úpravě povinného zastoupení zástupců zaměstnanců v dozorčích radách akciových společností. S ohledem na uplatnění monistického pojetí správy akciových společností (existuje jen správní rada, nikoliv dozorčí rada) v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), se navrhuje obdobná právní úprava i pro zastoupení zaměstnanců ve správní radě obchodní společnosti.

Navrhovaná právní úprava je důvodná i s ohledem na skutečnost, že již dnes dochází k případům, kdy jsou odvolávání členové dozorčích rad zvolení za zaměstnance i před skončením jejich funkčního období v rozporu s právní úpravou, která takový postup nedovoluje. Takový postup zaměstnavatele při odvolání členů dozorčí rady zvolených

	<p>za zaměstnance je v rozporu s § 775 zákona o obchodních korporacích, podle kterého se „Tímto zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne jeho účinnosti.“ Právo uvedených členů na působení v dozorčí radě vzniklo před účinností tohoto zákona, a nelze tedy postupovat v uvedeném případě podle nové právní úpravy.</p> <p>Postup zaměstnavatele při odvolání členů dozorčí rady zvolených za zaměstnance je rovněž v rozporu i s § 778 zákona o obchodních korporacích, podle kterého „Podle dosavadních právních předpisů se až do svého skončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, které se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že i funkční období uvedených členů dozorčí rady skončí teprve uplynutím příslušné doby od jejich zvolení a nemůže být obchodní společností zkráceno.</p>	
--	---	--

Ministerstvo práce a sociálních věcí	<p>K části první čl. I - Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodům 3 až 5 - § 59</u></p> <p>Zásadně nesouhlasíme s navrhovanými změnami v § 59.</p> <p>Úprava omezení svéprávnosti byla široce a opakovaně v době přípravy nového občanského zákoníku diskutována se zástupci odborné veřejnosti a její koncepce je výsledkem široké shody. Navržená formulace by mohla vést k výkladové nejednoznačnosti, zda se nejvýše přípustné omezení svéprávnosti nejdéle na dobu 3 let (resp. podle návrhu 5 let) vztahuje pouze na nově upravené případy</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Návrhu je vytýkána výkladová nejednoznačnost, která má spočívat v možnosti, že se navrhovaná nejvýše přípustná doba pěti let, na níž lze svéprávnost omezit, může vztáhnout také na omezení svéprávnosti pro vyřízení určité záležitosti. Ministerstvo spravedlnosti soudí opačně, že na rozdíl od navrhovaného znění může svádět k podobnému výkladu stávající dikce daného ustanovení. Její nejednoznačnost se návrh v tomto ohledu pokouší překonat. Za tím účelem stanoví, že týká-li se omezení svéprávnosti jen určité záležitosti, může být člověk omezen na dobu nutnou pro její vyřízení. Toliko pro zbývající případy je pak stanoveno, že</p>
--------------------------------------	--	--

<p>„doby, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou“, nebo rovněž „na dobu nutnou pro vyřízení určité záležitosti“, která může být podle § 59 prvním případem pro rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti. Navrhujeme upravit navrhovanou změnu v § 59 tak, aby bylo zcela nepochybné, že ve všech případech omezení svéprávnosti může soud omezit svéprávnost nejdéle na dobu 3 let (podle návrhu na dobu 5 let).</p> <p>Prodloužení nejvýše přípustné doby pro omezení svéprávnosti ze tří na pět let je podle našeho názoru nedůvodné. Argumentace srovnáním z cizími právními předpisy, které obsahují dobu pěti let, není relevantní, neboť oproti nim starší česká úprava, platná do r. 2013, žádné omezení doby nestanovila. Je tak na jednu stranu zřejmý mezinárodní trend posilování důrazu na časové omezení rozhodnutí o omezení svéprávnosti a na pravidelný soudní přezkum takového rozhodnutí, na druhou stranu lze konstatovat, že v době přípravy quebeckého, francouzského či maďarského zákoníku přistoupily země na časové omezení rozhodnutí o omezení svéprávnosti, ačkoli při srovnání s tehdy platnou českou úpravou by mohly naopak argumentovat, že žádné omezení stanoveno být nemá. Mechanické srovnávání s cizí úpravou je tak zavádějící.</p> <p>Cílem pravidelného přezkumu by mělo být řádné posouzení aktuálního stavu osoby. K radikální změně stavu dané osoby může dojít v poměrně krátké době, a proto považujeme za nevhodné prodlužování doby pravidelného přezkumu. Pravidelný přezkum by měl přispět současně i k minimalizaci využívání omezení svéprávnosti ve prospěch využití nových podpůrných opatření (zastupování členem domácnosti, nápomoc při rozhodování). Soud by proto měl</p>	<p>soud omezí svéprávnost na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou, nejdéle na pět let.</p> <p>Dále je návrhu vytýkáno mechanické srovnávání s cizí právní úpravou. K tomu Ministerstvo spravedlnosti uvádí, že komparativní srovnání patří mezi standardní pomůcku také při tvorbě legislativy. Rovněž připouštíme, že význam takového srovnání nelze přeceňovat a taktéž že je při něm nezbytné přihlížet také ke konkrétním zvláštěnostem určitého právního řádu. V daném případě se nicméně domníváme, že dané srovnání plní roli podpůrného argumentu, který svědčí ve prospěch věcných důvodů, které jsou na podporu navrhovaného řešení uváděny.</p> <p>Konečně je zdůrazňována skutečnost, že prodloužení doby pravidelného přezkumu je nevhodné, neboť v takovém případě nemůže být zohledněna radikální změna poměrů dané osoby, k níž může dojít i v poměrně krátké době. K tomu Ministerstvo spravedlnosti uvádí, že i navzdory prodloužení doby pro přezkum dřívějších opatření není nijak dotčena možnost soudu rozhodnout o změně nebo zrušení dřívějšího rozhodnutí o omezení svéprávnosti, dojde-li ke změně okolností. Zároveň může daná osoba nebo kdokoliv jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti. Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyla svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Institut omezení svéprávnosti nelze automaticky vnímat jako omezení práv určité osoby, ale naopak jako způsob, jakým může být při splnění všech zákonných podmínek ochrana jejích práv lépe zajištěna. Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou</p>
---	---

	<p>k přezkoumání přistupovat s tím, že prodloužení doby omezení je až krajním řešením, pokud není pro ochranu práv dostatečné využití podpůrných opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat možné</p> <p>Změnu procesní úpravy u tzv. ireversibilních stavů a zjednodušení přezkumného procesu považujeme za dostatečnou, a proto požadujeme vypuštění této navrhované změny občanského zákoníku z návrhu.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když</p>
--	--	--

		<p>dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Pokud jde o případy osob, u nichž má dojít k opětovnému rozhodnutí o podpůrném opatření při narušení schopnosti právně jednat, prosadí se již plně nová právní úprava, která vnímá omezení svéprávnosti jako krajní řešení, jež přichází v úvahu až tehdy, nelze-li využít jiných opatření. Mělo-li by být i při aplikaci navrhované úpravy přistoupeno k omezení svéprávnosti, musel by se soud na rozdíl od dnešního stavu vypořádat s tím, zda lze předpokládat, že důvody pro toto opatření po tuto dobu nepominou. Nejdelší pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu daným opatřením chráněna.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: V otázce prodloužení doby pro revizi rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti ze tří na pět let trváme na původním stanovisku.</p> <p>Pokud jde o formulační úpravu, souhlasíme s navrhovaným upřesněním ostatních případů, ve kterých lze omezit svéprávnost člověka na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou. Nadále však platí naše výhrada vůči tomu, aby byl připuštěn výklad, podle kterého se limit pro omezení svéprávnosti na dobu nejdéle 3 let vztahuje pouze na tyto „ostatní případy“ a nikoliv také na omezení svéprávnosti na dobu nutnou pro vyřízení určité záležitosti. V zájmu odstranění všech pochybností proto navrhuje formulovat § 59 následovně:</p> <p>„Soud může omezit svéprávnost pouze na určitou dobu, nejdéle na tři roky. Svéprávnost člověka lze omezit v souvislosti</p>
--	--	---

		<p>s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení nebo v ostatních případech na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou. Uplynutím určené doby omezení svéprávnosti právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do vydání nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.“</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu MPSV jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. S takovým řešením je MPSV připraveno souhlasit. Tzn., že na pouze doporučující připomínku mění MPSV své záporné stanovisko k prodlužování doby pro revizi „starých“ rozhodnutí v přechodném ustanovení § 3033, v případě § 59 trvá MPSV na zásadní připomínce, tedy nesouhlasí s prodlužováním doby trvání rozhodnutí ze 3 na 5 let.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je případně ochotno souhlasit se změnou formulace § 59 v duchu, který byl nastíněn MPSV, aby bylo postaveno najisto, že se nejdelší zákonem stanovená doba vztáhne na všechny případy omezení svéprávnosti.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstků konstatováno, že rozpor trvá.</p>
--	--	---

<p>K části první čl. I - Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodu 12 - § 971 odst. 2</u> Navržená úprava neodstraňuje nedostatky úpravy svěřování dětí do ústavní péče rozhodnutím soudu, ale naopak by je dále prohloubila.</p> <p>Soud v civilním řízení může dítě svěřit do péče jak člověka (fyzické osoby), tak do péče poskytovatele pobytových služeb. A to podle ustanovení § 971 do péče poskytovatelů celkem 7 druhů služeb: 1. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, regulované zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, 2. diagnostický ústav, 3. dětský domov, 4. dětský domov se školou, 5. s určitými výhradami též výchovný ústav (služby 2. – 5. jsou regulovány zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních), 6. domov pro osoby se zdravotním postižením, regulovaný zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, 7. dětský domov pro děti do 3 let, regulovaný zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Na základě ustanovení § 13a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, je soudní svěření dítěte do péče poskytovatele služeb rozšířeno ještě o 8. středisko výchovné péče, regulované zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních, a o 9. zařízení poskytovatele zdravotních služeb obecně, regulované zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.</p> <p>Důvod umístění dítěte do konkrétního druhu služby musí být prokázán v soudním řízení na základě provedených důkazů a na základě volného hodnocení těchto důkazů soudem. Ten je při umísťování dítěte do konkrétního druhu</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Návrh neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Cílem návrhu je pouze rozptýlit výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných případech k opětovnému svěření dítěte do tohoto zařízení. Navrhovanou změnou není nijak dotčen charakter těchto zařízení a jejich funkce vymezené v ustanovení § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ani podmínky pro rozhodnutí o svěření do takového zařízení vymezené v ustanovení § 971 odst. 2 občanského zákoníku.</p> <p>Navzdory zmiňovanému výkladovému stanovisku č. 18 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014 budí stávající znění předmětného ustanovení i nadále nejasnosti. Část teorie i praxe dále zastává stanovisko, že prodloužení pobytu dítěte v daném zařízení není možné. Tyto názory se ostatně objevily i v rámci samotného připomínkového řízení. Za této situace a zejména s ohledem na význam dané problematiky je považován legislativní zásah za nezbytný.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nicméně zpřesní důvodovou zprávu k tomuto návrhu, v němž přiléhavěji popíše výjimečné důvody, které mohou vést k opětovnému svěření dítěte do daného zařízení, a lépe zohlední charakter a funkci zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyplývající ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: Trváme na uplatněné připomínce. Nad rámec uvedeného doplňujeme, že v případě přechodných a krizových forem péče o</p>
--	---

<p>služby (tedy v procesu svěřeni dítěte do péče poskytovatele určitých pobytových služeb v zařízení) vázán v první řadě zásadou nejlepšího zájmu dítěte, konkretizovanou v potřebě identifikovat jeho individuální potřeby a na základě nich pak zvolit nejvhodnější druh služby, který bude schopen nejlépe naplnit individuální potřeby toho kterého dítěte. Vymezení jednotlivých druhů služeb podle jevů a potřeb klientů provádějí uvedené zvláštní předpisy, když cílová skupina jednotlivých druhů služeb se liší jak z hlediska individualizovaných potřeb na určitý typ odborné pomoci, tak také z hlediska povahy pomáhající intervence. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc jsou tak definována jako zařízení, poskytující dětem od 0 do 18 let neodkladnou (okamžitou) popřípadě přechodnou krizovou pomoc (zpravidla do 6 měsíců) z důvodů ohrožení dítěte převážně vnějšími okolnostmi. Diagnostické ústavy jsou pak určeny omezenější cílové skupině dětí zpravidla od 6 do 18 let, jejichž ohrožení má převažující povahu vnitřní (poruchy chování a emocí, zdravotní znevýhodnění apod.), a to na přechodnou dobu zpravidla 8 týdnů. Obě zařízení tak mají povahu služby sociální prevence, když u zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je navíc zvýrazněn krizový charakter služby, zatímco diagnostický ústav se zaměřuje jednak na děti starší a jednak v činnostech při poskytování služby více dominují složky odborné intervence včetně terapeutické. Dětský domov je určen dětem od 3 do 18 let, které současně nevyžadují zvýšenou míru odborné intervence a jejich ohrožení spočívá převážně ve vnějších příčinách (osíření, jiný důvod absence péče vlastní rodiny). Dětský domov se školou je určen dětem zpravidla ve věku 6 až 15 let, jejichž ohrožení již kombinuje vnější příčiny s vnitřními, spočívajícími zejména ve zdravotním znevýhodnění, které však není natolik vážné, že by dítě bylo</p>	<p>dítě je kromě svěřeni dítěte do zařízení podle § 971 odst. 2 obč. zák. upraveno rovněž svěřeni dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 27a zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, podle jehož odst. 9 platí, že <i>pěstounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok. To neplatí, pokud jsou do pěstounské péče téhož pěstouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat pěstounská péče podle věty první u sourozence, který byl do pěstounské péče na přechodnou dobu témuž pěstounovi svěřen jako poslední.</i> V současné době lze výkladové stanovisko KANCLu vztáhnout i na případy pěstounské péče na přechodnou dobu a i zde je proto myslitelné ve výjimečných případech, jsou-li dány přísné podmínky pro svěřeni dítěte do této formy pěstounské péče, vymezené v odst. 7 cit. ust., i ke dni nového rozhodnutí, aby soud i do této formy péče dítě svěřil opakovaně. Provedení změny v občanském zákoníku, kterou nepovažujeme za systematicky správnou ani nezbytnou, by nutně vzbudilo otázky, zda je po provedené změně nadále možný obdobný postup i u pěstounské péče na přechodnou dobu, popř. by si novelizace § 971 odst. 2 občanského zákoníku vyžádala zrcadlovou novelizaci zákona č. 359/1999 Sb., kterou však vzhledem k uváděným skutečnostem považujeme rovněž za nadbytečnou.</p> <p>Dále je třeba poukázat na skutečnost, že s úpravou § 971 odst. 2 o.z. je zákonným odkazem přímo provázána úprava délky pobytu dítěte v péči ZDVOP na základě rozhodnutí soudu v ustanovení § 42 odst. 5 písm. c) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Jakákoliv změna v § 971 odst. 2 o.z. by tak měla bezprostřední dopad i do úpravy činnosti ZDVOP v zákoně č. 359/1999 Sb., včetně nároku zřizovatele ZDVOP na státní příspěvek podle § 42g a násl. zákona č. 359/1999 Sb., který je poskytován z rozpočtové kapitoly MPSV.</p> <p>Upřesnění důvodové zprávy k novelizovanému § 971 odst. 2 by bylo nedostatečné, neboť zpřisňující podmínky pro možnost</p>
--	---

<p>nutno umístit v domově pro osoby se zdravotním postižením. Výchovný ústav je pak určen dětem, které mají výrazné subjektivní obtíže, zapříčiněné zpravidla diagnostikovanými poruchami chování a emocí, které vyžadují mimořádně intenzivní formy pomoci a terapeutického působení. Domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou určeny také dětem, zpravidla ve věku 3 až 18 let, které mají takové zdravotní znevýhodnění, které objektivně vylučuje jejich svěření do péče běžného zařízení. Dětské domovy, dětské domovy se školou a domovy pro osoby se zdravotním postižením nejsou určeny pro poskytování neodkladné (okamžité) popř. přechodné pomoci, ale pro poskytování zpravidla dlouhodobé pomoci, mají tak charakter nikoli služby sociální prevence, ale pobytové služby sociální péče. Dětské domovy pro děti do 3 let jsou pak určeny dětem od 0 do 3 let, příčiny jejich ohrožení jsou jak vnější, tak vnitřní (neuspokojivý zdravotní stav). Neboť existuje obecná tendence děti útlého věku neumísťovat dlouhodobě do kolektivní péče, má tak posledně uvedený druh služby převažující charakter služby sociální prevence, často ovšem krizový, čímž se do určité míry blíží zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc, když však oproti němu je výrazně omezena cílová skupina právě maximálním věkem svěřovaných dětí.</p> <p>Nelze zcela kategoricky souhlasit s tezí, uvedenou v důvodové zprávě k návrhu, že „legitimním důvodem pro ponechání dítěte v takovém zařízení může být například skutečnost, že dítě je na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc již zvyklé, je v něm spokojené a nežádoucím přemístěním by mohly být narušeny jeho sociální vazby nebo jiné zájmy“, neboť je v rozporu s právem. Občanský zákoník nedefinuje obsah pojmu</p>	<p>opětovného rozhodnutí podle § 971 odst. 2 by musili být uvedeny přímo v novelovaném ustanovení, tak aby o smyslu ustanovení nebylo pochyb.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. Vysloven byl nesouhlas i s alternativním zněním formulace, kterou navrhla Veřejná ochránkyně práv: <i>„Je-li to v zájmu dítěte, může soud výjimečně, v odůvodněných případech, svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.“</i></p> <p>Dovětek MSPV ze dne 6. 2. 2015:</p> <p>Bylo totiž přítomnými připomínkovými místy dále nad rámec předchozích připomínek MPSV k původnímu návrhu i repliky z 27. 1. 2014 konstatováno, že „problém“ je vyvolán uměle, reálně tu žádný v obsahu ani aplikaci ustanovení není, neexistuje žádná potřeba změny § 971 odst. 2, kterou by zaznamenávalo MPSV jako resort, do jehož gesce spadá jak úprava podmínek provozu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, tak i ochrana dětí a metodické vedení správních úřadů, které služeb těchto zařízení pro své chráněnce využívají. Právní úprava v praxi bezproblémově funguje a nečiní žádné komplikace. Problém je pouze mediální, vyvolaný jediným z více zřizovatelů tohoto druhu krizové pobytové služby.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstků konstatováno, že rozpor trvá.</p>
---	--

<p>„zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc“. To je definováno v § 42 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, obsahově nezměněně od účinnosti zákona, tj. od 1. dubna 2000 tak, že „zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče, nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (§ 15 – zejména úmrtí nebo hospitalizace rodičů), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotních služeb a v psychologické a jiné obdobné nutné péči. Jedná se tedy pojmově o striktně dočasnou a krizovou formu pomoci. Dotčené zařízení tak ze zákona není povinno ale ani oprávněno poskytovat dětem dlouhodobou residenční péči. Navrhované znění, které důvodová zpráva výše zmíněným výkladem rozšiřuje tak, že teoreticky umožňuje opakovat svěření dítěte do péče tohoto druhu služby po neomezenou dobu, tedy i na mnoho let, tak představuje nepřímou novelu citovaného právního předpisu a z hlediska rodinného práva ruší zásadní pojmový rozdíl mezi zařízením krizové akutní péče (zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc) a zařízením dlouhodobé pobytové péče (typicky dětský domov, zřizovaný zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních). To lze přirovnat k situaci, kdy by Ministerstvo spravedlnosti předpisem občanského práva chtělo přikázat poskytovateli zdravotních služeb, který poskytuje ošetřovatelskou péči, rovněž poskytování léčebné péče, konkrétně například uložit léčebně dlouhodobě nemocných</p>	
---	--

	<p>povinnost provádět chirurgické operace. Takový přístup je nemyslitelný. To samé, co platí v oblasti služeb zdravotních, musí ovšem platit i v oblasti služeb sociálních, včetně služeb pro rodiny a děti.</p> <p>Prodloužit svěřeni dítěte do dotčeného zařízení krizové pomoci tedy není možné z důvodů, které zmiňuje důvodová zpráva, ale pouze tehdy, pokud jsou nadále k okamžiku rozhodování soudu splněna kritéria pro umístění dítěte do péče služby krizového, azylového typu, které § 971 odst. 2 občanského zákoníku přesně vymezuje takto: „v případě, že rodiče nemohou z vážných důvodů zabezpečit výchovu dětí na přechodnou dobu“, což koresponduje s vymezením druhu služby v § 42 odst. 1 citovaného zákona o sociálně-právní ochraně dětí, jímž jsou vymezeny podmínky pro činnost tohoto zařízení. V takovém případě nic nebrání novému rozhodnutí soudu, a to ani podle stávající úpravy, jak konstatovalo již výkladové stanovisko č. 18 expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014. Není tu tak jediný důvod pro jakoukoli změnu platné právní úpravy, tím méně pro změnu, která by mohla svádět k výkladům a následné praxi, která by byla v rozporu se zvláštní právní úpravou zákona o sociálně-právní ochraně dětí, a tedy nezákonná.</p> <p>Z uvedených důvodů proto požadujeme vypuštění této navrhované právní úpravy.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>K části první čl. I – Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodům 17 - 23 - § 1451, § 1452, § § 1457 a § 1474</u></p>	<p>ROZPOR – v rozsahu otázky konstitutivnosti zápisu obmyšleného do evidence svěřenských fondů</p>

<p>Navrhovanou právní úpravu svěrenských fondů považujeme za nepropracovanou a nedostatečně zdůvodněnou.</p> <p>Návrh vůbec nerozlišuje účel svěrenského fondu a rozsah majetku do něho vloženého. V první řadě by měl být registrační princip uplatněn pouze v těch případech, kde tu je kvalifikovaný rozsah svěrovaného majetku (např. 5 mil. Kč), popř. se jedná o majetek určitého druhu (např. obchodní závod). Není naprosto na místě uplatňovat registrační princip na majetek menšího rozsahu, kdy například rodiče vyčlení určité prostředky na úhradu nákladů přípravy na budoucí povolání svého potomka, popř. k zajišťování jiných potřeb dítěte, zejména nezletilého, což je jeden z účelů, který je v zahraničí běžný a který pravidelně zmiňuje i odborná literatura. Není žádný důvod, aby v takových a podobných případech měla být např. veřejnosti známa osoba zakladatele a obmyšleného (proč by například spolužáci studenta měli z evidence zjišťovat, zda ve prospěch jejich spolužáka jeho rodiče založili svěrenský fond).</p> <p>Rovněž nelze souhlasit s myšlenkou, která je uvedena ve zdůvodnění, totiž, že se otevírá prostor pro možnost antedatice vzniku fondu a hrozí narušení právní jistoty třetích osob, neboť to by znamenalo, že se předpokládá nesprávný až protiprávní postup sepisování veřejných listin notáři. Nelze jistě vyloučit pochybení při výkonu notářské činnosti, pokud ale stát notáři svěruje působnost vymezenou notářským řádem, je nezbytné takový výkon považovat za správný, není-li prokázán opak.</p> <p>Argumentace, podle níž „anonymita svěrenského fondu, která vyplývá z toho, že tento fond nemusí být nikde</p>	<p>Připomínce se nevyhovuje. Vzhledem k deklarovaným rizikům možného zneužití, s nimiž je existence svěrenských fondů spojena, se navrhuje evidence všech těchto entit bez rozdílu. Ministerstvo spravedlnosti vychází z předpokladu, že jediným způsobem, jak zajistit věrohodný přehled o existenci svěrenských fondů a aktuálních údajích o osobách s nimi spojených, je zavedení evidence s konstitutivním významem pro jejich vznik. Praxe ukazuje, že veškeré snahy o zavádění evidencí s deklaratorním významem, do nichž je navíc zápis vázán na splnění specifických podmínek, se jeví jako neúčinné.</p> <p>Vzhledem k tomu, že okamžik vzniku svěrenského fondu podle stávající úpravy, je zcela nezávislý na okamžiku sepsání statutu svěrenského fondu notářem, dává stávající úprava prostor pro antedataci vzniku fondu. Ani řádný výkon činnosti notáře tomuto riziku neumožňuje čelit.</p> <p>Zájmu na ochraně soukromí je učiněno zadost možností znepřístupnit veřejnosti údaje o svěrenském správci, obmyšleném nebo zakladateli, a to v širším rozsahu než je tomu u zapisovaných osob.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: S vysvětlením nelze souhlasit. Opět chybí jakákoli přesvědčivá analýza, hovoří se pouze o „deklarovaných rizicích“, což je dle našeho názoru nedostatečné. Lze poukázat, že zásadní výhrady k navrhované úpravě vnesla i připomínková místa, jejichž gesce se návrh úzce dotýká, totiž Úřad vlády a Úřad na ochranu osobních údajů, které MPSV rovněž považuje za relevantní.“</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p>
--	---

	<p>registrován, a nedostupnost statutu svěřenského fondu, který by osvědčoval vztah mezi konkrétní osobou, jakožto zakladatelem svěřenského fondu, a tímto fondem, oslabuje pozici věřitele a limituje užitečnost institutů, které mají sloužit k jeho ochraně (např. relativní neúčinnost)“ není zcela přesvědčivá ve světle výše uvedeného „rodinného fondu“ malého rozsahu, neboť stejnou logikou lze dojít k závěru, že by měly být registrovány veškeré soukromé smlouvy, neboť i ony mohou být (a to mnohem pravděpodobněji, protože jednodušeji) antidatovány a mohou jimi být ke škodě věřitelů převáděny majetky nikoli na svěřenský fond, ale třetí osoby.</p> <p>Vlastní úpravu zápisu svěřenského fondu lze považovat sice za legitimní, ale pouze pokud by bylo splněno hledisko proporcionality ve vztahu k účelu, resp. zejména rozsahu vyčleněného majetku, jak bylo zmíněno výše. Podle našeho názoru v takovém případě není nezbytné měnit právní úpravu v občanském zákoníku, ale postačí úprava zápisu (některých) svěřenských fondů do veřejného rejstříku se zakotvením delikttní odpovědnosti a odpovídající sankce (pokuta ve spojení například s určitými zákazy nakládání s majetkem ve svěřenském fondu v takovém případě apod.). Rovněž v případě návrhů změn regulace svěřenských fondů nebyla předložena žádná přesvědčivá analýza faktického dopadu platné právní úpravy ani následné varianty možných řešení. Požadujeme proto dopracování návrhu tak, aby odpovídal jak potřebám praxe, tak principům legitimacy a přiměřenosti.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. MPSV pokládá zavádění evidence svěřenských fondů za předčasné i s ohledem na neuzavřené přijímání novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Pro případ povinnosti zavést evidenci svěřenských fondů, která by eventuálně mohla vyplynout z evropského práva, MPSV nicméně odmítá pojetí rejstříku se soukromoprávními důsledky. V takovém případě by se dle MPSV jevila jako dostatečná neveřejná evidence bez soukromoprávního významu, zejména pro daňové účely. Kompromisní řešení by dle MPSV bylo nicméně možné spatřovat i v případné neveřejné evidenci obdobné Evidenci listin o manželském majetkovém režimu, která je vedena Notářskou komorou ČR.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstků byl rozsah zásadní připomínky zúžen toliko na otázku konstitutivnosti zápisu obmyšlených svěřenských fondů zřízených za soukromým účelem.</p>
	<p>Nad rámec navrhované právní úpravy k čl. I – Změna občanského zákoníku</p>	<p>ROZPOR</p>

	<p>Navrhujeme upravit rovněž § 2254, týkající se složení jistoty v případech nájmu bytu a domu. Omezení výše jistoty šestinásobkem měsíčního nájemného považujeme za nepřiměřeně vysoké s ohledem na nepříznivou sociální situaci příjemců nepojistných sociálních dávek (ale i ostatních občanů s nižšími příjmy), kdy povinnost hradit takto vysokou jistotu se mnohdy stává zásadní překážkou získání standardního bydlení. Tito občané si nemohou dovolit takto vysokou jistotu hradit a tuto částku nelze v plné výši kompenzovat se systémem nepojistných sociálních dávek. Dle našeho názoru by měla být výše požadované jistoty opět omezena trojnásobkem měsíčního nájemného.</p> <p>Navrhujeme proto upravit uvedené ustanovení takto: „Ujednají-li strany, že nájemce dá pronajímateli peněžitou jistotu, že zaplatí nájemné a splní jiné povinnosti vyplývající z nájmu, nesmí být jistota vyšší než trojnásobek měsíčního nájemného.“.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo pouze k nápravě některých nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrány byly zatím pouze takové oblasti, které nevyžadují významný zásah do úpravy kodexu.</p> <p>Problematika nájmu je nicméně otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen s možným širším zásahem do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>Ministerstvo práce a sociálních věcí i nadále trvá na zásadní připomínce směřující k omezení výše požadované jistoty v případech nájmu bytu a domu opět trojnásobkem měsíčního nájemného. Dle názoru MPSV se nejedná o takovou změnu, která by vyžadovala významný zásah do úpravy kodexu, a lze ji tedy provést již nyní, bez nutnosti novelizace zbytku problematiky nájmu v občanském zákoníku.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Rozpor trvá, MPSV zváží setrvání na dané připomínce.</p> <p>Výsledek projednání na úrovni náměstků:</p> <p>MPSV na své zásadní připomínce trvá.</p>
--	---	---

<p>Nad rámec navrhované právní úpravy k čl. III – Změna zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Nad rámec předloženého návrhu zákona navrhujeme doplnit část druhou návrhu zákona o novelizaci některých dalších ustanovení zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, která se týká úpravy řízení ve věcech osvojení a úpravy řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Jedná se o stejné nebo obdobné připomínky, které MPSV uplatnilo již v červenci 2014 k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s účinností rekodifikace soukromého práva, jenž byl schválen usnesením vlády č. 707 ze dne 3. září 2014. Zásadní připomínky MPSV k tomuto návrhu zákona nebyly Ministerstvem spravedlnosti akceptovány po vzájemné dohodě, že tyto připomínky bude Ministerstvo spravedlnosti nejprve konzultovat s okresními a krajskými soudy a následně budou zapracovány do doprovodné novelizace zákona o zvláštních řízeních soudních, která bude spojena s návrhem novelizace občanského zákoníku. Přes dohodnutý způsob vypořádání však předložený návrh novelizace zákona o zvláštních řízeních soudních neobsahuje žádné změny v úpravě soudních řízení ve věcech rodiny.</p> <p>Proto opětovně uplatňujeme následující návrhy na doplnění zákona o zvláštních řízeních soudních:</p> <p>§ 471 zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Ustanovení § 471 zákona o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZZŘ“), podle kterého „Ve věci samé rozhoduje soud rozsudkem.“ (odst. 1) a „Ve věcech péče soudu o</p>	<p>ROZPOR</p> <p><u>Souhrnné zdůvodnění k návrhům na změnu zákona o zvláštních řízeních soudních</u></p> <p>Předkládaný návrh tzv. malé novely občanského zákoníku má za cíl řešit přednostně pouze nejurgentnější problémy kodexu a bezprostředně navazující průměty těchto změn do dalších právních předpisů. Vámi zaslané podněty k novelizaci zákona o zvláštních řízeních soudních evidujeme a budou zváženy v souvislosti s další novelizací tohoto zákona.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV trvá na všech uplatněných návrzích na doplnění novelizace zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ačkoliv tyto návrhy nejsou promítnutím žádné z navrhovaných změn v občanském zákoníku. Jedná se však o otázky, které jsou vnímány jako sporné nebo nejednoznačné jak ze strany účastníků řízení, tak ze strany opatrovnických soudů a orgánů sociálně-právní ochrany dětí. To, aby tyto otázky byly řešeny až v souvislosti s novelou občanského zákoníku a nikoliv již v rámci první „technické“ novely zákona o zvláštních řízeních soudních, vyplynulo z návrhu Ministerstva spravedlnosti a MPSV tento návrh pouze akceptovalo. Navíc je zřejmé, že některé sporné otázky týkající se uplatňování nové zákonné úpravy rozhodování soudů ve věci svěření dítěte do péče před osvojením a svěření dítěte do předpěstounské péče mají zájem řešit i někteří poslanci, a je bezesporu vhodnější, pokud úprava těchto otázek bude zahrnuta již ve vládním návrhu zákona,</p>
--	---

<p>nezletilé rozhoduje soud s největším urychlením.“ (odst. 2), navrhuje doplnit o následující ustanovení:</p> <p>„Ve věci svěření dítěte do předpěstounské péče rozhoduje soud usnesením. Soud může o návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče rozhodnout i bez jednání.</p> <p>Jde-li o dítě, které je z rozhodnutí soudu svěřeno do předpěstounské péče na přechodnou dobu nebo které je z rozhodnutí soudu svěřeno do péče ústavního zařízení nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 občanského zákoníku, a souhlasí-li orgán sociálně-právní ochrany dětí se svěřením tohoto dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku, soud o návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče rozhodne bezodkladně, nejpozději do 30 dnů od doručení tohoto návrhu. To neplatí, má-li soud za to, že je nezbytné poměry dítěte upravit jiným vhodným způsobem nebo že svěření dítěte do předpěstounské péče není v zájmu dítěte.“</p> <p>Odůvodnění návrhu novelizace k § 471 ZZŘ:</p> <p>Pododdíl ZZŘ „Řízení ve věcech péče soudu o nezletilé“ neobsahuje zvláštní ustanovení o jednání, proto platí obecná úprava § 19, podle něhož „k projednání věci samé soud nařídí jednání, ledaže tento zákon stanoví, že jednání není třeba nařizovat“. Podle § 963 občanského zákoníku „soud může dítě svěřit zájemcům o předpěstounskou péči do předpěstounské péče; její délku stanoví se zřetelem k okolnostem případu. Nad průběhem a úspěšností předpěstounské péče vykonává dohled.“. Důvodová zpráva uvádí, že „účelem předpěstounské péče, tzv. péče na zkoušku, je navázání kontaktů mezi zájemcem o</p>	<p>než aby byla předmětem pozměňovacích návrhů v rámci projednávání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.</p> <p>Duplika MSp:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti průběžně analyzuje uplatňování procesních předpisů, které byly přijaty v návaznosti na rekodifikaci soukromého práva. V průběhu měsíce února 2015 zašle na všechna ministerstva a další subjekty žádost o zaslání podnětů k jejich novele. V rámci této plánované novely budou všechny podněty MPSV detailně diskutovány.</p>
--	---

pěstounskou péči a dítětem.“. V tom se uvedený institut svou povahou, resp. účelem blíží péči před osvojením, v jejímž případě občanský zákoník předpokládal výlučnou pravomoc soudu ke svěřeni dítěte do tohoto druhu péče. V případě předpěstounské péče návrh občanského zákoníku ještě předpokládal i zachování pravomoci rozhodnout o tomto druhu péče ve správním řízení, což však v rámci legislativních prací na doprovodných změnách, souvisejících s rekodifikací, bylo vyhodnoceno jako řešení nesystémové a nevhodné. Proto zákonem č. 303/2013 Sb. byla zrušena v dosavadním § 19 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí pravomoc orgánu sociálně-právní ochrany rozhodovat nejen o svěřeni dítěte do péče budoucích osvojitelů, ale také o péči předpěstounské, zakládaných do té doby správním rozhodnutím.

Na rozdíl od úpravy osvojení, kde se o předání dítěte do péče před osvojením rozhoduje usnesením (a contr. § 435 ZZŘ), však nedošlo k dostatečné procesní reflexi tohoto dočasného hmotněprávního institutu náhradní rodinné péče „na zkoušku“, resp. v pododdíle péče soudu o nezletilé není procesní úprava vůbec zmíněna. To ovšem v praxi od 1. ledna 2014 vede k zásadním průtahům v procesu zprostředkování náhradní rodinné péče, k situacím, kdy jsou děti, a to i raného věku, zadržovány v rozporu s jejich nejlepším zájmem v ústavní péči, dále také ke zcela nesystémovému a nevhodnému nahrazování zrušeného institutu správní předpěstounské péče a nefunkční předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku k těmto účelům zcela nevhodným institutem tzv. hostitelské péče, o níž ve správním řízení na základě závazného stanoviska orgánu sociálně-právní ochrany dětí rozhoduje ředitel ústavního zařízení. Rozhodování o předpěstounské

péči bez lhůt k tomu stanovených po provedeném jednání rozsudkem a současně v oblasti zprostředkování náhradní rodinné péče, prováděného orgány sociálně-právní ochrany dětí, vede k nevyužitelnosti institutu předpěstounské péče, a § 963 občanského zákoníku tak lze v důsledku nevhodné procesní úpravy označit za do jisté míry mrtvé ustanovení. V praxi se vyskytují pokusy neblahý stav procesní úpravy překlenovat současným podáním návrhu na svěřeni dítěte do předpěstounské (popř. pěstounské) péče a návrhu na nařízení předběžného opatření podle § 76 občanského soudního řádu na svěřeni dítěte do péče zájemce o pěstounskou péči, avšak těmto návrhům není soudem zpravidla vyhověno pro absenci naléhavého zájmu a zejména pro formální překážku spočívající v rigidně vykládané zásadě, podle níž předběžným opatřením nelze předjímat rozhodnutí ve věci samé. Předběžná úprava poměrů dítěte v situaci, kdy se dítě nachází v péči a zaopatření ústavního zařízení, popř. v pěstounské péči na přechodnou dobu, nepřichází v úvahu, neboť z formálního hlediska není naplněn znak ohrožení zájmů dítěte (dítě není ohroženo na životě a zdraví).

Navrhujeme upravit soudní rozhodování tak, aby byla naplněna potřeba efektivity a operativnosti rozhodování, kterou do konce roku 2013 zajišťovalo správní řízení. Pokud orgán sociálně-právní ochrany dětí vyjádří souhlas se svěřením dítěte do předpěstounské péče, jak tomu bude zpravidla v případě, kdy se jedná o pěstounskou péči zprostředkovanou státem prověřeným žadatelům o pěstounskou péči, popř. o svěřeni dítěte osobě dítěti sociálně blízké, navrhujeme úpravu, podle níž soud o návrhu na svěřeni dítěte do předpěstounské péče rozhodne bezodkladně, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů, budou-li

	<p>soudem zjištěny důvody pro zamítnutí návrhu. Souhlas orgánu sociálně-právní ochrany dětí se svěřením dítěte do předpěstounské péče může být doručen soudu spolu s návrhem na zahájení řízení jako jeho příloha, popř. může být soudu doručen později. Lhůta pro vydání rozhodnutí soudu se uplatní pouze v případě, že se jedná o dítě, které je z rozhodnutí soudu svěřeno do péče ústavního zařízení nebo do pěstounské péče na přechodnou dobu. Jedná se o jednu z podmínek, která dovolovala do 31. prosince 2013 rozhodnout o předpěstounské péči orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Soud samozřejmě nemusí návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče vždy vyhovět, a to tehdy, má-li za to, že je nezbytné poměry dítěte upravit jiným vhodným způsobem nebo svěřením dítěte do předpěstounské péče není v zájmu dítěte. K těmto poznatkům může soud dojít jakkoli, zpravidla na základě obsahu soudního spisu.</p> <p>Budou-li splněny podmínky pro vydání rozhodnutí soudu ve lhůtě 30 dnů, tedy půjde-li o dítě již umístěné rozhodnutím soudu ve vyjmenovaném typu náhradní péče, bude-li tu souhlas orgánu sociálně-právní ochrany dětí, a nebude-li tu jiný důvod, zejména absence zájmu dítěte, nebude soud muset ve věci svěření dítěte do předpěstounské péče nařizovat jednání. V rámci případného jednání soudu, byť by se dostavili všichni účastníci, popř. další osoby, by dokazování zpravidla nemohlo přinést jiné poznatky, než ty, které při své úřední činnosti zjistil již orgán sociálně-právní ochrany dětí a které pojal do svého úředního vyjádření, požívajícího ostatně presumpce správnosti ve smyslu § 134 občanského soudního řádu.</p> <p>Pokud návrh na svěření dítěte do předpěstounské péče bude splňovat uvedené náležitosti, soud o něm buď do 30 dnů</p>	
--	---	--

	<p>rozhodne (to znamená, že buď mu výslovně vyhoví, nebo ho zamítne), nebo nařídí ve věci jednání, čímž bude 30 denní lhůta vyloučena. Tuto možnost je soudu nezbytné dát, neboť soud může mít oprávněné pochybnosti o vhodnosti svěření dítěte do předpěstounské péče, přičemž možnost rozhodnout bez jednání ve smyslu nově navrhovaného doplnění § 471 ZZŘ je pouze možností, nikoli povinností.</p> <p>V návaznosti na platné znění § 471 odst. 1 ZZŘ vznikají dnes v praxi soudů pochybnosti o tom, ve kterých případech je třeba v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé rozhodovat rozsudkem, a zároveň dochází k odlišnému výkladu soudů ohledně toho, co je třeba považovat za rozhodnutí ve věci samé a co nikoliv. S největšími problémy a nejednotnou praxí je možné se setkat právě v případě rozhodování soudu o svěření dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku. V úpravě řízení ve věcech péče soudu o nezletilé v ZZŘ není rozhodování soudu ve věci předpěstounské péče výslovně upraveno, v § 466 písm. p) se hovoří pouze o rozhodování soudu ve věcech pěstounské péče. Z toho vyplývá otázka, zda je rozhodnutí soudu o svěření dítěte do předpěstounské péče rozhodnutím ve věci samé, o kterém se rozhoduje rozsudkem, anebo je rozhodnutí o svěření dítěte do předpěstounské péče pouze dočasným rozhodnutím, kterým se zatímne upravují poměry dítěte a zájemce o pěstounskou péči do skončení řízení o pěstounské péči, a proto se je třeba o předpěstounské péči rozhodovat usnesením.</p> <p>MPSV a orgány sociálně-právní ochrany dětí se v praxi setkávají se třemi rozdílnými výklady a přístupy soudů ohledně svěření dítěte do předpěstounské péče: Soud rozhodne o zatímním předání dítěte do péče zájemce o</p>	
--	---	--

	<p>pěstounskou péči předběžným opatřením podle § 76 odst. 1 písm. e) o.s.ř. nebo § 102 o.s.ř.</p> <p>Tento postup soudů je v současné době zřejmě převažující. Zároveň se ve své podstatě jedná o obcházení speciálního institutu svěřeni dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku. Soud vyrozumí zájemce o pěstounskou péči o tom, že s odkazem na § 471 odst. 1 ZZŘ je nutné o svěřeni dítěte do předpěstounské péče rozhodovat rozsudkem po nařízeném jednání, zároveň však není vyloučeno zatímní svěřeni dítěte do péče těchto osob usnesením soudu o předběžném opatření podle § 76 odst. 1 písm. e) o.s.ř. nebo bez jednání. Na základě toho zájemci o pěstounskou péči podají soudu návrh na nařízení předběžné opatření a návrh na svěřeni dítěte do předpěstounské péče buďto vezmou zpět, anebo ho vůbec nepodají. Soud pak jako o věci samé rozhoduje pouze o návrhu na svěřeni dítěte do pěstounské péče.</p> <p>Soud rozhodne usnesením o svěřeni dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku a rozsudkem o svěřeni dítěte do pěstounské péče podle § 958 občanského zákoníku</p> <p>Soud v tomto případě nahlíží na svěřeni dítěte do předpěstounské péče jako na věc, která není rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 971 odst. 1 ZZŘ, ale má pouze povahu rozhodnutí, které předchází končenému rozhodnutí ve věci samé, tj. rozhodnutí o návrhu na svěřeni dítěte do pěstounské péče. K tomuto výkladu se přiklonilo i Ministerstvo spravedlnosti ve svém stanovisku ze dne 2. ledna 2014, a to i na základě srovnání s rozhodováním soudu o svěřeni dítěte do péče před osvojením podle § 826</p>	
--	---	--

	<p>občanského zákoníku nebo o předání dítěte do péče budoucího osvojitele podle § 824 občanského zákoníku, kde z § 435 ZZŘ vyplývá, že soud v těchto věcech rozhoduje usnesením. V praxi byl zaznamenán také případ, že stejný soud v jednom případě rozhodl usnesením o svěřeni dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku, zatímco v jiném případě doporučil zájemcům o pěstounskou péči, aby návrh na svěřeni dítěte do předpěstounské péče vzali zpět, a aby místo toho podali návrh na nařízení předběžného opatření o předání dítěte do jejich péče, kterému soud také následně vyhověl.</p> <p>Soud rozhodne usnesením o návrhu na svěřeni dítěte do předpěstounské péče za předpokladu, že tento návrh je podán samostatně ještě před podáním návrhu na svěřeni dítěte do pěstounské péče</p> <p>Soud v tomto případě zastává výklad, že pokud je návrh na svěřeni dítěte do předpěstounské péče podán dříve, než je u soudu zahájeno řízení o svěřeni dítěte do pěstounské péče, je třeba na tento návrh nahlížet jako na návrh na rozhodnutí soudu ve věci samé. Naopak, je-li návrh na svěřeni dítěte do předpěstounské péče podán současně s návrhem na svěřeni dítěte do pěstounské péče (anebo později), nahlíží soud na věc stejně, jak bylo popsáno výše v bodě II., tj. že rozhodnutím soudu ve věci samé je pouze rozhodnutí o návrhu na svěřeni dítěte do pěstounské péče; o tomto návrhu se rozhodne rozsudkem rozhodnutí o návrhu na svěřeni dítěte do předpěstounské péče není rozhodnutím ve věci samé; o tomto návrhu se rozhodne usnesením.</p> <p>S úpravou rozhodování o svěřeni dítěte do předpěstounské péče je přímo spojena také úprava vzniku nároku na dávky</p>	
--	--	--

	<p>pěstounské péče v § 47p odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, kde je s účinností od 1. ledna 2014 zakotveno, že nárok na výplatu dávek pěstounské péče vzniká na základě vykonatelnosti rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče osoby, která má zájem stát se pěstounem. Forma rozhodnutí soudu má proto zásadní vliv na vznik nároku na dávky pěstounské péče. Rozhodne-li soud o svěření dítěte do předpěstounské péče rozsudkem, vznikne nárok na dávky pěstounské péče až vykonatelností rozsudku soudu, tj. zásadně až dnem nabytí právní moci, nestanoví-li soud ve výroku předběžnou vykonatelnost rozsudku. Naopak vydá-li soud usnesení o svěření dítěte do předpěstounské péče nebo usnesení o nařízení předběžného opatření, kterým se dítě předává do péče zájemcům o pěstounskou péči, vznikne dítěti a zájemcům o pěstounskou péči nárok na dávky pěstounské péče v plné výši již za kalendářní měsíc, ve kterém jim bylo usnesení soudu doručeno a ve kterém se usnesení soudu stalo vykonatelným, a to v souladu s § 171 odst. 2 o.s.ř. a § 76d o.s.ř. Vykonatelnost rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče je pro zájemce o pěstounskou péči klíčová i z hlediska uplatnění ostatních nároků v oblasti sociálního zabezpečení, zejména pro možnost čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené a pro uplatnění nároku na peněžitou pomoc v mateřství nebo na rodičovský příspěvek.</p> <p>Cílem navrhované novelizace § 47i ZZŘ je zajistit, aby soud o předpěstounské péči vždy rozhodoval usnesením, obdobně jako soud rozhoduje usnesením ve věci svěření dítěte do péče před osvojením nebo o předání dítěte do péče budoucímu osvojiteli. S ohledem na účel úpravy předpěstounské péče je třeba se přiklonit k závěru, že o předpěstounské péči by měl soud rozhodovat tak, aby dítě</p>	
--	--	--

	<p>mohlo být v případě vyhovění návrhu co nejdříve předáno do péče zájemců o pěstounskou péči, a zároveň aby dítěti i budoucím pěstounům mohlo být co nejdříve poskytnuto hmotné zabezpečení z dávek pěstounské péče, z dávek nemocenského pojištění a z dávek státní sociální podpory. Soud by měl proto rozhodovat o svěřeni dítěte do předpěstounské péče usnesením tak, aby toto rozhodnutí bylo co nejdříve vykonatelné a mohlo co nejdříve naplnit sledovaný účel. Tím se současně zamezí tomu, aby se rozhodování soudu o svěřeni dítěte do předpěstounské péče obcházel prostřednictvím nařizování předběžného opatření soudu o zatímní úpravě poměrů dítěte podle § 76 odst. 1 o.s.ř.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
--	--	--

<p>Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu (dále jen „KML“)</p>	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K části první, Čl. I bodům 4 a 25 (§ 59 a 3033 občanského zákoníku – prodloužení lhůty pro omezení svéprávnosti)</p> <p>Omezení svéprávnosti je vždy mimořádně závažným zásahem do osobnostní integrity omezovaného a jeho základních práv (práva na právní osobnost a na lidskou důstojnost)².</p> <p>Česká republika je od roku 2009 smluvní stranou Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“). Úmluva ve čl. 12 upravuje právo osob se zdravotním postižením na rovnost před zákonem. Článek 12 odst. 2 stanoví, že „Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají, že osoby se zdravotním postižením mají,</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Připomínka vychází z apriorního předpokladu, že prodloužení maximální doby pro omezení svéprávnosti a lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí o obdobném opatření má znamenat zpřísnění stávající právní úpravy.</p> <p>Návrh má však předně odstranit výkladové nejasnosti, které byly s dosavadní dikcí ustanovení spojeny, jednak umožnit, aby mohlo být rozhodnuto o omezení svéprávnosti na dobu pěti let u osob, u nichž je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti v této době nepominou. Důvody pro omezení svéprávnosti se přitom míní souhrn všech předpokladů, při jejichž naplnění může být svéprávnost člověka omezena. Nepostačí tedy například odůvodněný závěr soudu, že se zdravotní stav člověka nezmění, ale</p>
--	--	--

² Nález Ústavního soudu ze dne 18. srpna 2009, sp. zn. I. ÚS 557/09

<p>na rovnoprávném základě s ostatními, právní způsobilost ve všech oblastech života.“ V anglické verzi Úmluvy je pro výraz právní způsobilost použit termín „legal capacity“, který zahrnuje schopnost být subjektem práv a povinností („legal holding“) a také výkon těchto práv a povinností („legal agency“). Dle odstavce 3 citovaného článku pak státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, přijmou odpovídající opatření, aby umožnily osobám se zdravotním postižením přístup k asistenci, kterou mohou pro uplatnění této právní způsobilosti potřebovat.</p> <p>Systémy náhradního rozhodování (omezení svéprávnosti s ustanovením opatrovníka) jsou tak v souladu s Úmluvou nepřipustné a státy mají povinnost přijmout systémy asistovaného rozhodování (osoba není nijak ve svéprávnosti omezena a osoba podpůrce postupuje v souladu s vůlí a přáními podporovaného)³. Považuji proto za nepřijatelné postupovat za této situace zcela protisměrně, tedy dále prohlubovat dopady použití institutu omezení svéprávnosti prodloužením lhůty pro přezkum, zvláště v situaci, kdy v praxi jsou rozhodnutí o omezení svéprávnosti přijímána právě na maximálně přípustnou dobu a zatím stále, v rozporu novou právní úpravou, je omezení svéprávnosti používáno zcela přednostně před použitím alternativních opatření.</p> <p>Lhůta stanovená v přechodných ustanoveních občanského zákoníku pro přezkoumání dosavadních omezení pak garantuje, že lidé, jejichž základní práva jsou často již desetiletí omezena, budou moci v dohledné době konečně využít nová opatření, která jim realizaci právních jednání</p>	<p>také že budou nadále trvat další předpoklady, za nichž lze rozhodnout o omezení svéprávnosti (například hrozba závažné újmy, nebude-li přistoupeno k tomuto opatření). Návrh v tomto ohledu vychází z předpokladu, že institut omezení svéprávnosti nelze automaticky vnímat jako omezení práv určité osoby, ale naopak jako způsob, jakým může být při splnění všech zákonných podmínek ochrana jejích práv lépe zajištěna.</p> <p>Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581</p>
---	--

³ Obecný komentář č. 1 Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením k čl. 12 Úmluvy. Dostupné z: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/031/20/PDF/G1403120.pdf?OpenElement>

<p>zajistí, aniž by to bylo za cenu omezení jejich základních lidských práv. Pro tyto lidi je prodloužení doby čekání na dalších 5 let nepřijatelné. Povinnost státu zajistit plnou realizaci práva na rovnost před zákonem přitom podléhá z hlediska mezinárodního práva okamžité a nepodmíněné realizaci.</p> <p>Úmluva v čl. 12 odst. 4 požaduje, aby všechna opatření pro právní jednání osob trvala po nejkratší možnou dobu a byla pravidelně přezkoumávána. Požadavek pravidelného přezkumu v Úmluvě se však vztahuje na opatření, která již ani nezasahují do svéprávnosti člověka. O to spíš je nutné, aby opatření stále ještě zasahující do svéprávnosti, které právní řád ČR v rozporu s Úmluvou stále umožňuje, bylo minimalizováno co do počtu použití i co do doby trvání. Lhůtu 3 roky tak považuji za maximum. Argumentace příkladem právně blízkého Německa se stanovenou sedmiletou lhůtou pro přezkum opatrovnictví je zcela zavádějící a ilustruje nepochopení principů, které současnou úpravu a meze její interpretace určují. Německý systém totiž již dlouhodobě zásahy do svéprávnosti vůbec nepřipouští - opatrovník je ustanovován (naší terminologií) bez omezení svéprávnosti. Jeho ustanovení tak není spojeno s omezením základního práva opatrovance a daná lhůta je výrazem toho, že zákonodárce ctil potřebu revidovat fungování i takového mírnějšího opatření.</p> <p>Důvodová zpráva uvádí jako hlavní důvod navržené změny administrativní a finanční náročnost přezkumu rozhodnutí ve tříleté periodě. Administrativní problém na straně státu ale nemůže být legitimním důvodem k prodloužení lhůt, které má dopad do základních práv člověka. Odůvodnění přitom vychází z nesprávné interpretace, která odvozuje vhodné stanovení maximální doby omezení od</p>	<p>věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Omezení svéprávnosti je běžné v řadě vyspělých států. Nad rámec důvodové zprávy lze poukázat třeba na úpravu Rakouskou (srov. § 280 odst. 1 ve spojení s § 865 ABGB). Na první pohled odlišná je úprava v Německu. Ministerstvo spravedlnosti v první řadě nesouhlasí s tím, že by argumentace německou úpravou byla v důvodové zprávě zavádějící, když z ní nikterak neplyne popření tamního přístupu k problematice právního jednání osob stížených duševní poruchou. Německá právní úprava skutečně nezná omezení svéprávnosti tak, jak jako tomu je v jiných státech. Ustanovení opatrovníka osobě trpící duševní poruchou nemá ipso iure za následek omezení svéprávnosti zastoupené osoby (srov. § 1896 BGB). Německý kodex však současně pamatuje na možnost, aby soud stanovil, že osoba trpící duševní poruchou může činit vybraná právní jednání pouze se souhlasem opatrovníka (§ 1903 BGB). Obecně se přitom stanovení podmínky schválení jednání zastoupeného opatrovníkem doporučuje u všech osob, u nichž panují pochybnosti o schopnosti činit samostatně právní jednání. Takové rozhodnutí nejen že zlepšuje postavení zastoupené osoby v soudním sporu ohledně její schopnosti učinit určité právní jednání</p>
---	---

<p>pravděpodobnosti změny zdravotního stavu člověka. Jednak předpoklad, toho, že „zdravotní stav“ u člověka s duševním postižením je dlouhodobě neměnný může platit do značné míry ohledně lidí s potížemi v učení (mentální postižení), ale už zdaleka ne u duševního onemocnění. Především však v intencích § 55 občanského zákoníku se potřeba možného omezení svéprávnosti posuzuje podle rozsahu neschopnosti člověka postarat se o vlastní záležitosti. Schopnost člověka se o své záležitosti postarat ovšem není zdaleka determinována jen zdravotním stavem, ale celkovou situací člověka, zejména pak tím, jak se mění jeho celkové poměry a rozsah podpory, kterou má v daný okamžik k dispozici a kterou využívá. Tyto okolnosti se i v kratších časových úsecích mohou měnit velice výrazně a od nich se zároveň odvíjí i posouzení toho, jaká, a případně jak závažná, újma by dotčenému mohla hrozit ponecháním plné svéprávnosti, nebo naopak jejím omezením, pokud mohou být jeho potřeby plně zajištěny využitím některého z alternativních opatření. Zdravotní stav tedy rozhodně není klíčovým kritériem pro posouzení nutnosti omezit či neomezit svéprávnost osoby a pro posouzení situace člověka je tedy posudek znalce z oboru lékařství jen dílčím a ne vždy nezbytným podkladem. V řízení nemusí vůbec nastat reálná potřeba jeho vypracování a nemusí tedy ani vzniknout státu náklady na jeho vyhotovení, ani osoba nemusí být „otravována“ při jeho pořizování. Úprava role znaleckých posudků v těchto řízeních je tedy žádoucí a v tomto směru vítám směr navrhované změny § 38 zákona o zvláštních řízeních soudních.</p> <p>Současná situace je specifická vzniklou potřebou revidovat velké množství rozhodnutí, přijatých před účinností nového občanského zákoníku. Je zde vhodné připomenout, že</p>	<p>(srov. D. Schwab in Säcker, F., J., Rixecker, R. Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, § 1589 až 1921, Svazek VIII., 2012, Mnichov, s. 1899), ale předchází i potíží spojeným s protichůdnými právními jednáními zástupce a zastoupeného. Vzhledem k tomu, že osoba stížená duševní poruchou není soudem omezena na svéprávnosti, avšak je jí zároveň ustanoven opatrovník, stává se, že obě osoby činí protichůdná právní jednání, např. disponují s téže věcí (D. Schwab tamtéž, s. 1888). Stanovení podmínky schválení právního jednání tomu předchází. Ačkoli tedy Ministerstvo spravedlnosti nepopírá, že v teoretické rovině se německá právní úprava od tuzemské odlišuje, domnívá se, že ve výsledku vede k totožným výsledkům.</p> <p>Vším výše uvedeným není nikterak dotčen charakter omezení svéprávnosti jako opatření, k němuž může být přistoupeno pouze tehdy, nepostačí-li vzhledem k zájmům osoby mírnější a méně omezující opatření. Navrhovaná pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu chráněna.</p> <p>Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyla svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Pro úplnost je třeba dodat, že smyslem nejdelší pětileté hranice je pouze to, aby došlo k přezkumu důvodů k omezení svéprávnosti i krajních případech, kdy nikdo takový přezkum nenavrhne. Je nutné zdůraznit, že možnost soudu rozhodnout o změně nebo zrušení dřívějšího rozhodnutí o omezení svéprávnosti, změní-li se</p>
--	--

<p>nenastala neočekávaně. Veřejná správa jako celek i samotné soudy přitom měly možnost se na ni připravovat přinejmenším od doby podepsání (2007) či ratifikace (2009) Úmluvy a vstupu občanského zákoníku v platnost (2012). Soudní praxe, nadužívající rozhodnutí o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům a ponechávající je bez dalšího posuzování v účinnosti běžně i desítky let je dobře známa a dlouhodobě popisována a negativně hodnocena také Nejvyšším i Ústavním soudem. Přitom již předchozí občanský zákoník dával možnost aplikovat ustanovení o opatrovnictví bez omezení svéprávnosti (§ 29 zákona č. 40/1964 Sb.). Organizace hájící práva osob se zdravotním postižením na závažnost problematiky a nutnost jejího řešení opakovaně upozorňují již mnoho let především Ministerstvo práce a sociálních věcí, jakožto garanta implementace Úmluvy v ČR, a Ministerstvo spravedlnosti, do jehož působnosti patří problematika zakotvená v čl. 12 Úmluvy. Širší využívání opatrovnictví bez omezení svéprávnosti a odpovědnější přístup k přezkouvání rozhodnutí v uplynulých letech mohly dopady současné situace zásadně zmírnit.</p> <p>Rozhodování soudů by mělo respektovat logiku nové právní úpravy a omezení svéprávnosti nevyužívat, nebo alespoň dodržovat jeho zákonnou koncepci krajního opatření, používaného skutečně na základě subsidiarity. Stávající počet rozhodnutí o omezení by se tak měl do budoucna zásadně redukovat a není tak důvod z obecné tříleté lhůty pro přezkum slevovat.</p> <p>Požaduji proto uvedené body vypustit a zachovat maximální tříletou lhůtu pro omezení svéprávnosti.</p>	<p>okolnosti před uplynutím určené doby, není nijak dotčena. Zároveň může daná osoba nebo kdokoli jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Zásadní otázkou především je, jak by společnost a právo měly vůbec přistupovat k osobám se zdravotním postižením, které nejsou úplně schopny projevit svou vůli či posoudit následky svých činů. Zda je „pro jistotu“ zbavit (neboť o tom text de facto mluví) svéprávnosti a tím je fakticky omezit v možnosti, aby svým právním jednáním jakkoliv ohrozily svá práva a zájmy, anebo jim naopak svéprávnost ponechat a poskytnout jim možnosti podpory a poradenství proto, aby mohly svou vůli projevovat v maximální možné míře na rovném základě s ostatními. Mezinárodní právo jde druhým uvedeným směrem, který artikuluje v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením. Tato úmluva byla ČR ratifikována v roce 2009.</p> <p>Ve světle Úmluvy je proto nutné nahlížet i na dosud zachovalý institut omezení svéprávnosti, včetně lhůty pro toto omezení. Lhůta by proto měla být minimální. Debaty o jejím stanovení by se pak měly orientovat na práva, zájmy a potřeby osob se zdravotním postižením, nikoliv na kapacity soudů či finanční náklady posuzování, které jsou uváděny jako prakticky jediné důvody pro prodloužení lhůty. Administrativní nedostatky nikdy nemohou jít k tíži osob, o jejich svéprávnost se jedná. Omezení svéprávnosti je obrovský zásah do integrity člověka a mělo by být krajním řešením. Nelze v žádném případě předjímat, že u některých osob bude zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou, a proto postačí pětiletý přezkum (jehož formálnost Ministerstvo předpokládá).</p>
--	---

		<p>Chybnou optiku potvrzují i argumenty v důvodové zprávě orientující se na zdravotní stav osoby a jeho neměnnost. Tento model přitom právě vychází z medicínského modelu zdravotního postižení, který bere postiženou osobu jako medicínsky danou i do budoucna. Naopak sociální model, na kterém je založena Úmluva, posuzuje osobu v interakci s okolím. Situace osoby nemusí záviset jen na jejím zdravotním stavu, ale také na sociální práci s ní, na možnostech, které jí nabízí právě její okolí a na pomoci, která je jí poskytnuta k překonávání překážek. Zdravotní stav osoby může být samozřejmě neměnný. Přesto však podpora a pomoc poskytovaná osobě spolu se vzděláváním a aktivizací může přispět k tomu, že osoba získá schopnosti, které by jí umožňovaly více samostatně jednat a rozhodovat a omezení svéprávnosti by tudíž již nebylo přiměřené.</p> <p>V tomto směru je ostatně právě důvodné již nespoleháni se na zdravotnický posudek, jak je navrhováno v zákoně o zvláštních řízeních soudních, nikoliv však proto, že by posudek byl zbytečným nákladem finančním, ale proto, že by měl být začleněn zkoumáním širší sociální situace osoby v souvislostech jejího života, přičemž se pak v konkrétních případech může skutečně ukázat jako zbytečným.</p> <p>NA PŘIPOMÍNCE TRVÁME</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu KML jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let.</p>
--	--	--

		<p>Zároveň by nicméně nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. S takovým řešením je KML připraven souhlasit.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je případně ochotno souhlasit se změnou formulace § 59 v duchu, který byl nastíněn MPSV, aby bylo postaveno najisto, že se nejdelší zákonem stanovená doba vztáhne na všechny případy omezení svéprávnosti (formulace v duchu návrhu MPSV: <i>„Soud může svéprávnost omezit pouze na určitou dobu, nejdéle však na pět let. Svéprávnost člověka lze omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, v ostatních případech na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou. Uplynutím této doby právní účinky omezení svéprávnosti zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.“</i>). Dosud totiž panovaly pochybnosti, zda se nejdelší přípustná doba omezení svéprávnosti vztahuje i na případy, kdy soud omezuje svéprávnost v souvislosti s určitou záležitostí. Těmto nežádoucím výkladům se navrhuje čelit zpřesněním stávající formulace.</p> <p>Při projednání připomínky na úrovni náměstků byly opět částečně zopakovány dříve uvedené argumenty a konstatováno, že rozpor mezi oběma institucemi trvá.</p>
--	--	---

PODROBNÝ SOUHRN VŠECH PŘIPOMÍNEK A JEJICH VYPOŘÁDÁNÍ

Resort	Připomínky	Vypořádání
Ministerstvo průmyslu a obchodu	<p>Vzhledem k tomu, že ve stávajícím občanském zákoníku není provedena řádná a úplná transpozice směrnice 2011/13/EU o právech spotřebitelů a České republiky v důsledku této skutečnosti hrozí sankce za neplnění Smlouvy o fungování EU (pokuta v řádu desítek milionů korun, minimální částka je 1,8 mil. eur), je třeba bezodkladně tento stav napravit. Ministerstvo průmyslu a obchodu, do jehož působnosti oblast ochrany spotřebitele náleží, uplatňuje proto zásadní připomínku, aby součástí předkládané novely byla též ustanovení, která tento stav napravují.</p> <p>[pozn.: konkrétní návrhy úprav jednotlivých ustanovení viz připomínka]</p> <p>Zásadní připomínka.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Souhlasíme, že transpozice směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů není v občanském zákoníku řádně a úplně provedena. Obdobně je tomu také v případě dalších směrnic, které jsou v díle 4 první hlavy části čtvrté provedeny a jejichž úprava se prolíná. Navíc jsou zde transponovány směrnice, jež se dotýkají působnosti různých resortů. Náprava těchto pochybení tedy vyžaduje ucelený přístup, který nutně předpokládá podstatný zásah nejen do občanského zákoníku (dále předpokládáme do zákona o ochraně spotřebitele).</p> <p>Předložený návrh nepostihuje všechny nedostatky stávající úpravy. Kupříkladu uvádíme: nesprávné vymezení zneužívajících klauzulí v § 1813, vyvratitelná právní domněnka v § 1820 odst. 3 nemá oporu ve směrnici, § 1822 neodpovídá čl. 6 odst. 5 směrnice, rovněž § 1840 písm. g) návrhu jde nad rámec čl. 3 odst. 3 písm. j) směrnice. Také řešení, jež podává návrh v § 1829a, není zcela uspokojivé (odstoupení od dosud neuzavřené smlouvy). Postrádáme transpozici čl. 18 týkající se zvláštní úpravy dodání a následků prodlení.</p> <p>Z uvedených důvodů považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v další fázi novelizace kodexu, jejíž součástí by měla být důkladná analýza všech nedostatků transpozice, diskuse s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>
	<p>K části první - Čl. I, bod 10</p> <p>Návrh novely obsahuje <u>změny ohledně formálních požadavků na plné moci, vyžaduje-li zákon pro právní</u></p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Neztotožňujeme se s názorem, že zdůvodnění navrhované změny zakládá právní nejistotu na straně osob, které se dosud řídili</p>

<p><u>jednání formu veřejné listiny</u>. Tato změna OZ je dlouho očekávaná a jistě velmi vítaná. Její zdůvodnění v důvodové zprávě je však poněkud problematické, protože i ve vztahu k rozhodnutí jediného společníka při výkonu působnosti valné hromady je návrh novely <u>formulován jako změna, nikoli „odstranění výkladových pochybností“</u> atp. Důvodová zpráva tak staví do velmi nepříjemné pozice všechny, kdo se doposud řídili a řídí výkladovým stanoviskem č. 12 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. ledna 2014. Podle tohoto stanoviska je totiž třeba na rozhodování jediného společníka v působnosti valné hromady vztáhnout analogicky úpravu plné moci k zastupování na valné hromadě, tj. není zapotřebí plná moc ve formě veřejné listiny, bylo-li rozhodnutí jediného společníka činěno formou notářského zápisu. V tomto ohledu doporučujeme důvodovou zprávu odpovídajícím způsobem upravit.</p> <p>Doporučující připomínka.</p>	<p>stanoviskem č. 12 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. ledna 2014. Důvodová zpráva v souvislosti s tímto stanoviskem pouze poukazuje na neúplnost jeho závěrů, aniž by však jím podané závěry jakkoliv zpochybňovala.</p> <p>Stanoviska KANCL v namítaném ohledu konstatuje: <i>„Pokud jde o plnou moc k rozhodnutí za jediného společníka, jde o plnou moc k právnímu jednání. Toto právní jednání nahrazuje hlasování společníka na valné hromadě a jediný společník vykonává působnost valné hromady. Z tohoto důvodu lze z účelu právní úpravy dovozovat, že na plnou moc k přijetí rozhodnutí za jediného společníka je třeba aplikovat spíše analogicky pravidla pro plnou moc k zastoupení na valné hromadě než pro plnou moc k právním jednáním.“</i></p> <p>V reakci na neúplnost zmíněného stanoviska důvodová zpráva uvádí: <i>„Stanovisko navíc neodpovídá na otázku, jak přistupovat k plné moci k rozhodnutí jediného společníka, jde-li o věc, která není v působnosti valné hromady, tedy například rozhodnutí o změně společenské smlouvy v případě, že společenská smlouva tuto působnost valné hromadě výslovně nesvěřuje.“</i></p> <p>Ze shora uvedeného je tedy zjevné, že výkladové stanovisko KANCL nerozlišuje mezi rozhodováním společníka v působnosti valné hromady a rozhodováním jediného společníka o věci, která není v působnosti valné hromady. Mohla-li tak panovat při absenci zmíněného rozlišení v praxi určitá nejistota, nemohlo ji vyvolat znění důvodové zprávy, nýbrž spíše znění stanoviska. Právě snahou rozptýlit i tyto případné nejasnosti je navrhovaná změna vedena.</p>
--	---

K části první - Čl. II, Přechodná ustanovení, bod 2

Návrh novely opět zavádí zákonné předkupní právo k spoluvlastnickému podílu. Přechodná ustanovení k této změně se však jeví poněkud problematická a mohou do budoucna způsobit nejistotu v právních vztazích. Uvádí se zde, že zákonné předkupní právo spoluvlastníků podle § 1124 OZ „*se týká i spoluvlastnických podílů vzniklých před 1. lednem 2014*“. Dále se zde však uvádí „*To neplatí pro podíl nabytý v období od 01. ledna 2014 do nabytí účinnosti tohoto zákona*.“ Zde vznikají výkladové nejasnosti ohledně použitých pojmů „vzniklý“ a „nabytý“ a rovněž důvodová zpráva je v tomto bodě zavádějící. V § 1122 odst. 2 OZ se stanoví, že „*Velikost podílu vyplývá z právní skutečnosti, na níž se zakládá spoluvlastnictví nebo účast spoluvlastníka ve spoluvlastnictví*“. Z toho lze podle všeho dovodit, že na základě rozdílných skutečností může v první řadě nejprve vzniknout spoluvlastnictví (např. děděním) a následně někdy v budoucnu účast spoluvlastníka ve spoluvlastnictví (např. následnou koupí zděděného podílu). Nelze vyloučit situace (a budou pravděpodobně převažovat), že podíl vznikl před 1. lednem 2014, ale někým byl následně nabyt po 1. lednu 2014. Obě věty a jejich právní následky se tak dostávají do vnitřního rozporu, nedovodíme-li, že druhá věta má působit jako lex specialis k té první.

Současně touto úpravou dochází i s účinky do budoucna k odlišnému právnímu postavení spoluvlastníků (kupř. u polovičních spoluvlastníků bude ten, jehož spoluvlastnictví vzniklo a/nebo který účast ve spoluvlastnictví nabyt před 1. lednem 2014 zatížen předkupním právem druhého a ten druhý, který podíl nabyt po 1. lednu 2014, bude moci svůj podíl - navíc časově

Neakceptováno.

K výkladu předmětného přechodného ustanovení uvádíme, že slovo „nabytý“ v jeho druhé větě má pokrývat jak případ, kdy se spoluvlastnický podíl stal předmětem vlastnictví osoby konstituováním samotného spoluvlastnictví (spoluvlastnictví vzniklo v období od 1. 1. 2014 do nabytí účinnosti navrhovaného zákona), tak případ, kdy osoba v daném období nabyt již dříve vzniklý spoluvlastnický podíl (a to i podíl vzniklý před 1. 1. 2014). V tomto směru staví výklad najisto i důvodová zpráva.

Přechodné ustanovení má tak chránit legitimní očekávání a nabytá práva osob, které *nabyly* spoluvlastnický podíl ve zmíněném období v očekávání, že tento není nebo nebude zatížen předkupním právem. Projevem toho mohla být kupříkladu okolnost, že absence předkupního práva byla již vzata v potaz při stanovení kupní ceny spoluvlastnického podílu. Ve vztahu k takovým případům může být dodatečné zatížení předkupním právem pokládáno za významný zásah do vlastnického práva. Naopak ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům *nabytým* do 31. 12. 2013 se uplatňuje odlišný předpoklad, který vychází ze smyslu předkupního práva, jímž je ponechat spoluvlastníkům kontrolu nad okruhem osob, které náleží do spoluvlastnictví. Tyto osoby naopak počítaly s existencí zákonného předkupního práva, daná ochrana jim však byla občanským zákoníkem odebrána.

Dualita právního postavení osob i v rámci téhož spoluvlastnictví je důsledkem současného požadavku na znovuzavedení předkupního práva a zároveň požadavkem na ochranu legitimního očekávání a nabytých práv, které nevyhnutelně vyplývají z rozhodnutí obnovit původně zrušený institut.

<p>neomezeně - zcizit komukoli), což je nežádoucí stav.</p>	
<p>Doporučující připomínka.</p> <p>K části třetí - Čl. IV, bod 3</p> <p>V rámci zvýšení transparentnosti fungování svěrenských fondů návrh novely <u>zavádí tzv. „evidenci svěrenských fondů“</u>, která bude spadat do pravomoci rejstříkových soudů. Současně návrh novely v § 65d odst. 2 umožňuje, aby k návrhu svěrenského správce rejstříkový soud rozhodl, že <u>znenpřístupní veřejnosti</u> údaje zapsané do evidence svěrenských fondů o svěrenském správci, zakladateli a o obmyšleném, neodporuje-li to veřejnému zájmu. Doporučuje zvážít použití formulace „Navrhne-li to svěrenský správce společně s návrhem na zápis a prokáže-li současně existenci důvodů zvláštního zřetele hodných...“. V opačném případě bude tento institut v budoucnu masově zneužíván a hlavní smysl novely – transparentnost svěrenských fondů (mj. ve vztahu k veřejnosti) – nebude naplněn.</p> <p>V této souvislosti si dovoluujeme poukázat na skutečnost, že výše uvedené „utajení“ podle návrhu novely může navrhnout překvapivě pouze svěrenský správce, nikoli notář, vznikl-li svěrenský fond na základě pořízení pro případ smrti.</p> <p>V souvislosti s navrhovaným „utajením“ skutečností o svěrenském správci, zakladateli a o obmyšleném není jasné, zda je dána dostatečná provázanost s § 7 odst. 2 písm. e) (povinnost zveřejnění údajů mj. o svěrenském správci v ARESu) a se sbírkou listin (ukládání rozhodnutí o jmenování, odvolání svěrenského správce do sbírky listin atp.) a §§ 13, 14 a 16 nařízení vlády č. 51/2013 Sb.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovaná úprava se pokouší najít rovnováhu mezi požadavkem na publicitu svěrenských fondů a právem na ochranu soukromí. Domníváme se, že požadavku na transparentnost svěrenských fondů je učiněno zadost primárně navázáním jejich vzniku na konstitutivní zápis do evidence. Tím se má předejít nejvážnějším případům zneužití, která vyplývají ze stávající nemožnosti dozvědět se o vzniku svěrenského fondu a určit den jeho vzniku. Podmínka pro rozhodnutí o znenpřístupnění údajů o některých osobách, podle níž nesmí být takové znenpřístupnění v rozporu s veřejným zájmem, se považuje za dostatečný korektiv limitující případy možných zneužití. Případným znenpřístupněním některých údajů veřejnosti není nijak dotčena ani přístupnost těchto údajů orgánům činným v trestním řízení nebo osobám, které osvědčí právní zájem.</p> <p>V souvislosti s úpravou znenpřístupnění některých údajů o svěrenských fondech bude zváženo lepší provázání jednotlivých částí zákona, jakož i souvisejících předpisů.</p>

	(zveřejňování v obchodním věstníku).	
	Doporučující připomínka.	
Úřad vlády ČR – Kabinet vedoucího Úřadu vlády (VÚV)	<p>Zásadní připomínka:</p> <p>Obecně:</p> <p>Dle důvodové zprávy předkladatel navrhuje do meziresortního připomínkového řízení předložit novelu občanského zákoníku, která má být reakcí na nejnaléhavější podněty z praxe. Není však vůbec zřejmé, jakým způsobem předkladatel podněty z praxe čerpal. V důvodové zprávě toto není uvedeno. Návrh se jeví jako náhodný výběr určitých ustanovení, u nichž navíc je navržené řešení diskutabilní. Jiná ustanovení, která v praxi působí reálné problémy, jsou však zcela opomíjena (namátkou například problematika zápisů hromadných pohledávek do rejstříku zástav, výkladové nejasnosti v oblasti bytového spoluvlastnictví, výkladové nejasnosti v aplikaci ustanovení o nadacích na nadační fondy, nebo komplikovanost rejstříkového řízení, je-li účastníkem pouze návrhvatel zápisu). Jakékoliv věcné novelizaci by měla předcházet důkladnější analýza a diskuze se zainteresovanými subjekty, což nejsou pouze jednotlivé resorty, kterých se úprava soukromého práva dotýká pouze okrajově, nebo zástupci v Radě hospodářské a sociální dohody, kteří jsou jen velmi úzkým segmentem soukromé sféry.</p> <p>Obecně se domníváme, že by přístup k novelizaci měl být spíše konzervativní a měly by být řešeny skutečné urgentní komplikace (např. výše uvedené aplikační problémy), než měněny původní věcné záměry, na které ještě ani praxe nestačila reagovat.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v průběhu minulého roku shromažďovalo a dále shromažďuje připomínky k problematickým ustanovením občanského zákoníku. Dosud eviduje přes tři stovky podnětů zejména ze strany státních institucí, jakož i ze strany zájmových sdružení a profesních komor, které se vztahují k více než sedmi stovkám paragrafů. Nadto na Ministerstvo spravedlnosti denně přicházejí další připomínky ze strany odborné i laické veřejnosti, které umožňují učinit si plastický obraz o oblastech, jež uživatelům práva mohou působit určité problémy.</p> <p>Na základě dosavadních poznatků a zkušeností proto bylo přistoupeno k přípravě návrhu novely občanského zákoníku, která se má dotýkat pouze oblastí, které lze považovat z praktického hlediska za nejpálčivější. Jedná se o oblasti, u nichž nelze čekat, než se ustálí výklad problematických ustanovení. Okamžitý legislativní zásah je zde odůvodněn snahou předejít nežádoucím účinkům nové právní úpravy, která může v určitých směrech omezit, znepříjemnit nebo nevratně změnit život lidí. Rovněž se jedná o oblasti, u nichž panuje shoda na způsobu, jakým by měly být eventuální změny provedeny.</p> <p>Návrh novely si neklade za cíl obsáhnout všechny oblasti, u nichž praxe oprávněně volá po případném legislativním zásahu. Ministerstvo spravedlnosti naopak zohledňuje, že mnohé oblasti vyžadují komplexní přístup, jehož součástí by měla být rovněž diskuze s dotčenými rezorty a odbornou veřejností. V tomto duchu přistupuje Ministerstvo spravedlnosti také k dalším novelizačním</p>

		<p>snahám.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Neztotožňujeme se s argumentem, že novela zákona je řešením nejpálčivějších problémů. Novela přináší i věcné změny podstatnějšího charakteru. Typickým příkladem je ustanovení § 1124. Za palčivé problémy považujeme spíše příklady uváděné v naší připomínce. Jde často o situace, které souvisí s návaznými předpisy na občanský zákoník. Dále též například o nedostatky v návaznosti na implementační ustanovení (nejde jen o směrnici 2011/83/EU).</p> <p>Jak je uvedeno v naší připomínce, domníváme se, že k novelizaci by mělo být přistoupeno s maximální možnou opatrností po vyhodnocení podnětů a seriózní diskuzi jednotlivých problémů. Některé připomínky, především státních institucí, jsou připomínky, které již byly uplatňovány při přípravě rekodifikace soukromého práva a se samotnou aplikací zákona nemají nic společného.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Názor VÚV bere Ministerstvo spravedlnosti na vědomí.</p>
	<p>K § 35:</p> <p>Nesouhlasíme s tím, aby byla vypuštěna ochranná kompetence zákonného zástupce rozvázat pracovní poměr, pokud je to v zájmu vzdělání, vývoje, nebo zdraví nezletilého. Zájem na vzdělání nezletilého nemusí být jen dokončení povinné školní docházky. V důvodové zprávě je argumentováno mimo jiné směrnicí Rady 94/33/ES o ochraně mladistvých zaměstnanců. Tato argumentace je</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Navrhovaná úprava je zcela v souladu s uváděnými mezinárodními standardy i požadavky Evropské unie.</p> <p>Navržené znění je výsledkem důkladného jednání tripartity. Zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů se shodli, že stávající právní úprava je nevhodná a neodpovídá požadavkům praxe, když snižuje právní jistotu jak zaměstnavatelů, tak i samotného</p>

	<p>účelová a vytržená z kontextu. Citovaná směrnice naopak vyžaduje, aby byly chráněny i osoby mladší 18 let. Cílem směrnice není jen zákaz práce určité skupině osob, ale i například zajištění proti hospodářskému zneužívání a proti jakékoli práci, která by mohla škodit jejich bezpečnosti, zdraví nebo tělesnému, duševnímu, morálnímu nebo společenskému vývoji nebo ohrozit jejich vzdělávání (čl. 1 odst. 3).</p> <p>Navržená konstrukce nerespektuje stupeň psychosociální vyspělosti patnáctiletého člověka a oslabuje rodinné vazby i rodičovskou odpovědnost. Původní koncepce vycházela z jednoduché myšlenky, že na formování osobnosti nezletilého má mít vyšší vliv jeho rodinné prostředí, než zaměstnavatel, potažmo stát. V celé řadě evropských států může nezletilý uzavřít pracovní smlouvu pouze se souhlasem zákonného zástupce (např. Německo, Nizozemsko, Belgie, nebo Rusko). Pravidlo zakotvené v občanském zákoníku je určitým kompromisem.</p>	<p>zaměstnance. Stávající úprava ve svých důsledcích snižuje ochotu zaměstnavatelů zaměstnávat osoby mladší šestnácti let a osobám starším patnácti let, které dosud neukončily povinnou školní docházku, znemožňuje sjednat si na dobu po jejím ukončení pracovněprávní vztah (např. letní brigádu). Ochranná funkce stávající úpravy ve vztahu k některým chráněným hodnotám (vzdělávání, vývoj, zdraví) je přitom sporná. Sjednání pracovněprávního vztahu není podmíněno souhlasem zákonného zástupce, ten má možnost pracovněprávní vztah toliko rozvázat. Problematická je rovněž návaznost platnosti tohoto rozvázání na ingerenci soudu. Rozhodnutí soudu, kterým se rozvázání přivoluje, musí nabýt právní moci do doby, než nezletilý dosáhne šestnácti let. V této době musí také zákonný zástupce doručit zaměstnavateli a nezletilému zaměstnanci okamžité zrušení pracovněprávního vztahu spolu s pravomocným rozhodnutím soudu. Nic přitom nezletilému nebrání uzavřít v té době pracovní poměr znovu.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Netvrdíme, že navržená úprava je v rozporu se směrnicí Rady 94/33/ES. Domníváme se však, že původní úprava lépe odpovídá jejím cílům. Názor vyjadřovaný zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců vychází z ideje, že zaměstnavatel, potažmo stát, má mít vyšší roli při formování osobnosti, než zákonní zástupci nezletilého. To však nepovažujeme za vhodné řešení. V připomínce uvádíme, že souhlas zákonného zástupce se zaměstnáváním nezletilého je běžným řešením zvoleným v evropských státech a že česká úprava je kompromisem. Domníváme se, že tento minimální standard by měl být zachován. Nebráníme se myšlence zahájit diskuzi na téma, zda i v českých reáliích by neměla být posílena ochrana nezletilých zaměstnanců například po vzoru některých zahraničních úprav, tedy umožnit nezletilému vstoupit do pracovněprávního vztahu pouze se souhlasem zákonných zástupců.</p>
--	--	---

		<p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
	<p>K § 59:</p> <p>Navržená právní úprava dle našeho názoru není řešením problému. Poukazuje jen na skutečnost, že plošný přístup v této oblasti není vhodný. Skutečnost, že doba pro posouzení je příliš krátká a že nebude v soudní praxi možné posouzení v této době uskutečnit, není dle našeho názoru argumentem pro její prodloužení. Připomínáme též, že navrhovaná úprava byla do zákoníku přijata na základě připomínek veřejnosti. Dalším argumentem pro zachování dosavadní tříleté doby je skutečnost, že cílem právní úpravy je, aby omezování svéprávnosti bylo používáno až subsidiárně. Tříletá doba je tak odrazem této nutnosti a potřeby přezkoumat, zda potřeba využití tohoto subsidiárního instrumentu trvá.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Z povahy omezení svéprávnosti jako subsidiárního opatření ještě nutně a pro všechny případy nevyplývá tvrzená nezbytnost přezkumu v relativně krátké tříleté době. Smyslem nejdelší tříleté doby je pouze to, aby k přezkumu důvodů pro dané opatření došlo i tehdy, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje, ani nezahájí-li soud bez návrhu příslušné řízení při změně okolností. Toto řešení je však taktéž plošné a nezohledňuje případy osob, u nichž je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou ani po uplynutí nejzazší zákonem přípustné hranice. Právě u těchto osob plní institut omezení svéprávnosti funkci podpůrného opatření, bez něhož tyto osoby nemohou plnohodnotně žít.</p> <p>Aniž by chtělo Ministerstvo spravedlnosti jakýmkoli způsobem snižovat význam omezení svéprávnosti člověka, nelze ztrácet ze zřetele praktické dopady, které takové rozhodnutí má. Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání</p>

		<p>neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Za současného stavu, kdy bude třeba přezkoumat v krátké době svéprávnost mnoha osob, který byly dříve omezeny na způsobilosti nebo byly způsobilosti zbaveny, a to zejména s přihlédnutím k počtu znalců, které není s to Ministerstvo spravedlnosti ovlivnit, se považuje i přes navrhovanou změnu zákona o zvláštních řízeních soudních za vhodné prodloužit dobu povinného přezkumu</p>
--	--	---

		<p>svéprávnosti dle navrhovaného znění. Jak plyne z příkladů uvedených v důvodové zprávě, doba pěti let nijak nevybočuje ze standardu vyspělých zemí. Tím samozřejmě není nijak dotčeno, aby osoba omezená na svéprávnosti nebo kdokoli jiný inicioval zahájení řízení o omezení svéprávnosti, resp. zrušení omezení, dříve.</p> <p>Navrhovaná pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu chráněna.</p> <p>Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyla svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Rozumíme reálným komplikacím, které jsou spjaty s přezkumem poměrně velkého množství případů. Na druhou stranu se nedomníváme, že může jako argument obstát skutečnost, že neexistuje dostatečný počet znalců, což nemůže Ministerstvo spravedlnosti ovlivnit. Jde o argumenty, které jsou neobjektivně ověřitelné. Jak dále uvádíte, nic nebrání, aby osoba omezená ve svéprávnosti, nebo nikdo jiný, zahájil kdykoliv řízení o zrušení omezení svéprávnosti. V takovém případě přeci nemůže soud odmítnout rozhodnout z důvodu, že není možné určit znalce, který by mohl situaci posoudit. Navíc situaci zjednodušuje navrhované ustanovení § 38 odst. 4 zzřs. Obavy z administrativní zátěže nemohou být legitimním důvodem pro tak zásadní zásah do</p>
--	--	---

		<p>integrity člověka (nebo pro prodloužení tohoto zásahu). Toto tvrzení je zcela v rozporu s principy, které nový občanský zákoník ve vztahu ke statusovým otázkám fyzických osob prosazuje. Osobám omezeným na svéprávnosti nemůže jít k tíži skutečnost, že stát není schopen zajistit jejich účinnou ochranu a včasný přezkum.</p> <p>Omezení doby trvání omezení svéprávnosti bylo v novém občanském zákoníku zakotveno na ochranu osob trpících duševní poruchou, které mají v důsledku svého postavení ztížený přístup k soudu a fakticky nejsou schopny požádat soud např. o navrácení svéprávnosti samy. Uvedené ochranné opatření je požadavkem, který vyplývá ze zásady č. 14 Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy R (99) 4 ohledně zásad právní ochrany nezpůsobilých osob (Doporučení bylo přijato dne 23. února 1990 na 660. zasedání). Nový občanský zákoník též navázal na Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením (především čl. 12 této Úmluvy), kterou Česká republika dne 30. března 2007 podepsala a dne 28. září 2009 ratifikovala, a která představuje odklon od „náhradního“ rozhodování k rozhodování „asistovanému“. Čili je potřeba opustit stávající paternalistický přístup (viz tvrzení Ministerstva, že institut omezení svéprávnosti je plnohodnotným podpůrným opatřením – není) a měnit systém tak, aby osoby se zdravotním postižením mohly plně uplatňovat svá práva.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti však v duchu Úmluvy správně uvádí, že <i>„smyslem nejdelší tříleté doby je pouze to, aby k přezkumu důvodů pro dané opatření došlo i tehdy, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje, ani nezahájí-li soud bez návrhu příslušné řízení při změně okolností“</i>. Naproti tomu však naprosto nelze souhlasit s tvrzením, že <i>toto řešení nezohledňuje případy osob, u nichž je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou ani po uplynutí nejzazší zákonem přípustné hranice</i>. Kdo bude posuzovat nepominutelnost důvodů, jak bude zabráněno zneužití?</p>
--	--	---

		<p>Smyslem stanovení maximální lhůty pro omezení svéprávnosti bylo zabránění případům, kdy byla osoba omezena/zbavena způsobilosti k právním úkonům, ač k tomu nebyl dán fakticky důvod, nicméně systém díky nedostatečné právní úpravě selhal a člověk pak neměl reálně žádnou šanci se bránit. NOZ sice stanoví řadu opatření, která by měla obdobným excesům zabránit, nicméně zásah do svéprávnosti je tak obrovským zásahem do integrity člověka (a dotčené osoby to vnímají velice citlivě), že je povinností státu využít všechny možnosti k tomu, aby se zneužití zabránilo. Upozorňujeme také, že duševní porucha člověka je jen jednou z podmínek pro omezení svéprávnosti a soud se musí zabývat i jinými otázkami.</p> <p>Nesouhlasíme rovněž s odůvodněním MSp, že pětiletá lhůta má být vyhrazena pouze těm osobám, u nichž není naděje na zlepšení celkové situace. Není-li totiž naděje (příčemž s tímto tvrzením se zásadně neztotožňujeme), pak je přezkum zbytečný v jakékoliv lhůtě. A pokud MSp dovozuje, že naděje na zlepšení absentuje pouze po dobu 5 let a pak se situace může změnit, pak nám není zřejmé, proč právě tato lhůta.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné z pohledu VÚV se jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. V případě takového řešení je VÚV ochoten charakter připomínky</p>
--	--	---

		změnit na doporučující.
	<p>K § 113 až 117: Předmětná novela bezdůvodně snižuje nastavenou hladinu pietní ochrany. Speciální zákon, na který se občanský zákoník odkazuje (zákon o zdravotních službách), stanoví množinu případů, za kterých lze pitvat tělo člověka bez jeho souhlasu, velmi široce. Provedení této změny by znamenalo, že případný nesouhlas člověka s provedením pitvy by neměl valného významu. Požadujeme režim pietní ochrany zachovat, a to buď ponecháním dosavadních ustanovení, případně novelou zákona o zdravotních službách.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nesdílí názor, že navrhovaný zákon snižuje nastavenou hladinu pietní ochrany. Navrhovaná změna není věcnou změnou, jejím cílem je pouze odstranit vzniklé výkladové nejasnosti, které z důvodu nesouladu občanského zákoníku se zákonem o zdravotních službách panují. Připomínku lze vnímat spíše jako podnět k novele zákona o zdravotních službách, který by měl stanovit konkrétní případy, kdy lze provést pitvu i bez souhlasu dané osoby. Role korektivu při vymezení takových konkrétních případů občanskému zákoníku nepřísluší, jeho význam lze spatřovat nanejvýše ve formulaci obecných východisek a principů. Opačný názor by za daného právního stavu aproboval nepřipustné nepřímé novelizaci zvláštního zákona zákonem obecným.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Nesouhlasíme s tím, že dochází k věcnému zachování současného stavu. Dojde ke změně situace u fakultativních pitev, tedy takových, kde zákon nevyžaduje jejich provedení, ale o jejich provedení rozhoduje poskytovatel provádějící pitvu. Ustanovení § 89 odst. 5 zákona o zdravotních službách je velmi benevolentní. Požadujeme pietní ochranu zachovat, a upřesnit příslušné pasáže zákona o zdravotních službách, aby bylo postaveno najisto, ve kterých případech lze pitvat a ve kterých nikoliv. V této souvislosti byla též uplatněna zásadní připomínka k novele zákona o zdravotních službách.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p>

		<p>VÚV je toho názoru, že by bylo vhodné v navrhovaném znění ustanovení § 113 odst. 2 ponechat slova „bez souhlasu zemřelého“. V takovém případě by akceptoval vypuštění spojení „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“, které způsobuje výkladové nejasnosti ve vztahu k možnosti provádět tzv. patologicko-anatomické pitvy, jakož i ve vztahu k dalším způsobům použití lidského těla, které nelze pod tyto pojmy podřadit (např. pro potřeby transplantací). K tomu srov. T. Doležal in Melzer, F., Tégl, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář. Svazek I. § 1 – 117. Praha: Leges, 2013, s. 635: <i>„Jak již bylo řečeno, upravuje druhý odstavce § 113 výjimečné situace nakládání s lidským tělem po smrti člověka bez jeho souhlasu; ze znění tohoto ustanovení je ovšem zjevné, že míří pouze na situace, kdy tělo zemřelého člověka má být použito pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům. ZZS ale předpokládá i další možnosti použití těla zemřelého nebo jeho částí. Ustanovení § 81 odst. 1 ZZS upravuje ještě možnost použít tělo zemřelého nebo jeho části k následujícím účelům:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) pro použití při léčbě příjemce lidských tkání a buněk podle zákona o lidských tkáních a buňkách,</i> <i>2) pro potřeby transplantací podle zákona upravujícího transplantace,</i> <i>3) použití pro výrobu léčiv podle zákona o léčivech a podle zákona o lidských tkáních a buňkách,</i> <i>4) pro potřeby stanovené jiným právním předpisem.“</i> <p>Charakter připomínky po projednání změn na doporučující.</p>
--	--	---

K § 971:

Navržené ustanovení jde proti původnímu účelu. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (tzv. Klokánky) jsou určeny k okamžitému a velmi rychlému řešení situace, kdy je potřeba dítě umístit mimo rodinné prostředí. Navržená úprava však umožňuje, aby dítě bylo svěřováno do takového zařízení prakticky na neomezenou dobu. Již z povahy věci nemají být tato zařízení trvalým řešením. Velmi často bývá opomínáno, že jde o ústavní výchovu. Jde tedy o postup, který by měl být využíván až jako krajní řešení výchovy dítěte, kdy rodinné prostředí nebo náhradní rodinná péče selhává. Časové omezení je tedy zcela v souladu s tímto účelem. Nelze přehlížet, že samotná ústavní výchova může být nařízena dle § 972 odst. 1 toliko na období tří let. Okamžité opatření nemůže trvat déle než ústavní výchova, která je řešením meritorním. Rovněž tak je možné argumentovat pěstounskou péčí na přechodnou dobu, která je rovněž opatřením momentálním, za zákonem přesně stanovených podmínek. Tato péče může trvat dle § 27a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, toliko 1 rok.

Pokud by se mělo jednat o trvalé řešení, bylo by nutné, aby tato zařízení splňovala všechny nezbytné podmínky pro poskytování péče dětem. Nic tedy tzv. Klokánkům nebrání, aby tyto podmínky splnily.

Právní úprava je dále konstruována tak, že musí být opakovaně rozhodnuto. Pro soudy to tedy reálně bude znamenat, že do šesti měsíců musí opakovaně rozhodnutí nabýt právní moci. Jinak je zařízení povinno dítě propustit a pak zase přijmout. Tento postup je z procesního hlediska příliš komplikovaný.

Neakceptováno.

Návrh neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Cílem návrhu je pouze rozptýlit výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných případech k opětovnému svěření dítěte do tohoto zařízení. Navrhovanou změnou není nijak dotčen charakter těchto zařízení a jejich funkce vymezené v ustanovení § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ani zásada, že není-li možné dítě po šesti měsících umístit zpět do rodiny, mělo by být svěřeno do některé z forem náhradní péče, ideálně do péče fyzické osoby.

Přesto nelze vyloučit, že zde bude po uplynutí šestiměsíční doby dán důležitý zájem dítěte na tom, aby k prodloužení jeho pobytu v takovém zařízení došlo. Jeden z takových ojedinělých případů zmiňuje kupříkladu stanovisko č. 18 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014: „*Může se např. jednat o případy, kdy o dalším osudu dítěte je již rozhodováno v soudním řízení, které doposud neskončilo (stabilita výchovného prostředí, přičemž je zřejmé, že pro dítě je hledáno náhradní rodinné prostředí, případně, že je patrné, že v dohledné době se bude moci dítě vrátit zpět do původní rodiny).*“ Navrhovaná úprava v této souvislosti reaguje právě na podobné případy pozorované v praxi, kdy však z důvodu dosavadní rigoróznosti právní úpravy v otázce délky pobytu v daném zařízení měnily děti opakovaně výchovné prostředí. Navrhovaná úprava v tomto směru nečiní nic jiného, než že zakotvuje závěry právně nezávazného stanoviska Komise pro aplikaci nové civilní legislativy, které mohou být vnímány jako nikoliv zcela souladné se stávajícím zněním zákona.

Ministerstvo spravedlnosti nicméně zpřesní důvodovou zprávu

		<p>k tomuto návrhu, v němž přiléhavěji popíše důvody, které mohou vést k opětovnému svěření dítěte do daného zařízení, a lépe zohlední charakter a funkci zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.</p> <p>Úprava zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je systematicky řazena ve čtvrtém dílu nazvaném „ústavní výchova“. Je tedy na místě přikročit k analogické aplikaci tam upravených ustanovení, včetně § 972 odst. 1 OZ, které mimo jiné stanoví: <i>„Po dobu, než soud rozhodne o zrušení nebo o prodloužení ústavní výchovy, dítě zůstává v ústavní výchově, i když už uběhla doba dříve rozhodnutím soudu stanovená.“</i>.</p> <p>Replika VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Obáváme se, že navržená změna povede k praxi opakovaného ponechávání dětí v těchto typech zařízení, aniž by proto existovaly relevantní důvody.</p> <p>Institut zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc byl v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zakotven jako zařízení, které má poskytnout vážně ohroženému dítěti krátkodobou a nezbytnou pomoc spočívající v uspokojování základních životních potřeb, než bude zajištěno řešení problému péče o dítě odpovídajícím způsobem, např. ústavní péčí nebo péčí jinou osobou než rodiči. Mělo tedy jít o určitý typ azylového zařízení, kde bude možno zajistit pro dítě základní péči a ochránit dítě před možnou újmou, která mu hrozí (viz důvodová zpráva k zákonu č. 359/1999 Sb.). Pod vlivem nestátních organizací, které byly zřizovateli ZDVOP, došlo v roce 2002 k novele zákona o rodině, na základě které mohly zařízení poskytovat dětem dlouhodobou péči a staly se alternativou k ústavní výchově (aniž by však v té době byly stanoveny konkrétní podmínky pro jejich činnost). Nový občanský zákoník se od této koncepce zcela úmyslně odklonil a zařízení</p>
--	--	---

		<p>ponechal postavení krátkodobého řešení.</p> <p>Je nutné si uvědomit, že nikoliv každé zařízení je schopné poskytnout dítěti odbornou pomoc a reagovat na jeho potřeby. Nelze tedy bez dalšího konstatovat, že v každém případě je pro dítě ZDVOP lepší než ústavní výchova, kde je péče řádně zajištěna v každém případě, neboť jsou k tomu tato zařízení povinna ze zákona.</p> <p>Pokud jde o výjimečné a v odůvodnění ministerstva uvedené případy, jde o problém, který je překlenutelný výkladově. Požadujeme tedy v tuto chvíli změnu neprovádět.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. VÚV vyslovil nesouhlas i s alternativním zněním formulace, kterou navrhla Veřejná ochránkyně práv: <i>„Je-li to v zájmu dítěte, může soud výjimečně, v odůvodněných případech, svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.“</i></p> <p>Charakter připomínky po projednání na úrovni náměstků změněn na doporučující.</p>
	<p>K § 1124: Upozorňujeme na skutečnost, že právní úprava je kompromisem vzešlým z připomínkového řízení. K dalším zásahům pak došlo na úrovni Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Znovuzavedení institutu předkupního práva nepovažujeme za vhodné s ohledem na ústavněprávní konotace. Většina evropských úprav vylučuje předkupní</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Smyslem navrhované úpravy není zabránit štěpení vlastnického práva. Jejím smyslem je toliko umožnit spoluvlastníkům zabránit vstupu nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví a tím předcházet nežádoucím sporům a problematickému fungování spoluvlastnictví vůbec. Je pouze na spoluvlastnících, zda předkupního práva</p>

	<p>právo spoluvlastníků, případně jej stanoví pouze pro omezené případy (např. Německo, Rakousko, Nizozemsko, Francie). Zavedení předkupního práva základnímu cíli, kterým je zamezení štěpení vlastnického práva, stejně není způsobilé zabránit, protože předkupní právo nemusí být realizováno. Zákonná úprava také umožňuje ukončit spoluvlastnictví dohodou, a v případě, že se není možné dohodnout, pak lze podat soudu návrh na zrušení, případně oddělení ze spoluvlastnictví. Právní úprava je navíc koncipována takovým způsobem, že dopadá i na situace, kdy se někdo zákonného předkupního práva smluvně vzdal. Taková úprava je v rozporu se zásadou autonomie vůle.</p>	<p>využijí. Navrhovaná úprava jim navíc nijak nebrání předkupní právo vyloučit, kupříkladu tak, že se dohodnou na možnosti převést spoluvlastnický podíl na třetí osobu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13. května 2003, sp.zn. 22 Cdo 446/2002), anebo se předem dohodnou, že předkupní právo nebudou vůči jakémukoliv kupujícímu uplatňovat (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. února 2004, sp.zn. 22 Cdo 1599/2003).</p> <p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Domníváme se, že znovuzavedení předkupního práva v původním rozsahu je silným narušením zásady autonomie vůle, kterou kodex soukromého práva jinak obecně posiluje. Je pravdou, že v případě, kdy zákon úpravu předkupního práva znovu zavede, může být toto smluvně vyloučeno. Stejně tak může být ale předkupní právo mezi spoluvlastníky smluvně ujednáno tam, kde zákon úpravu předkupního práva znát nebude. Tímto způsobem je možné zabránit třetím osobám nechtěnému vstupu do spoluvlastnictví (pomineme-li spornou efektivitu takového opatření). Taková úprava potom lépe vyhovuje principům autonomie vůle. Dále trvá naše připomínka ohledně formulace ustanovení takovým způsobem, že znovuzavádí předkupní právo i tam, kde se spoluvlastník předkupního práva vzdal.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
	<p>K § 2938a: Uvedené ustanovení zavádí společnou povinnost k náhradě škody vlastníka věci spolu s osobou, která věc opustila (stejně i ve vztahu k opuštěným zvířatům). Navrhovaná</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhované ustanovení nezavádí solidární povinnost k náhradě škody vlastníka věci spolu s osobou, která věc opustila. Podle</p>

<p>právní úprava se tedy značně liší od v důvodové zprávě citovaného ustanovení DCFR, které je v tomto případě vzorem. Citované ustanovení DCFR společnou odpovědnost nezavádí.</p> <p>Domníváme se, že obecné pravidlo k obecné povinnosti nahradit škodu v případě, že dojde k opuštění věci, je prolomením základních principů povinnosti k náhradě škody. Podle předmětného pravidla by osoba, která věc opustila, byla povinna k náhradě škody i v případě, že by škoda byla způsobena výlučně třetí osobou, která škodu způsobila svým zaviněným právním jednáním. Obecný přístup tedy vede k absurdním situacím. Rozumíme záměru, že cílem pravidla má být zabránit tomu, aby se vyhnula odpovědnosti osoba, která věc opustila. Nicméně navržený text je mnohem širší. Nezohledňuje situaci, když škoda byla způsobena výlučně někým jiným. Pravidlo, že se osoba opouštějící věc nemůže vyhnout povinnosti k náhradě škody, lze dle našeho názoru aplikovat pouze v případě, že opuštěním věci došlo k porušení povinnosti stanovené zákonem (byť i například prevenční povinnosti - § 2900). To je ale již řešitelné za stávající právní úpravy. Dle našeho názoru však nelze pravidlo paušalizovat tak, jak návrh novely činí.</p>	<p>navrhované úpravy má i nadále zásadně platit, že za škodu způsobenou věcí nebo zvířetem odpovídá jejich vlastník, není-li stanoveno jinak. Za škodu způsobenou věcí, která nikomu nepatří, nebo zvířetem bez pána pak odpovídá ten, kdo je opustil, a to za stejných podmínek jako by odpovídal vlastník. Není-li tedy způsobená škoda kryta jeho zaviněním, popřípadě nejsou-li dány jiné předpoklady odpovědnosti, povinnost posledního vlastníka nevznikne. Tak by tomu bylo nepochybně i v případě, kdy by škoda byla způsobena výlučně třetí osobou. Omezovat odpovědnost za škodu způsobenou věcí nebo zvířetem pouze na případy, kdy je samo opuštění věci porušením prevenční povinnosti, je z hlediska požadavku na ochranu práv poškozených osob nedostatečné. Není přípustné, aby existovala množina škodných událostí (škoda způsobená věcí nebo zvířetem v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním jejich posledního vlastníka, které spočívá například v neučinění nezbytných opatření proti vzniku škody), u nichž by bylo škůdci umožněno se povinnosti k náhradě jednoduše vyhnout.</p> <p>Navzdory výše uvedenému bude zváženo možné zpřesnění navrhované formulace, aby lépe odrážela sledovaný záměr.</p> <p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015: Použití sousloví „Stejně jako vlastník“ by mohlo vyvolávat dojem, že je úmyslem zákonodárce zavést společnou povinnost k náhradě škody vlastníka a osoby, která věc opustila. Jak je naznačeno v připomínce, k Vámi uváděnému výkladu lze dospět i bez novely zákona. Koneckonců není nám známo, že by v některých právních řádech obdobné pravidlo bylo zakotveno.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p>
---	---

		<p>VÚV je ochoten ustoupit od připomínky za předpokladu, že dojde ke zpřesnění navržené formulace, která vyjasní, že je daným ustanovením sledována toliko odpovědnost posledního vlastníka za škodu způsobenou věcí nebo zvířetem, které nikomu nepatří (nikoliv tedy jeho solidární odpovědnost s aktuálním vlastníkem), a to při splnění všech podmínek, které jsou standardně zapotřebí ke vzniku odpovědnosti. Za tím účelem by dle názoru VÚV mělo dojít zejména k vypuštění slova „stejně“ z navržené formulace.</p> <p>Charakter připomínky po projednání změněn na doporučující.</p>
	<p>K problematice svěrenských fondů:</p> <p>Obecně:</p> <p>Domníváme se, že navržená úprava přichází s faktickou likvidací svěrenských fondů. Již z důvodové zprávy je zřetelné, že i na dosavadní úpravu nahlíží předkladatel jako na úpravu právnické osoby. To potvrzuje i samotná novela, která na mnoha místech používá fikci, že svěrenský fond je právnickou osobou. Navržená úprava pak značně posouvá předmětnou úpravu do roviny právnických osob. Jediný chybějící znak je tak v zásadě sídlo svěrenského fondu. De facto tak dochází k regulaci nové právnické osoby nadačního typu. Je ale otázkou, zda je taková nová právnická osoba nutná. Svěrenský fond je koncipován jako zvláštní druh obligace. Anonymita svěrenského fondu, minimálně anonymita zakladatele, je v některých případech jedním z pojmových znaků svěrenského fondu tak jako u každé jiné obligace. Argumenty používané v důvodové zprávě o nefunkčnosti institutu relativní neúčinnosti by pak musely platit pro nefunkčnost tohoto institutu v jakémkoliv obligačním vztahu.</p>	<p>Částečně akceptováno.</p> <p>Navrhovaná zavedení evidence svěrenských fondů není věcnou změnou povahy a funkce svěrenských fondů. Fikce zapsané osoby v zákoně o veřejných rejstřících je pouhou technickou konstrukcí, která umožňuje do reglementace evidence vtáhnout mnohé ze stávajících pravidel těchto zákonů, která nejsou v rozporu s podstatou svěrenských fondů. Obdobné řešení zvolily již dříve jiné právní předpisy (Srov. například ustanovení § 4b odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o daních z přidané hodnoty). Zároveň jsou navrhovány od těchto úprav odchylky, které zohledňují charakter svěrenského fondu jako specifické entity.</p> <p>Evidence vystavěná na principech obdobných veřejným rejstříkům umožňuje předcházet nejvýznamnějším rizikům zneužití, která primárně vyplývají z nemožnosti zjistit vznik svěrenského fondu a den tohoto vzniku. Tohoto cíle lze dle názoru ministerstva docílit nejlépe veřejnou evidencí s konstitutivními účinky zápisu pro vznik svěrenského fondu. Stávající právní stav limituje efektivitu uplatňování soukromoprávních nároků. Úprava však současně umožňuje v širším rozsahu znepřístupnit údaje o některých osobách veřejnosti, čímž je vyhověno požadavku na ochranu soukromí.</p>

	<p>Evidence svěřenského fondu v podobě veřejného resjtríku povede k přílišnému formalismu a komplikovanosti samotného institutu. Pojmově tak bude vyloučeno založení svěřenského fondu rodinného typu, v němž bude uloženo pouze malé množství finančních prostředků. Založení takového svěřenského fondu bude příliš formalizované a drahé a ničím se nebude lišit od nadace. Právní úprava navíc nepamatuje na zakotvení soudních poplatků pro zápis do evidence svěřenských fondů. S ohledem na koncipování právní úpravy se domníváme, že za prvozápis má být hrazena částka 6.000,- Kč (viz položka 11 odst. 1 písm. c) sazebníku zákona o soudních poplatcích).</p> <p>Nezpochybňujeme potřebu vedení evidence jako informačního zdroje a určité prevence před potenciální kriminalitou, nicméně požadujeme zachování dosavadního pojetí svěřenských fondů. Domníváme se tak, že evidence by měla být neveřejná s přístupem pouze vybraných subjektů. Přístup by pak měl být odůvodněn veřejným zájmem (např. boj s kriminalitou, boj s daňovými úniky, apod.).</p>	<p>Ministerstvo spravedlnosti se neztotožňuje s názorem, že je pojmově vyloučena existence svěřenského fondu rodinného typu, popřípadě že dochází ke smazání rozdílu mezi svěřenskými fondy a nadacemi. Sama tvrzená formalizace vzniku k takovému závěru nepostačuje. Rovněž se opětovně odkazujeme na skutečnost, že úprava svěřenských fondů nemá navrhovanou změnou doznat věcných změn, u svěřenského fondu mají tak být zachovány všechny dosavadní definiční znaky a vlastnosti.</p> <p>Doplněno bude zpoplatnění podávání návrhů ve věcech evidence svěřenských fondů.</p> <p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Není pravdou, že je nezjistitelný okamžik vzniku svěřenského fondu. Podle ustanovení § 1451 občanského zákoníku vzniká svěřenský fond smrtí zakladatele, nebo přijetím pověření správce ke správě fondu. Nevíme, z čeho plyne názor předkladatele, že největší riziko zneužití svěřenského vyplývá z neznalosti okamžiku vzniku svěřenského fondu, za větší riziko považujeme anonymitu zakladatele, případně beneficienta. Tyto základní údaje jsou však zpravidla součástí statutu svěřenského fondu, který musí být vyhotoven ve formě veřejné listiny. Údaje jsou tedy dostupné, a to přímo u jednotlivých notářů, nebo na jednom místě u Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (§ 12 odst. 1 zákona č. 456/2011 Sb.), který je jediným místně příslušným správcem daně.</p> <p>Provedenou úpravou dojde k faktickému vyloučení svěřenských fondů rodinného typu, protože již s ohledem na stávající daňové zatížení se nejedná o nástroj příliš výhodný a pokud se bude ještě navíc na svěřenský fond pohlížet jako na jinou právnickou osobu, včetně zveřejnění všech údajů a zpoplatnění zápisů, nebude taková</p>
--	---	--

		<p>entita vůbec potřebná. Stejného účelu totiž půjde dosáhnout založením nadace.</p> <p>Přístup, že stávající stav limituje efektivitu uplatňování soukromoprávních nároků, znamená popření celého obligačního práva, protože složitější smluvní konstrukce umožňují dosáhnout obdobného stavu.</p> <p>S vypořádáním nesouhlasíme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. Kompromisní řešení by dle VÚV bylo nicméně možné spatřovat v zavedení případné neveřejné evidenci obdobné Evidenci listin o manželském majetkovém režimu, která je vedena Notářskou komorou ČR.</p> <p>Charakter připomínky po projednání na úrovni náměstků změněn na doporučující.</p>
	<p>K § 1457 odst. 3 občanského zákoníku: Konstitutivní zápis obmyšleného nepovažujeme za vhodný. Jde o formální podmínku, která může ztížit realizovat účel svěřenského fondu. Navíc se zde zakládá celá řada problémů pro zápis obmyšleného v případě, kdy není přímo ze statutu zřejmé, kdo jím má být. Pokud by se totiž mělo jednat o zápis obmyšleného, kterého neurčil zakladatel, bylo by nutné v řízení o zápisu do veřejného rejstříku dokázat, že nemohlo být postupováno podle § 1457 odst. 1.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Bez konstitutivní evidence obmyšlených svěřenských fondů zřízených k soukromému účelu by evidence ztratila svůj význam, neboť by se značně ztížila možnost dohledat osobu, v jejímž zájmu byl svěřenský fond zřízen a již může být z majetku fondu plněno. Evidence obmyšlených je ostatně zvažována též při přípravě novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu.</p> <p>Přezkum splnění podmínek pro zápis určité osoby do evidence lze pokládat za standardní součást obdobných řízení ve věcech</p>

		<p>veřejných rejstříků. Není zřejmé, v čem by se přezkum návrhu na zápis do evidence měl výrazným způsobem odlišovat kupříkladu přezkumu v řízení o zápis do obchodního rejstříku.</p> <p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015: Jak je uvedeno v předchozí připomínce, nezpochybňujeme legitimitu úvahy o vedení evidence svěřenských fondů. Je nám známo, že na evropské úrovni se diskutuje evidence obmyšlených. Evidence se ale nerovná konstitutivní zápis. Navíc nám není známo, že by se v rámci Evropské unie někdy diskutovala veřejně dostupná evidence.</p> <p>Pokud bude evidence svěřenských fondů vytvořena s pravidly rejstříkového řízení, bude praxe vytvářet komplikované situace pro zápis jednotlivých skutečností. Právní úprava svěřenských fondů není koncipována jako úprava právnických osoby.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015: Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
	<p>K § 65a zákona o veřejných rejstřících: Do evidence svěřenských fondů se mají zapisovat i zahraniční entity podobného typu. Povinnost zápisů se týká pouze svěřenských fondů působících na území ČR. Zákonitě se naskýtá otázka, co znamená, že svěřenské fondy působí na území ČR. Pokud se tedy do evidence zapisovat i svěřenské fondy založené podle cizího práva, bude nutné upřesnit, o jaké všechny svěřenské fondy a podobné entity má jít.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovaná úprava v tomto směru nepřináší nic nového. Obdobná povinnost zápisu je již za stávající úpravy stanovena kupříkladu zahraničním spolkům, které <i>vyvíjejí činnost</i> na území České republiky. Rozsah použitého pojmu je dostatečně široký k tomu, aby zabránil obcházení zápisu do evidence, kterému by měly podléhat tuzemské svěřenské fondy, prostřednictvím zakládání obdobných zahraničních entit. Subtilnější vymezení daného pojmu lze ponechat aplikační praxi.</p>

		<p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015: Úprava zápisu zahraničních spolků navazuje především na zrušení zákona č. 116/1985 Sb. a na skutečnost, že v ČR působí zahraniční organizace s mezinárodním prvkem, které zde mají povoleno vyvíjet činnost. Zákon o veřejných rejstřících nezakládá možnost zápisu jakéhokoliv zahraničního spolku se sídlem kdekoliv na světě. Rozsah použitého pojmu je natolik široký, že umožňuje výklad, podle kterého by bylo nutné zapsat velké množství svěřenských fondů založených podle cizího práva.</p> <p>Připomínku nepovažujeme za vysvětlenou.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p> <p>Charakter připomínky po projednání na úrovni náměstků změněn na doporučující.</p>
	<p>K § 65c zákona o veřejných rejstřících: Navržená úprava neřeší případy, kdy dojde k odvolání svěřenského správce, případně, kdy se svěřenský správce vzdá své funkce. Vzhledem k tomu, že zápis svěřenského správce je pouze deklaratorní, není zřejmé, kdo by v tomto případě byl aktivně legitimovaný zahájit rejstříkové řízení.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Bude-li svěřenský správce odvolán, popřípadě vzdá-li se své funkce, stanoví občanský zákoník v ustanovení § 1455 mechanismus, jak může být nový svěřenský správce jmenován nebo jinak povolán. Dojde-li k jeho jmenování nebo jinému povolání, má svěřenský správce povinnost nechat zapsat svěřenský fond či údaje o své osobě do evidence. Bez figury svěřenského správce nemůže svěřenský fond fungovat, proto případná aktivní legitimace jiné osoby k podání návrhu na zápis svěřenského fondu do evidence by aprobovala nežádoucímu provizoriu, jež by bylo spojeno s mnoha nejasnostmi (např. kdo by byl pasivně legitimován v případných řízeních, jejichž předmětem by byl majetek ve svěřenském fondu, do doby povolání svěřenského správce).</p>

		<p>Reakce VÚV ze dne 26. 1. 2015: Připomínka míří na situace, kdy se svěřenský správce vzdá své funkce a mechanismy uvnitř svěřenského fondu nebudou fungovat. V takovém případě nutíme samotného svěřenského správce k tomu, aby dosáhl prostřednictvím soudu, nebo jiným mechanismem uvedeným ve statutu, aby byl jmenován nový správce. V opačném případě se domnívám, že ustanovení § 11 odst. 3 zákona o veřejných rejstřících není použitelné. Domníváme se, že by mělo být zváženo zakotvení náhradního mechanismu. Podle procesních předpisů je možné řešit situaci, kdy ve svěřenském fondu svěřenský správce není a je nutné pohledávku za svěřenským fondem vymáhat soudně.</p> <p>Připomínku za vysvětlenou nepovažujeme.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Připomínka při jednání vysvětlena, nicméně základní rozpor v postoji k pojetí evidence svěřenských fondů trvá.</p> <p>Charakter připomínky po projednání na úrovni náměstků změněn na doporučující.</p>
Ministerstvo zahraničních věcí	Nad rámec změn obsažených v návrhu zákona MZV navrhuje zpřesnit ustanovení § 668 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, které umožňuje českým občanům uzavírat sňatek před diplomatickou misí nebo konzulárním úřadem České republiky v zahraničí. MZV navrhuje, aby ustanovení § 668 občanského zákoníku znělo takto:	<p>Neakceptováno.</p> <p>V rámci tzv. malé novely přistoupilo Ministerstvo spravedlnosti přednostně pouze k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. U navrhované změny přitom není prokázáno, že odpovídá těmto nastaveným</p>

<p>„Státní občan České republiky může výjimečně, jsou-li dány okolnosti hodné zvláštního zřetele, uzavřít manželství mimo území České republiky také před diplomatickou misí nebo konzulárním úřadem České republiky, s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem. O tom, zda jsou dány okolnosti hodné zvláštního zřetele, rozhoduje vedoucí diplomatické mise nebo konzulárního úřadu České republiky.“</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p>Stávající znění ustanovení § 668 občanského zákoníku je širokou veřejností vykládáno tak, že česká diplomatická mise nebo český konzulární úřad v zahraničí (dále jen „zastupitelský úřad“) je vlastně standardním matričním úřadem, před kterým může kterýkoliv český občan uzavřít manželství během svého pobytu v zahraničí, aniž by měl zastupitelský úřad právo zkoumat závažnost a naléhavost důvodů vedoucích českého občana k takovému kroku. V praxi by to mohlo vést k tomu, že v případě, že by zastupitelské úřady neměly možnost odmítat žádosti českých turistů o uzavření sňatku např. během jejich letní dovolené v turisticky atraktivních destinacích, nemohly by pro zaneprázdněnost touto agendou plnit svoje další úkoly. MZV vychází z toho, že zastupitelský úřad standardním matričním úřadem není a že, s ohledem na jeho poslání v zahraničí, je tedy nezbytné omezit možnost oddávat české občany nebo smíšené páry před ním pouze na výjimečné, zvláštního zřetele hodné případy.</p>	<p>parametrům. Domníváme se, že již nyní není možné vykládat dané ustanovení tak, že je diplomatická mise nebo konzulární úřad standardním matričním úřadem. Konzulární funkce vymezuje Čl. 5 Vyhláška ministra zahraničních věcí č. 32/1969 Sb. o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích, přičemž provádění funkce civilního matrikáře podle písm. f) je pouze jednou z mnoha funkcí, které musí konzulární úřad vykonávat. Obdobné platí pro diplomatickou misí. Z povahy věci je tak zřejmé, že diplomatická mise nebo konzulární úřad nemůže vyřizovat žádosti o uzavření manželství ve lhůtách a za podmínek jako standardní matriční úřad.</p> <p>Obdobné ustanovení jako ustanovení § 668 občanského zákoníku bylo obsaženo již v § 6 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, přičemž není zřejmé, že by jeho aplikace činila dříve větší potíže.</p> <p>S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Ministerstvo zahraničních věcí uplatnilo předmětný návrh v rámci další fáze novelizace občanského zákoníku. Přitom je zapotřebí předložit statistické údaje a poukazy na srovnatelné zahraniční právní úpravy, které nutnost dané změny dostatečně odůvodní. Rovněž je třeba zpracovat návrh dané změny v celém jejím rozsahu, tedy rovněž s promítnutím jejího případného dopadu do dalších zákonů a podzákoných předpisů. Návrh změny pak bude v další fázi novelizace konzultován s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>
--	--

Česká národní banka	<p>K chybějícím změnám občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích</p> <p>V návrhu zákona nebyly zapracovány (až na připomínku k předkupnímu právu) podněty České národní banky ke změně občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, které byly zaslány Ministerstvu spravedlnosti v květnu tohoto roku. Je nutné uvést, že podněty byly často ryze technické povahy (např. opravy chybných odkazů v zákoně o obchodních korporacích, nebo doplnění slova „voleného“ před slovem „orgánů“), jinde reagovaly na zásadní praktické a výkladové problémy (např. výklad zákonného úroku, vyjasnění kogentnosti a dispozitivnosti ustanovení o pojištění v občanském zákoníku). Mnohé z připomínek byly uplatněny již v legislativním procesu k novému občanskému zákoníku a i tehdy zůstaly nezpracovány. Požadujeme zapracovat v této fázi alespoň připomínky k zákonnému úroku (§ 1802 o.z.), k § 1813 o.z., připomínky k pojištění a připomínku k § 777 odst. 4 a 5 zákona o obchodních korporacích (viz připomínky nad rámec návrhu) a vysvětlit, jak bude postupovat Ministerstvo spravedlnosti ve vztahu k zapracování dříve předaných podnětů, které by měly být promítnuty do občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích; za zásadní považujeme potřebu změn v právní úpravě pojistných smluv.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti podněty České národní banky eviduje a bude je zvažovat v další fázi novelizace občanského zákoníku a při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích. V rámci tzv. malé novely má dojít pouze k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů.</p> <p>Jsme si vědomi potřeby změn v právní úpravě pojistných smluv. Tyto budou však navrženy až v další fázi novelizace, neboť obdobně jako úprava spotřebitelských smluv představují komplexní otázku, která vyžaduje ucelené legislativní řešení.</p>
	<p>Ke změně právní úpravy svěrenských fondů (body 17 až 23)</p> <p>Na navržené změny občanského zákoníku v oblasti svěrenských fondů musí navázat v potřebném rozsahu rovněž novela zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „ZISIF“). Např. § 148 odst. 2 ZISIF v oblasti jednání svěrenských</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Konkrétně zmíněné příklady dle našeho názoru nezbytně neodůvodňují nutnost novelizace zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „ZISIF“). Ustanovení § 148 odst. 2 ZISIF upravuje rozhodování zakladatelů, zatímco § 1452 odst. 2 písm. g) se dotýká způsobu</p>

	<p>správců je s ohledem na § 1452 odst. 2 písm. g) prakticky nadbytečný, neboť způsob jednání nově musí být uveden ve statutu. Obdobně pravidlo, podle kterého platí, že nestanoví-li statut jinak, jednají všichni správci společně. Návrh zákona je proto potřeba doplnit o změnu ZISIF.</p>	<p>jednání navenek na účet svěřenského fondu, k čemuž je oprávněn svěřenský správce. Nadto je v ustanovení § 149 ZISIF stanoveno, že se ustanovení § 1452 občanského zákoníku pro investiční fond jako svěřenský fond nepoužije. Tím nicméně není dotčena povinnost nechat zapsat způsob jednání svěřenského správce do navrhované evidence. V souvislosti s tím se však plně prosadí zvláštní právní úprava ZISIF, kupříkladu ustanovení § 150 odst. 1 ZISIF, podle něhož investiční fond jako svěřenský fond má jednoho správce. Investiční fond jako svěřenský fond si tak do evidence nechá zapsat způsob jednání, který vyplývá ze skutečnosti, že takový svěřenský fond může mít pouze jediného svěřenského správce.</p> <p>Nelze nicméně vyloučit jiné případy možného nesouladu občanského zákoníku a ZISIF, který by si případnou změnu ZISIF mohly vynutit. Žádné takové případy nicméně uplatněná připomínka nezmiňuje.</p>
	<p>K legislativně-technické úrovni Návrh vykazuje některé legislativně technické nedostatky (např. chybějící tečky za novelizačními body (např. čl. I body 2, 10, 19, 22, 23), chybějící paragrafová značka (čl. III bod 2) nebo celé označení paragrafu (čl. I bod 23). Doporučujeme návrh zákona podrobit v tomto ohledu důkladné revizi.</p>	<p>Akceptováno. Návrh bude v tomto směru revidován.</p>
	<p>K čl. I bod 23 (změna občanského zákoníku) Doporučujeme slovo „vydal-li majetek“ nahradit slovy „uhradil-li dluhy a majetek“.</p> <p>Odůvodnění: Zániku svěřenského fondu by mělo předcházet nejenom vydání majetku, ale rovněž vypořádání dluhů s tímto majetkem souvisejícím (tj. likvidace). Jinak může dojít k poškození věřitelů z dluhů ve svěřenském fondu.</p>	<p>Neakceptováno. Jedná se o věcnou změnu, která přesahuje cíl návrhu novely, jímž je toliko zavedení evidence svěřenských fondů bez koncepčních změn.</p> <p>Daný podnět bude nicméně využit v dalších fázích novelizačních prací.</p>

	<p>K zvláštní části důvodové zprávy k bodům 13 až 16 (§ 1124 a § 1125 o.z.) Doporučujeme doplnit na konec odůvodnění větu: „Předkupní právo se u úplatného i bezúplatného převodu spoluvlastnického podílu neuplatní v případech, kdy se jedná o převod osobě blízké.“.</p> <p>Odůvodnění: Z vazby nově navrhovaných § 1124 odst. 1 a 2 o.z. je sice dobře patrné (i z důvodové zprávy), že se předkupní právo uplatní u úplatného i bezúplatného převodu spoluvlastnického podílu, není však zcela jasné (spíše výkladem dovoditelné), že i u bezúplatných převodů platí výjimka pro osoby blízké uvedená v § 1124 odst. 1 o.z.. Pro vyjasnění proto doporučujeme alespoň doplnit důvodovou zprávu.</p>	<p>Částečně akceptováno.</p> <p>Príslušná část důvodové zprávy bude v tomto směru upravena. Nepovažujeme za nezbytné činit navrhovanou změnu v zákonném textu, neboť jde o otázku, jejíž řešení poměrně jednoznačně z navrhovaného znění vyplývá. Ustanovení § 1124 odst. 2 totiž stanoví použití odst. 1 v celém jeho rozsahu. Podobný závěr nevyplývá ani z teleologického výkladu dané výjimky pro osoby blízké, která je tradičně odůvodněna tím, že převodem na osobu blízkou nedochází k narušení dosavadní linie fungování spoluvlastnictví (K tomu srov. M. Králík in Spáčil, J. a kol.: Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, s. 475). Podobnou námitku by bylo možné vznést i vůči stávající úpravě ustanovení § 1124, u něhož však obdobné výkladové nejasnosti z praxe nenevidujeme.</p>
	<p>K čl. II bod 4 (přechodná ustanovení) Doporučujeme vyjasnit přímo v zákoně, jak se bude dále postupovat při zániku určení obmyšlených svěrenského fondu. Občanský zákoník ani důvodová zpráva nejsou z tohoto hlediska dostatečně jasné.</p>	<p>Částečně akceptováno.</p> <p>Důvodová zpráva bude v namítaném ohledu doplněna. Domníváme se, že daná otázka je na úrovni návrhu zákona upravena dostatečně. Nebudou-li obmyšlení svěrenského fondu zřízeného k soukromému účelu zapsáni do evidence ve stanovené lhůtě, účinky jejich jmenování nebo jiného určení zanikají. Tím pádem obmyšlení ztrácejí rovněž veškerá práva, která s jejich postavením spojuje právní předpis nebo statut.</p>
	<p>K čl. IV bod 2 (změna zákona o veřejných rejstřících) V § 7 odst. 2 písmeno d) se za slovo „účel“ vkládají slova „svěrenského fond“.</p> <p>Odůvodnění: Formulační zpřesnění.</p>	<p>Akceptováno.</p>
	<p>K čl. IV bod 3 (evidence svěrenských fondů) Doporučujeme vyjasnit alespoň v důvodové zprávě, co znamená působení zahraničního svěrenského fondu na</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>V daném případě nepovažujeme za vhodné nabádat aplikační praxi</p>

	území ČR (§ 65a odst. 2 písm. b) návrhu zákona).	k určitému výkladu. Rozsah zvoleného slova <i>působí</i> je dostatečně široký k tomu, aby zabránil obcházení zápisu do evidence, kterému by měly podléhat tuzemské svěřenské fondy, prostřednictvím zakládání obdobných zahraničních entit. Podobné řešení volí zákon již nyní ve vztahu k zahraničním spolkům, které podléhají zápisu tehdy, pokud <i>vyvíjejí činnost</i> na území České republiky. Subtilnější vymezení daného pojmu by mělo zůstat vyhrazeno plně aplikační praxi.
	<p>K čl. IV bod 3 (evidence svěřenských fondů) Doporučujeme v § 65d odst. 3 písm. d) a § 65e písm. f) návrhu zákona místo prohlášení konkurzu používat vydání rozhodnutí o úpadku a o způsobu jeho řešení nebo o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku.</p> <p>Odůvodnění: Používání pouze slov prohlášení konkurzu je příliš zužující, protože konkurz je jen jedním způsobem řešení úpadku.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Návrh respektuje rozsah zapisovaných údajů, které vyplývají ze stávajícího znění zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „ZVR“). Srov. § 30 písm. g), 49 písm. h), 50 písm. h) nebo 65 ZVR. Zápis údajů v širším rozsahu nepovažujeme za smysluplný, neboť by docházelo k nežádoucí duplicitě s insolvenčním rejstříkem. Eventuálně by měl být daný návrh důsledně promítnut v celém zákoně a u všech zapisovaných osob, což je však úkol, který přesahuje záměr návrhu novely.</p>
	<p>Připomínky nad rámec návrhu</p> <p>K § 1802 o.z. Navrhujeme upravit větu druhou v § 1802 o.z., tak že bude odkazovat na určení zákonného úroku v nařízení vlády, tj. obdobným způsobem jako jsou stanoveny úroky z prodlení. Sazba zákonného úroku by měla být navázána na repo sazbu stanovenou a zveřejňovanou ČNB. Jde v podstatě jen o to dohodnout se na výši této sazby. V návaznosti by se další ustanovení o.z. měla odkazovat na „zákonnou úrokovou sazbu“, nikoli ad hoc jednou na zákonnou úrokovou sazbu (§ 2015), jindy na zákonnou sazbu (§ 2254 odst. 2).</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nepochybně problémy, které namítaná ustanovení v praxi působí. V rámci tzv. malé novely však přistoupilo pouze k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vámi předkládaný návrh navrhujeme řešit v další fázi novelizace kodexu.</p> <p>Pro úplnost uvádíme, že Vámi navrhovaný způsob řešení problematiky ustanovení § 2254 není jediný možný, v úvahu připadají i jiné vhodnější varianty úpravy, které bude ještě zapotřebí v další fázi novelizace civilního kodexu konzultovat.</p>

	<p>Odůvodnění: Ustanovení § 1802 o.z. upravuje tzv. zákonný úrok. Takový úrok ale není v právním předpise určen, a pokud si jej smluvní strany nedohodnou, je nutné vycházet z obvyklých úroků poskytovaných bankami. K § 502 obchodního zákoníku, který byl inspirací pro § 1802 o.z. byl vydán rozsudek NS sp. zn. 29 Odo 1214/2005. Z rozsudku, potažmo z dikce § 1802 o.z. ale plynou praktické problémy. Dále například ESLP při určení výše odškodnění vychází ze zákonného úroku, tj. v našich podmínkách zřejmě úrok podle § 1802 o.z. (obvyklý úrok požadovaný bankami v ČR v době uzavření smlouvy, resp. v době zásahu státu). Judikáty ESLP se ale týkají zásahu 10-15 let zpět, tj. je nutné vycházet z tehdy platné úrokové sazby, ta je často výrazně vyšší oproti úrokům z prodlení. Navíc starší statistika úrokových sazeb ČNB, ze které soudy vycházejí, není tak detailní a vhodná pro výpočet tohoto úroku. Je nutné také vyřešit vztah zákonného úroku podle § 1802 o.z. a zákonné sazby podle § 2254 o.z.. Praktické problémy vznikají pronajímatelům, kteří mají jistotu úročit zákonnou sazbou, která stanovena není, přitom ustanovení je kogentní a není možné úrokovou sazbu určit dohodou (viz § 2235 o.z.).</p>	
	<p>Připomínky nad rámec návrhu</p> <p>K § 1813 o.z. Vyvratitelná domněnka „má se za to, že zakázána jsou ujednání...“ nedává smysl. Nelze vyvracet zákonnou domněnku, že zákon něco stanoví. Formulace nenavazuje ani na následující ustanovení (zvláště se zakazují...). Navrhujeme použít standardní formulaci zakázána jsou ujednání, která splňují podmínku x“ a „ má se za to, že ujednání ... splňují podmínku x“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Zmíněného dílčího problému, který se týká spotřebitelského práva, si jsme vědomi. Náprava nedostatků spotřebitelského práva nicméně vyžaduje komplexní přístup, který předpokládá podstatný zásah (nejen) do občanského zákoníku. Z tohoto důvodu považujeme za nutné řešit tuto problematiku uceleně až v další fázi novelizace kodexu, nikoliv v tzv. malé novele.</p>

	<p>Připomínky nad rámec návrhu</p> <p>K § 777 odst. 4 a 5 zákona o obchodních korporacích V § 777 odst. 4 navrhujeme zrušit slovo „donucujícími“ a v § 777 odst. 5 navrhujeme číslovku „2“ nahradit číslovkou „5“.</p> <p>Odůvodnění: Přechodná ustanovení budí závažné a neřešitelné praktické problémy. Jde o to, že § 777 odst. 4 upravuje tzv. duální režim pro společnosti, které nestihly v dvouleté lhůtě optovat do nového zákona a které zůstanou navždy uvězněny v právní nejistotě a budou se řídit mj. ustanoveními dosavadního obchodního zákoníku, která upravovala práva a povinnosti společníků, pokud nejsou v rozporu s donucujícími ustanoveními tohoto zákona. Není jasné, která ustanovení upravují práva a povinnosti společníků (mohou tam být různé názory) a není jasné, která ustanovení zákona o obchodních korporacích jsou kogentní (§ 1 odst. 2 o.z. řešení nepředstavuje, naopak vznikají další teoretické i praktické otázky). Řešením pro společnosti je tedy opt-in podle § 777 odst. 5 zákona o obchodních korporacích, k čemuž je ale nutný souhlas všech společníků. To může být v některých společnostech neřešitelný problém (zejména pokud má více společníků), v takových případech se znovu a znovu svolávají valné hromady a platí notář. Pokud se nepodaří vztáhnout na společnost novou právní úpravu, zůstane uvězněna v právní nejistotě, kterou tady konstruuje § 777 odst. 4. Postačují přitom dvě malé změny, aby byly negativní dopady alespoň omezeny. Tedy odstraní se alespoň pochybnost stran donucujících ustanovení a dá se společností více času na to, aby využily možnosti podle § 777 odst. 5.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo pouze k nápravě jednotlivých nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Daný návrh nenaplnuje tyto parametry. Navrhované řešení navíc nelze považovat za uspokojivé. Vypuštění slova „donucujícími“ by nijak právní jistotu adresátů nezvýšilo, naopak by se jím velmi smazal rozdíl mezi podřízením se zákonu o obchodních korporacích a režimem dřívější právní úpravy, který si některé obchodní korporace mohou chtít uchovat i nadále. Navíc je z praxe zřejmé, že k podřízení se nové úpravě přistoupilo mnoho obchodních korporací již ve lhůtě šesti měsíců podle ustanovení § 777 odst. 2 ZOK.</p>
--	--	--

UZS ČR	<p>Obecné připomínky:</p> <p>Předloženou změnu zákona považujeme svým rozsahem za nedostatečnou. Existuje daleko více chyb, které již v současné době mohou vést k dezinterpretaci platného občanského zákoníku (dále jen NOZ). Např. je zcela nedostatečně ošetřena činnost nadačních fondů a současný stav může vést ke zneužívání této právní formy k nekalým účelům. Chápeme však v dané chvíli hranice možného, a proto naše připomínky směřují pouze k nejpálčivějším problémům, z hlediska námi chráněných zájmů.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrána byla zatím pouze taková ustanovení, která současně nevyžadují významný legislativní zásah, popřípadě nevyžadují komplexní uchopení určité otázky. Dříve uplatněné podněty praxe budou zváženy v rámci další fáze novelizace a dle potřeb konzultovány s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>
	<p>Požadujeme za bod č. 9 v předloženém návrhu zařadit následující bod:</p> <p>10. V § 217 odst. 1 druhá věta zní: „Podnikání ani jiná činnost provozovaná především za účelem dosažení zisku hlavní činností spolku být nemůže.“.</p> <p>Odůvodnění: Současné ustanovení zásadně omezuje rozvoj občanské společnosti v České republice. Dosavadní aplikační praxe jasně ukázala, že výklad pojmu „výdělečná činnost“, který není legislativně upraven, v praxi osciluje od „jakákoli činnost, při níž je dosahováno příjmu (výdělku)“, až po „činnost, při níž je dosahováno zisku jiným než podnikatelským způsobem“. Vezmeme-li v úvahu, že porušení pravidla týkajícího se výdělečné činnosti může vést až ke zrušení spolku soudem, představuje nejasnost právní úpravy obrovskou komplikaci pro fungování celé řady, ne-li většiny spolků, kterých je registrováno v Evidenci ekonomických subjektů téměř 120 000. Navrhované znění právní úpravy zpřesňuje, a to při</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Domníváme se, že předkládaný návrh nic nemění na obsahu stávajícího ustanovení § 217 odst. 1 NOZ. Spolek může i podnikat nebo vyvíjet jinou výdělečnou činnost; ta však musí být ve vztahu k činnosti hlavní jen vedlejší povahy. Na tom se shoduje i komentářová literatura (srov. např. Švestka, J.; Dvořák, J.; Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek I (obecná část). Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, komentář k § 217).</p> <p>Podnět k formulačnímu zpřesnění však předkládáme ke zvážení při další fázi novelizace kodexu.</p> <p>Replika Unie zaměstnavatelských svazů ČR ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Vysvětlení je zcela nedostatečné, respektive se zdá, že připomínka nebyla správně pochopena – navrhované znění novely neřeší otázku, zda spolek může podnikat, nebo vyvíjet jinou výdělečnou činnost, neboť to je vcelku jasné (a ve vysvětlení je to více méně zbytečně pouze opakováno), ale nahrazuje dosavadní neurčitý pojem „výdělečné činnosti“, který je v praxi zdrojem aplikačních</p>

	<p>zachování dostatečného prostoru pro výklad, který umožní přizpůsobení různorodým podmínkám fungování neziskového sektoru.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>problémů.</p> <p>Pokud bychom připustili, že výdělečnou činností je každá činnost, při níž je dosahováno výdělku (příjmu), pak by se součástí vedlejší činnosti spolku nutně stala každá činnost, s níž je spojen byť i minimální příjem. Mnoho spolků by se tedy dostalo do situace, kdy by fakticky nemohly vykazovat žádnou činnost hlavní, čímž by vznikl rozpor s § 217 odst. 2 NOZ, který stanoví, že účel vedlejší činnosti spolku má spočívat v podpoře hlavní činnosti, nebo v hospodárném využití spolkového majetku. Sekundární dopad pak má uvedená nejasnost také v oblasti daně z příjmů právnických osob, kde jsou příjmy a výdaje v hlavní činnosti posuzovány odděleně od příjmů a výdajů ve vedlejší činnosti.</p> <p>Pro příklad uvádíme např. platby maminek za služby v mateřském centru – jde o výdělečnou činnost, ale není dosahováno zisku. Nebo platba za pobyt dítěte na zimním či letním táboře pořádaným spolkem – opět jde o výdělečnou činnost, výdělek je ale použit na úhradu nákladů spojených s provozem táborů. Podobně je tomu u plateb za vzdělávací nebo kulturní aktivity. Podle současného ustanovení NOZ mají být všechny tyto aktivity vedeny jako vedlejší činnost, přestože nejsou podnikáním a naplňují účel spolku, za kterým byl založen.</p>
	<p>Navrhované znění ustanovení § 411 odst. 3 písmeno a) – stávající bod 10. předloženého návrhu – požadujeme doplnit takto:</p> <p>a) ve věcech obchodních korporací, nadací, ústavů a obecně prospěšných společností,</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Považujeme za diskriminační, jsou-li z povinnosti udělit plnou moc formou veřejné listiny vyjímány obchodní</p>	<p>ROZPOR</p> <p>K omezení výjimky na obchodní korporace lze uvést, že pouze u nich lze očekávat vyšší míru profesionality. Zatímco v oblasti obchodních korporací není rozumný důvod, aby nestačila plná moc v písemné formě s úředně ověřeným podpisem i tam, kde se pro právní jednání vyžaduje forma veřejné listiny, a není tedy důvod zbytečně navyšovat finanční a časové náklady, u jiných právnických osob naopak nebyl shledán důvod k upravení výjimky.</p> <p>V praxi se také v souvislosti s jinými právnickými osobami,</p>

	<p>korporace, přičemž subjekty neziskového charakteru, u nichž se pro některá právní jednání zakladatele rovněž vyžaduje forma veřejné listiny, budou nadále nuceny touto formou udělovat i plnou moc. Přitom například nadace založené zahraniční osobou jsou stávající právní úpravou postiženy naprosto stejně jako obchodní korporace se zahraničním vlastníkem či vlastníky. Nevidíme žádný objektivní důvod, proč v tomto případě rozlišovat mezi subjekty v totožném právním postavení.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>s výjimkou společenství vlastníků jednotek, výraznější problémy nevyskytují. Komplexní řešení problematiky společenství vlastníků je přitom zvažováno v další fázi novelizace, a proto se nyní neobjevuje mezi výjimkami § 441 odst. 3 NOZ.</p> <p>Replika Unie zaměstnavatelských svazů ČR ze dne 26. 1. 2015:</p> <p>Vysvětlení je ve vztahu k neziskovému sektoru jasně diskriminační! Naprosto se nelze ztotožnit s teorií, že by nadace, ústavy a obecně prospěšné společnosti byly méně profesionální než obchodní korporace. Tato teorie není podložena žádným argumentem, který by tuto skutečnost dokazoval! Jde tedy o tvrzení nejen nepravdivé, ale také zjevně nepodložené. Rovněž není pravdou, že by v souvislosti s jinými právními osobami nedocházelo k problémům. Naopak, je nám známa řada takových případů, které jsme na vyžádání připraveni doložit. Nicméně, bez ohledu na počty problematických případů považujeme tento přístup za výsměch principům, na kterých stojí občanská společnost a poskytování veřejně prospěšných služeb, které často sám stát neumí zajistit.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti svým vysvětlením pouze dokazuje skutečnost, že stát označuje neziskové organizace za své partnery pouze proklamativně, ve skutečnosti vyvíjí aktivity opačným směrem.</p>
KZPS ČR	<p>1. V části šesté se vkládá nový bod č. 1, který zní:</p> <p>„1. V § 577 odst. 2 se slova „a vymezení jeho družstevního podílu“ zrušují.“</p> <p>Odůvodnění: Věcně je nemožné, aby člen ve své přihlášce vymezil svůj družstevní podíl (a nerealizovatelné je to i v rozhodnutí družstva o přijetí - v rozhodnutí o přijetí může</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Odstranění technických chyb v zákoně o obchodních korporacích je širším problémem, který si vyžaduje komplexní uchopení. Nepovažujeme tedy za vhodné odstraňovat pouze některé tyto chyby, navíc v rámci novely, která se primárně týká nejpalčivějších problémů občanského zákoníku. Rovněž není zřejmé, zda je právě navrhovaná úprava nejvhodnějším způsobem řešení. Část teorie se</p>

	<p>být pouze vymezena výše členského vkladu, k jehož splacení se uchazeč o členství zavázal) – jde o chybu v dosavadním textu.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>pokouší nesnáze daného ustanovení překlenout výkladem, podle něhož je daný požadavek zapotřebí interpretovat jako požadavek na vymezení vkladové povinnosti. Viz k tomu např. Čáp, Z. in Čáp, Z.; Doležil, T., Lasák, J.; Pokorná, J. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Wolters Kluwer, a. s., 2014, k § 577: „<i>Tento požadavek je třeba chápat jako vymezení vkladové povinnosti, protože družstevní podíl (představující práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu – majetkové i nemajetkové) nemůže být již z povahy věci náležitostí členské přihlášky.</i>“. V úvahu tak připadá kupříkladu rovněž nahrazení dosavadního znění právě takovým požadavkem.</p> <p>Uvedený podnět proto bude předložen k dalšímu zvážení při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích. Prozatím lze namítaný nedostatek překlenout kupříkladu výše nastíněným výkladem.</p>
	<p>2. V části šesté se vkládá nový bod č. 2, který zní:</p> <p>„2. V § 726 odst. 3 se slovo „jmenovat“ nahrazuje slovem „zvolit“.</p> <p>Odůvodnění: V družstvu se orgány nejmenují, ale volí – jde o chybu v dosavadním textu.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Odstranění technických chyb v zákoně o obchodních korporacích je širším problémem, který si vyžaduje komplexní uchopení. Nepovažujeme tedy za vhodné odstraňovat pouze některé tyto chyby, navíc v rámci novely, která se primárně týká nejpálčivějších problémů občanského zákoníku.</p> <p>Uvedený podnět bude předložen k dalšímu zvážení při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích.</p>
	<p>3. Dosavadní návrh novelizace § 777 se označuje jako novelizační bod č. 3.</p>	<p>Neakceptováno.</p>
Ministerstvo obrany	<p><u>K části první, bodu 13, navrhovanému znění § 1124 odst. 1:</u></p>	<p>Neakceptováno.</p>

<p>Navrhovaný bod 13, resp. jím navrhovanou úpravu, požadujeme upravit tak, aby zákonné předkupní právo v občanském zákoníku zůstalo zachováno, avšak pouze ve vztahu k podílům, které lze označit jako podstatné z hlediska jejich rozsahu vůči jednotlivým spoluvlastníkům (např. více než čtvrtinové podíly). Variantou by mohla být úprava, která by jako kritérium pro uplatnění předkupního práva zvolila počet spoluvlastníků, a to například méně než 5 spoluvlastníků věci.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> <i>Ačkoliv záměr předkladatele je zřejmý a chápeme, že zákonné předkupní právo spoluvlastníků má svůj smysl, v případech, kdy je spoluvlastníků více, může praktický přínos realizace takového práva být marginální, resp. v praxi může přinášet značné obtíže. Jedná se například o případy spoluvlastnictví pozemků či jednotek (společné garáže apod.), kdy spoluvlastníků bývají i desítky nebo stovky a kdy uplatnění předkupního práva vůči všem ostatním spoluvlastníkům představuje neúměrné obtíže nebo i reálné znemožnění zamýšleného prodeje spoluvlastnického podílu.</i></p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Při znovuzavedení zákonného předkupního práva byly zvažovány jeho různé formy, včetně Ministerstvem obrany navrhovaného. Nakonec bylo upuštěno od diferenciací předkupního práva v závislosti na výši podílu, resp. počtu spoluvlastníků. Tato forma předkupního práva, která by do značné míry závisela na arbitrárním rozhodnutí zákonodárce, by zákonné předkupní právo relativizovala a kladla by příliš velké požadavky na recipienty při úpravě práv a povinností mezi spoluvlastníky. Lze si představit různé životní situace, u nichž by docházelo ke vzniku a zániku předkupního práva v závislosti na současné struktuře spoluvlastníků, která nemusí zůstat v průběhu času neměnná.</p>
<p><u>K části třetí bodu 12, navrhovanému znění nové části čtvrté</u></p> <p>Z hlediska systematiky zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob doporučujeme zvážit, zda by nebylo vhodnější normativní obsah navrhované části čtvrté zařadit do § 75 tohoto zákona.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> <i>Navrhovaná úprava odpovídá dosavadní systematice uvedeného zákona, zařazení navrhované části čtvrté do § 75 systematiky zákona o veřejných rejstřících</i></p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Souhrnné zdůvodnění k připomínkám k úpravě evidence svěřenských fondů:</p> <p>Co se týče změny zákona o veřejných rejstřících, považuje se systematické zařazení svěřenských fondů za vhodné a legislativní odkaz, i díky jeho vysvětlení v důvodové zprávě, za jasně vyložitelný. Dále návrh reflektuje skutečnost, že svěřenský fond není osobou, a také současnou úpravu zákona o veřejných</p>

	<p><i>právnických a fyzických osob je jeho logickým obsahovým doplněním.</i></p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	<p>rejstřících. Návrh ustanovení vyhlášky č. 323/2013 Sb. není podle názoru Ministerstva spravedlnosti duplicitní, neboť předmětná vyhláška v § 3 odst. 1 užívá ve vztahu k § 2 termín „osoba“, kterou svěřenský fond není.</p>
	<p><u>K části třetí, bodu 3, navrhovanému znění § 65a odst. 4 a 5:</u></p> <p>V navrhovaném znění § 65a doporučujeme doplnit, pro jaké účely je jimi stanovována přiměřenost užití jiného ustanovení zákona (§ 9 odst. 1 věta druhá), resp. normativní výluka užití části první hlavy III.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> <i>Navrhovaná úprava obsahuje normativní duplicitu textu. Pokud bude připomínka akceptována, bylo by vhodné § 8 doplnit výslovně o pojem „svěřenecký fond“, což je vhodnější, než využít navrhované fikce postavení svěřeneckého fondu obdobného jaké mají osoby vedené jako subjekt údajů v základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osoba a orgánů veřejné moci.</i></p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	<p>Neakceptováno.</p>
	<p><u>K části třetí, bodu 3, navrhovanému znění § 65d:</u></p> <p>V navrhovaném znění § 65d doporučujeme zvážit užití rodného čísla jako jednoznačného identifikátoru fyzické osoby a současně ve všech případech užití slovo „bydliště“ nahradit slovy „adresa místa bydliště“.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> <i>Užití rodného čísla je omezeno časem a v praxi informačních systémů veřejné správy bude nahrazováno jednoznačným identifikátorem osoby pro danou agendu. Bylo by proto vhodnější užití rodného čísla omezit jen na zcela výjimečné případy a jako identifikátor</i></p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p><i>fyzické osoby zvolit např. s datem narození právě tento jednoznačný identifikátor osoby pro danou agendu. V případě údaje vedeného o bydlišti je nutné vycházet z § 80 odst. 1 občanského zákoníku, ze kterého je zřejmé, že se jedná o údaj místa územního prvku, tedy shodně jako údaj o místě pobytu. Proto je nezbytné tento údaj správně označit adresným popisem územního prvku, tedy v daném případě adresou místa bydliště.</i></p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	
	<p><u>K části páté:</u></p> <p>Doporučujeme zvážit, zda sledovaného normativního účelu by nebylo vhodněji dosaženo tím, že svěřenecký fond bude uveden jako osoba vedená v základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osoba a orgánů veřejné moci, a tedy byl doplněn jako písmeno g) v § 25 zákona o základních registrech.</p> <p>Pokud by tato připomínka nebyla akceptována, je nutné část pátou materiálu upravit v souladu s čl. 55 odst. 3 Legislativních pravidel vlády, a to včetně uvedení označení vkládaného § 25a.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> <i>Požadovaná úprava směřuje k naplnění legislativních požadavků stanovených pro provádění obdobných úprav Legislativními pravidly vlády.</i></p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	Akceptováno.
	<p><u>K návrhům změn prováděcích předpisů:</u></p> <p>Z navrhovaných úprav vyhlášky č. 323/2013 Sb. není zřejmé, proč se podle návrhu nového § 8a má na svěřenecký</p>	Neakceptováno.

	<p>fond pohlížet jako na osobu pro účely ustanovení § 2 vyhlášky, když ustanovení § 2 svěřenecký fond zahrnuje.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> <i>Navrhovaná úprava obsahuje normativní duplicitu textu. Pokud bude připomínka akceptována, bylo by vhodné § 8 doplnit výslovně o pojem „svěřenecký fond“, což je vhodnější, než využít navrhované fikce postavení svěřeneckého fondu obdobného jaké mají osoby vedené jako subjekt údajů v základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osoba a orgánů veřejné moci.</i></p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	
--	--	--

Ministerstvo pro místní rozvoj	<p><u>Nad rámec návrhu</u></p> <p>Vzhledem k závažnosti problémů, které se objevují zejména v oblasti bytového spoluvlastnictví, uplatňujeme nad rámec předloženého návrhu následující zásadní připomínky, které byly vybrány ze širšího obsahu dříve uplatněných připomínek, neboť bez jejich vyřešení je zcela zásadním způsobem znemožněno praktické využití fungování institutu bytového spoluvlastnictví, zejména je pak ztíženo postavení společenství vlastníků jednotek.</p> <p>K přechodným ustanovením</p> <p>K § 3042</p> <p>Je zbytečné požadovat změnu názvu společenství vlastníků jednotek (SVJ) ve lhůtě kratší než je lhůta pro přizpůsobení stanov (3 roky), neboť v důsledku tohoto požadavku musí SVJ měnit stanovy (a není zřejmé, zda za účasti notáře či bez jeho účasti, viz dále), čímž se zvyšují jejich náklady. Přitom původní požadavek dle zákona o vlastnictví bytů byl</p>	<p>Akceptována připomínka k ustanovení § 3042. Ve zbytku neakceptováno.</p> <p><u>Souhrnné zdůvodnění k návrhům na změnu úpravy bytového spoluvlastnictví:</u></p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nikterak nezpochybňuje problémy, které namítaná ustanovení v praxi působí. V rámci tzv. malé novely však přistoupilo pouze k nápravě některých nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrány byly zatím pouze takové oblasti, které nevyžadují významný zásah do úpravy kodexu.</p> <p>Problematika bytového spoluvlastnictví je nicméně otázkou, která vyžaduje komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen s podstatnějším zásahem do občanského zákoníku. Z tohoto důvodu považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. V té souvislosti bude Ministerstvo spravedlnosti v nejbližší době iniciovat setkání se zástupci</p>
--------------------------------	---	---

	<p>podle § 9 odst. 14 takový, že stanovy musí obsahovat název společenství, který musí obsahovat označení domu, pro který vzniklo, a musí v něm být obsaženo slovo „společenství“.</p> <p>Nový požadavek podle § 1200 odst. 2 písm. a) je, že v názvu musí být obsaženo sousloví „společenství vlastníků“. Je tedy třeba měnit stanovy pouze kvůli slovu „vlastníků“.</p> <p>Požadujeme do § 3042 doplnit, že se tento neuplatní pro společenství vlastníků jednotek.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Ministerstva pro místní rozvoj za účelem navázání spolupráce při přípravě změn v úpravě bytového spoluvlastnictví.</p>
	<p><u>Nad rámec návrhu</u></p> <p>K § 1200</p> <p>Především chybí přechodné ustanovení o tom, jakým způsobem se mění dříve přijaté stanovy společenství vlastníků jednotek, a jakým způsobem v případě, kdy společenství vlastníků jednotek stanovy nepřijalo a platí pro tato společenství Vzorové stanovy jako příloha nařízení vlády č. 371/2004 Sb., jakým způsobem se tedy mění tyto stanovy, které se staly součástí právních poměrů vzniklých společenství.</p> <p>Ustanovení § 1200 řeší pouze případy, kdy se jedná o stanovy a jejich změny přijaté po účinnosti občanského zákoníku s použitím ustanovení § 564 občanského zákoníku. Podle úpravy obsažené v zákoně o vlastnictví bytů tvořily stanovy přílohu notářského zápisu, kterým se osvědčovala první schůze shromáždění společenství vlastníků jednotek (SVJ vznikalo ze zákona), jejich změny pak podle stanov mohly být přijímány za účasti notáře nebo i bez jeho účasti</p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p>(podle úpravy ve stanovách). V současné době není zřejmé, jak se mají měnit dříve přijaté stanovy, praxe notářů a rejstříkových soudů je nejednotná, a právní nejasnosti, vícenáklady s tím spojené a také častá nemožnost vůbec sehnat notáře k přijetí změny stanov, vytvářejí ve společnosti pochybnosti o správnosti přijetí nové právní úpravy bytového spoluvlastnictví.</p> <p>Požadujeme výslovně upravit, jakým způsobem se mění dříve přijaté stanovy, a směřovat k jednotné úpravě změn stanov, a to bez účasti notáře.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p><u>Nad rámec návrhu</u></p> <p>Požadujeme doplnit přechodné ustanovení o tom, jakým způsobem vzniká společenství vlastníků jednotek, v případě, kdy byl návrh na vklad vlastnictví poslední jednotky podle § 9 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů podán ještě za účinnosti zákona o vlastnictví bytů, ale vkladové řízení skončilo až za účinnosti nového občanského zákoníku.</p> <p>Objevily se zásadní pochybnosti o vzniku společenství ze zákona v tomto případě, ale současně často není možné společenství vlastníků založit podle § 1200 odst. 1 občanského zákoníku, protože zde už je nutný konsensus všech spoluvlastníků. Tisíce spoluvlastníků domů zůstávají proto v právní nejistotě ohledně vzniku či možnosti založení společenství vlastníků jednotek, přitom s rizikem existence solidární odpovědnosti spoluvlastníků podle § 1127 občanského zákoníku.</p> <p>Nejistota vznikla i v případě vzniku společenství v domech,</p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p>ve kterých byl vznik společenství odložen podle § 9 odst. 4 zákona o vlastnictví bytů, protože § 24 zákona č. 311/2013 Sb. stanovil míru podílu bytového družstva na 50 %, nikoli na původně navržených 25 %.</p> <p>Požadujeme proto výslovně upravit, že pokud bylo řízení o rozhodném převodu jednotky podle § 9 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů zahájeno ještě za účinnosti zákona o vlastnictví bytů a bylo řádně ukončeno po 1. 1. 2014, vzniklo společenství ještě podle zákona o vlastnictví bytů, případně že pro tyto případy se § 1200 odst. 1 věta druhá občanského zákoníku neužije.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p><u>Nad rámec návrhu</u></p> <p>Dále požadujeme změnit i § 24 zákona č. 311/2013 Sb. tak, aby podíl družstva tam zmíněný činil jen 25 %.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	Neakceptováno.
	<p><u>Nad rámec návrhu</u></p> <p>K § 1186 Stávající úprava neřeší důsledně problém, který vyřešen být měl, a to přechod dluhů dlužníků – členů společenství a družstevních nájemců – a jejich vymáhání.</p> <p>Zmíněné dluhy jsou v zásadě charakteru provozního, resp. údržbového a „spořicího“. Jsou to zejména dluhy na nákladech na provoz a údržbu společných částí domu, včetně služeb. Dluhy charakteru „spořicího“ vznikají jako dluhy na platbách na dlouhodobé zálohy na opravu či modernizaci společných částí (tyto zálohy vždy přechází</p>	Neakceptováno.

	<p>spolu s jednotkou na nového nabyvatele). I pokud se vlastník jednotky na úhradě těchto dluhů nijak nepodílí (tedy dluží), z prostředků uhrazených ostatními vlastníky je čerpáno a i dlužící člen má z tohoto čerpání majetkový prospěch, stejně jako jeho věřitelé, protože i tyto platby v zásadě nakonec zvýší výtěžek z prodeje tohoto majetku. Společenství vlastníků jednotek jsou v podstatě nucena za své delikventní členy platit část jejich osobních dluhů, neboť zákon jim v zásadě neumožňuje si své členy vybírat.</p> <p>U společenství vlastníků se jejich postavení jako věřitele účinností nového občanského zákoníku zhoršilo, protože došlo ke zrušení zákonného zástavního práva váznoucího na jednotce k zajištění pohledávky za členem společenství a přednostního uspokojení v exekučním rozvrhu.</p> <p>Tyto dluhy měly přecházet na nabyvatele jednotek, tedy tzv. „váznout na jednotce, na bytě“, což ale v praxi do značné míry nebylo přijato ani co podstaty (zda dluhy vůbec přecházejí), druhu (jaké dluhy přecházejí) ani formy (zda přecházejí dluhy v exekuční dražbě jednotek a v insolvenční). Zásadní problémy zůstávají i v insolvenčním řízení.</p> <p>Požadujeme výslovně stanovit, že veškeré dluhy vlastníka jednotky (ať v případě převodu nebo přechodu vlastnictví) přecházejí na nabyvatele, s výjimkou případu, kdy by vlastníkovu bylo předloženo potvrzení SVJ, že takové dluhy nejsou.</p> <p>Pokud by tuto zásadu nebylo možné realizovat v nucených prodejkách (exekuci nebo insolvenční), o čemž existují pochybnosti, požadujeme znovu zřídit zákonné zástavní právo pro věřitele a přednostní pořadí v exekuční dražbě, a</p>	
--	--	--

	<p>to v podobě odpovídající uvedeným potřebám.</p> <p>Tyto zásady pak požadujeme promítnout i do insolvenčního řízení, včetně zajištění úhrady těchto pohledávek během insolvenčního řízení. Navrhuje se tedy novelizovat jak samotný občanský zákoník, tak i občanský soudní řád a insolvenční zákon.</p> <p>V zásadě je možné znovu převzít v aktualizované, odpovídající podobě (zástavní právo by ale zřejmě mělo vzniknout dříve) úpravu obsaženou v § 15 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů o vzniku zástavního práva ve prospěch společenství vlastníků jednotek k zajištění povinností vlastníka jednotky hradit příspěvky na správu nemovité věci a zálohy na služby a dále převzít úpravu obsaženou v § 16 zákona o vlastnictví bytů o přednostním uspokojení pohledávek SVJ, pořadí by ale mělo být s ohledem na charakter pohledávek zřejmě s větší předností.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p><u>Nad rámec návrhu</u></p> <p>K § 1195 a § 1197 poslední věť</p> <p>Jedná se o problematiku přebírání úvěrových závazků původních vlastníků domu (především družstev) společenstvími. Ačkoli bylo před účinností občanského zákoníku výslovně přislíbeno, že nová úprava taková převzetí bude umožňovat, je tomu naopak, což ohrožuje dokonce realizaci principů státní bytové politiky.</p> <p>Z hlediska účelu (tj. financování oprav, údržby a úprav domu) je poskytnutí refinancujícího úvěru obecně správou domu, nikoli však z hlediska doby a subjektu původního</p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p>dlužníka (před vznikem SVJ úvěrován nečlen SVJ). Problematickou se jeví skutečnost, že poskytnutím takového úvěru by byly financovány náklady původního vlastníka budovy vynaložené ještě před vznikem SVJ, nikoli tedy nutné náklady na správu domu vynakládané současnými členy SVJ. Právě to by mohlo být chápáno i jako překročení omezené působnosti společenství. Může dojít i ke kolizi zájmů mezi členy společenství.</p> <p>Otázka tedy je, zda společenství může, či nemůže financovat závazky původního vlastníka budovy, i když se týkají správy domu. Takové řešení si lze těžko představit třeba v případě developerů, kteří samozřejmě také často čerpají úvěry na financování rekonstrukcí domu.</p> <p>Z dikce obou ustanovení lze spíše dovodit, že převzetí závazku společenstvím vlastníků jednotek není možné (a to i s přihlédnutím např. změny výboru SVJ nebo nesouhlasu členů SVJ či třetích osob). Pokud by v případném sporu stěžovatel uspěl, došlo by zřejmě buď k určení neplatnosti takové úvěrové smlouvy, nebo k zamítnutí žaloby věřitele proti SVJ jako dlužníkovi z důvodu případné neplatnosti úvěrové smlouvy.</p> <p>V této souvislosti se samozřejmě nabízí i zkoumání dalších aspektů. Pro posouzení platnosti převzetí takového závazku by například určitý význam zřejmě mohlo mít i to, zda se SVJ takto zaváže ve prospěch bytového družstva (BD) za určitou protihodnotu nebo zcela bezúplatně. Je otázka, zda by SVJ po BD nemělo žádat odpovídající protihodnotu. Tato protihodnota by mohla spočívat například v postoupení pohledávek BD vůči nabyvatelům jednotek vzniklých při převodech jednotek, které by banka jako věřitel jistě neměla</p>	
--	--	--

	<p>při rozhodování o souhlasu s převody jednotek BD pominout jako možné zajištění úvěrového závazku. Je také otázka, zda by pro platnost převzetí závazku SVJ mohl mít význam zánik závazků všech jeho členů, kteří by měli být dlužníky BD (případně i spoludlužníky banky).</p> <p>Požadujeme výslovně vyjádřit, že zákaz převzetí dluhů nebo jejich zajištění se nevztahuje na úvěry bytových družstev jako původních vlastníků domů, které slouží k rekonstrukci a modernizaci domu, případně stanovit detailní podmínky této výjimky.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p><u>K názvu zákona</u> V názvu zákona doporučujeme za slova „111/2009 Sb.“ vložit čárku a slovo „zněních“ nahradit slovem „znění“.</p>	Akceptováno.
	<p>K čl. I, bodu 2, 10, 13, 19, 21, 22, 23, 24, čl. III, bodu 1, 2, čl. IV, bodu 2, 3, 7, 12, čl. VI a čl. VII Na konci uvedených bodů (případně článků) za koncovou uvozovkou citovaných slov doporučujeme doplnit tečku.</p>	Akceptováno.
	<p>K čl. I, bodu 5 Není zřejmé, co se navrhovanou úpravou sleduje. Nově má text v § 59 znít „...trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí...“, přičemž není zřejmé, jaký je zde významový posun oproti „...až do vydání nového rozhodnutí...“. Doporučujeme důvod této změny i její další konsekvence uvést v důvodové zprávě.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Příslušná část důvodové zprávy bude v tomto směru doplněna.</p> <p>Vypuštěním slova „vydání“ se sleduje dodržení terminologie kodexu. Jedná se pouze o nápravu legislativně technické chyby. Navrhovaná úprava nic nemění na tom, že právní účinky původního rozhodnutí trvají až do <i>právní moci</i> nového rozhodnutí. Rozhodující je bezesporu právní moc takového rozhodnutí, nikoliv pouze jeho vydání. Až pravomocné rozhodnutí zakládá práva a povinnosti. Spojení „vydání rozhodnutí“ občanský zákoník používá v jiném smyslu (srov. např. § 43, 50, 127 odst. 2), přičemž je-li rozhodná právní moc rozhodnutí, není to – až na výjimky –</p>

		uváděno výslovně (srov. např. § 589 odst. 2, § 642, § 717 odst. 2).
	K čl. I, bodu 11 Ustanovení § 709 odst. 3 bylo doplněno o text „nabytí podílu však nezakládá účast druhého manžela na této společnosti ...“, přičemž následuje věta „To neplatí, ...“, která se však vztahuje spíše ke stávajícímu znění věty první § 709 odst. 3 než k navrhovanému novému doplnění. Doporučujeme proto přesunout nové doplnění textu až na konec odstavce, aby nedocházelo k výkladovým nejasnostem.	Akceptováno.
	K čl. I, bodu 23 Za úvodní uvozovky doporučujeme vložit slova „§ 1474“.	Akceptováno.
	K čl. I, bodu 24 Uvozovky před slovem „Stejně“ doporučujeme vypustit.	Akceptováno.
	K čl. I, bodu 25 Za číslo „3033“ doporučujeme vložit slova „odst. 1“.	Akceptováno.
	K čl. II, bodu 5 Slova „3. nebo 4.“ doporučujeme nahradit slovy „3 nebo 4“.	Akceptováno.
	K čl. IV, bodu 3 V § 65d odst. 2 je upravena možnost znepřístupnění údajů o daných subjektech veřejnosti, pakliže to neodporuje veřejnému zájmu. Tento veřejný zájem se ale zřejmě posuzuje k době podání návrhu na zápis. Doporučujeme ustanovení upravit tak, aby zde bylo možné dané údaje zpřístupnit veřejnosti v případě, že se jejich nezveřejnění dostane do rozporu s veřejným zájmem až později, po podání návrhu na zápis.	Neakceptováno. Jde o otázku, která není zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „ZVR“), výslovně řešena ani nyní ve vztahu k jiným případům znepřístupnění údajů. Nepovažujeme ji tedy za nutnou řešit specificky pouze ve vztahu ke svěřenským fondům, širší změna by v tomto směru přesahovala záběr návrhu novely. Závěr, že odpadnou-li později důvody pro znepřístupnění, může znepřístupnění trvat, je nicméně neudržitelný. Zvláště uvažíme-li, že by trvající znepřístupnění znamenalo rozpor s veřejným zájmem. Je-li tedy založen takový rozpor s veřejným zájmem, je na místě dle našeho názoru rozhodnutí soudu o znepřístupnění údajů zrušit. V této souvislosti lze uvažovat o analogické aplikaci ustanovení § 9

		odst. 1 ZVR.
	K čl. IV, bodu 11 V rámci novelizace § 66 písm. w) doporučujeme rovněž na začátku tohoto písmene slovo „smlouva“ nahradit slovem „smlouvu“, aby text navazoval na úvodní část § 66 a ostatně i na nově doplňovaný text.	Akceptováno.
	K čl. IV, bodu 12 V § 118a odst. 1 doporučujeme slova „tohoto zákona“ vypustit pro nadbytečnost.	Akceptováno.
	K čl. V Do výčtu zákonů novelizujících zákoník práce doporučujeme doplnit zákon č. 182/2014 Sb. a zákon č. 250/2014 Sb.	Akceptováno.
	K čl. VI Vzhledem k tomu, že je navrhována pouze jediná změna daného zákona, doporučujeme čl. VI formulovat „V zákoně č. 111/2009 Sb. ... se za § 25 vkládá nový...“.	Akceptováno.
	K čl. VII Vzhledem k tomu, že je navrhována pouze jediná změna daného zákona, doporučujeme čl. VII formulovat „V zákoně č. 90/2012 Sb. ... se v § 777 doplňuje odstavec 6...“.	Akceptováno.
	<u>K platnému znění s vyznačením navrhovaných změn</u> Ke str. 22 Číslo nařízení vlády č. „51/2013 Sb.“ doporučujeme nahradit číslem „351/2013 Sb.“.	Akceptováno.

Ministerstvo financí	Obecně: Ministerstvo financí obecně vítá snahu o změnu právní úpravy svěřenských fondů (dále jen „SF“), která zvýší jejich transparentnost a zamezí zneužívání tohoto institutu k	Neakceptováno. Navrhované zavedení evidence svěřenských fondů neznamena věcnou změnou povahy a funkce svěřenských fondů. Ustanovení § 1451 nezakládá právní osobnost svěřenského fondu. V daném
----------------------	---	---

<p>protiprávnímu jednání. Na druhou stranu lze vyjádřit pochybnost nad tím, zda je řešení zvolené v novele ideální. Navázání vzniku SF na zápis do veřejného rejstříku stírá rozdíl mezi právní úpravou SF a nadací, resp. nadačního fondu, jelikož finguje právní osobnost SF, kterou tento fond nemá. Absence právní osobnosti je však jedním z mála znaků, které SF odlišují od nadací. Je proto otázkou, zda by SF po takové úpravě měl v právním řádu ještě místo, zda by byl využíván, resp., zda by pak nedošlo de facto k likvidaci tohoto institutu.</p> <p>Podle názoru Ministerstva financí je zápis SF do veřejného rejstříku, se kterým je spojen vznik fondu, z výše uvedených důvodů poněkud problematický. Jako vhodnější varianta se jeví řešení, které by evidenci SF přiblížilo evidenci smluv modifikujících zákonný režim společného jmění manželů, kterou vede Notářská komora. SF je institut s obligačně-věcnou povahou, který je zařazen do Hlavy II občanského zákoníku (OZ) - Věcná práva. Jako soubor majetku jej někteří autoři označují za věc, a to za věc hromadnou. Jeho povaha tedy není od společného jmění manželů natolik odlišná. Navíc základ SF tvoří statut, který musí být sepsán formou veřejné listiny (notářského zápisu). Notářská komora by tak mohla statuty SF evidovat. Zároveň lze uvažovat nad tím, že právní jednání činěná za SF svěřenským správcem, který nesplní evidenční povinnost, by byla vůči třetím osobám stižena neplatností. Prostřednictvím nastíněného řešení by bylo možné dosáhnout požadovaného cíle při zohlednění koncepce a filozofie právní úpravy SF podle OZ.</p> <p>Z navrhovaných změn v § 1451 v souvislostech vyplývá, že se jimi vytváří fikce právní osobnosti, či dokonce právnické</p>	<p>ustanovení bylo toliko zvoleno technické řešení v podobě konstitutivního zápisu do evidence jako podmínka vzniku svěřenského fondu zřízeného inter vivos. Povinnost deklaratorního zápisu by neumožnila naplnit základní cíl návrhu novely, kterým je zajistit veřejnou dostupnost věrohodného údaje o vzniku fondu a dne tohoto vzniku. Stávající právní stav, který toto neumožňuje, limituje efektivitu uplatňování soukromoprávních nároků. Navrhovanou změnou nemá dojít ani ke smazání rozdílů mezi svěřenským fondem a nadací. Dosavadní povaha svěřenského fondu jako bezsubjektní entity, jakož i jeho další pojmové znaky, mají zůstat zachovány.</p> <p>Fikce zapsané osoby v zákoně o veřejných rejstřících je pouhou technickou konstrukcí, která umožňuje do reglementace evidence vtáhnout mnohé ze stávajících pravidel těchto zákonů, které nejsou v rozporu s podstatou svěřenských fondů. Obdobné řešení zvolily již dříve jiné právní předpisy (Srov. například ustanovení § 4b odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o daních z přidané hodnoty). Zároveň jsou navrhovány od těchto úprav odchylky, které zohledňují charakter svěřenského fondu jako specifické entity.</p> <p>Evidence vystavěná na principech obdobných veřejným rejstříkům umožňuje předcházet nejvýznamnějším rizikům zneužití, která primárně vyplývají ze zmíněné nemožnosti zjistit vznik svěřenského fondu a den tohoto vzniku.</p> <p>Ministerstvem financí navrhované řešení, které by mělo spočívat v evidenci svěřenských fondů obdobné evidenci smluv modifikujících zákonný režim společného jmění manželů, veřejnou dostupnost daných údajů neumožňuje. Pro právní styk je rovněž nežádoucí myšlenka, že by měla být stižena neplatností právní jednání svěřenského správce, který nesplnil povinnost zapsat svěřenský fond do neveřejné evidence. Takové řešení by</p>
---	---

	<p>osoby, u SF, patrně jen v souvislosti s navrhovaným zavedením jejich evidence, navíc zřejmě jen pro SF „mezi živými“ (inter vivos, jak uvádí důvodová zpráva k návrhu). Takovou změnu nepovažujeme za zcela vhodnou. Pojetí útvarů bez právní osobnosti (tzv. bezsubjektivních osob) je akceptováno v teorii, odborné literatuře i judikatuře (např. NS ČR sp. zn. 29 Odo 870/2005), zejména i v komentářích a učebnicích k novému občanskému zákoníku (např. Havel, B., Švestka, J.). To nakonec svým způsobem připouští i konsolidovaná důvodová zpráva k § 501 až 503 nebo explicitně k § 1448 až 1452 občanského zákoníku („<i>Svou povahou se SF blíží nadacím, liší se od nich však zejména nedostatkem právní osobnosti,</i>“). Není tudíž nutno vytvářet navrhovanou fikci, která v souvislostech může vést až k popření pojetí SF („<i>Podstata SF je v tom, že jeho zakladatel vyčlení ze svého majetku určitou část a svěří ji nějakému účelu.</i>“ – viz již citovaná důvodová zpráva). S tím mohou souviset i navrhované změny v části druhé (změna zákona o zvláštních řízeních soudních) a části třetí (změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob - nová část čtvrtá, § 118a).</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>v důsledku přenášelo náklady spojené s neplatností takového právního jednání na třetí osoby.</p> <p>Konečně nelze zcela opomenout ani možnost dosažení úspor z rozsahu při vybudování evidence svěrenských fondů v rámci stávajícího systému veřejných rejstříků.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>MF se i nadále domnívá, že evidence svěrenských fondů způsobem obdobným způsobu, jakým se vede evidence smluv o manželském režimu manželů, by byla vhodným řešením a lépe by respektovala specifika svěrenských fondů. Taková evidence by podle našeho názoru mohla umožňovat i dostupnost požadovaných údajů (pokud by bylo zvoleno řešení obdobné § 351 notářského řádu). Připomínku s ohledem na zájem nekomplikovat vypořádání měníme na doporučující</p>
	<p>Bod 2 - § 35 odst. 2 : slova „by předcházel“ nahradit slovem „předchází“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>K této změně neshledává Ministerstvo spravedlnosti důvod. Shodná formulace se vyskytovala již v ustanovení § 6 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění do 31. 12. 2013. Podmiňovací způsob v daném ustanovení vyjadřuje lépe podstatu zakázaného ujednání. Je zjevné, že v době uzavírání smlouvy zakládající pracovněprávní vztah je sice již znám den, kdy má povinná školní docházka skončit, není však ještě jisté, zda bude tato docházka v daný den</p>

		<p>skutečně ukončena. Pakliže by bylo přistoupeno k navržené změně, mohlo by být v absurdním případě dané ustanovení vykládáno tak, že se zavázat k výkonu závislé práce před faktickým skončením povinné školní docházky vůbec nelze. Není-li totiž známo, že tato docházka v určitý den reálně skončí, není ani znám den, který po jejím faktickém skončení následuje (nelze tedy předem objektivně určit den, který skončení docházky „předchází“). Tudíž není ani možné vyloučit, že den, který po hypotetickém dni skončení takové docházky následuje, nebude ve skutečnosti ještě dnem, který jejímu skončení předchází.</p> <p>Ani formulace obsažená v navrhovaném zákoně však neumožňuje, aby mohlo být požadováno plnění ze smlouvy, v níž byl sice sjednán nástup do zaměstnání na den, který by následoval po skončení školní docházky, ale v němž tato docházka nakonec fakticky neskončila. V takovém případě lze uvažovat o zániku závazku pro následnou nemožnost plnění.</p>
	<p>Bod 3 - § 59 : nad rámec návrhu doporučujeme vložit za slova „právní účinky omezení“ slovo „svéprávnosti“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Z kontextu daného ustanovení nade vší pochybnost plyne, že se daným <i>omezením</i> míní pouze a jediné omezení svéprávnosti. V rámci úspornosti vyjadřování navrhuje setrvat na stávajícím znění ustanovení.</p>
	<p>Body 7 a 8 - § 115 : navrhuje v zájmu zvýšení srozumitelnosti celkovou reformulaci § 115 např. takto:</p> <p style="text-align: center;">„§ 115</p> <p>Zemře-li člověk, který neprojevil souhlas s pitvou nebo s použitím svého těla po smrti, ačkoli je takový souhlas vyžadován, platí, že s provedením pitvy nebo s použitím svého těla po smrti nesouhlasí.“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>K této změně neshledává Ministerstvo spravedlnosti důvod, stávající návrh změny pokládá za srozumitelný. Není zřejmé, v čem spočívá přidaná hodnota navrhovaného znění. Odkaz na „jiný zákon“ je veden snahou vyloučit dosavadních výkladové nejasnosti výslovným upozorněním na danou speciální úpravu. Tím není nijak zpochybněno obecné pravidlo o přednosti speciální úpravy.</p>

	<p><u>Odůvodnění:</u> Je nadbytečné doplňovat slova „, ledaže jiný zákon stanoví jinak“, neboť obecně se nejedná jako vhodné v případech právních předpisů, které jsou vůči sobě ve vztahu obecnosti a speciality, zdůrazňovat tento vztah odkazem na to, že speciální zákon může stanovit jinak, neboť potom může docházet ke zmatečnosti tam, kde takový odkaz uveden není.</p>	
	<p>Bod 12 : Důvodová zpráva k tomuto novelizačnímu bodu zmiňuje požadavek na to, aby soudy mohly rozhodnout o opětovném umístění do stejného zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Navrhované znění používá pojmu „opakovaně“. Jelikož dochází k novelizaci tohoto ustanovení, navrhuje zpřesnění textu tak, aby nedocházelo k výkladovým nejasnostem, a to především, zda lze dítě umístit do takového zařízení pouze jednou opakovaně nebo neomezeně, případně, zda by nebylo vhodnější použít pojmu „prodloužit“ a stanovit dobu, na kterou lze pobyt maximálně prodloužit, popř. stanovit, že výjimečně, s přihlédnutím k okolnostem, lze pobyt prodloužit na neomezeně dlouhou dobu.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvem financí navrhovanou změnu nepovažuje Ministerstvo spravedlnosti za nezbytnou. Návrh neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Cílem návrhu je pouze rozptýlit výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných případech k opětovnému svěření dítěte do tohoto zařízení. Navrhovanou změnou není nijak dotčen charakter těchto zařízení a jejich funkce vymezené v ustanovení § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ani podmínky pro rozhodnutí o svěření do takového zařízení vymezené v ustanovení § 971 odst. 2 občanského zákoníku.</p>
	<p>Bod 17 - § 1451 odst. 1 věta první: v zájmu právní jistoty adresátů normy bychom považovali za vhodné výslovně upravit, jaké jsou následky situace, kdy zakladatel vyčlení ze svého vlastnictví majetek s cílem zřídit SF, smluvně nebo pro případ smrti ho svěří k určitému účelu svěrenskému správci, tento se zaváže příslušný majetek držet a spravovat, nicméně následně pověření ke správě SF nepřijme. Domníváme se, že ke zřízení SF (podle platného znění OZ ke vzniku) nedojde, vyvstává však otázka ohledně statutu vyčleněného majetku. Bylo by tedy žádoucí výslovně stanovit, že v případě nesplnění všech předpokladů zřízení SF (podle platného znění vzniku), tj. vyčlenění majetku z vlastnictví zakladatele, vydání statutu splňující stanovené</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti se ztotožňuje s názorem Ministerstva financí, že úprava svěrenských fondů vzbuzuje v mnoha ohledech nejasnosti. Cílem navrhované změny nicméně není primárně řešení věcných problémů úpravy svěrenských fondů, ale pouze provedení požadavku na jejich evidenci. Případné věcné změny v úpravě svěrenských fondů vyžadují komplexní uchopení této problematiky, řešení jejích dílčích problémů již v této fázi novelizace se nepovažuje za vhodné. Tím spíše, že zatím neexistuje jediné řešení, jak zmíněný problém uspokojivě vyřešit.</p> <p>Vznesený podnět bude dán ke zvážení při další fázi novelizace</p>

	<p>náležitosti a přijetí pověření ke správě SF svěrenským správcem, zůstává předmětný majetek ve vlastnictví zakladatele a uvedená jednání se považují za nicotná. V této souvislosti by bylo rovněž žádoucí normativně vyjasnit vztah mezi uzavřením smlouvy podle § 1448 a přijetím pověření ke správě SF podle § 1451. Stávající znění vyvolává výkladové nejasnosti ohledně povahy přijetí pověření ke správě SF. Na toto jednání lze nahlížet jako na akceptaci návrhu smlouvy podle § 1448, ale též jako na plnění smluvní povinnosti svěřený majetek držet a spravovat.</p>	civilního kodexu.
	<p>Bod 19 - § 1451 odst. 2 : v závěru odstavce za uvozovkami nahoře doplnit tečku.</p>	Akceptováno.
	<p>Bod 21 - § 1452 : doporučujeme novelizační bod uvést v souladu s čl. 58 odst. 4 písm. b) Legislativních pravidel vlády takto:</p> <p>„21. V § 1452 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje slovem „, a“ a doplňuje se písmeno g), které zní: „...“.“.</p> <p>Navíc je nutné doplnit tečku za horními uvozovkami na konci textu novelizačního bodu.</p>	Akceptováno.
	<p>Bod 22 - § 1457 odst. 3 : požadujeme, aby byl odstavec 3 formulován takto:</p> <p>„(3) Má-li být obmyšleným svěrenského fondu konkrétní osoba, která má být příjemcem alespoň 25 % aktuálního majetku svěrenského fondu, její jmenování nebo jiné určení je účinné dnem, kdy byl obmyšlený zapsán do evidence svěrenských fondů.“.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> Anonymita beneficentů je z pohledu boje proti praní peněz problematická až v okamžiku, kdy je obmyšleným osoba splňující definici tzv. skutečného vlastníka. Aktuální mezinárodní standardy pro boj proti</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>S požadavky a záměry Ministerstva financí se Ministerstvo spravedlnosti ztotožňuje, domnívá se však, že by měly být v jím zamýšlené podobě provedeny v podobě změny zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Podstata změny navrhované Ministerstvem financí tkví především v naplnění cílů veřejnoprávní regulace sledující ochranu veřejného zájmu. Smysl a účel vytvoření evidence svěrenských fondů má nicméně i svou soukromoprávní stránku, která se uplatňuje paralelně s veřejnoprávní a která může být změnou v namítaném duchu ohrožena. Zřízení evidence má mimo jiné zajistit efektivitu uplatňování některých</p>

	<p>praní peněz a financování terorismu (tzv. FATF doporučení) a zákon 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, spojují skutečné vlastnictví obecně s limitem 25% majetkové účasti a předpokládá se zachování tohoto limitu i ve zvažovaných novelách. Nejeví se účelné vyloučit požadavek evidence obmyšleného, případně obmyšlených, u veřejně prospěšných SF; z dalšího textu OZ není vyloučeno, aby obmyšleným(-mi) u jakéhokoli typu SF byla i konkrétně určená osoba či osoby. Vzhledem k tomu, že není vyloučena zneužitelnost toho typu fondu, měla by být stanovena povinnost zápisu u všech beneficentů splňující výše nastíněný limit. Tento limit by vedl i k omezení počtu zapisovaných obmyšlených.</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>soukromoprávních institutů, zejména relativní neúčinnosti a odpovědnosti obmyšleného za účast na činech sledujících poškození práv zakladatelova věřitele (§ 1467 NOZ). Bez možnosti zjistit identitu osoby obmyšleného je uplatnění těchto institutů podstatně ztíženo. Nároky oprávněných osob jsou přitom relevantní i tehdy, pokud směřují vůči obmyšleným, kteří jsou příjemci méně než 25 % prostředků z majetku vyčleněného do svěřenského fondu. U veřejně prospěšných fondů, které mohou mít i velmi proměnlivou strukturu obmyšlených s pohyblivým rozsahem plnění z fondu, se naopak požadavek na jakýkoliv jejich zápis jeví jako zbytečně zatěžující pro jejich řádné fungování.</p> <p>Navrhovanou úpravou nicméně nemusí být nijak dotčen požadavek vyplývající případně ze zákona č. 253/2008 Sb., který by jím stanovené povinnosti spojoval s existencí svěřenského fondu bez ohledu na jeho účel a při stanovení daných prahových hodnot rozsahu plnění.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti proto navrhuje, aby byl zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu změněn následujícím způsobem:</p> <p>(4) Skutečným majitelem se pro účely tohoto zákona rozumí</p> <p>d) u svěřenského fondu fyzická osoba,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. která je příjemcem alespoň 25 % z jeho majetku, nebo 3. v jejímž zájmu byl zřízen nebo v jejímž zájmu působí, nebylo-li rozhodnuto, kdo bude příjemcem. <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Jde o úpravu, která navazuje na připravovanou (již téměř</p>
--	--	--

		<p>schválenou tzv. AML směrnicí. K řešení problematiky předpokládáme separátní jednání s Finančně analytickým útvarům MF.</p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 3. 2. 2015:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží zapracování připomínky do návrhu zákona. Konečná podoba bude ještě předmětem dalších jednání.</p> <p>Konečná úprava evidence svěrenských fondů provedena ve spolupráci legislativních odborů MSp a MF. Všechny dřívější nesrovnalosti byly odstraněny.</p>
	<p>Bod 23 : § 1474 je třeba uvést v jeho úplnosti, tj. začít jeho označením „§ 1474“, před jeho textem vypustit uvozovky a v závěru jeho textu za uvozovkami nahoře doplnit tečku.</p> <p>Jinak doporučujeme navrhované znění ještě uvážít, neboť je na rozdíl od nyní platného OZ nepovažujeme za vhodné ani správné. Při vydání majetku podle § 1472 nebo jeho převodu podle § 1473 zbude „prázdný“ (skořápka) SF, a to nejméně do doby jeho výmazu z evidence.</p>	<p>Částečně akceptováno.</p> <p>Navrhované znění bude uvedeno do souladu s Legislativními pravidly vlády.</p> <p>Pokud jde o obsahovou stránku ustanovení § 1474, platí výše uvedené, že případné odchylné řešení je věcnou změnou, která by měla být předmětem dalších diskuzí v rámci pozdější fáze novelizace.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Bereme na vědomí částečné akceptování a příslib, že řešení uvedené problematiky bude předmětem úvah při další novelizaci.</p>
	<p>Bod 24 : Před vlastním textem § 2938a vypustit uvozovky a v závěru bodu za uvozovkami nahoře doplnit tečku.</p>	<p>Akceptováno.</p>
	<p>Nad rámec návrhu požadujeme zařazení nového novelizačního bodu, který by řešil úpravu § 509, neboť z textu stávajícího ustanovení § 509 občanského zákoníku zákona není jasné, zda jsou inženýrské sítě věcí (např.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nezpochybňuje problémy, které zmíněné ustanovení v praxi působí. V rámci tzv. malé novely však</p>

	<p>hromadnou), nebo pouze jejich jiným souborem, a pokud věci jsou, zda nemovitou nebo movitou, což má dopad na daň z nabytí nemovitých věcí ohledně vymezení předmětu daně. Vymezení součástí inženýrských sítí je zavádějící vzhledem k obecnému vymezení součástí věci v ustanovení § 505 občanského zákoníku. Tato skutečnost vyvolává významné obtíže zejména při aplikaci zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí. Je nezbytné v krátkém časovém horizontu tuto situaci napravit, což není možné pouhou novelou uvedeného zákonného opatření Senátu (v současné době probíhá příprava novely s účinností k 1. lednu 2016), neboť pojetí inženýrských sítí v tomto předpise bezprostředně navazuje a musí navazovat na jejich soukromoprávní pojetí.</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>přistoupilo pouze k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. S řešením dané otázky se počítá v rámci další fáze novelizace, za nezbytné se však pokládá její projednání s odbornou veřejností a zvážení všech souvislostí.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Bereme na vědomí, že se počítá s vyřešením této problematické otázky v rámci další fáze novelizace občanského zákoníku po jejím projednání s odbornou veřejností a zvážení všech souvislostí. Předpokládáme, že formulace nové právní úpravy inženýrských sítí bude předem konzultována s MF.</p>
	<p>Dále nad rámec návrhu upozorňujeme, že při transpozici směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů nebyla transponována výluka pro finanční služby, výslovně uvedená v této směrnici. Z tohoto důvodu jsou za současného stavu zdvojeny informační povinnosti poskytovatelů finančních služeb. Jednak musejí plnit informační povinnosti podle speciálních sektorových předpisů, které jsou transpozičními vůči speciálním sektorovým směrnicím a nařízením, a jednak musí plnit informační povinnosti podle ustanovení OZ, která jsou transpozicí směrnice a která výslovně finanční služby ze své působnosti vylučuje (s ohledem na to, že informační povinnosti mají u finančních služeb speciální právní úpravu).</p> <p>Proto požadujeme, aby byla část čtvrtá, hlava I, díl 4</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti souhlasí, že transpozice směrnice o právech spotřebitelů není v občanském zákoníku řádně a úplně provedena. Obdobně je tomu i v případě směrnice o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, směrnice o smlouvách o finančních službách uzavíraných na dálku a dalších. Je třeba zdůraznit, že náprava těchto pochybení vyžaduje komplexní přístup, který si vyžádá projednání se všemi dotčenými resorty a odbornou veřejností. Daná změna přitom bude znamenat podstatný zásah (nejen) do občanského zákoníku. Z tohoto důvodu považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v další fázi novelizace kodexu.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p>

	<p>reformulován tak, aby bylo jasné, že z působnosti ustanovení transponujících směrnici 2011/83/EU o právech spotřebitelů jsou vyloučeny finanční služby. Současná úprava je nejen matoucí pro adresáty, ale zároveň mimo jiné představuje pro podnikatele neúměrnou administrativní zátěž. Navrhujeme proto, jako nejnutnější minimální úpravu, aby v § 1811 odst. 3 písm. b) byla tečka nahrazena čárkou a bylo doplněno písmeno c), které by znělo : „c) o finanční službě.“.</p> <p>Dále navrhujeme v § 1820 vložit nový odstavec 4, který bude znít:</p> <p>„(4) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije na smlouvu o finanční službě.“</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>Nesouhlas.</p> <p>MF při formulaci svého požadavku úmyslně zvolilo minimalistický rozsah. Podle našeho názoru zařazení námi navrhované úpravy skutečnost, že se počítá s komplexní reformulací úpravy spotřebitelských smluv při další novelizaci, nijak nebrání (ostatně obdobný způsob je zvolen i u problematiky svěřenských fondů, kde jsou odstraňovány nejpálčivější problémy a s dalšími úpravami se počítá do budoucna – viz např. vypořádání našich připomínek k bodu 17 a 23). Z uvedených důvodů na akceptování této připomínky trváme.</p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 3. 2. 2015:</p> <p>Ministerstvo financí na připomínce v rámci tohoto připomínkového řízení netrvá. Její zapracování bude předmětem dalších diskuzí v rámci navazující fáze novelizace.</p>
	<p>Část první čl. II - Bod 1 : navrhujeme pozměnit, či zcela vypustit přechodné ustanovení k novelizaci § 441 OZ, které má stanovit, že:</p> <p>„K právním jednáním zmocněnce učiněným po nabytí účinnosti tohoto zákona postačí, vyhovuje-li forma plné moci požadavkům tohoto zákona, i když byla plná moc udělena dříve.“.</p> <p>Normativní pravidlo, jež má být založeno navrženým přechodným ustanovením, je podle našeho názoru chybné, neboť (a contrario) implikuje, že nebýt takového přechodného ustanovení, zůstávala by právní jednání učiněná na základě dřívějších plných mocí (byť učiněná ode dne účinnosti novely) podřazena pod dřívější právní úpravu. Přijetí přechodného ustanovení v tomto znění by tedy jen dál</p>	<p>Částečně akceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti trvá na zachování navrhovaného přechodného ustanovení, neboť chce zcela vyloučit možnou nejistotu, která může stran této otázky v aplikační praxi panovat. Z výslovné úpravy této otázky žádná nejistota v jejím řešení vzházet nemůže.</p> <p>Formulačně bude nicméně navrhované ustanovení změněno dle doporučení Ministerstva financí.</p>

	<p>prohloubilo nejistotu právní praxe, která stran intertemporálního působení plných mocí panuje. Vzhledem k tomu, že původní (současné) znění zákona č. 89/2012 Sb. žádné podobné přechodné ustanovení neobsahuje, může navrhovaná dikce (slovo „postačuje“) ve vztahu k úpravě účinné mezi 1. lednem 2014 a 31. květnem 2015 (plánovaným datem nabytí účinnosti novely) implikovat právě to, že (a contrario) není-li podobného ustanovení, nepostačuje zásadně (obecně), aby forma plné moci vyhovovala zákonu ve znění po novele. Toto přechodné ustanovení je tak možné zcela vypustit a ponechat tak otázku mezičasového působení dotčených skutkových podstat mimo výslovnou regulatoriku zákona.</p> <p>V případě, že by bod 1 nebyl vypuštěn, je potřeba nahradit slovo „po“ slovy „ode dne“, neboť slovní spojení „po nabytí účinnosti tohoto zákona“ vyjadřuje, že dané přechodné ustanovení bude dopadat na právní jednání zmocněnci učiněné až v období 2. června 2015 a dále, nikoliv však na jednání učiněné 1. června 2015, kdy je navrhovaná účinnost dané novely. Je proto třeba použít slovní spojení „ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“, které zahrnuje již 1. červen 2015.</p> <p>Dále je třeba nahradit slova „požadavkům tohoto zákona“ slovy „požadavkům zákona č. 89/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“. Odkazem na tento zákon se odkazuje na navrhovanou novelu, která se stane dnem nabytí účinnosti integrální součástí OZ a sama o sobě neupravuje požadavky na plnou moc; ty upravuje zejména § 441 OZ, jehož znění bude změněno touto novelou. Slovo „dříve“ doporučujeme nahradit standardním právním obratem „před nabytím</p>	
--	--	--

	účinnosti tohoto zákona“.	
	<p>Část první čl. II - Bod 2 : doporučujeme přechodné ustanovení k § 1124 přeformulovat z toho důvodu, že pokud novelou zákona dochází ke změně právní úpravy, tato nová úprava se vztahuje na všechny právní vztahy bez dalšího (bez nutnosti přechodného ustanovení), tj. dopadá na všechny spoluvlastnické podíly vzniklé před nabytím účinnosti novely zákona. Naopak, je-li cílem, aby se na určitý právní vztah vzniklý před nabytím účinnosti novely vztahovala dosavadní úprava i po novele, je nutné formulovat speciální přechodné ustanovení (viz čl. 51 odst. 1 Legislativních pravidel vlády). Například lze užít: „Pro spoluvlastnické podíly nabyté v období od 1. ledna 2014 do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti toho zákona se použije § 1124 zákona č. 89/2012 Sb.“. Není vhodné použít spojení „do dne nabytí účinnosti tohoto zákona“, neboť to vyjadřuje, že dosavadní právní úprava se bude vztahovat i na spoluvlastnické podíly nabyté v den nabytí účinnosti novely (tj. 1. června 2015), ty se mají již řídit novou právní úpravou.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Přechodné ustanovení bude zpřesněno v duchu dané připomínky.</p>
	Část první čl. II - Bod 3 : slova „dosavadních právních předpisů“ nahradit slovy „ zákona č. 89/2012 Sb. “.	Akceptováno jinak.
	<p>Část první čl. II - Bod 4 požadujeme formulovat takto:</p> <p>„4. Obmyšlený svěřenského fondu, který vznikl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud byl jmenován nebo jinak určen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se zapíše do evidence svěřenských fondů do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nebude-li návrh na zápis podán v této lhůtě, účinky jeho jmenování nebo jiného určení zanikají.“.</p>	<p>Viz stanovisko k bodu 22.</p> <p>Odkazuje se na zdůvodnění u související připomínky (Část první Čl. I bod 22).</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Viz stanovisko k vypořádání připomínky k bodu 22.</p>

	<p><u>Odůvodnění:</u> Připomínka navazuje na změnu § 1457 odst. 3, uplatněnou k bodu 22 tohoto návrhu.</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	
	<p>Část první čl. II - Bod 5 : doporučujeme vypustit tečky za číslicemi „3“ a „4“ a učinit tak z řadových číslovek číslovky základní, nebo vypustit bez náhrady slova „nebo 4“ – postačuje odkaz na lhůtu podle bodu 3.</p>	Akceptováno.
	<p>Část druhá čl. III - Bod 2 - § 100a : slovo „Bylo-li“ nahradit slovem „Je-li“.</p>	Akceptováno.
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 2 - § 7 odst. 2 : doporučujeme v úvodní části odstavce 2 nahradit slovo „zahrnující“ slovy „, které obsahují“, odstavci 2 písm. b) slovo „jeho“ vypustit a text písmene doplnit slovy „svěřenského fondu“, a v písmenu e) vložit za slovo „zániku“ slovo „jeho“.</p> <p>V odstavci 5 nahradit slova „části první hlavy III“ slovy „dílu 1 hlavy III části první“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhované změny se nepovažuje za vhodné, návrh respektuje stávající způsob vyjadřování zákona č. 304/2013 Sb. a rovněž se usiluje o maximální úspornost formulací.</p> <p>V ustanovení § 65a odst. 5 se chce postavit najisto, že se nepoužije celá hlava III. V opačném případě by mohly kupříkladu vznikat pochybnosti o možném použití dílu 9 hlavy III.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>a) § 65a odst. 2 písm. b) : není zřejmé, jak posuzovat, zda zahraniční trust působí na území České republiky. Z hlediska návrhu nové evropské směrnice o předcházení zneužití finančního systému k praní špinavých peněz a financování terorismu (dále jen „IV. AML směrnice“) je podstatné zachytit situace, kdy je zakladatel nebo obmyšlený, který je skutečným vlastníkem, fyzickou osobou s bydlištěm v České republice. Není rovněž jasné, kdo by měl zajistit registraci zahraničního trustu - považujeme za nejvhodnější, pokud by tak činila osoba, kvůli které se</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Rozsah zvoleného slova <i>působí</i> je dostatečně široký, aby zabránil obcházení zápisu do evidence, kterému by měly podléhat tuzemské svěřenské fondy, prostřednictvím zakládání obdobných zahraničních entit. Podobné řešení volí zákon již nyní ve vztahu k zahraničním spolkům, které podléhají zápisu tehdy, pokud <i>vyvíjejí činnost</i> na území České republiky. Subtilnější vymezení daného pojmu by mělo zůstat vyhrazeno plně aplikační praxi.</p>

	<p>zahraniční trust registruje, tj. fyzická osoba s bydlištěm v České republice, která je zakladatelem nebo obmyšleným „beneficial ownerem“. Dále není zřejmé, jaká hrozí sankce v případě, že registrace nebude provedena. Domníváme se, že nelze českým právem ustavit neplatnost zahraničního trustu a ukládání pokut se rovněž jeví jako nepraktické. Dáváme na zvážení, zda je možno zneplatnit např. plnění ze zahraničního trustu českému obmyšlenému, případně zda lze zneplatnit vyčlenění majetku zakladatelem (taková úprava ale nemůže být v procesním předpise a bylo by nutno upravit OZ).</p>	
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>b) § 65b rozdělit na odstavce 1 a 2 podle vět.</p>	<p>Změna formulace bude zvážena.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>c) § 65d odst. 1 písm. b) : zpřesnit ne zcela jasné formulované ustanovení tak, že budou vypuštěna relativizující slova „případně také“, za slovo „předmět“ bude vloženo slovo „jeho“ a slova „je-li vykonávána“ budou nahrazena slovy „jsou-li vykonávány“, nemá-li se jednat pouze o vedlejší hospodářskou činnost, k čemuž navrhované ustanovení navrácí.</p>	<p>Změna formulace bude zvážena. Jako své východisko nicméně návrh volí respekt ke stávajícímu způsobu vyjadřování zákona č. 304/2013 Sb.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>d) Písmena e) až g) formulovat takto:</p> <p>„e) jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu každého svěřenského správce; je-li svěřenským správcem fyzická osoba, také datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,</p> <p>f) je-li více svěřenských správců, způsob, jakým jednají,</p>	<p>Změna formulace bude zvážena.</p>

	<p>g) jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu zakladatele; je-li zakladatelem fyzická osoba, také datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,“.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> Pro vyšší přehlednost by v zákoně měla být aplikována jednotná terminologie – viz užití termínu „každého svěřenského správce“ v § 7 odst. 2 písm. e). Konkretizace požadavku u fyzické osoby by měla být upřesněna vložení slova „také“, a to zejména z toho důvodu, aby se předešlo možnému nesprávnému výkladu, že u fyzických osob je požadováno pouze datum narození a rodné číslo. Počet správců není třeba uvádět samostatně, když budou všichni v evidenci; je třeba uvést jen způsob jejich jednání, je-li jich více.</p>	
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>f) Písmeno h) požadujeme formulovat takto:</p> <p>„h) má-li být ze svěřenského fondu plněno konkrétnímu obmyšlenému a hodnota plnění má být alespoň 25 % aktuálního majetku svěřenského fondu, jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, takového obmyšleného; je-li obmyšleným fyzická osoba, také datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno; případně způsob, jakým má být takový obmyšlený určen,“.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> Připomínka navazuje na změnu § 1457 odst. 3, uplatněnou k bodu 22 tohoto návrhu.</p>	<p>Viz stanovisko k bodu 22.</p> <p>Odkazuje se na zdůvodnění u související připomínky (Část první Čl. I bod 22).</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Viz stanovisko k vypořádání připomínky k bodu 22.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p>	<p>Akceptováno.</p>

	<p>g) Navrhujeme v odstavci 1 doplnit za písmeno h) nové písmeno i) tohoto znění:,,</p> <p>„i) u další osoby určené statutem k výkonu dohledu nad správou svěřenského fondu jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu; jedná-li se o fyzickou osobu, také datum narození a rodné číslo, bylo-li jí přiděleno,“.</p> <p>Dosavadní písmena i) až k) označit jako písmena j) až l).</p> <p><u>Odůvodnění:</u> Dohled nad správou svěřenského fondu může dle § 1463 OZ vykonávat i další osoba, určí-li tak statut (tzv. protektor). Návrh IV. AML směrnice požaduje po členských státech ve svém článku 30 zřízení centrálního registru trustů, který kromě jiného má obsahovat i informaci o protektorovi, byl-li jmenován. Návrh předmětné směrnice je nyní ve fázi dialogu, tudíž těsně před schválením.</p>	
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>h) Požadujeme formulovat v § 65d odstavce 2 takto:</p> <p>„(2) Navrhne-li to svěřenský správce společně s návrhem na zápis a neodporuje-li to veřejnému zájmu, rozhodne rejstříkový soud, že se údaje zapsané do evidence svěřenských fondů o zakladateli nebo o obmyšleném a další osobě či osobách, určených statutem k výkonu dohledu nad správou svěřenského fondu zneprístupní veřejnosti. Je-li svěřenský správce fyzickou osobou, lze zneprístupnit údaje o jeho bydlišti a datu narození nebo rodném čísle; vždy se však uvede jeho doručovací adresa. Rozhodne-li takto rejstříkový soud, může opis zápisu podle § 3 až 5 obdržet pouze svěřenský správce a</p>	<p>Akceptováno jinak.</p> <p>Presumpce právního zájmu u osob podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a dalších zákonů by dle názoru Ministerstva spravedlnosti měla být případně systematicky zařazena do zvláštních zákonů, je-li její zakotvení vůbec nutné.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Nesouhlas.</p> <p>Zprvė se domníváme, že presumpce právního zájmu pro účely nahlížení do veřejného rejstříku by měla být upravena v zákoně o veřejných rejstřících, protože jinak by se jednalo o nepřímou novelizaci. Navíc výčet osob podle ZPKT byl dán jen pro inspiraci (stejně tak mohou být tyto osoby uvedeny přímo zde) - nejedná se o</p>

	<p>dále ten, kdo na tom má právní zájem. Má se za to, že právní zájem mají vždy osoby uvedené v § 115 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu a povinné osoby uvedené v § 2 zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Ustanovení § 2 odst. 2 se nepoužije.“.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> Případné zveřejnění „zúčastněných osob“ by nemělo být na vůli soudu, ten by měl rozhodnout v souladu s návrhem svěřenského správce. Výčet osob, na něž se vztahuje „nezveřejnění“, je třeba rozšířit i o tzv. „protektora“, když byl doplněn v odstavci 1. V případě svěřenského správce nelze učinit nepřístupnou veřejnosti adresu, jelikož se jedná o jediný kontaktní údaj. Tento základní údaj je nezbytný k identifikaci konkrétního SF, aby si např. případná obchodní protistrana mohla ověřit, že SF existuje a že jedná s oprávněnou osobou. Podotýkáme, že není zřejmé, jak se bude posuzovat neexistence veřejného zájmu a obáváme se, že by toto mohlo být na jedné straně zatěžující pro rejstříkové soudy a na druhé straně zde bude právní nejistota osob zúčastněných na SF. Považovali bychom za vhodné pojem veřejného zájmu rozebrat v důvodové zprávě s uvedením relevantní judikatury. Ve vztahu k výčtu osob s právním zájmem navrhuje uvést osoby obdobně podle § 115 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, u kterých by se právní zájem presumoval, jako jsou například finanční úřady, orgány činné v trestním řízení či finančně analytický útvar a povinné osoby podle zákona č. 253/2008 Sb., pro které takový přístup vyplývá z aktuálního znění návrhu IV. AML směrnice.</p>	<p>osoby, které by bylo ZPKT regulovány, ale o osoby, kterým jsou v tomto ustanovení přiznána určitá práva (notáři, exekutoři, Policie, apod.). Teoreticky zakotvení v normativním textu nemusí být nutné, bude-li například dobře napsáno odůvodnění (či bude-li obsah pojmu „právní zájem“ dostatečně určitelný například pomocí judikatury).</p> <p>Smysl připomínky nesměřoval jen k otázce právního zájmu. Rovněž řešil skutečnost, že údaje o svěřenském správci by zpravidla měly být veřejně přístupné a lze je znepřístupnit jen částečně.</p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 3. 2. 2015:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží zapracování připomínky do návrhu zákona. Konečná podoba bude ještě předmětem dalších jednání.</p> <p>Konečná úprava evidence svěřenských fondů provedena ve spolupráci legislativních odborů MSp a MF. Všechny dřívější nesrovnalosti byly odstraněny.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3:</p> <p>i) V souvislosti s § 65d odst. 3 se dává k uvážení, zda v</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Návrh respektuje rozsah zapisovaných údajů, které vyplývají ze</p>

	<p>tomto odstavci a rovněž v § 65e chce předkladatel uvést toliko existenci zapisované skutečnosti (např. to, že byl prohlášen konkurs nebo že bylo zahájeno insolvenční řízení), jak plyne z navržené textace, nebo – což se jeví logičtější – zapisovat i příslušné datum, respektive jiné relevantní informace (jakkoliv navržené znění nejspíše vychází ze znění již účinných obdobných ustanovení zákona o veřejných rejstřících). Mimo to se lze domnívat, že je vhodné zapisovat též „den rozhodnutí o úpadku“, který se jeví jako jedna z nejpodstatnějších skutečností, co se insolvence týká. Zároveň je otázkou, zda není vhodnější v daných případech – § 65d odst. 3 písm. d) nebo § 65e písm. f) uvést obecnější pojem „úpadek“ namísto pojmu „konkurs“ – zde je na předkladateli, aby vyhodnotil, zda se má předmětné ustanovení týkat toliko jednoho druhu insolvence – úpadku (tj. zde konkurs), nebo všech druhů insolvence.</p>	<p>stávajícího znění zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Navrhovaná změna bude zvážena při případné novele zákona o veřejných rejstřících a navrženo její promítnutí v rámci celého zákona.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>j) Požadujeme formulovat § 65e takto:</p> <p>„§ 65e</p> <p>Do evidence svěrenských fondů se o zahraničním svěrenském fondu zapíše také:</p> <p>a) právo státu, kterým se zahraniční svěrenský fond řídí, a prikazuje-li toto právo zápis, také evidence, do které je zapsán, a číslo zápisu,</p> <p>b) ukončení činnosti zahraničního svěrenského fondu v České republice.“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovaná úprava respektuje stávající pojetí a rozsah zapisovaných údajů dle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, které se uplatňuje kupříkladu ve vztahu k zahraničnímu pobočnému spolku (§ 30) nebo k zahraničním osobám (§ 49 a 50). Ve vztahu ke svěrenským fondům by se mohlo jednat o neodůvodněnou nerovnost. Úprava zvláštních zákonů tím není dotčena.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Nesouhlas.</p> <p>Argumentaci odkazující nerovnost ve vztahu k úpravě zahraničních spolků nepovažujeme relevantní. V případě zahraničních svěrenských fondů je třeba jejich úpravu poměřovat</p>

	<p><u>Odůvodnění:</u> Zůstal-li by původně navržený explicitní výčet, chyběla by povinnost zapsat veškeré údaje, které jsou vyžadovány u tuzemského SF a které jsou vyžadovány i IV. AML směrnici jako informace o skutečných vlastnících. Potom ovšem stačí pouze doplnit základní informace týkající se pouze zahraničního SF.</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>především úpravou svěřenských fondů tuzemských a nezakládat nerovnost v tomto směru (podle návrhu u zahraničních svěřenských fondů bylo evidováno méně údajů). Navíc se domníváme, že by to mohlo vést k případnému obcházení účelu navrhované úpravy. I zde je třeba nutno zvážit návaznost na požadavky připravované AML směrnice.</p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 3. 2. 2015:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží zapracování připomínky do návrhu zákona. Konečná podoba bude ještě předmětem dalších jednání.</p> <p>Konečná úprava evidence svěřenských fondů provedena ve spolupráci legislativních odborů MSp a MF. Všechny dřívější nesrovnalosti byly odstraněny.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 3 :</p> <p>k) V souvislosti s § 65e také z důvodu přehlednější evidence a snazší identifikace doporučujeme, aby i zahraničním SF bylo při zápisu do evidence přidělováno identifikační číslo svěřenského fondu, podobně jako tuzemským SF [viz navrhované ustanovení § 65d odst. 1 písm. d)]. Pro případné daňové řízení s takovým subjektem to znamená jednoznačnou identifikaci, která zabrání možným duplicitním záznamům v evidenci správce daně.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovaná úprava respektuje stávající pojetí a rozsah zapisovaných údajů dle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Body 4 až 11, která se týkají § 66 :</p> <p>souhrnně uvádíme, že investiční fond může mít právní formu SF jen tehdy, je-li fondem kvalifikovaných investorů. Fondy kvalifikovaných investorů nejsou určeny pro širokou veřejnost, a proto o sobě zveřejňují jen minimum údajů. Zde</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Případné odchylky od obecného režimu by dle názoru Ministerstva spravedlnosti měly být řešeny na úrovni zvláštních zákonů.</p> <p>Replika MF ze dne 23. 1. 2015:</p>

	<p>jsou tyto fondy nuceny o sobě zveřejňovat řadu údajů, na jejichž zveřejnění není právní zájem. Tyto údaje by měly být primárně přístupné jen České národní bance, která je poté může poskytnout osobám, vůči kterým není vázána povinností mlčenlivosti (viz § 26 odst. 2 zákona o dohledu v oblasti kapitálového trhu). Nebráníme se tomu, aby některé dokumenty byly založeny ve sbírce listin (ač se domníváme, že to není potřebné, budou-li založeny u České národní banky), zásadně však nesouhlasíme, aby tyto dokumenty byly přístupné široké veřejnosti. Jedná se zejména o statut, smlouvu o založení SF, smlouvu o zvýšení majetku fondu, rozhodnutí o udělení či odejmutí povolení k označení SF, apod. Požadujeme v novelizačních bodech reflektovat specifika investičních fondů jako SF a upravit pro ně adekvátní výjimky. Upozorňujeme rovněž na to, že evidence investičních fondů jako SF je již upravena v § 597 písm. c) zákona o investičních společnostech a investičních fondech.</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>Mělo by být ještě předmětem jednání</p> <p>Souhlasíme, že případné odchylky lze upravit v sektorovém zákoně.</p> <p>Na druhou stranu však požadujeme, aby novela tohoto sektorového zákona byla součástí projednávané novely, a to zejména z potřeby provázat účinnost obou změn (ani šestiměsíční přechodné období není postačující k prosazení související novely ZISIF). Novela ZISIF (ideálně někde mezi § 148 až 151) by mohla například znít takto: „Investiční fond, který je svěřenským fondem, se nezapisuje do veřejného rejstříku a vzniká dnem zápisu do příslušného seznamu vedeného Českou národní bankou.“ (jde o velmi předběžný návrh pro další diskusi).</p> <p>Nicméně je pak třeba vypustit celý bod 7 v čl. IV návrhu (kromě toho upozorňujeme na věcnou nesprávnost, protože fond kolektivního investování nemůže být svěřenským fondem, tím může být jen fond kvalifikovaných investorů).</p> <p>Rovněž je potřeba upravit bod 10 čl. IV takto:</p> <p><i>10. V § 66 se na konci textu písmene t) doplňují slova „, rozhodnutí soudu o nahrazení původního účelu veřejně prospěšného svěřenského fondu podobným účelem, rozhodnutí České národní banky o odnětí povolení pro účely označení svěřenského fondu“^{11a)}.</i></p> <p><i>Poznámka pod čarou č. 11a zní: „11a) § 553 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.“</i></p> <p>V bodě 4 čl. IV je pak třeba vypustit poznámku pod čarou a odkaz na ni:</p> <p><i>4. V § 66 písm. a) se za slovo „vydán,“ vkládají slova „, smlouvu o vytvoření svěřenského fondu, vyžaduje-li zákon^{5a)} pro její uzavření písemnou formu, statut svěřenského fondu, není-li již součástí smlouvy o vytvoření svěřenského fondu,“.</i></p> <p><i>Poznámka pod čarou č. 5a zní: „5a) § 148 odst. 1 zákona č.</i></p>
--	--	--

		<p><i>240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech.“</i></p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 3. 2. 2015:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží zapracování připomínky do návrhu zákona. Konečná podoba bude ještě předmětem dalších jednání.</p> <p>Konečná úprava evidence svěřenských fondů provedena ve spolupráci legislativních odborů MSp a MF. Všechny dřívější nesrovnalosti byly odstraněny.</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Bod 5 - § 66 : v textu písmene b) za doplňovaná slova dále doplnit slova „ , doklad o jmenování či jiném určení obmyšleného, není-li určen smlouvou o vytvoření svěřenského fondu nebo jeho statutem.“, tj. rozšířit znění tohoto písmene nad navrhovaný rozsah.</p> <p><u>Odůvodnění:</u> I určení obmyšleného a jeho změny v průběhu trvání SF patří mezi podstatné okolnosti, které je třeba doložit ve sbírce listin.</p> <p>Tuto připomínku považuje Ministerstvo financí za zásadní.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>K zápisu obmyšleného do evidence svěřenských fondů je zapotřebí doložit listiny osvědčující existenci statusu obmyšleného, není však zřejmé, proč by tyto listiny měly být zakládány do sbírky listin. Požadavek zakládat dané listiny má své opodstatnění nanejvýše u svěřenského správce, který je oprávněn jednat na účet svěřenského fondu. U osoby obmyšleného se však dané opatření jeví jako neproporcionální zásah do práv. Pro úplnost dodáváme, že zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob by v tomto ohledu byl ve vztahu ke svěřenským fondům přísnější než kupříkladu ve vztahu ke společnostem s ručením omezeným (zde se například nepožaduje zakládat do sbírky listin smlouvu o převodu obchodního podílu, jak tomu bylo podle úpravy účinné do 31. 12. 2013. K tomu srov. ustanovení 38i odst. 1 písm. m) 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění do 31. 12. 2013).</p>
	<p>Část třetí čl. IV - Body 6 až 11 : podle našeho názoru nemá být před doplňovaným textem uvedena čárka, ale má být uvedena vždy na konci doplňovaného ustanovení (dosavadní text jednotlivých písmen v příslušných paragrafech se doplňuje, tedy se tak děje za čárkou). Čárku na konci</p>	<p>Akceptováno.</p>

	doplňovaného textu je třeba učinit i v bodě 8 , a v bodě 10 tak učinit až za odkazem č. 11a).	
	Část třetí čl. IV - Body 4, 7 a 10 : doporučujeme zvážit nahrazení nenormativní poznámky pod čarou do normativním odkazem.	Připomínka bude zvážena.
	<u>Část čtvrtá čl. V:</u> V úvodní větě doporučujeme doplnit do výčtu novel zákoníku práce i zákon č. 182/2014 Sb., který se s účinností od 1. ledna 2015 novelizuje zákoník práce. Dále je nutné vložit čárku před slova „se mění takto“ (viz čl. 55 odst. 2 a čl. 61 odst. 1 Legislativních pravidel vlády).	Akceptováno.
	<u>Část pátá čl. VI:</u> Konstatujeme, že navrhovanou změnou zákona se konstruuje fikce právnické osoby. Jestliže se podle zákona č. 111/2009 Sb. v § 24 se vedou údaje též o různých organizačních složkách, které rovněž nejsou právnickými osobami, nic nebrání tomu, aby ve výčtu tohoto paragrafu byly uvedeny i SF, a to i bez navrhované fikce. Navrhovaný § 25 považujeme proto za nadbytečný. Navíc obecná úprava právnických osob není obsahem tohoto zákona, ale občanského zákoníku (§ 118 a násl.). Nicméně pokud by v návrhu zůstal, a tato část zákona obsahuje jediný novelizační bod, je v souladu s Legislativními pravidly vlády (čl. 55 odst. 3) třeba v uvozovací větě slovo „Zákon“ nahradit slovy „ V zákoně “, slova „mění takto :“ vypustit a navázat dalším textem, který se tak stane součástí uvozovací věty s tím, že slovo „Za“ je třeba nahradit slovem „ za “. § 25a je třeba uvést v jeho úplnosti, tj. začít jeho označením „§ 25a“ a v závěru jeho textu za uvozovkami nahoře doplnit tečku.	Akceptováno.

<p><u>Část šestá čl. VII :</u></p> <p>Novelizaci přechodných ustanovení zákona o obchodních korporacích způsobem uvedeným v návrhu tohoto zákona nepovažujeme za správnou, a to hned z několika důvodů. Za prvé lze navrhované úpravě vytknout její retroaktivní působení. Novelizací přechodných ustanovení právního předpisu, který již nabyl své účinnosti, vzniká pravá retroaktivita, která je v právním řádu obecně zakázána. Není tedy možné zhojit nemožnost bytových družstev dostát svým povinnostem způsobem navrhovatelem předloženým. Samotná povaha ustanovení, která byla naznačena výše, souvisí i s výběrem právního předpisu, který by měl situaci, popsanou v důvodové zprávě, vyřešit. Je nepochybné, že volba novelizace přechodných ustanovení zákona o obchodních korporacích je nesprávná. Pokud je záměrem předkladatele daný problém uchopit právně konformně, a tedy nezakládat pravidlo chování v podobě přímo retroaktivní právní normy, navrhuje se zvolit za rozhodný okamžik, od kterého bytová družstva nebudou mít povinnost postupovat podle ustanovení § 731 odst. 1, den nabytí účinnosti tohoto zákona (myšleno této novely právních předpisů). Zvolení tohoto okamžiku implikuje zakotvení dané právní úpravy do tohoto zákona, nikoli do přechodných ustanovení zákona o obchodních korporacích.</p> <p>Pokud by i přes výše uvedené předkladatel neseznal potřebu koncepční změny v duchu výše navrženého, je nutné poukázat na další aspekty, které činí tuto úpravu nikoli bezchybnou. Za prvé je otázkou, jaký důvod vedl předkladatele k použití číselného odkazu na zákon č. 90/2012 Sb. S ohledem na skutečnost, že daná úprava má být obsahem zákona č. 90/2012 Sb., jehož součástí se má</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Dané ustanovení bude formulováno jako přechodné ustanovení k navrhovanému zákonu, přičemž rozhodným okamžikem, od něhož bytová družstva nebudou mít povinnost postupovat podle ustanovení § 731 odst. 1, bude den nabytí účinnosti navrhovaného zákona.</p> <p>Co se týče absence přechodného ustanovení: bude-li soud potenciálně rozhodovat o zrušení bytového družstva podle § 777 odst. 2 zákona o obchodních korporacích v době po nabytí účinnosti novely, bude rozhodovat dle § 154 odst. 1 občanského soudního řádu podle právního stavu, který tu je v době vyhlášení rozsudku. Neshledáváme tedy nutnost zdůrazňovat, že v takovém případě řízení zastaví.</p>
--	--

	<p>stát i tento text, a s ohledem na textaci ostatních přechodných ustanovení zákona o obchodních korporacích, se doporučuje, aby i v tomto případě byl ctěn slovní odkaz na zákon o obchodních korporacích, tzn., aby byla slova „zákona č. 90/2012 Sb.“ nahrazena slovy „tohoto zákona“.</p> <p>Za další je možno předkládané úpravě vytknout absenci jakýchkoli procesních ustanovení týkajících se potenciálních „otevřených“ soudních řízení o zrušení bytových družstev zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nelze a priori předpokládat, že taková v současné chvíli, resp. do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona, neexistují nebo nevzniknou. V této souvislosti je tedy otázkou, jak by takové soudní řízení pokračovalo, pokud by bez dalšího vstoupila v platnost a účinnost navrhovaná právní úprava.</p> <p>Konečně z hlediska legislativně technického platí pro čl. VII totéž, co pro čl. VI, tj. je nutné ho uvést do souladu s čl. 55 odst. 3 Legislativními pravidly vlády, neboť má-li být provedena pouze jedna změna v daném právním předpise, vyjadřuje se změna právního předpisu způsobem uvedeným v čl. 55 odst. 3 Legislativních pravidel vlády, tj. ve znění: „V § 777 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstev, se doplňuje odstavec 6, který zní: „(6) Stanovy bytových...“.“ Doplnuje-li se na konci paragraf o další nový odstavec, používá se legislativní technika uvedená v čl. 58 odst. 4 písm. a) Legislativních pravidel vlády a nikoliv původně navržená podle čl. 58 odst. 2 písm. i); ta se užívá, vkládá-li se nový odstavec mezi stávající odstavce. Dále je třeba doplnit tečku za horní uvozovky na konci textu doplňovaného odstavce 6.</p>	
--	---	--

	<p>K návrhu usnesení vlády</p> <p>Upozorňujeme, že pokud by měl být tento návrh přijat Poslaneckou sněmovnou v 1. čtení (úvaha v tomto směru je obsažena v závěru obecné části důvodové zprávy), musel by být takový návrh součástí usnesení vlády, kterým bude novela občanského zákoníku a dalších doprovodných zákonů ve vládě schválena.</p>	<p>Akceptováno.</p>
Ministerstvo kultury	<p>Zásadní připomínka:</p> <p><u>K čl. I bodu 24 (§ 2938a NOZ)</u></p> <p>Toto ustanovení předpokládá, že škodu způsobenou opuštěným zvířetem nebo věcí nahradí ten, kdo je opustil. Podle důvodové zprávy v pozadí existence tohoto pravidla přitom stojí princip, podle něhož se nikdo nemůže vyhnout své odpovědnosti jako vlastník pouze tím, že věc opustí. Tento předpoklad by byl oprávněný za situace, kdy by vlastník opuštěné věci byl znám. Po dobu min. 10 let od nabytí účinnosti NOZ bude existovat celá řada staveb, u nichž není zřejmé, zda jsou nebo nejsou součástí pozemku, a jejichž vlastník není znám. Prakticky nebude dána možnost s nimi jakkoli nakládat. Není určen povinný subjekt, na který by se mohl soused či nositel veřejného zájmu obrátit, aby škody buď na soukromém majetku nebo na veřejném zájmu vzniklé v důsledku neúdržby na sousední nemovitosti byly řešeny. Fakticky se tyto škody budou jen zvětšovat, dokud neuplyne stanovená lhůta 10 let a stavba téměř s jistotou v žalostném stavu připadne státu. Stát bude muset jako vlastník této věci situaci nákladně řešit.</p> <p>Ve vztahu ke kulturním památkám na tuto problematiku poukázalo i stanovisko Legislativní rady vlády č. j. 1332/12</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Vznesenou připomínku vnímáme primárně jako připomínku vůči stávající úpravě přivlastnění v ustanovení § 1045 a násl. NOZ. Ministerstvo spravedlnosti rovněž nepovažuje tuto úpravu z důvodů uváděných Ministerstvem kultury za zcela uspokojivou. Její možná změna je nicméně zvažována v rámci další fáze novelizace. Cílem nynějšího návrhu novely je však poskytnout řešení pouze těch problémů, které lze krátce po nabytí účinnosti občanského zákoníku považovat za nejpalčivější a u nichž je zároveň znám způsob, jak by takové řešení mohlo vypadat. To však není zcela případ úpravy přivlastnění. Zejména v otázce řešení daného problému panuje značná pluralita i mezi standardními evropskými právními úpravami (Srov. např. § 928 BGB, Čl. 713 Code civil, Čl. 658 a násl. švýcarského občanského zákoníku, Čl. 936 quebeckého občanského zákoníku, Čl. 827 Codice civile). Z tohoto důvodu vyžaduje příprava řešení komplexní uchopení, zhodnocení uspokojivosti jednotlivých variant a projednání s odbornou veřejností a dotčenými resorty. Taktéž je zřejmé, že si případná změna nevyžádá pouze změnu občanského zákoníku, ale například také katastrálního zákona a souvisejících právních předpisů.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je otevřeno řešení uvedeného problému v další fázi novelizace občanského zákoníku. Do svých</p>

<p>ze dne 21. 2. 2013. V tomto případě v důsledku opuštění věci nemovitě nemusí být ohrožen jen např. veřejný zájem na zachování věci, ale i soukromá práva sousedních vlastníků. U 10 let opuštěné stavby či neudržovaného pozemku mohou nastat takové změny, že ohrožení veřejného zájmu může nabýt podstatně nižší intenzity než zájem sousedních vlastníků držet svůj majetek a chránit ho před negativními vlivy zvenčí. Zde však po dobu 10 let úprava NOZ fakticky předpokládá, že zde nebude povinný subjekt, který by v případě zásahu do těchto práv byl protistranou. Již v současné době Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových řeší tuto problematiku publikováním informací o nemovitostech, evidovaných v katastru nemovitostí, jejichž vlastníci nejsou známí nebo údaje o nich jsou neúplné (http://www.uzsvm.cz/nedostatecnosti-identifikovani-vlastnici-2140-0-85/, k 18. 11. 2014 má tato tabulka 189.293 řádků). Tyto údaje se týkají pouze nemovitých věcí a staveb evidovaných v katastru nemovitostí. Příkladem stavby, která není evidována v katastru nemovitostí, jejíž vlastník není znám a jejíž stav ohrožuje okolí, může být výklenková kaple na katastru obce Dřevčice, okres Praha-východ při silnici č. 610. Zde nejde výlučně o úpravu veřejných zájmů, ale o potřebu po tuto dobu upravit jednoznačně postavení státu jako poctivého držitele výslovně i pro účely práva.</p> <p>V případě opuštěných nemovitých věcí, jejichž vlastník nebyl znám dávno před nabytím účinnosti NOZ, zavedení zásady obsažené v § 2938a fakticky nic neřeší. Sice vymezuje povinnou osobu, ale reálnou existencí takové osoby se nezaobírá.</p> <p>S ohledem na výše uvedené navrhuje stanovit, že u</p>	<p>podkladových materiálů pro řešení dané otázky zařazuje návrh Ministerstva kultury a uvítá jeho další součinnost.</p>
--	---

	<p>opuštěné věci nemovitě, jejíž vlastník není znám, je po dobu 9 let poctivým držitelem stát a upravit per analogiam postavení státu jako obce v případě věci nalezené, jak to předpokládá zejména ustanovení § 1053, § 1054 a § 1057 NOZ.</p>	
	<p>Doporučující připomínka:</p> <p><u>K čl. III bodu 1 (§ 38 odst. 4 zákona o zvláštních řízeních soudních)</u></p> <p>Vzhledem k tomu, že omezení svéprávnosti je zásadním zásahem do práv člověka, ponecháváme předkladateli na zvážení, zda doplňovaný odstavec neupravit tak, aby soud musel provést důkaz znaleckým posudkem tehdy, pokud o to požádá sama osoba, o jejíž svéprávnost jde.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo primárně setrvává na svém návrhu, změna navrhovaná Ministerstvem kultury však bude ještě zvážena.</p>
Ministerstvo vnitra	<p>Zásadní připomínka:</p> <p>K čl. VI – k § 25a zákona 111/2009 Sb.: S ohledem na legislativně technickou koncepci zákona o základních registrech požadujeme zařadit svěrenský fond do výčtu subjektů, o nichž se v základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci vedou údaje, tedy jako další písmeno do výčtu v § 25 zákona o základních registrech. Podle našeho názoru tím bude přesněji stanoveno, že svěrenský fond je subjekt vedený v registru osob, a zároveň umožní vyvarovat se použití navrhované konstrukce založené na fikci, kterou pro tyto účely nepovažujeme za vhodnou ani nezbytnou.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Jakkoliv setrváváme na stanovisku, že svěrenský fond je non-subjekt ní entitou, která ze své podstaty vyžaduje zvláštní řešení i v navazujících právních předpisech, domníváme se, že takovým požadavkům nemusí být úprava navrhovaná Ministerstvem vnitra nezbytně na překážku. Tuto úpravu tak vnímáme spíše jako uspokojivé technické řešení, které umožňuje svěrenský fond začlenit do úpravy zákona č. 111/2009 Sb., aniž by se tím jakkoliv zpochybňovala právní podstata svěrenského fondu jako takového.</p>
	<p>Doporučující připomínka:</p> <p>K čl. IV bodu 2 - k § 7 odst. 2 zákona 304/2013 Sb.: Dovolujeme si upozornit, že Ministerstvo vnitra zastává</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovanou změnu nepovažujeme za vhodnou, návrh novely respektuje stávající způsob vyjadřování zákona č. 304/2013 Sb.,</p>

	<p>výklad, podle nějž výraz „způsobem umožňujícím dálkový přístup“ znamená kdekoliv na internetu. Proto preferujeme použít slovní spojení „na svých internetových stránkách“, čímž dojde k přesnému vymezení místa uveřejnění na internetu.</p>	<p>o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „ZVR“). Případná změna by musela být promítnuta také na dalších místech v tomto zákoně, což je úkol, který přesahuje cíl návrhu novely.</p>
	<p>Doporučující připomínka:</p> <p>K čl. IV bodu 2 - k § 7 odst. 2 písm. c) zákona 304/2013 Sb.: Podle tohoto ustanovení Ministerstvo financí uveřejní o svěřenských fondech informace, které podle písm. c) daného paragrafu zahrnují i identifikační číslo svěřenského fondu. S ohledem na § 24 písm. c) zákona o základních registrech doporučujeme použít tímto zákonem zakotvený pojem, a to „identifikační číslo osoby“. Použití pojmu „identifikační číslo svěřenského fondu“ by podle našeho názoru mohlo vyvolat pochybnosti o tom, zda se jedná o identifikační číslo osoby (IČO) podle zákona o základních registrech.</p> <p>Obdobnou úpravu doporučujeme provést v čl. IV novelizačním bodu 3, tedy v navrhovaném § 65d odst. 1 písm. d).</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Jedná se o otázku, která je překlenutelná výkladem. Zatímco stávající ustanovení § 7 odst. 1 ZVR hovoří paušálně o zapsaných osobách, navrhované znění odst. 2 normuje pravidla specificky pro svěřenský fond, který je zapsanou osobou toliko na základě právní fikce. Považujeme proto pro účely zákona o veřejných rejstřících za přiléhavější označit identifikační číslo podle písm. c) za identifikační číslo svěřenského fondu, nežli za identifikační číslo osoby, kterou svěřenský fond zjevně není. Tím není s ohledem na akceptované zařazení svěřenského fondu do výčtu subjektů, o nichž se v základním registru vedou údaje, dotčeno, že jde o identifikační číslo osoby ve smyslu zákona o základních registrech.</p>
	<p>Doporučující připomínka:</p> <p>K čl. IV bodu 3 - k § 65a zákona 304/2013 Sb.: V návaznosti na naši zásadní připomínku dáváme na zvážení, zda by nebylo možné přepracovat i navrhovaný § 65a zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, tedy evidenci svěřenských fondů pojmout přímo jako jeden z veřejných rejstříků ve smyslu § 1 odst. 1 předmětného zákona, což by mělo konsekvenci i v pojetí svěřenského fondu jako zapsané osoby. V obou případech by tak bylo možné se vyhnout použití fikce, na níž je</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Fikce, podle níž se na svěřenský fond hledí jako na zapsanou osobu, umožňuje na svěřenský fond beze vší pochybnosti vztáhnout pravidla, která jsou určena zapsaným osobám. Zároveň je však touto fikcí zohledněna povaha svěřenského fondu jakožto <i>non-osoby</i>, která není způsobilým nositelem a vykonavatelem práv a povinností. Podobné řešení zvolily již dříve jiné právní předpisy (Srov. například ustanovení § 4b odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o daních z přidané hodnoty).</p>

	založena navržená podoba § 65a odst. 1 a 3. Otázku, která ustanovení zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob bude možné na svěřenské fondy použít, bude nutné řešit v případě předloženého i námi navrhovaného řešení.	
	<p>Doporučující připomínka:</p> <p>K čl. IV bodu 12 - k § 118a odst. 4 zákona 304/2013 Sb.: Navržené přiměřené použití § 104 až 106 nepokládáme s ohledem na nejasnost mechanismu přiměřené aplikace za vhodnou především v případě pořádkové pokuty podle § 104. Dovožovat odpovědnost a možnost postihu svěřenského správce pouze z druhé věty § 65a odst. 3 není dle našeho mínění pro účely sankčního ustanovení dostačující.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhované řešení se nám jeví jako uspokojivé. Přiměřená aplikace umožňuje zohlednit právní povahu svěřenského fondu. Obdobná aplikace by zde byla nepřípadná, neboť kupříkladu nepřipadá v úvahu, aby při nesplnění povinností svěřenského správce podle ustanovení § 104 ZVR bylo zahájeno řízení o „zrušení svěřenského fondu s likvidací“. Za nevhodné je rovněž považováno upravit danou problematiku pro svěřenský fond samostatně, neboť se většina norem obsažených v ustanovení § 104 až 106 může použít bez výraznějších modifikací. Zváženo tak bude v této souvislosti nanejvýše doplnění důvodové zprávy.</p>
Nejvyšší soud	K 709 odst. 3 si myslíme, že by to praxe měla stejným způsobem vykládat i bez novelizace. Navrhujeme ovšem, aby novelizovaná věta třetího odstavce byla umístěna až na jeho konec. Pokud zůstane tam, kde je, působí to trochu matoucím dojmem. Nedokážeme nicméně bez dalšího posoudit, jestli navržená změna nebude dělat nějaké problémy u bytových družstev, ale z hlediska podílu jako součásti společného jmění by to činit problémy nemělo.	<p>Akceptováno.</p> <p>Návrh bude v tomto směru upraven.</p>
	<p>Podle § 901 o. z.:</p> <p>(1) Povinnost a právo rodiče pečovat o jmění dítěte zaniká prohlášením úpadku na majetek rodiče. Není-li tu druhý rodič, který by mohl pečovat o jmění dítěte, soud jmenuje i bez návrhu opatrovníka pro správu jmění dítěte.</p>	<p>Akceptováno.</p>

(2) **Po uplynutí tří let od zrušení konkursu** může soud na návrh rodiče nebo opatrovníka pro správu jmění dítěte omezení rodičovské odpovědnosti zrušit, ledaže by obnovení povinnosti a práva rodiče pečovat o jmění dítěte bylo v rozporu se zájmy dítěte.

Ve výčtu ustanovení, jež vyžadují urychlenou novelizaci, jsme nenalezli ustanovení § 901 o. z., ačkoli důsledky jeho chybné formulace postihují (mohou postihnout) cca 15-20 tisíc osob ročně. Problematikou tohoto ustanovení se z iniciativy ministerstva spravedlnosti a za účasti tehdejší první náměstkyně ministryně spravedlnosti zabývala předposlední porada místopředsedů insolvenčních soudů konaná na ministerstvu spravedlnosti (zápisem z porady nemohu sloužit, dodnes jsme jej neobdrželi). Na této poradě z úst první náměstkyně zaznělo, že se postará o to, aby legislativní chyba obsažená v tomto ustanovení byla napravena při první novelizaci občanského zákoníku. Jak patrně z předkládaného návrhu, slib nebyl dodržen, ač jde o problém poměrně palčivý. Z rekonstruované důvodové zprávy k tomuto ustanovení se dozvíme, že: Ve standardních, resp. „klasických“ tržních demokraciích platí zdejší pravidlo vždy: osoba, která není schopna se řádně starat o své záležitosti (popř., o níž lze mít za to, že se nedokáže řádně starat o své vlastní záležitosti), není osobou, o které lze předpokládat, že je schopna postarat se o majetkové záležitosti někoho jiného – a zde dokonce nezletilého, čili osoby, o kterou je třeba zvlášť pečovat. **Proto právní mocí rozhodnutí o prohlášení konkursu (jiné případy řešení úpadku – reorganizace, oddlužení – se neuvažují) zaniká ex lege povinnost a právo rodiče – úpadce pečovat o jmění nezletilého (všechna případná**

právní jednání takového rodiče týkající se jmění dítěte postrádají právní relevanci). Toto zákonné vyloučení platí zásadně jednou pro vždy. Mohou se však vyskytnout výjimečné situace, kdy se z nějakého důvodu jeví vhodným rodiče – bývalého úpadce absolvovat. Insolvenční zákon stanoví tříletou vakanci pro opětovné podnikání úpadce. Zdejší úprava je obdobou. To, že skutečně nastala situace, kdy je možné odstranit omezení, pokud jde o povinnost a právo pečovat o jmění dítěte, musí ovšem posoudit soud s tím, že primární zřetel opět připíše zájmu dítěte. Zkoumá-li se v řízení o úpadku osobní situace úpadce, jistě se stejně jako manželství sleduje i rodičovství. Lze pak žádat, aby soud péče o nezletilé co nejdříve obdržel podnět k zahájení řízení o ustanovení opatrovníka pro správu jmění dítěte. Jak patrně z důvodové zprávy, úprava obsažená v § 901 o. z. měla dopadat jen do poměrů osob (rodičů), na jejichž majetek byl prohlášen konkurs. V rozporu s tímto záměrem však § 901 odst. 1 o. z. hovoří o „**prohlášení úpadku na majetek rodiče**“, tedy o rozhodnutí o úpadku ve smyslu § 136 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), což není totéž jako „**prohlášení konkursu**“ (srov. § 4 a § 244 insolvenčního zákona). Při čistě jazykovém výkladu § 901 o. z. by tedy povinnost a právo rodiče pečovat o jmění dítěte zanikala ve všech oddluženích rodičů s nezletilými dětmi. Tomu ovšem nenasvědčuje dikce § 901 odst. 2 o. z., jež dovoluje odklidit účinky podle § 901 odst. 1 o. z. po uplynutí tří let „**od zrušení konkursu**“. Kdyby mělo platit, co ohlašuje § 901 odst. 1 o. z., pak tam, kde byl zjištěný úpadek dlužníka řešen oddlužením, by ke „**zrušení konkursu**“ nikdy nedošlo. Zjevný rozpor mezi oběma odstavci lze řešit výkladem dvojím způsobem: I/Platí, že povinnost a právo rodiče pečovat o jmění dítěte zaniká zjištěním dlužníkovu úpadku

	<p>(rozhodnutím o úpadku, „prohlášením úpadku“), což znamená, že „zrušením konkursu“ se tam, kde nebyl nikdy prohlášen, rozumí skončení insolvenčního řízení. II/ Může-li být účinek § 901 odst. 1 o. z. odklizen ve vazbě na „zrušení konkursu“, pak prohlášením úpadku“se rozumí prohlášení konkursu. Variantu ad II/ podporuje i důvodová zpráva a jako možné východisko „z bryndy“ založené legislativním zmetkem byla nabídnuta na výše zmíněné poradě. To je ovšem řešení provizorní, přičemž důvod, proč samo ministerstvo spravedlnosti předložilo problém na poradu místopředsedů insolvenčních soudů, tkvěl v tom, že některé banky po 1. lednu 2014 odstavily rodiče, kteří procházejí oddlužením, od účtů, které spravovali pro své nezletilé děti (typově stavební spoření a dále účet na který chodí nadstandardní část výživného od druhého rodiče). Ponecháváme stranou, jak po seznámení s textem § 901 o. z. znervózněly soudy péče o nezletilé (při představě, že platí výklad podle varianty ad I/). Věříme tedy, že jelikož jde o problém dostatečně aktuální, dodrží ministerstvo spravedlnosti daný slib a návrh zákona rozšíří v části první o následující novelizační bod:</p> <p>xx. V § 901 odst. 1 se slovo „úpadku“ nahrazuje slovem „konkursu“.</p>	
	<p>k § 1124 - Vůči "návratu" předkupního práva do podílového spoluvlastnictví výhrady nemáme, jeho zavedení by asi na ostatních zákonných ustanoveních nic nezměnilo. Stále by zřejmě zůstala zachována možnost i smluvně založit věcné předkupní právo, asi např. tam, kde by se zákonné předkupní právo neuplatnilo, takže by ani z tohoto pohledu neměl problém vznikat. Nabízí se ovšem otázka, jak postupovat, kdyby se spoluvlastníci dohodli na předkupním právu smluvně odlišně od zákonného předkupního práva?</p>	<p>Názor Nejvyššího soudu bere Ministerstvo spravedlnosti na vědomí.</p>

	<p>Nahlíželi bychom na to jako doposud optikou smluvní volnosti s tím, že by taková dohoda byla možná? Jinak řečeno, bylo by zákonné předkupní právo dispozitivní povahy? Pak by ale asi bylo nezbytné, aby se takové ujednání zapisovalo do veřejného seznamu. To jsou nicméně otázky, jejichž řešení v souvislosti s novelizací asi očekávat nelze a jde spíše o otázky výkladu. Návrh žádné bližší důvody pro novelizaci z hlediska praktických obtíží u spoluvlastnictví neobsahuje, lze se proto domnívat, že jde zřejmě o reakci na většinový názor, který nepovažoval zrušení předkupního práva za krok správným směrem zejména pro riziko uvolnění vstupu třetích (cizích) osob do spoluvlastnického režimu, což by často mohlo vést k většímu počtu návrhů na zrušení a likvidaci spoluvlastnictví, čemuž naopak měla nová úprava spoluvlastnictví bránit. Zdá se, že čistě liberalistický požadavek na absenci předkupního práva musí ustoupit tuzemské tradici a zvyku. Jinou otázkou je, že v novém občanském zákoníku se radikálně změnil způsob výkonu předkupního práva, který je z praktického hlediska problematický, ten však předmětem navržené novelizace není.</p>	
	<p><i>K části třetí – ke změně zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob</i></p> <p>V rámci tohoto novelizačního bodu je formulován též text nového § 65e písm. f) tak, že:</p> <p>„Do evidence svěrenských fondů se o zahraničním svěrenském fondu zapíše</p> <p>(...)</p> <p>f) prohlášení konkursu nebo zahájení jiného obdobného řízení týkajícího se zahraničního svěrenského</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti považuje připomínku Nejvyššího soudu za podnětnou a zváží příslušnou změnu při novelizaci zákona o veřejných rejstřících. Jelikož však cílem této novelizace předmětného zákona je pouze zavedení evidence svěrenského fondu, ponechává se stávající zákonná dikce a bude se navrhovat i její převzetí do §65e písm. f).</p> <p>Replika Nejvyššího soudu ze dne 20. 1. 2015:</p>

<p>fondy a“.</p> <p>Uznáváme, že užitá formulace odpovídá tomu, jak již stávající znění zákona o veřejných rejstřících formuluje zapisované skutečnosti u jiných zahraničních subjektů.</p> <p>Srov. § 30 písm. g/ (spolky): „Do spolkového rejstříku se o zahraničním pobočném spolku zapíše (...) prohlášení konkursu nebo zahájení jiného obdobného řízení týkajícího se zahraničního spolku nebo zahraničního pobočného spolku a“</p> <p>§ 49 písm. h/ (zahraniční osoba): „Do obchodního rejstříku se o závodu zahraniční osoby a o odštěpném závodu zapíše (...) h) prohlášení konkursu nebo zahájení jiného obdobného řízení týkajícího se zahraniční osoby a“</p> <p>§ 50 písm. h/ (závod zahraniční osoby): Do obchodního rejstříku se o závodu zahraniční osoby a odštěpném závodu zahraniční osoby, která má sídlo v některém z členských států Evropské unie nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, zapíše (...) h) prohlášení konkursu nebo zahájení jiného obdobného řízení týkajícího se zahraniční osoby a“.</p> <p>Již stávající formulace § 30 písm. g/, § 49 písm. h/ a § 50 písm. h/ zákona o veřejných rejstřících jsou významově nepřesné a je otázkou, zda výčet nepřesností má být rozmnožen (převzetím stejného obratu do § 65e písm. f/) navrženou novelizací i pro svěřenské fondy. Problém použitých formulací je v tom, že naznačují, že bude-li</p>	<p>1/ S tím, jak byla vypořádána připomínka Nejvyššího soudu K části třetí – ke změně zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, lze v zásadě souhlasit. Není sice šťastné rozmnožovat počet chyb v zákoně formulací, která je špatně, leč důvody, pro které se tak „pro tentokrát“ děje, jsou znatelné.</p>
--	--

	<p>ohledně oněch zahraničních subjektů zahájeno „konkursní řízení“ (likvidační řízení), zapíše se až „prohlášení konkursu“, kdežto u obdobných řízení (třeba těch, jež mají sanační povahu) se zapíše již jejich „zahájení“. Nelze se zbavit dojmu, že pojem „zahájení řízení“ je v těchto ustanoveních užíván ve významu, který má tento výraz např. v přímo aplikovatelném nařízení Rady (ES) č. 1346/2000, ze dne 29. května 2000, o úpadkovém řízení (dále též jen „nařízení“), jehož česká verze byla uveřejněna ve Zvláštním vydání úředního věstníku EU (Kapitola 19, Svazek 01, str. 191-208) dne 20. srpna 2004. (K výkladu srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2008, sp. zn. 29 Odo 164/2006, uveřejněné pod číslem 87/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). V českém právním řádu je však tento pojem vnímán jako den podání návrhu na zahájení řízení u příslušného orgánu. Užitá spojení tedy nefungují ve stávajícím znění zákona o veřejných rejstřících a nebudou řádně fungovat ani v podobě navržené v § 65e písm. f).</p>	
Družstevní Asociace ČR	<p>k ČÁSTI ŠESTÉ, čl. VII. návrhu, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích = ZOK):</p> <p><u>§ 777 (nově vkládaný odstavec 6): Navrhujeme pro řešení sledované novelizací namísto vložení nového odstavce § 777 odst. 6 ZOK vypustit celý § 731 odst. 2 ZOK.</u></p> <p>Odůvodnění :</p> <p><i>V současné době ustanovení § 731 odst. 2 ZOK nesmyslně brání bytovým družstvům měnit své stanovy v otázkách upravených v § 731 odst. 2 ZOK, pokud se změnou stanov</i></p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>K tomuto řešení přistoupilo Ministerstvo spravedlnosti se snahou minimalizovat legislativní zásah. V této fázi novelizace nebylo záměrem zasahovat do koncepce zákona o obchodních korporacích. Navrhované ustanovení má pouze vyjmout bytová družstva vzniklá před 1. 1. 2014 z povinností plynoucích z § 731 odst. 1 ZOK, a odstranit tak nejpálčivější problém, který byl spojen s nemožností těmto povinnostem v mnohých případech dostát.</p> <p>Vámi uváděný návrh představuje koncepční zásah. Jelikož však Ministerstvo spravedlnosti eviduje velké množství podnětů týkající se ustanovení § 731 odst. 2 ZOK, jakož i různé návrhy k jeho</p>

<p><i>nesouhlasí všichni členové bytového družstva s nájemním právem. Toto zákonné omezení prakticky brání bytovým družstvům i jen přizpůsobit stanovy nové právní úpravě. Zákonná úprava dále nebere v úvahu, že existují bytová družstva, která mají i několik tisíc členů a nejvyšším orgánem těchto družstev je shromáždění volených delegátů.</i></p> <p><i>Získat souhlas všech členů družstva, kteří mají existující nebo budoucí nájemní právo k družstevnímu bytu ke změně úpravy náležitostí stanov je tak prakticky zcela nemožné. I u družstev s menším počtem členů je praxi zcela běžné, že některý člen družstva náhle onemocní, zemře, anebo nastanou jiné nepředvídatelné životní situace, které členovi družstva znemožní se schůze zúčastnit. Četné jsou i případy, kdy člen družstva žije na území jiného státu a svůj byt užívá jen občasně či sporadicky a na jednání orgánů družstva se nedostavuje vůbec.</i></p> <p><i>Aktuální návrh novely ZOK sice správně chápe neudržitelnost této situace pro bytová družstva, ale navrhuje ji zatím řešit zjevně nedostatečným způsobem, a sice tak, že stanovy bytových družstev, vzniklých přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 90/2012 Sb., náležitosti uvedené v § 731 odst. 1 ZOK obsahovat nemusí. To ovšem situaci zcela neřeší, protože stanovy i těchto bytových družstev dané otázky téměř vždy upravují, a to jednak z důvodů odkazu § 685 odst. 2 zák. č. 40/1964, občanský zákoník, a jednak z důvodů nezbytnosti úpravy praktických otázek, zejména stanovení nájemného. Družstva vzniklá do účinnosti ZOK tedy i nadále nebudou schopná přijmout změnu svých stanov, resp. je přizpůsobit nové právní úpravě. Tato situace bude působit problémy věcné a může vést až k hromadnému rušení bytových družstev (viz likvidace družstva jako sankce</i></p>	<p>úpravě (odkázat lze v tomto ohledu kupříkladu na připomínky Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků ČR, z. s. uplatněné v rámci připomínkového řízení), bude jeho změna zvažována při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích.</p> <p>Replika DA ČR ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>DA ČR vyslovila nesouhlas s vypořádáním připomínky k ustanovení § 777 a 731 ZOK. Plný text odůvodnění k dispozici v separátním dokumentu PDF.</p>
--	--

	<p>za nepřizpůsobení stanov uvedená v § 777 odst. 2 ZOK). I po novelizaci ZOK v navrhované podobě by problém vyřešen nebyl.</p> <p>S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhujeme, aby byl problém řešen tím způsobem, že v části navrhujeme, aby v části šesté, čl. VII návrhu zákona nebude navrženo doplnění nového odstavce 6 v § 777 ZOK, ale vypuštění ustanovení § 731 odst. 2 ZOK. Tento způsob novelizace ZOK považujeme v daném směru jako jediný správný.</p> <p>V případě zrušení § 731 odst. 2 ZOK bude i v záležitostech uvedených v § 731 odst. 1 ZOK rozhodovat standardním způsobem nejvyšší orgán družstva, tedy členská schůze (§ 656 ZOK) nebo shromáždění delegátů velkých družstev (§ 669 ZOK). Tento postup neznamena újmu na právech jednotlivých členů, neboť dle § 212 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, korporace nesmí svého člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy. Navíc podle § 663 ZOK se mohou proti rozhodnutí členské schůze bránit členové družstva žalobou u soudu a dovolávat se neplatnosti usnesení členské schůze. Nedojde ani ke zhoršení právního postavení členů oproti období do účinnosti ZOK, neboť i dle úpravy zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, rozhodovala družstva o změnách stanov prostou většinou, nebylo-li ve stanovách upraveno hlasovací kvorum přísnější.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>1. V části šesté se vkládá nový bod č. 1, který zní: „1. V § 577 odst. 2 se slova „a vymezení jeho družstevního podílu“ zrušují.“.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Odstranění technických chyb v zákoně o obchodních korporacích je širším problémem, který si vyžaduje komplexní uchopení.</p>

	<p>Odůvodnění: Věcně je nemožné, aby člen ve své přihlášce vymezil svůj družstevní podíl (a nerealizovatelné je to i v rozhodnutí družstva o přijetí - v rozhodnutí o přijetí může být pouze vymezena výše členského vkladu, k jehož splacení se uchazeč o členství zavázal) – jde o chybu v dosavadním textu.</p>	<p>Nepovažujeme tedy za vhodné odstraňovat pouze některé tyto chyby, navíc v rámci novely, která se primárně týká nejpalčivějších problémů občanského zákoníku. Rovněž není zřejmé, zda je právě navrhovaná úprava nejvhodnějším způsobem řešení. Část teorie se pokouší nesnáze daného ustanovení překlénout výkladem, podle něhož je daný požadavek zapotřebí interpretovat jako požadavek na vymezení vkladové povinnosti. Viz k tomu např. Čáp, Z. in Čáp, Z.; Doležil, T., Lasák, J.; Pokorná, J. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Wolters Kluwer, a. s., 2014, k § 577: „<i>Tento požadavek je třeba chápat jako vymezení vkladové povinnosti, protože družstevní podíl (představující práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu – majetkové i nemajetkové) nemůže být již z povahy věci náležitostí členské přihlášky.</i>“. V úvahu tak připadá kupříkladu rovněž nahrazení dosavadního znění právě takovým požadavkem.</p> <p>Uvedený podnět proto bude předložen k dalšímu zvážení při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích. Prozatím lze namítaný nedostatek překlénout kupříkladu výše nastíněným výkladem.</p> <p>Replika DA ČR ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>DA ČR vyslovila souhlas s odložením novelizace.</p>
	<p>2. V části šesté se vkládá nový bod č. 2, který zní: „2. V § 726 odst. 3 se slovo „jmenovat“ nahrazuje slovem „zvolit“.</p> <p>Odůvodnění: V družstvu se orgány nejmenují, ale volí – jde o chybu v dosavadním textu.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Odstranění technických chyb v zákoně o obchodních korporacích je širším problémem, který si vyžaduje komplexní uchopení. Nepovažujeme tedy za vhodné odstraňovat pouze některé tyto chyby, navíc v rámci novely, která se primárně týká nejpalčivějších problémů občanského zákoníku.</p>

		<p>Uvedený podnět bude předložen k dalšímu zvážení při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích.</p> <p>Replika DA ČR ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>DA ČR vyslovila souhlas s odložením novelizace.</p>
	3. Dosavadní návrh novelizace § 777 se označuje jako novelizační bod č. 3.	<p>Neakceptováno.</p> <p>Viz odůvodnění výše.</p>

Ministerstvo zemědělství	<p><u>Zásadní připomínka:</u></p> <p>Za § 2128 se vkládá nový § 2128a, který zní:</p> <p style="text-align: center;">„§ 2128a</p> <p><i>(1) Při prodeji a koupi zemědělského pozemku má předkupní právo za stejných podmínek</i></p> <p><i>a) pachtýř zemědělského pozemku,</i></p> <p><i>b) v případě neuplatnění práva osobou uvedenou v písmenu a) stát.</i></p> <p><i>Tím není dotčen § 1124.</i></p> <p><i>(2) Odstavec 1 se nepoužije v případě, kdy koupěchtivým je ve vztahu k prodávajícímu osoba blízká.</i></p> <p><i>(3) Na zákonné předkupní právo k zemědělskému pozemku se přiměřeně použijí ustanovení § 2140 a násl.“</i></p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Nakládání se zemědělskými pozemky způsobem, který by byl v rozporu s účelem jejich užití, je dle názoru Ministerstva spravedlnosti dostatečně zabráněno stávající právní úpravou, zejména úpravou územně plánovací dokumentace, a spekulativnímu nakládání se zemědělskou půdou zákonem č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>Daný podnět bude přesto učiněn součástí podkladových materiálů v rámci další fáze novelizace civilního kodexu a jako o takovém o něm bude dále diskutováno.</p>
--------------------------	---	---

Odůvodnění:

Současná situace prodeje zemědělských pozemků dle informací zájmových organizací je charakteristická snahou o jejich spekulativní nabývání. Snahou nových nabyvatelů je často prodat zemědělský pozemek, případně s ním jinak nakládat, pouze s ohledem na dosažení co největšího zisku. Dochází tak v poslední době k situacím, kdy v mnoha případech nejkvalitnější zemědělské pozemky jsou využívány pro jiné než zemědělské účely, bez ohledu na specifickou povahu zemědělské půdy a na její omezenou kvantitu. Z dlouhodobého pohledu je výše uvedený naznačený stav neudržitelný s nebezpečím výrazného omezení výměry nejkvalitnější zemědělské půdy.

Ministerstvo zemědělství požaduje vložení uvedených ustanovení v rámci navrhované novely občanského zákoníku i v souvislosti s jinou navrhovanou změnou - navrácení institutu zákonného předkupního práva pro spoluvlastníky, kterou Ministerstvo zemědělství podporuje. Navrhovaní předkupníci – nájemce předmětného pozemku, resp. stát prostřednictvím Státního pozemkového úřadu, jsou dostatečnými garanty minimalizace nebezpečí výše uvedených spekulativních převodů.

Pro úplnost dodáváme, že navrhované znění § 2128a odst. 1 písm. a) uvádí pojem „pachtýř“, neboť i veškeré nájemní smlouvy uzavřené do 1. 1. 2014 podle původní právní úpravy, které se týkaly zemědělské půdy pro zemědělskou výrobu, označuje § 3074 odst. 1 poslední věta občanského zákoníku za pacht.

	Podle dostupných interpretačních zdrojů se jejich autoři shodují na tom, že účelem tohoto ustanovení je podřídít tyto vztahy specifickému režimu, a proto jsou označeny jako „pacht“.	
	<p><u>Doporučující připomínka:</u></p> <p>Ministerstvo zemědělství rozhodně podporuje návrat institutu zákonného předkupního práva do občanského zákoníku pro případy spoluvlastnického podílu. § 1124-1125 tak jak jsou navrženy, by mohly dle našeho názoru vyvolávat aplikační problémy. Není zde upravena např. lhůta pro předkupníky pro akceptaci nabídky, příp. lhůta pro zaplacení ceny předkupníkem, rozsah zveřejněné nabídky, vztah tohoto zákonného předkupního práva k smluvnímu předkupnímu právu ve smyslu jejich možného souběhu.</p> <p>V této souvislosti se nabízejí podle našeho názoru dvě možné varianty – podrobnější úprava zákonného předkupního práva pro případy spoluvlastnického podílu nebo odkaz ve smyslu přiměřeného, případně obdobného použití ustanovení, které upravuje smluvní předkupní právo (§ 2140 a násl.), což bylo využito u naší zásadní připomínky.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Požadavek na výslovné zakotvení podpůrné aplikace ustanovení o smluvním předkupním právu (§ 2140 a násl.) pro účely realizace zákonného předkupního práva je nadbytečný, neboť použitelnost této úpravy cestou analogie (§ 10 NOZ) je vcelku nekontroverzně dovozována již za stávající úpravy. Pro úplnost je vhodné zmínit, že tento právní stav je shodný s dřívější úpravou OZ 1964, v jejímž rámci bylo soudní praxí dovozeno následující: „<i>Při nedostatku výslovné právní úpravy zákonného předkupního práva spoluvlastníků v části druhé občanského zákoníku, pojednávající o věcných právech, vychází se ve smyslu § 853 obč. zák. z analogické aplikace obecné právní úpravy předkupního práva, obsažené v části osmé občanského zákoníku, upravující právo závazkové, s tím, že ta ustanovení, jež se týkají pouze smluvního předkupního práva, nelze použít.</i>“ (Srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 10. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2764/99, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2002, sešit 10, pod. č. 72/2002; dále kupříkladu rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2010, sp. zn. 33 Cdo 1918/2007 nebo rozsudek Nejvyššího soudu z 25. 8. 2003, sp. zn. 33 Odo 178/2003).</p>
Úřad vlády České republiky – odbor kompatibility	Předkladatel převážně splnil formální náležitosti týkající se vykazování slučitelnosti s právem EU, jak vyplývají zejména z Legislativních pravidel vlády v platném znění a z přílohy k usnesení vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, o Metodických	<p>Akceptováno.</p> <p>Príslušná pasáž důvodové zprávy bude v tomto směru doplněna.</p>

	<p>pokynech pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, v platném znění.</p> <p>Na straně 1 obecné části důvodové zprávy předkladatel uvádí, že předložený návrh není transpozičním předpisem, s čímž lze samozřejmě souhlasit. Dále rovněž uvádí, že návrh je v souladu s právními akty Evropské unie, rozhodovací praxí soudního dvora EU a obecnými zásadami práva EU, přičemž se nijak konkrétně nezmiňuje o právních předpisech EU uvedených ve zvláštní části důvodové zprávy. Takovéto vyjádření však neodpovídá požadavkům kladeným Legislativními pravidly vlády (LPV) na zhodnocení souladu s právem EU. Dle čl. 9 odst. 2 písm. e), resp. čl. 4 odst. 5 LPV má být v příslušné části důvodové zprávy k návrhu buď uveden výčet předpisů EU, příp. dalších pramenů práva EU, které předkladatel v návrhu zohlednil, anebo má předkladatel pouze uvést, že předpisy práva EU se na danou oblast nevztahují. Požadujeme proto příslušnou pasáž obecné části důvodové zprávy přeformulovat tak, aby odpovídala požadavkům Legislativních pravidel vlády.</p>	
	<p>Připomínky a případné návrhy změn:</p> <p>Z hlediska slučitelnosti s právem EU neuplatňujeme k materiálu v předložené podobě žádné připomínky.</p> <p><u>Nad rámec návrhu:</u></p> <p>Upozorňujeme předkladatele, že v občanském zákoníku není dle našeho názoru dostatečným způsobem provedena</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Souhlasíme, že transpozice směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů není v občanském zákoníku řádně a úplně provedena. Obdobně je tomu také v případě dalších směrnic, které jsou v díle 4 první hlavy části čtvrté provedeny a jejichž úprava se prolíná. Navíc jsou zde transponovány směrnice, jež se dotýkají působnosti různých resortů. Náprava těchto pochybení tedy vyžaduje ucelený přístup, který nutně předpokládá podstatný zásah nejen do</p>

<p>transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES. Zejména se jedná o čl. 2 odst. 11 (vymezení digitálního obsahu), čl. 5 odst. 1 (požadavky na informace o smlouvách jiných než jsou smlouvy uzavřené na dálku či smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory u smlouvy na dodání digitálního obsahu, pokud byl dodán na hmotném nosiči), čl. 6 odst. 3 (požadavky na informace v případě smluv uzavřených na dálku a smluv uzavřených mimo obchodní prostory při veřejné dražbě), čl. 8 odst. 2 (zvláštní informace pro spotřebitele v případě, že smlouva uzavíraná na dálku elektronickými prostředky zavazuje spotřebitele k zaplacení), čl. 8 odst. 7 (náležitosti potvrzení o uzavřené smlouvě), čl. 11 odst. 1 (možnost využít vzorový formulář pro odstoupení od smlouvy) a čl. 22 (nárok spotřebitele na vrácení dodatečné platby).</p> <p>Vzhledem k tomu, že transpoziční lhůta již uplynula, považujeme za logické, aby náprava uvedeného nedostatku byla zjednána při nejbližší možné příležitosti, tzn. právě předloženým návrhem. Ideálním řešením by proto bylo doplnění materiálu vhodným způsobem (a v důsledku toho nejspíš i jeho opětovné předložení do meziresortního připomínkového řízení). V opačném případě minimálně požadujeme informaci od předkladatele, jakým způsobem hodlá tuto situaci řešit.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>občanského zákoníku (dále předpokládáme do zákona o ochraně spotřebitele).</p> <p>Z uvedených důvodů považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v další fázi novelizace kodexu, jejíž součástí by měla být diskuse s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>
---	---

<p>Úřad pro ochranu osobních údajů</p>	<p>Obecně</p> <p>Úřad pro ochranu osobních údajů odmítá osnovu novely jako celek. Tato připomínka je zásadní. Důvody lze rozčlenit na obecné, které jsou popsány v této části, a zvláštní, které jsou popsány v části k jednotlivým ustanovením.</p> <p>Novela NOZ neproporcionálně zasahuje do soukromí. V článku I bodech 17 až 23, článku IV a článku VI neústrojně připodobňuje svěrenský fond právnické osobě. Je však třeba připomenout, že jak anglosaský <i>trust</i>, který je svěrenského fondu vzorem, tak i svěrenský fond samotný, nejsou nějakým druhem právnické osoby, nýbrž věcným právem. Je proto zcela nevhodné, že veřejnoprávní předpisy zacházejí se svěrenským fondem jako s právnickou osobou, místo toho, aby s ním zacházely jako s obligací, což je při absenci dělení vlastnictví na vrchní a užitkové nejbližší právní institut.</p> <p>DPIA zní: „Navrhovaná právní úprava má dopad na ochranu soukromí a osobních údajů potud, že se po některých osobách zúčastněných na fungování svěrenských fondů bude napříště vyžadovat zápis vybraných údajů do evidence svěrenských fondů. Dopad do těchto sfér lze shledat i v souvislosti s listinami, které se mají o svěrenských fondech zakládat do sbírky listin. Případné dopady nicméně ve svém souhrnu nepřekračují mez únosnosti, mají svou obdobu v dopadech, které již nyní pro osoby vyplývají z úpravy zákona o veřejných rejstřících, a jsou odůvodněny legitimními cíli, pro něž je evidence svěrenských fondů navrhována.“ Tvrzení, že „případné dopady nicméně ve svém souhrnu nepřekračují mez</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Navrhované zavedení evidence svěrenských fondů není věcnou změnou povahy a funkce svěrenských fondů. Fikce zapsané osoby v zákoně o veřejných rejstřících je pouhou technickou konstrukcí, která umožňuje do reglementace evidence vtáhnout mnohé ze stávajících pravidel těchto zákonů, která nejsou v rozporu s podstatou svěrenských fondů. Zároveň jsou navrhovány od těchto úprav odchylky, které zohledňují charakter svěrenského fondu jako specifické entity. Vhodnost zařazení evidence svěrenských fondů do zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob vyplývá též ze skutečnosti, že středobodem pro fungování svěrenských fondů je rovněž osoba, tj. osoba svěrenského správce.</p> <p>Evidence vystavěná na principech obdobných veřejným rejstříkům umožňuje předcházet nejvýznamnějším rizikům zneužití, která primárně vyplývají z nemožnosti zjistit vznik svěrenského fondu a den tohoto vzniku. Tohoto cíle lze dle názoru ministerstva docílit nejlépe veřejnou evidencí s konstitutivními účinky zápisu pro vznik svěrenského fondu. Stávající právní stav limituje efektivitu uplatňování soukromoprávních nároků. Navrhovaná úprava však současně umožňuje v širším rozsahu znepřístupnit údaje o některých osobách veřejnosti, čímž je vyhověno požadavku na ochranu soukromí.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Zavedení evidence svěrenských fondů.</p> <p>Argument, že osnova novely mění povahu svěrenského fondu z věcného práva na quasiprávnickou osobu není nijak diskutován, jen odmítnut. ÚOOÚ proto trvá na tom, že svěrenský fond je věcným právem, jejichž registrace či dokonce zveřejnění je na</p>
--	---	---

<p><i>únosnosti</i>“ je apriorní a nezdůvodněné. Oním legitimním cílem, pro něj je zveřejňování osobních údajů jako výrazný zásah do soukromí subjektů údajů navrhováno, je usnadnění práce OČTR. To však může být legitimním cílem v policejním státě, nikoliv v takovém, který bere ochranu soukromí seriosně: Z předmětů věcných práv jsou ve veřejných rejstřících nemovité věci, kde je to tradiční, a automobily, kde je zájem státu mít přehled o vlastnících vyjádřen registračními značkami.</p> <p>Druhým, neméně zásadním, důvodem je zřetel právní jistoty. MS opakovaně sdělovalo, že s opravou nedostatků nelze čekat na judikaturu. Takový postoj je fatálním nepochopením principu dělby moci a smyslu legislativy: <i>„Pokud legislativa na základě aktuálního poznání nestanoví pouze pravidla na dlouho dopředu, nýbrž sama vyhledává mezery v zákoně, nepřijatelným způsobem zasahuje do justice. K vyplnění mezer v zákoně jsou totiž povolány právě soudy, neboť aplikace práva je jejich věcí.“</i>⁴ Smyslem zákonodárství není reagovat na každou podružnost a opravovat každý výklad, nýbrž stanovit zásadní mantinely. Zákonodárce má proto zasáhnout do stávající regulace až tehdy, pokud doktrína nebo judikatura dává taková řešení, s kterými zákonodárce nesouhlasí.</p>	<p>místě jen ve zcela výjimečných případech, jako jsou nemovité věci, kde je to tradiční, a motorová vozidla, kde se to odvíjí od přidělení registrační značky.</p> <p>Nelze souhlasit s tvrzením, že „středobodem pro fungování svěrenských fondů je rovněž osoba, tj. osoba svěrenského správce“. Zvýraznění role svěrenského správce je v kontinentálním právu toliko náhradní řešení poté, co byl zrušen dualismus vlastnictví, tj. rozdělení na vrchní a užitkové. Podstatný tedy není správce jako osoba, ale správce ve své roli, tj. faktického zástupce zakladatele, resp. jeho vůle. Je to podobné, jako kdyby předkladatel tvrdil, že středobodem je vykonavatel závěti, nikoliv zůstavitel poslední vůle.</p> <p>Co se týká zneužití, ÚOOÚ i nadále trvá na tom, že proti zneužití soukromého práva je nutno se bránit primárně veřejnoprávními nástroji. Větší rigidita českého soukromého práva povede k většímu využívání jiných právních řádů (zde zejména anglosaského či lucemburského) či jiných právních instrumentů (smlouva o správě cizího majetku či příkazní smlouva), kterým v podmínkách otevřené ekonomiky nelze nijak zabránit, a masivnímu odlivu investic. Sledovaného cíle tak stejně nebude dosaženo.</p> <p>Co se týká toho, že „[n]avrhovaná úprava však současně umožňuje v širším rozsahu znepřístupnit údaje o některých osobách veřejnosti, čímž je vyhověno požadavku na ochranu soukromí,“ je to krok správným směrem. Nicméně předkladatel ho podrobuje testu veřejnému zájmu, aniž by stanovil jakékoliv mantinely, čímž ochranu soukromí efektivně oslabuje až fakticky nuluje.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p>
--	--

⁴ <http://www.ceska-justice.cz/blog/nesmyslne-novelizace-a-noz/>

		<p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. ÚOOÚ pokládá zavádění evidence svěřenských fondů za předčasné i s ohledem na neuzavřené přijímání novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Pro případ povinnosti zavést evidenci svěřenských fondů, která by eventuálně mohla vyplynout z evropského práva, ÚOOÚ nicméně odmítá pojetí rejstříku se soukromoprávními důsledky. V takovém případě by se dle ÚOOÚ jevila jako dostatečná neveřejná evidence bez soukromoprávního významu, zejména pro daňové účely. Kompromisní řešení by dle ÚOOÚ bylo nicméně možné spatřovat i v případné neveřejné evidenci obdobné Evidenci listin o manželském majetkovém režimu, která je vedena Notářskou komorou ČR.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstka a inspektorky ÚOOÚ byl rozsah zásadní připomínky zúžen toliko na otázku konstitutivnosti zápisu obmyšlených svěřenských fondů zřízených za soukromým účelem.</p>
	<p>V článku I body 1 a 2 neobstojí.</p> <p><i>Osnova zde neústrojným způsobem míchá změnu stávající regulace (změna § 35 odst. 1 a nový text § 35 odst. 2) a zrušení dosavadní právní normy (§ 35 odst. 2). To je v rozporu se zásadami legislativními techniky, jak jsou uplatňovány ve vyspělejších státech, např. v Německu: Nelze mít pod tím samým označením (§ 35 odst. 2) mít 2 obsahově nijak nesouvisející právní normy (zrušovanou a novou).</i></p> <p><i>První rovina změn se týká kosmetické změny právní normy z „Nezletilý, který dovršil patnáct let a ukončil povinnou školní docházku, se může zavázat k výkonu závislé práce podle jiného právního předpisu“ na „Jako den nástupu do</i></p>	<p>Akceptováno částečně, od zbytku ÚOOÚ ustoupil.</p> <p>Navržené znění odstavce 1 je reakcí na četné připomínky a podněty právní vědy, praxe i sociálních partnerů. Stávající řešení je nepraktické a nedůvodné. Nelze souhlasit, že se jedná o změnu toliko kosmetickou (a tudíž nepotřebnou) – podle navrhované úpravy bude smlouva platná i účinná, nebude-li sjednáno jinak, jejím uzavřením. Tímto okamžikem zavazuje smluvní strany k plnění sjednaného závazku; tím je poskytnuta zaměstnanci a zaměstnavateli právní jistota. Skutečnost, že zaměstnanec začne pro zaměstnavatele práci vykonávat až po skončení povinné školní docházky, vliv na platnost a účinnost smlouvy nemá. Pokud bude i za navrhovaného znění sjednán nástup do práce v rozporu s § 34 a 35 občanského zákoníku, bude smlouva rovněž neplatná.</p>

<p><i>práce nesmí být sjednán den, který by předcházel dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku.“ Zatímco nyní standardní pracovní smlouva před ukončením povinné školní docházky není platná, nově není toliko účinná. Tato změna je tedy pouze kosmetická, a proto nepotřebná.</i></p> <p><i>Tvrzení důvodové zprávy: „V praxi má však nezletilá osoba běžně zájem sjednat pracovní poměr nebo jiný pracovněprávní vztah na dobu po ukončení povinné školní docházky ještě před jejím ukončením,“ neobstojí. Nic totiž nebrání, aby v takových případech za nedospělého uzavřel pracovní smlouvu zákonný zástupce.</i></p> <p><i>Druhá rovina se týká zrušení právní normy: „Zákonný zástupce nezletilého, který nedosáhl věku šestnáct let, může rozvázat jeho pracovní poměr nebo smlouvu o výkonu práce zakládající mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem obdobný závazek, pokud to je nutné v zájmu vzdělávání, vývoje nebo zdraví nezletilého, způsobem stanoveným jiným právním předpisem.“ Byť si představí preferenci dětské práce na úkor výchovy, takový požadavek je akutní spíše ve třetím světě než ve státě, který chrání zájmy nezletilců. Neobstojí tak tvrzení důvodové zprávy, že neupřednostnění dětské práce má závažné sociální dopady.</i></p> <p><i>Argumentace § 56a NZP je lichá. Tato právní norma je speciální k § 35 odst. 2 NOZ. Zatímco § 56a NZP řeší jen okamžité zrušení pracovního poměru, § 35 odst. 2 NOZ řeší všechna jednostranná ukončení pracovního poměru, tedy i standardní výpověď či odstoupení od smlouvy, navíc i u smlouvy o výkonu práce. Co se týká přivolení soudu, které podle tvrzení důvodové zprávy nelze získat dříve, než za několik měsíců, jednak to není věcí NOZ, ale neuvážené</i></p>	<p>Konečně, nelze ani souhlasit s tvrzením, že v takových případech může k závislé práci dítě zavázat jeho zákonný zástupce. Taková koncepce by byla v rozporu s autonomií vůle dítěte, jakož i s čl. 9 a 26 Listiny základních práv a svobod (shodně též <i>Bezouška, P., Eliáš, K., Hůrka, P. Morávek, J., Schmied, Z., Trylč, L.: Zákoník práce a související ustanovení nového občanského zákoníku s podrobným komentářem</i> k 1. 1. 2014. 3. aktualizované vydání. ANAG. 2014, s. 79).</p> <p>Navržené znění je výsledkem důkladného jednání tripartity. Zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů se shodli, že stávající právní úprava je nevhodná a neodpovídá požadavkům praxe, když snižuje právní jistotu jak zaměstnavatelů, tak i samotného zaměstnance. Stávající úprava ve svých důsledcích snižuje ochotu zaměstnavatelů zaměstnávat osoby mladší šestnácti let a osobám starším patnácti let, které dosud neukončily povinnou školní docházku, znemožňuje sjednat si na dobu po jejím ukončení pracovněprávní vztah (např. letní brigádu). Ochranná funkce stávající úpravy ve vztahu k některým chráněným hodnotám (vzdělávání, vývoj, zdraví) je přitom sporná. Sjednání pracovněprávního vztahu není podmíněno souhlasem zákonného zástupce, ten má možnost pracovněprávní vztah toliko rozvázat. Problematická je rovněž návaznost platnosti tohoto rozvázání na ingerenci soudu. Rozhodnutí soudu, kterým se rozvázání přivoluje, musí nabýt právní moci do doby, než nezletilý dosáhne šestnácti let. V této době musí také zákonný zástupce doručit zaměstnavateli a nezletilému zaměstnanci okamžité zrušení pracovněprávního vztahu spolu s pravomocným rozhodnutím soudu. Nic přitom nezletilému nebrání uzavřít v té době pracovní poměr znovu.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Nezletilost a pracovní právo.</p>
---	--

	<p><i>právní úpravy NZP, a jednak je to slovo do vlastních řad, kdy je věcí MS, aby zajistilo dostatečnou rychlost rozhodování soudů.</i></p>	<p>Předkladatel tvrdí, že „Navržené znění odstavce 1 je reakcí na četné připomínky a podněty právní vědy, praxe i sociálních partnerů.“ Ve skutečnosti je nutno odlišit 3 věci: změnu platnosti na účinnost, ničím neodůvodněnou změnu systematiky a zrušení ingerence zákonných zástupců. První dvě změny zřejmě nikdo nežádal; alespoň pro to nejsou veřejně dostupné doklady. Třetí změnu navrhovaly ojedinělé hlasy. Nicméně jde o koncepční změnu, která už proto není akutní.</p> <p>Je proto nutné všechny 3 změny odlišovat. ÚOOÚ trvá na tom, že první 2 změny jsou kosmetické, a tedy zbytečné. Podle navrhované právní úpravy má mít dospělý školák oprávnění uzavřít pracovní smlouvu, pokud její účinnost odloží na dobu, kdy již školákem nebude. Argument: „podle navrhované úpravy bude smlouva platná i účinná, nebude-li sjednáno jinak, jejím uzavřením,“ je tedy nepravdivý. Dospělý školák by stejně pracovat nesměl (s výjimkou lehkých prací); směl by pracovat až po ukončení povinné školní docházky, tedy účinnost jím uzavřené pracovní smlouvy by musel odložit, jinak by jeho pracovní smlouva byla neplatná. Jediný rozdíl od stávající právní úpravy spočívá v tom, že dospělý školák smí pracovní smlouvu uzavřít sám, což však stejně nemá prakticky žádný význam.</p> <p>Argument: „Tímto okamžikem zavazuje smluvní strany k plnění sjednaného závazku,“ je nesrozumitelný. K plnění se zavazuje platností smlouvy, k vlastnímu plnění dochází až účinností smlouvy. S právní jistotou to nijak nesouvisí. V rozporu s naukou je věta: „Skutečnost, že zaměstnanec začne pro zaměstnavatele práci vykonávat až po skončení povinné školní docházky, vliv na platnost a účinnost smlouvy nemá.“ Pokud smlouva zatím není plněna ani jednou ze stran, je neúčinná. To je definice.</p>
--	---	---

		<p>Co se týká názoru části doktríny, že uzavření pracovní smlouvy před ukončením povinné školní docházky zákonným zástupcem, je „v rozporu s autonomií vůle dítěte, jakož i s čl. 9 a 26 Listiny základních práv a svobod“, tak tento názor opomíjí existenci smlouvy o výkonu umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte, jejíž podmínky regulují §§ 121–4 zákona o zaměstnanosti. Je zjevné, že tuto smlouvu uzavírají a o povolení žádají zákonní zástupci nedospělého a nepovažuje se to za porušení autonomie vůle „dítěte“. Článek 9 Listiny se týká nucených prací ve vztahu ke státu a svobodná volba povolání podle článku 26 Listiny se této problematiky netýká nijak. V neposlední řadě je nutno upozornit na to, že 15letý člověk je dospělý; není to žádné dítě.</p> <p>S neúčelnou změnou systematiky se předkladatel nijak nevypořádal; osnova vypořádání o něm zcela mlčí.</p> <p>Konečně, co se týká koncepční změny, na ni mohou být různé názory. Pokud chce MS odebrat rodičům možnost výchovně ovlivňovat své nezletilé děti, aby mohli být v praxi lépe zaměstnávání, je to v příkrém rozporu se vzdělanostní společností.</p> <p>Argument: „[Z]nemožňuje sjednat si na dobu po jejím ukončení pracovněprávní vztah (např. letní brigádu),“ je zcela nepravdivý. Stávající právní úprava tomu nijak nebrání.</p> <p>Byť lze souhlasit s thesí, že „[o]chranná funkce stávající úpravy ve vztahu k některým chráněným hodnotám (vzdělávání, vývoj, zdraví) je přitom sporná,“ je to vina NZZ, nikoliv NOZ. Předkladatel by měl proto opravit NZZ, nikoliv NOZ, což však nečiní. Na argument: „Nic přitom nezletilému nebrání uzavřít v té době pracovní poměr znovu,“ lze argumentovat zákazem obcházení zákona. Nicméně lze souhlasit s tím, že právní úprava v NZZ je</p>
--	--	--

		<p>problematická a měla by proto být opravena.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je ochotno vyhovět systematické připomínce ÚOOÚ a navrhované znění ustanovení § 35 odst. 1 a 2 po vzoru ustanovení § 6 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění do 31. 12. 2013, sloučit do jednoho ustanovení bez navrhovaného členění na dva samostatné odstavce.</p> <p>ÚOOÚ pokládá problematiku, která je řešena stávajícím ustanovením § 35 odst. 1 za odbornou otázku, která by měla být předmětem dalšího projednání na Legislativní radě vlády.</p> <p>Od rozporu u řešení navrženého Ministerstvem spravedlnosti v ustanovení § 35 odst. 2 ÚOOÚ ustupuje, neboť jde o politickou otázku, kde se protínají různé zájmy.</p>
	<p>V článku I body 3 až 5 a 25 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>První změna je kosmetická, vedená apriorní nedůvěrou v soudce, že právní normu: „jinak určenou určitou dobu“ není schopen vyložit jako „na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou“.</i></p> <p><i>Údajnou výkladovou nejednoznačnost je nutno odmítnout jako neschopnost náležitého výkladu; výklad, že pravidla obsažená v § 59 se použijí jen k omezení svéprávnosti v souvislosti s určitou záležitostí, by byl protismyslný; je tedy prima facie nesprávný.</i></p> <p><i>Co se týká omezení trvání omezení na 3 roky, byl to</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Navrhované kritérium „jinak určené určité doby, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou“, nemá pouze odstranit výkladovou nejednoznačnost, ale také zakotvit důležitý korektiv, s nímž se soudy musejí v každém jednotlivém případě vypořádat. Jde tedy o požadavek, který dále prohlubuje subsidiární povahu institutu omezení svéprávnosti.</p> <p>Aniž by chtělo Ministerstvo spravedlnosti jakýmkoli způsobem snižovat význam omezení svéprávnosti člověka, nelze ztrácet ze zřetele praktické dopady, které takové rozhodnutí má. Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může</p>

	<p><i>požadavek praxe.⁵ Je postupem ode zdi ke zdi na základě volání jiných aktivistů tuto dobu stejně arbitrárně, jak byla stanovena, zase prodloužit, a tím zvýšit risiko nezákonného záahu do lidské důstojnosti. V praxi jsou navíc hlavním problémem obligatorní znalecké posudky. Podle názoru prof. Telece: „V mnoha případech ale není nutné ani hospodárné přibírat znalce, jestliže je stav dotyčného člověka neměnný, a tudíž by – v odůvodněném případě – postačilo odborné vyjádření zdarma či zpráva ošetřujícího lékaře apod., zdarma.“ Na místě je tedy změnit § 38 odst. 1 zákona o nesporech, nikoliv NOZ, nebo, jak předkladatel navrhuje, v článku III bodu 1.</i></p> <p><i>Změnu § 59 věty druhé předkladatel nijak neodůvodňuje; je tedy zřejmé, že i on sám ji považuje za nedůvodnou.</i></p>	<p>být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto</p>
--	---	---

⁵ Cf. např. <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/290440-pet-let-misto-tri-na-prezkum-svepravnosti-by-se-mohlo-cekat-dele/>

		<p>legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Za současného stavu, kdy bude třeba přezkoumat v krátké době svéprávnost mnoha osob, který byly dříve omezeny na způsobilosti nebo byly způsobilosti zbaveny, a to zejména s přihlédnutím k počtu znalců, které není s to Ministerstvo spravedlnosti ovlivnit, se považuje i přes navrhovanou změnu zákona o zvláštních řízeních soudních za vhodné prodloužit dobu povinného přezkumu svéprávnosti dle navrhovaného znění. Jak plyne z příkladů uvedených v důvodové zprávě, doba pěti let nijak nevybočuje ze standardu vyspělých zemí.</p> <p>Navrhovaná pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu chráněna.</p> <p>Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyla svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Pro úplnost je třeba dodat, že smyslem nejdelší pětileté hranice je pouze to, aby došlo k přezkumu důvodů k omezení svéprávnosti i krajních případech, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje. Je nutné zdůraznit, že možnost soudu rozhodnout o změně nebo zrušení dřívějšího rozhodnutí o omezení svéprávnosti, změní-li se okolnosti před uplynutím určené doby, není nijak dotčena. Zároveň může daná osoba nebo kdokoliv jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti.</p>
--	--	--

		<p>Vypuštěním slova „vydání“ se sleduje dodržení terminologie kodexu. Jedná se pouze o nápravu legislativně technické chyby. Navrhovaná úprava nic nemění na tom, že právní účinky původního rozhodnutí trvají až do <i>právní moci</i> nového rozhodnutí. Rozhodující je bezesporu právní moc takového rozhodnutí, nikoliv pouze jeho vydání. Až pravomocné rozhodnutí zakládá práva a povinnosti. Spojení „vydání rozhodnutí“ občanský zákoník používá v jiném smyslu (srov. např. § 43, 50, 127 odst. 2), přičemž je-li rozhodná právní moc rozhodnutí, není to – až na výjimky – uváděno výslovně (srov. např. § 589 odst. 2, § 642, § 717 odst. 2).</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Svéprávnost.</p> <p>Předkladatel se nijak nevypořádal s argumentem, že právní úpravou nelze soudci vše předepisovat do detailu a že pokud nejsou poznatky, že soudy rozhodují špatně, nelze a nemá se právní úprava měnit.</p> <p>Následuje dlouhá partie o omezení svéprávnosti, proti níž nelze nic namítat, ale která s připomínkami ÚOOÚ nijak nesouvisí. Naproti tomu MS ignorovalo námět ÚOOÚ, že problém řeší zrušení povinného znaleckého posudku v zákonu o nesporech. Vzhledem k tomu, že předkladatel navrhuje obdobnou právní úpravu sám v článku III bodu 1 osnovy novely, je zjevné, že postoj předkladatele je toliko obstrukční a že nic fakticky nebrání připomínce ÚOOÚ vyhovět.</p> <p>Naprosto je nutno odmítnout názor, že „proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu chráněna.“ Ve</p>
--	--	---

		<p>skutečnosti aktivisté požadovali přezkum po roce, protože čím delší doba je pro přezkum stanovena, tím méně jsou práva nesvéprávných chráněna. Doba tří let byla zvolena jako kompromis a je zcela neúčelné tento pracně dosažený kompromis nyní měnit.</p> <p>Pokud by tvrzení: „Zároveň může daná osoba nebo kdokoliv jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti,“ bylo dostatečnou pojistkou, je otázkou, proč předkladatel nenavrhuje prodloužení na 7 či 10 let. S tím se osnova vypořádání nijak nevypořádává.</p> <p>Co se týká „vydání“, není smyslem novely opravovat zjevné chyby regulace, které praxe snadno překlene výkladem, zvláště když předkladatel sám přiznává, že podmínka právní moci není vždy stanovena výslovně.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015 a společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné z pohledu ÚOOÚ se jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně nemělo dojít prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. S takovým řešením je ÚOOÚ připraven souhlasit.</p> <p>Dále ÚOOÚ vyslovil názor, že by mělo být provedení důkazu znaleckým posudkem v řízení o omezení svéprávnosti člověka toliko fakultativním, neboli zobecněn článek III bod 1 osnovy novely.</p>
--	--	--

	<p>V článku I body 6 až 9 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>U pitev není problém v NOZ, nýbrž v zákoně o zdravotních službách, jehož §§ 88 až 92 je nezbytné na NOZ lépe provázat. Není žádného důvodu, aby NOZ jako soukromoprávní předpis nebyl základním právním předpisem pro dobrovolné pitev. Tvrzení důvodové zprávy: „problematika, kterou se nový občanský zákoník snaží v ustanovení § 113 odst. 2 a ustanoveních § 115 až § 117 obsáhnout, věcně spadá právě do působnosti zvláštního zákona“, tak neobstojí.</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Role korektivu při vymezení konkrétních případů, kdy lze provést pitvu i bez souhlasu určité osoby, občanskému zákoníku nepřísluší. Jeho význam lze spatřovat nanejvýše ve formulaci obecných východisek a principů. Opačný názor by za daného právního stavu aproboval nepřípustné nepřímé novelizaci zvláštního zákona zákonem obecným. Je-li pokládáno vymezení případů nedobrovolných pitev v zákoně o zdravotních službách jako široké, jde spíše o podnět k novelizaci tohoto zákona.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Pitvy.</p> <p>Tvrzení: „Role korektivu při vymezení konkrétních případů, kdy lze provést pitvu i bez souhlasu určité osoby, občanskému zákoníku nepřísluší,“ je věc názoru a je zcela nevhodné tento doktrinální spor řešit novelou.</p> <p>Co se týká nepřípustné nepřímé novelisace zvláštního zákona zákonem obecným, už se stala. Je proto nezbytné opravit zvláštní zákon, aby ve zvláštním zákoně byla lépe vyjádřena jeho specialita.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015 a společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>ÚOOÚ se ztotožňuje s názorem, že by bylo vhodné v navrhovaném znění ustanovení § 113 odst. 2 ponechat slova „bez souhlasu zemřelého“. Ministerstvo spravedlnosti požaduje zrušení slov „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“, které způsobuje výkladové nejasnosti ve vztahu k možnosti provádět tzv.</p>
--	---	--

		<p>patologicko-anatomické pitvy, jakož i ve vztahu k dalším způsobům použití lidského těla, které nelze pod tyto pojmy podřadit (např. pro potřeby transplantací). K tomu srov. T. Doležal in Melzer, F., Tégl, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář. Svazek I. § 1 – 117. Praha: Leges, 2013, s. 635: „<i>Jak již bylo řečeno, upravuje druhý odstavce § 113 výjimečné situace nakládání s lidským tělem po smrti člověka bez jeho souhlasu; ze znění tohoto ustanovení je ovšem zjevné, že míří pouze na situace, kdy tělo zemřelého člověka má být použito pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům. ZZS ale předpokládá i další možnosti použití těla zemřelého nebo jeho částí. Ustanovení § 81 odst. 1 ZZS upravuje ještě možnost použít tělo zemřelého nebo jeho části k následujícím účelům:</i></p> <p><i>1) pro použití při léčbě příjemce lidských tkání a buněk podle zákona o lidských tkáních a buňkách,</i></p> <p><i>2) pro potřeby transplantací podle zákona upravujícího transplantace,</i></p> <p><i>3) použití pro výrobu léčiv podle zákona o léčivech a podle zákona o lidských tkáních a buňkách,</i></p> <p><i>4) pro potřeby stanovené jiným právním předpisem.“</i></p>
	<p>V článku I bod 10 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>Problematiku plných mocí již uspokojivě vyřešil KANCL ve svém stanovisku č. 12 ze dne 14. 1. 2014.⁶ Opětovné otevření této otázky povede jen ke znejistění praxe. Nové řešení navíc přináší nové problémy. Arbitrárně prolamuje</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Nelze se ztotožnit s názorem, že problematiku vyřešilo stanovisko KANCL. Toto stanovisko kupříkladu nerozlišuje mezi rozhodováním společníka v působnosti valné hromady a rozhodováním jediného společníka o věci, která není v působnosti valné hromady. Nejasné je řešení i dalších případů. Legitimní je</p>

⁶ http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/PDF/Stavisko-12.pdf

<p><i>obecný režim a) ve věcech obchodních korporací, b) je-li zmocnitelem podnikatel při podnikatelské činnosti, nebo c) je-li zmocněncem advokát, což je typický příklad double banking, neboli nedůvodných parciálních odchylek od obecné úpravy. Předkladatel by měl spíše zvážit ty případy, kdy zákon vyžaduje notářský zápis, zda je tato zvláště přísná forma právního jednání vždy nutná, a toto změnit právě tam. V opačném případě jde o nepřipustnou nepřímou novelu zvláštních ustanovení. Jak upozorňuje prof. Eliáš, je nutno připomenout též to, že v takových případech i nadále půjde formálně o veřejnou listinu, ačkoliv její věrohodnost, na rozdíl od standardních veřejných listin, bude oslabena.</i></p> <p><i>Co se týká konkrétního návrhu řešení, legislativně technicky je rozdíl mezi případem a) a případem b) umělý. Teprve důvodová zpráva upřesňuje případ a) na vnitřní záležitosti obchodní korporace. Navíc rozlišení obchodních korporací a ostatních právnických osob je zcela arbitrární. Jak upozorňuje Bohumil Havel, proč by se mělo lišit třeba bytové družstvo a společenství vlastníků jednotek?</i></p> <p><i>V případě c) dává předkladatel ze všech právnických povolání důvěru pouze advokátům. Přitom advokát je právní zástupce strany, není to nějaký nezávislý orgán. Tvrzení důvodové zprávy tak není přesvědčivé.</i></p> <p><i>Ke sjednocení praxe notářů by mělo sloužit výkladové stanovisko NK ČR,⁷ nikoliv změna legislativy, k překonání nedostatečnosti stanoviska KANCL jeho doplnění, nikoliv změna legislativy. Podle prof. Telece navíc navržená změna posílí korupci.</i></p>	<p>i výhrada, že dané stanovisko vykládá zákon v rozporu s jeho textem i původním smyslem, nehledě na jeho právní nezávaznost.</p> <p>Rozhodnutí nezařadit do výjimek upravených v návrhu předmětného ustanovení další případy je odůvodněno skutečností, že by mělo být nejprve zváženo, zda je požadavek notářského zápisu pro určitá právní jednání opravdu nezbytný (tato úvaha je relevantní kupříkladu ve vztahu k úpravě bytového spoluvlastnictví).</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Plné moci.</p> <p>Pokud je stanovisko KANCL nedostatečné, je třeba opravit stanovisko KANCL. Je přitom nezbytné reagovat na recentní judikaturu NSČR, tj. usnesení ve věci Centrum ohradníků z 27. 11. 2014, sp. zn. 29 Cdo 3919/2014.</p> <p>ÚOOÚ nerozumí postoji MS, že stanovisko KANCL má „právní nezávaznost“. Proč tedy předkladatel KANCL zřídil? Nehledě na to, že doktrína odmítá binární postoj k závaznosti právních pramenů a místo toho stanoví míru závaznosti podle jejich přesvědčivosti.</p> <p>Co se týká toho, že předkladatel nepředložil komplexní úpravu plných mocí, je to argument pro to, aby se změnou počkal, až vyhodnotí účelnost dalších změn. Etapovitá změna kodexu je nepřijatelné pošlapání principu právní jistoty.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p>
--	--

⁷ http://www.nkcr.cz/index.php?page=vykladova_stanoviska_public

		Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. ÚOOÚ připustil, že navrhovaná úprava je možným řešením, které by nicméně mělo být ještě podrobenou dalším úvahám a diskuzi.
	<p>V článku I bod 11 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>Tato změna je zbytečná, protože o náležitém výkladu v praxi nikdy nebyly žádné pochybnosti, vyjma jednoho jediného článku, na který však nikdo nenavázal. Ani judikatura s tím nikdy neměla žádný problém.</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Názor, že o náležitém výkladu nebyly v praxi pochybnosti, nelze sdílet. Názorovou různorodost ve zcela zásadní otázce pro život korporací demonstruje P. Bezouška⁸, dle něhož nedošlo ke změně oproti úpravě účinné do 31. 12. 2013, P. Čech⁹, který naopak dovozuje, že rekodifikace činí z manželů společné společníky a konečně B. Havel¹⁰, podle něhož je textace zákona v § 709 odst. 3 občanského zákoníku nejasná.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Manželé v družstvu.</p> <p>ÚOOÚ se i nadále domnívá, že existuje pouze jeden článek, který zpochybňuje stávající výklad. Text Bohumila Havla mezi takové nelze počítat. Proto by zákonodárce neměl reagovat na ojedinělé názory doktríny, nýbrž vyčkat, zda se k nežádoucímu výkladu přikloní soudní praxe.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p>

⁸ Bezouška, P., Piechowizsová, L. Nový občanský zákoník. Nejdůležitější změny. Olomouc: Analog, 2013, s. 115.

⁹ Čech, P. Činí rekodifikace z obou manželů společníky? Právní rádce, 2013, č. 10.

¹⁰ Havel, B. in: Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 72.

		ÚOOÚ nadále setrval na stanovisku, že je navrhovaná změna zbytečnou, avšak na připomínce jako takové nadále netrvá.
	<p>V článku I bod 12 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>Jak MS přiznalo v původní versi osnovy ze dne 8. října 2014 pro jednání RHSD, tato změna je na objednávku FOD. Provisorní řešení má být provisorním a nikoliv jej opětovně prodlužovat, až se stane dlouhodobým či dokonce trvalým. Předkladatel by měl primárně chránit zájem dítěte. Navíc je tato změna k horšímu: místo individuální péče pěstouna se zde neomezeně prodlužuje ústavní péče. Korektiv „v zájmu dítěte“ neobstojí, protože v zájmu dítěte má být vše.</i></p> <p><i>Oproti tvrzení důvodové zprávy žádné výkladové pochybnosti nemohou existovat, neboť je jasné, že soud toto prozatímní řešení prodloužit nesmí, ledaže by rozhodl contra legem. Oproti tvrzení důvodové zprávy si totiž dítě na provisorní řešení nemá zvykat, a stane-li se tak, je to špatně.</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Návrh neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Cílem návrhu je pouze rozptýlit výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných případech k opětovnému svěření dítěte do tohoto zařízení. Navrhovanou změnou není nijak dotčen charakter těchto zařízení a jejich funkce vymezené v ustanovení § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ani podmínky pro rozhodnutí o svěření do takového zařízení vymezené v ustanovení § 971 odst. 2 občanského zákoníku. Přesto nelze vyloučit, že zde bude po uplynutí šestiměsíční doby dán důležitý zájem dítěte na tom, aby k prodloužení jeho pobytu v takovém zařízení došlo. Jeden z takových ojedinělých případů zmiňuje kupříkladu stanovisko č. 18 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014: „Může se např. jednat o případy, kdy o dalším osudu dítěte je již rozhodováno v soudním řízení, které doposud neskončilo (stabilita výchovného prostředí, přičemž je zřejmé, že pro dítě je hledáno náhradní rodinné prostředí, případně, že je patrné, že v dohledné době se bude moci dítě vrátit zpět do původní rodiny).“ Navrhovaná úprava v této souvislosti reaguje právě na podobné případy pozorované v praxi, kdy však z důvodu dosavadní rigoróznosti právní úpravy v otázce délky pobytu v daném zařízení měnily děti opakovaně výchovné prostředí. Navrhovaná úprava v tomto směru nečiní nic jiného, než že zakotvuje závěry právně nezávazného stanoviska Komise pro aplikaci nové civilní legislativy, které mohou být vnímány jako nikoliv zcela souladné se stávajícím zněním zákona.</p>

		<p>Ministerstvo spravedlnosti nicméně zpřesní důvodovou zprávu k tomuto návrhu, v němž přiléhavěji popíše důvody, které mohou vést k opětovnému svěření dítěte do daného zařízení, a lépe zohlední charakter a funkci zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Zájmy FOD.</p> <p>Argumentaci nelze považovat za pravdivou. Pokud osnova novely výslovně umožňuje opakovaně svěřovat zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, znamená to, že tak lze činit na neomezenou dobu. Jediný korektiv je „zájem dítěte“, avšak ten zde platí implicitně všude, takže jeho uvedení fakticky žádným korektivem není. Stanovisko KANCL č. 18 ze dne 14. února 2014¹¹ je v rozporu se zákonem a je nezbytné ho změnit.</p> <p>Co se týká argumentu, že existují „případy pozorované v praxi, kdy však z důvodu dosavadní rigoróznosti právní úpravy v otázce délky pobytu v daném zařízení měnily děti opakovaně výchovné prostředí,“ tak je nutno upozornit na to, že jedná-li se o dobu delší než půl roku, tak lze mít za to, že jde o setrvalý stav, který je pak nutno řešit podle § 971 odst. 1 věty poslední NOZ.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015 a společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. Vysloven byl nesouhlas i s alternativním zněním formulace, kterou navrhl Veřejná ochránkyně práv: „<i>Je-li to v zájmu dítěte, může soud</i></p>
--	--	---

¹¹ http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/PDF/Stavovisko_18.pdf

		výjimečně, v odůvodněných případech, svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.“
	<p>V článku I body 13 až 16 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>Ničím neomezené zákonné předkupní právo ve spoluvlastnictví je velmi výjimečný institut, který v mezinárodní komparaci neobstojí. Podle jejích výsledků, jak uzavírá spoluautorka NOZ, doc. Hendrychová, se používala jen jako řešení následků americké občanské války v 19. století a nyní jen v některých kantonech v Švýcarské konfederaci pro rodinné podniky a farmy. I kdyby se tak snad zákonné předkupní právo ve spoluvlastnictví mělo obnovit, bylo by nutné ho omezit na řešení sociálních problémů.</i> <i>V českých zemích bylo zavedeno jako ochrana zájmů komunistického státu při emigraci, který stát se stal konfiskací spoluvlastníkem nemovitosti. Náležité řešení je individuální, smluvní, nikoliv paušální, ze zákona. Navíc zde opět vzniká krajně nepřehledný double banking, kde spoluvlastnictví vzniklé mezi 1. 1. 2015 a 1. 6. 2015 bude mít odlišný právní režim od ostatních spoluvlastnictví.</i> <i>Co se týká podstaty zákonného předkupního práva ve spoluvlastnictví, podle poznatků Milana Hulmáka spoluvlastníky ve skutečnosti nechránilo, byl to jen nástroj vydírání. Z hlediska law & economics zákonné předkupní právo ve spoluvlastnictví nemá smysl. Lepší řešení je reálné rozdělení nemovitosti či jiné zrušení spoluvlastnictví.</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti soudí zcela opačně, že navrhované znovuzavedení předkupního práva ke spoluvlastnickému podílu má naopak sloužit ochraně vlastnického práva. Spoluvlastníkům má být opětovně poskytnut důležitý instrument, který má předejít vlomení nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví, z čehož mohou vzházet nežádoucí spory a v důsledku toho problematické fungování spoluvlastnictví a omezování výkonu práva ke spoluvlastnickému podílu.</p> <p>Předkupní právo ke spoluvlastnickému podílu bylo poprvé zavedeno občanským zákoníkem z roku 1950 (ustanovení § 137 zákona č. 141/1950 Sb.). Tehdejší úprava, odmyslíme-li si čistě dobová a ideologická zdůvodnění, byla zejména vedena „<i>snahou předejít nežádoucí spory a sousedské rozbroje, které podle dosavadní zkušenosti výměna spoluvlastníka, zejména při rodinném domku, obvykle s sebou přináší</i>“. Tento cíl legislativní úpravy lze i z dnešního hlediska považovat za legitimní. Za obhajitelný byl ostatně považován též v době přijetí velké novely občanského zákoníku v roce 1991 (zákon č. 509/1991 Sb.), která úpravu předkupního práva obdobnou té z roku 1950 převzala.</p> <p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Zákonné předkupní právo ve spoluvlastnictví.</p> <p>Argument: „Ministerstvo spravedlnosti soudí zcela opačně, že navrhované znovuzavedení předkupního práva ke</p>

		<p>spoluvlastnickému podílu má naopak sloužit ochraně vlastnického práva,“ je nutno odmítnout. Jak vyplývá z poznatků z praxe, zákonné předkupní právo ve spoluvlastnictví k ochraně vlastnického práva nesloužilo. Naopak byly časté nejrůznější machinace s odlišnou cenou podílu pro různé zájemce, kterou pak soudy musely složitě řešit.</p> <p>Předkladatel se nijak nevypořádal s argumentem ÚOOÚ, že tato právní úprava je v mezinárodní komparaci zcela ojedinělá, neboť řešila situace typu následků občanských válek. Jsou pochybnosti o souladu tohoto omezení vlastnického práva s ústavou a vzniká nedůvodný dvojí režim spoluvlastnictví, který povede ke krajní nepřehlednosti právní úpravy.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015 a společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
	<p>V článku I body 17 až 23 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>Vizte obecnou část stanoviska ÚOOÚ.</i></p>	<p>Viz výše uvedené</p>
	<p>V článku I bod 24 neobstojí.</p> <p>Odůvodnění: <i>Platí zásada: „De minimis non curat praetor.“ Tento problém je zcela minoritní a lze jej překlénout výkladem, pokud tato potřeba nastane. Z hlediska mezinárodní komparace, kterou uskutečnil prof. Eliáš, tato regulace neobstojí, neboť ji obsahuje jen DCFR.</i></p>	<p>Neakceptováno, ÚOOÚ od této části připomínky ustoupil.</p> <p>Tuzemský kodex se již dnes vyznačuje relativně podrobným seznamem zvláštních skutkových podstat. Dokonce v ustanovení o porušení smluvní povinnosti je upraven institut smlouvy s ochrannými účinky ve prospěch třetích osob (Vertrag mit Schutzwirkung zugunsten Dritter), jehož dovození je tradičně ponecháváno na soudní praxi. Návrh tedy pouze následuje koncept zákona.</p>

		<p>Replika ÚOOÚ ze dne 21. 1. 2015:</p> <p>Opuštěné zvíře nebo věc.</p> <p>Poznatek, že někde je právní úprava zbytečně detailní, není argument pro to, aby na jiném místě byla tato detailisace uměle zvyšována.</p> <p>Výsledek osobního projednání připomínek dne 27. 1. 2015:</p> <p>ÚOOÚ od rozporu ustoupil.</p>
--	--	--

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K návrhu zákona</p> <p>K části první (změna občanského zákoníku) k § 971 odst. 1 a 4 a návrh na vložení nové části</p> <p>MŠMT na základě svých dosavadních zkušeností s aplikací předmětných ustanovení vyplývajících mj. z jím provedené analýzy ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy má za to, že tato ustanovení nejsou v nejlepším zájmu dětí, a že by vzhledem k nepružnosti této právní úpravy mohlo docházet k porušování práv dětí.</p> <p>Příčinou tohoto stavu je především nepřiměřeně dlouhý proces soudního řízení při přemísťování dětí, který nenavazuje na terapeutickou práci týmu ve školském</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je informováno o tvrzených komplikacích, které jsou spojovány s novou úpravou rozhodování o umísťování dětí s nařízenou ústavní výchovou do školských zařízení. Eviduje v tomto směru několik podnětů k navrácení právního stavu, který zde byl před 1. 1. 2014. K dané problematice se nicméně objevují různé názory i mezi jednotlivými dotčenými resorty a celá věc tak vyžaduje důkladnou analýzu a případné projednání na širší platformě. Předpokládáme, že o dané věci bude nadále diskutováno v rámci navazující fáze novelizace.</p> <p>Výsledek osobního projednání ze dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při osobním projednání se MPSV a ÚOOÚ vyslovili, že považují návrh MŠMT za protiústavní. Tvrzená protiústavnost má spočívat</p>
---	---	--

<p>zařízení, ale také umístování dětí, pro které by v případě konzultace se školským zařízením mohlo být nalezeno vhodnější řešení jejich situace. Jako příklad lze uvést umístění do diagnostického ústavu za účelem specializovaného programu pro problematické uživatele drog, který trvá šest až osm týdnů, ale změna umístění do jiného školského zařízení po ukončení tohoto programu může být uskutečněna až za několik měsíců (právě vzhledem k délce soudního řízení).</p> <p>Současná situace má bezesporu i negativní vliv na psychiku dítěte, což může být pro děti v jejich krizové situaci ohrožující.</p> <p>Navrhujeme proto, aby se kompetence k přemísťování dětí v síti zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy vrátila zpět diagnostickým ústavům.</p> <p>Připomínáme, že MŠMT podalo podnět ke změně § 971 odst. 4 občanského zákoníku již v květnu t. r. a Ministerstvo spravedlnosti přislíbilo podnětu MŠMT vyhovět. MŠMT považuje svůj podnět za natolik závažný, že je nezbytné jej řešit již v této novele občanského zákoníku.</p> <p>Odkazujeme také na dopis náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy JUDr. PhDr. Petra Mlsny, Ph.D., č.j. MSMT-22057/2014, ze dne 24. června 2014, adresovaný 1. náměstkovi ministryně spravedlnosti JUDr. Robertu Pelikánovi, Ph.D., ve kterém byl uveden návrh novely § 971 odst. 4 občanského zákoníku a současně i návrh nezbytné novely zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o</p>	<p>podle jejich názoru v okolnosti, že o trvání a rozsahu rodičovské odpovědnosti může rozhodovat v souladu s Úmluvou o právech dítěte a Listinou základních práv a svobod pouze soud. Dále bylo zjištěno, že návrh MŠMT je nekompletní v tom smyslu, že nepromítá navrženou změnu do všech relevantních právních předpisů. Zejména není zřejmé, kdo by byl oprávněn rozhodovat o přemísťování dítěte u zařízení, jež nespádají pod MŠMT.</p> <p>Výsledek projednání připomínky na úrovni náměstků:</p> <p>Při projednání na úrovni náměstků MŠMT dále objasnilo podstatu své připomínky a vyjádřilo se k dříve vznášeným výhradám. Zejména uvedlo, že návrh dle jeho názoru protiústavním být nemůže, neboť o nařízení ústavní výchovy vždy rozhoduje soud. Daný návrh má toliko svěřit diagnostickému ústavu pravomoc rozhodnout o svěření do jiného zařízení pro výkon ústavní výchovy. Mělo by se tak přitom dít ve správním řízení, soudní přezkum by měl být zajištěn. Tvrzená nekompletnost návrhu by dle MŠMT neměla bránit jeho přijetí. Zařízení návrhem neupravená by měla otázku přemísťování po jeho vzoru řešit obdobně.</p> <p>Po projednání na úrovni náměstků však rozpor i nadále trvá.</p>
---	---

	<p>změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, včetně podrobného zdůvodnění.</p> <p>Domníváme se tak, že vzhledem k návrhu Ministerstva spravedlnosti na změnu § 971 odst. 2 občanského zákoníku, kterou považujeme za přínosnou, je možné současně novelizovat i ustanovení § 971 odst. 4 občanského zákoníku a předkládáme tento návrh:</p> <p>V § 971 odstavec 4 zní:</p> <p>„(4) Soud v rozhodnutí, kterým nařizuje ústavní výchovu, označí zařízení, do kterého má být dítě umístěno. Přitom přihlédne k zájmům dítěte, k vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí a k vyjádření diagnostického ústavu, v jehož územním obvodu se nachází zařízení, do kterého má být dítě umístěno. Soud dbá na umístění dítěte co nejbližší bydlišti rodičů nebo jiných osob dítěti blízkých. O přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy rozhoduje diagnostický ústav podle jiného právního předpisu.“. (V poznámce pod čarou odkázat na zákon č. 109/2002 Sb.)</p>	
	<p>Dále požadujeme za část šestou vložit část sedmou v tomto znění:</p> <p style="text-align: center;">ČÁST SEDMÁ</p> <p style="text-align: center;">Změna zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů</p> <p style="text-align: center;">Čl. VIII</p>	<p>Viz výše.</p>

	<p>V § 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 476/2004 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 333/2012 Sb. a zákona č. 303/2013 Sb., odstavec 9 zní:</p> <p>„(9) Přemístit dítě do jiného dětského domova, dětského domova se školou nebo výchovného ústavu může jen diagnostický ústav na základě vlastního podnětu nebo odůvodněné písemné žádosti zařízení, v němž je dítě umístěno, nebo zákonných zástupců dítěte, nebo dítěte nebo orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Jedná-li se o přemístění mimo územní obvod diagnostického ústavu, postupuje se podle odstavce 7.“.</p> <p>Dosavadní část sedmou označit jako část osmou a čl. VIII jako čl. IX.</p>	
	<p>Doporučující připomínky:</p> <p>1. K části první (změna občanského zákoníku) čl. I bodu 10</p> <p>V případě úpravy formy plné moci „ve věcech obchodních korporací“ doporučujeme zvážit přemístění do zákona o obchodních korporacích a zpřesnění; pro případ setrvání na umístění v občanském zákoníku doporučujeme nahradit slovo „věc“ slovem „záležitost“. Současně doporučujeme systematicky upravit doplnění úpravy formy plné moci v občanském zákoníku (v případě nezačlenění úpravy formy plné moci „ve věcech obchodních korporací“ do zákona o obchodních korporacích bude součástí ustanovení také text v hranaté závorce), například takto:</p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p style="text-align: center;">„§ 441</p> <p>(1) Ujednají-li si to strany, zastupuje jedna z nich druhou v ujednaném rozsahu jako zmocněnec.</p> <p>(2) Zmocnitel uvede rozsah zástupčího oprávnění v plné moci. Netýká-li se zastoupení jen určitého právního jednání, udělí se plná moc v písemné formě. Vyžaduje-li se pro právní jednání zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc.</p> <p>(3) Netýká-li se zastoupení jen určitého právního jednání, udělí se plná moc v písemné formě. Vyžaduje-li se pro právní jednání zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc. Vyžaduje-li však zákon pro právní jednání formu veřejné listiny [v záležitostech obchodních korporací,] v případě, že je zmocnitelem podnikatel[,] nebo [v případě, že] je zmocněncem advokát, postačuje plná moc s úředně ověřeným podpisem.“.</p> <p>Obecná formulace „ve věcech obchodních korporací“ či po úpravě „v záležitostech obchodních korporací“ může být v praxi vykládána v širokém významu všech případů, při nichž vystupuje obchodní korporace; to patrně nevystihuje záměr novely. Je otázka, zda předkladatel mínil pouze statusové záležitosti obchodních korporací (lze vyjádřit formulací typu „v záležitostech týkajících se právního postavení obchodních korporací“), nebo záležitosti upravené zákonem o obchodních korporací (lze vyjádřit „v záležitostech podle tohoto zákona“, bude-li úprava přesunuta do zákona o obchodních korporacích).</p> <p>Pokud předkladatel bude mít za to, že tato problematika má být upravena občanským zákoníkem, je vhodné vyhovět požadavku, aby novelizace občanského zákoníku</p>	
--	--	--

	<p>respektovaly jeho vyjadřování, k němuž v hmotněprávní úpravě patří také snaha o důsledné odlišování věcí (pouze ve smyslu věcí v právním smyslu) a záležitostí (pouze ve smyslu případů, situací apod.). A to i tehdy, když řečená snaha není vždy naplněna ani původní redakcí kodexu (tak je tomu totiž i při užívání slova „věc“).</p> <p>Doplnění úpravy by mělo co možná nejlépe sledovat původní zásady přehlednosti úpravy. Jestliže nové řešení formy plné moci vzhledem k rozsahu není již možné vtěsnat do jednoho odstavce, kde bylo řešeno spolu s obsahovou náležitostí, je třeba mu věnovat samostatný odstavec nebo odstavce. Řešení, kdy je forma řešena v jednom odstavci společně s obsahem a v dalším odstavci dále sama, není vhodné.</p>	
	<p>Doporučující připomínky:</p> <p>K části třetí (změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob)</p> <p>Doporučujeme zvážit legislativní zakotvení evidence svěřenských fondů jiným způsobem než vložением do zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“), nejspíše přijetím samostatného zákona.</p> <p>Není sporu o tom, že z hlediska požadavku transparentnosti svěřenských fondů je zavedení jejich obligatorní evidence nutností. Institucionalizace této evidence zákonem o veřejných rejstřících se vymyká jeho koncepci obecné úpravy veřejných rejstříků coby evidencí osob; svěřenský fond není osobou v právním smyslu.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Připomínce se nevyhovuje. Specifická povaha svěřenského fondu jakožto non-subjekt ní entity je respektována označením „evidence“, jíž je manifestována její odlišnost od „rejstříků“, v nichž jsou vedeny údaje o osobách. Včlenění evidence do zákona o veřejných rejstřících je také zohledněno v navrhované změně názvu zákona. Smysl vtělení evidence svěřenských fondů do zákona o veřejných rejstřících tkví v tom, že tento zákon poskytuje vhodnou soustavu pravidel, která vytvářejí ideální bázi pro fungování evidence. Vychází se přitom z předpokladu, že se tato pravidla použijí pro evidenci obdobně, přičemž povaha svěřenských fondů jakožto non-subjektů si vyžaduje v některých ohledech určité odchylky. To však nevylučuje možnost evidenci do zákona o veřejných rejstřících organicky začlenit, aniž by byla současně jakkoliv deformována podstata svěřenských fondů, nebo jakkoliv modifikována úprava veřejných rejstříků. Vyčlenění evidence svěřenských fondů by si vyžádalo vytvoření buď soustavy</p>

	<p>Mimoto nelze odhlížet ani od požadavku všeobecné srozumitelnosti právních předpisů, zejména v oboru soukromého práva; zařazení evidence nonsubjektního útvaru do zákona o evidencích subjektů bude z pohledu veřejnosti matoucí, a to tím spíše, jde-li v našem právu o útvar zcela nový. Úprava evidence svěřenských fondů v „samostatném“ zákoně nevyvolává nutnost duplicitní úpravy se zákonem o veřejných rejstřících; principiálně stejná řešení lze řešit odkazem na obdobné či přiměřené použití tohoto zákona (takové řešení na jedné straně nezařazuje evidenci svěřenských fondů do systému rejstříků právnických a fyzických osob, kam nepatří, a na druhé straně je technicky jednoduché, a to z pohledu jak tvůrce, tak ale i adresátů právních norem).</p>	<p>pravidel zcela nové, anebo nutnost odkázat na použití pravidel zákona o veřejných rejstřících. Obě alternativní varianty však byly vyhodnoceny jako nepřívětivé jak pro uživatelskou praxi, tak také pro praxi rejstříkových soudů.</p>
	<p>K části čtvrté (změna zákoníku práce) a k části první čl. I bodu 2 (§ 35 odst. 2 věta druhá občanského zákoníku).</p> <p>MŠMT tuto změnu nedoporučuje. Domníváme se, že možnost zákonného zástupce ovlivnit nevhodné či nepromyšlené rozhodnutí nezletilého, který je mladší 16 let, ohledně uzavření pracovního poměru, by měla být ponechána, nadto v případě, kdy je v důvodové zprávě zrušení tohoto ustanovení velmi vágně odůvodněno, bez jakékoli statistické analýzy.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navržené znění je výsledkem důkladného jednání tripartity. Zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů se shodli, že stávající právní úprava je nevhodná a neodpovídá požadavkům praxe, když snižuje právní jistotu jak zaměstnavatelů, tak i samotného zaměstnance. Stávající úprava ve svých důsledcích snižuje ochotu zaměstnavatelů zaměstnávat osoby mladší šestnácti let a osobám starším patnácti let, které dosud neukončily povinnou školní docházku, znemožňuje sjednat si na dobu po jejím ukončení pracovněprávní vztah (např. letní brigádu). Ochranná funkce stávající úpravy ve vztahu k některým chráněným hodnotám (vzdělávání, vývoj, zdraví) je přitom sporná. Sjednání pracovněprávního vztahu není podmíněno souhlasem zákonného zástupce, ten má možnost pracovněprávní vztah toliko rozvázat. Problematická je rovněž návaznost platnosti tohoto rozvázání na ingerenci soudu. Rozhodnutí soudu, kterým se rozvázání přivoluje, musí nabýt právní moci do doby, než nezletilý dosáhne šestnácti let. V této době musí také zákonný zástupce doručit zaměstnavateli</p>

		a nezletilému zaměstnanci okamžité zrušení pracovněprávního vztahu spolu s pravomocným rozhodnutím soudu. Nic přitom nezletilému nebrání uzavřít v té době pracovní poměr znovu.
	Legislativní připomínka Doporučujeme doplnit tečku i za koncové znaménko uvozovek v novelizačních bodech, kterými se doplňují či vkládají celé věty nebo celá ustanovení.	Akceptováno.

Svaz průmyslu a dopravy ČR	<u>Obecně</u> SP ČR se domnívá, že připravovaná novela občanského zákoníku se nevěnuje primárně ustanovením, která způsobují problémy v praxi, ale jde spíše o větný rozbor několika paragrafů, kde se mění jejich jazykové znění a kdy navrhovaný obsah zůstává stejně problematický. Dále se novela zabývá ustanoveními, která zatím nepůsobí v praxi větší obtíže a která se zdají být spíše líbivá pro laickou veřejnost. Požadujeme zapracování změn, na kterých je shoda sociálních partnerů (viz dohoda s ministerstvem spravedlnosti a ČMKOS ze dne 18. června 2014 a závěry přijaté PT RHSD pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost dne 19.6.2014 a na jednání pléna RHSD dne 30.6.2014). Z těchto změn se do předložené novely dostala jen úprava závislé práce nezletilého, který dovršil patnáct let a ukončil povinnou školní docházku. Nemyslíme si, že by toto ustanovení bylo natolik využíváno a bylo natolik nejasně vykládáno, aby dostalo přednost před dalšími dohodnutými otázkami.	Neakceptováno. Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrána byla zatím pouze taková ustanovení, která současně nevyžadují významný legislativní zásah, popřípadě nevyžadují komplexní uchopení určité otázky. Veškeré dříve uplatněné podněty budou zváženy v rámci další fáze novelizace a dle potřeb konzultovány s dotčenými resorty a odbornou veřejností. Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR ze dne 23. 1. 2015: SP ČR akceptuje vypořádáním připomínek k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Předpokládáme však, že bude urychleně (tj. nejpozději do poloviny roku 2015) předložena technická novela NOZu a ZOKu, neboť většina
----------------------------	---	--

		<p>formálních nedostatků v uvedených předpisech je již známa a není tedy žádný důvod tuto novelu dále odkládat. V návaznosti na Vaše vysvětlení našich připomínek zároveň žádáme, aby byla do konce třetího čtvrtletí tohoto roku připravena komplexní novela NOZu a ZOKu, která bude (provázaně) řešit nejzásadnější praktické výkladové obtíže.</p> <p>SP ČR zároveň požaduje, aby změny, na kterých byla shoda sociálních partnerů (viz dohoda s Ministerstvem spravedlnosti a ČMKOS ze dne 18. června 2014 a závěry přijaté PT RHSD pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost dne 19. června 2014 a na jednání PS RHSD dne 30. června) byly zapracovány v rámci další fáze novelizace.</p> <p>Pro doplnění uvádíme, že návrh na úpravu běhu promlčecích a prekluzivních lhůt (§ 330 odst. 2 zákoníku práce), stejně tak jako návrh týkající se dohod o srážkách ze mzdy, který by sjednotil úpravu nejvyššího přípustného rozsahu srážky ze mzdy (§ 2045, odst. 1), které SP ČR uplatnil v rámci připomínek k tomuto předloženému návrhu, jsou obsaženy v citované dohodě sociálních partnerů a na základě probíhajících diskuzních setkání v rámci projektových aktivit zaměřených na zmapování problémů vztahu NOZ/ZP jsou požadovány zaměstnavatelskou praxí k urychlenému řešení.</p>
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 573 – navrhujeme upravit takto: Domněnka dobu dojití „Má se za to, že došla—zásilka odeslaná s využitím provozovatele poštovních služeb došla třetí pracovní den po</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Návrh by představoval koncepční změnu. Stávající právní úprava respektuje teorii dojití, která je předmětným ustanovením částečně modifikována. Navrhovaná úprava by znamenala její částečné popření. Ministerstvo spravedlnosti však vnímá význam daného ustanovení pro obchodní styk i namítané problémy z praxe, jež zohlední při navazujících novelizačních pracích.</p>

	<p>odeslání, byla-li však odeslána na adresu v jiném státu, pak patnáctý pracovní den po odeslání.“</p> <p><u>Odůvodnění</u></p> <p>Ustanovení mělo založit právní fikci doručení, resp. potvrzení že zásilka došla. Nyní text zákona presumuje, že zásilka došla a pokud jsou pochyby době dojití zásilky, tak ji následně stanoví. V praxi však bývá problém s otázkou, zda vůbec zásilka došla a přesná doba dojití se řeší jako druhotný problém. Dané ustanovení v současné podobě praxi nepomáhá.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku</p> <p>Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 633 – navrhujeme upravit takto:</p> <p>„(1) Brání-li osoba zavázaná z věcného břemene výkonu práva, promlčí se věcné břemeno, pokud oprávněná osoba neuplatní své právo do tří let.</p> <p>(2) Právo na jednotlivé plnění z reálného břemene se promlčuje jako pohledávka.“</p> <p><u>Odůvodnění</u></p> <p>Předmětné ustanovení významně a bez závažného důvodu oslabuje povahu a podstatu věcných břemen jako zapisovaných absolutních práv, a to v neprospěch oprávněného, zvláště jedná-li se o smluvně zřizovaná věcná břemena pro účely umístování a provozování energetických soustav. Je vhodné ponechat tedy na všechna práva zapisovaná do veřejného seznamu jeden a téže režim § 631 NOZ, resp. u opakovaných či nepřetržitých plnění režim §</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Problematika promlčení a věcných břemen jsou otázkami, která jsou spojeny s více problémy, a vyžadují proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen i s možnými dalšími zásahy do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. Ministerstvo při tom zvažuje všechny snášené argumenty. V případě navrhované změny je navíc zapotřebí rovněž její projednání s dalšími případně dotčenými resorty a odbornou veřejností. Potřeba takového projednání vyvstává tím spíše, že se jedná o tradiční úpravu, která se v modifikované podobě objevuje například v § 1488 rakouského kodexu (ABGB).</p>

	<p>632 NOZ. Oslabení postavení oprávněného z věcného břemene je snadno zneužitelné a staví oprávněného v každém jednotlivém případě do postavení toho, kdo se má svých zapsaných práv brát u soudu jen v důsledku i jen nekvalifikovaného faktického bránění ze strany povinného. Dochází tak k neodůvodněné asymetrii mezi smluvními stranami v neprospěch oprávněného se širokou paletou možností povinného šikanózně zneužívat tohoto práva, a to i opakovaně. Pochopitelně i se značnými náklady na straně provozovatelů soustav v energetice.</p> <p>Cílem navrhované úpravy je odstranit nedůvodnou asymetrii v postavení oprávněného a povinného z věcného břemene v části, která se týká zkrácení promlčecí lhůty ve prospěch povinného z věcného břemene.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku</p> <p>Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>„V případě uzavření dohody o mimosoudním jednání věřitele a dlužníka o právu nebo o okolnosti, která právo zakládá, počne promlčecí lhůta běžet poté, co věřitel nebo dlužník výslovně odmítne v takovém jednání pokračovat; počala-li promlčecí lhůta běžet již dříve, po dobu jednání neběží.“</p> <p><u>Odůvodnění</u></p> <p>Vzhledem k tomu, že OZ nestanovuje formu takovéto dohody, dochází tak k nejjednoduššímu způsobu uzavírání, tj. ústně a pozdější dokazování, zda strany opravdu uzavřely takovou dohodu a k jakému dni, se jeví jako komplikované.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti vnímá zmíněné a rovněž další výkladové nejasnosti, které jsou s předmětným ustanovením spojeny. Problematika promlčení je nicméně otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen i s možnými dalšími zásahy do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. V případě navrhované změny je navíc zapotřebí rovněž její projednání zejména s odbornou veřejností. Potřeba takového projednání vyvstává tím spíše, že se jedná o úpravu stavení promlčecí lhůty, která je obdobně zakotvena v § 203 BGB či čl. III.-7:304 DCFR.</p>

	<p>Navrhujeme ohraničit dobu, po kterou prokazatelně probíhá jednání věřitele a dlužníka a tím pádem dochází ke stavení lhůty.</p> <p>V této souvislosti opakujeme nutnost specifické úpravy pro pracovněprávní vztahy (viz dále).</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 1302 – navrhujeme upravit takto: „(1) Osobní služebnost zaniká smrtí oprávněné osoby nebo též jejím zánikem, jde-li o právnickou osobu; při rozšíření služebnosti i na dědice se má za to, že jimi jsou zákonní dědicové první třídy. Nabytí-li osobní služebnost právnická osoba, trvá služebnost potud, pokud trvá tato osoba nebo její právní nástupce vzniklý přeměnou právnické osoby. (2) Slouží-li služebnost provozu závodu, nezaniká převodem nebo přechodem závodu nebo takové jeho části, která bude provozována jako samostatný závod. Slouží-li služebnost provozu závodu, přechází při převodu nebo přechodu závodu nebo takové jeho části, která může být provozována jako samostatný závod na jeho nabyvatele.</p> <p><u>Odůvodnění</u> Ustanovení kromě možnosti převodu nebo přechodu závodu opomíjí, že oprávněná právnická osoba může být i nepodnikatelským subjektem. V člancích, které vykládají ustanovení nového občanského zákoníku je polemika, co se děje se služebností dle odstavce 2, která sice nezaniká, ale již neřeší, co se s ní děje dál. Výkladem se pak dovozuje, že</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Problematika služebností je otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen i s možnými dalšími zásahy do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. Ministerstvo při tom zváží všechny snášené argumenty. V případě navrhované změny je navíc zapotřebí rovněž její projednání s dalšími dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>

	<p>přechází na tu část, která bude provozována jako samostatný závod. Návrh respektuje daný výklad a vychází z ustanovení § 151p odst. 4 starého občanského zákoníku, který stanovoval, co se s věcnými břemeny (služebnostmi) děje po přechodu či provozu podniku (nyní závod) a na koho tedy přecházejí. Dané ustanovení je důležité pro podnikatelský sektor, ve kterém běžně dochází k přechodu či převodu závodu či jeho části a je tedy nutno jednoznačně stanovit, co se stane se služebností sloužící danému závodu či jeho části.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 1341 – požadujeme upravit takto: „Má-li se stát zástavou věc, k níž má zástavnímu dlužníku vzniknout zástavní vlastnické právo teprve v budoucnu, vznikne zástavní právo nabytím vlastnického práva zástavním dlužníkem.“</p> <p><u>Odůvodnění</u> Zřejmá chyba v textu.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Problematika zástavního práva je otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen i s možnými dalšími zásahy do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu, v jejímž rámci se počítá i s odstraněním zmíněné legislativní chyby.</p>
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 1971 – navrhuje upravit: „Věřitel má právo na náhradu škody vzniklé nesplněním peněžitého dluhu jen tehdy, není-li kryta úroky z prodlení, ledaže si strany ujednají jinak.“</p> <p><u>Odůvodnění</u></p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Vámi předkládaný návrh nepovažuje Ministerstvo spravedlnosti za důvodný. Názory odborné veřejnosti se shodují, že se jedná o ustanovení dispozitivní. Občanský zákoník je postaven na zásadní dispozitivnosti ustanovení, ledaže je stanoven výslovný zákaz odchýlného ujednání (vyjadřován často slovy, že se k odchýlnému ujednání „nepřihlíží“), anebo by důsledkem jakékoliv odchylky od určitého ustanovení byla neplatnost právního jednání. Výslovné zdůrazňování dispozitivnosti u některých ustanovení může naopak</p>

	<p>V praxi k nejednoznačnému přístupu k danému ustanovení, a to zda se jedná či nejedná o dispozitivní ustanovení. Praxe se přiklání k dispozitivnosti, tj. smluvní strany se mohou od tohoto ustanovení odchýlit a upravit si právo na náhradu škody jinak. V případě, že by toto ustanovení bylo kogentní, tak ustanovení ve smlouvě, která by byla s ním rozporu, by byla neplatná. Dvojí výklad daného ustanovení (navzájem neslučitelný) nepřispívá k právní jistotě při kontraktaci smluv.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>zakládat pochybnost o dispozitivnosti ustanovení, u nichž tato vlastnost výslovně zdůrazněna není.</p>
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 2003 odst. 1 – navrhuje upravit</p> <p>„Jakmile strana oprávněná odstoupit od smlouvy oznámí druhé straně, že od smlouvy odstupuje, nebo že na smlouvě setrvává, nemůže volbu již sama změnit. V případě smlouvy uzavřené v písemné formě se oznámením rozumní doručení písemného odstoupení.“</p> <p><u>Odůvodnění</u> Je třeba vyjasnit účinky odstoupení, tj. ode dne kdy odstoupení bylo oznámeno, resp. doručeno druhé smluvní straně. Zejména u odstoupení s účinky ex nunc je třeba vázat dané účinky na doručení písemného odstoupení, které lze prokázat, a to zejména u smluv uzavřených v písemné formě.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Dle názoru Ministerstva spravedlnosti se v takových případech uplatní dříve judikované závěry (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2008, sp. zn. 32 Odo 890/2006), které ve spojení s § 564 a § 570 OZ řeší danou problematiku dostatečně.</p>

	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 2045 odstavec 1 navrhujeme upravit takto:</p> <p>„(1) Dluh lze zajistit dohodou věřitele a dlužníka o srážkách ze mzdy nebo platu nebo z odměny za práci konanou na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Rozsah srážek upravuje jiný právní předpis. Nejde-li o srážky podle věty první k uspokojení práva zaměstnavatele, musí zaměstnavatel s prováděním srážek souhlasit.“</p> <p><u>Odůvodnění</u> Navrhuje se opustit rozdílnou úpravu nejvyššího přípustného rozsahu srážky ze mzdy v občanském zákoníku a zákoníku práce ve prospěch řešení uvedeného v zákoníku práce, které odkazuje na pravidla provádění srážek ze mzdy při výkonu rozhodnutí v občanském soudním řádu.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je navíc nutno konzultovat s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 2050 – navrhujeme upravit:</p> <p>„Je-li ujednána smluvní pokuta, nemá věřitel právo na náhradu škody vzniklé z porušení povinnosti, ke kterému se smluvní pokuta vztahuje, ledaže si strany ujednají jinak.“</p> <p><u>Odůvodnění</u> V praxi k nejednoznačnému přístupu k danému ustanovení,</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Vámi předkládaný návrh nepovažuje Ministerstvo spravedlnosti za důvodný. Názory odborné veřejnosti se shodují, že se jedná o ustanovení dispozitivní. Občanský zákoník je postaven na zásadní dispozitivnosti ustanovení, ledaže je stanoven výslovný zákaz odchýlného ujednání (vyjadřován často slovy, že se k odchýlnému ujednání „nepřihlíží“), anebo by důsledkem jakékoliv odchylky od určitého ustanovení byla neplatnost právního jednání. Výslovné zdůrazňování dispozitivnosti u některých ustanovení může naopak zakládat pochybnost o dispozitivnosti ustanovení, u nichž tato</p>

	<p>a to zda se jedná či nejedná o dispozitivní ustanovení. Praxe se přiklání k dispozitivnosti, tj. smluvní strany se mohou od tohoto ustanovení odchýlit a upravit si právo na náhradu škody jinak. V případě, že by toto ustanovení bylo kogentní, tak ustanovení ve smlouvě, která by byla s ním rozporu neplatná. Dvojitý výklad daného ustanovení (navzájem neslučitelný) nepřispívá k právní jistotě při kontraktaci smluv.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>vlastnost výslovně zdůrazněna není.</p>
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 2741 navrhujeme upravit následujícím způsobem: „Ustanovení o sázce se nepoužijí, byla-li smlouva uzavřena na komoditní burze, na regulovaném trhu, v mnohostranném obchodním systému anebo jedná-li se o smlouvu mezi podnikateli a pokud je jejím předmětem je investiční nástroj podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu.“</p> <p>Odůvodnění: Ze stávajícího znění § 2741 by bylo možné dovozovat, že některé investiční nástroje (např. mimoburzovní finanční nebo komoditní deriváty) jsou sázkou, pokud nejsou sjednány mezi podnikateli (např. pokud jsou sjednány mezi obchodníkem s cennými papíry a obcí). Investiční nástroje jsou upraveny směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů a v podmínkách ČR zákonem č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Proto by žádný investiční nástroj neměl spadat pod právní režim sázek. Stávající znění § 2741, které umožňuje výklad, že některé investiční nástroje jsou sázkou, je v rozporu s</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je navíc nutno konzultovat s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>

	<p>právem EU. Proto se navrhuje úprava tohoto ustanovení v tom smyslu, že na žádné investiční nástroje nelze aplikovat ustanovení o sázce, a to bez ohledu na charakter smluvních stran.</p> <p>Dále se navrhuje vypuštění ustanovení o tom, že z režimu sázek jsou vyloučeny smlouvy uzavřené na regulovaném trhu nebo v mnohostranném obchodním systému, jako nadbytečné, protože na těchto převodních místech se obchoduje právě s investičními nástroji. Navíc nová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů dále rozšiřuje typy převodních míst (o organizované obchodní systémy) a bylo by také porušením práva EU, pokud by některé obchody na těchto převodních místech mohly být dle vnitrostátního práva považovány za sázku. Stávající znění § 2741 také nezohledňuje skutečnost, že převodním místem nejsou jen regulované trhy a mnohostranné obchodní systémy (blíže viz § 2 odst. 2 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu).</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Část první – Změna občanského zákoníku Nad rámec návrhu SP ČR požaduje z problémů, které nová právní úprava přináší praxi, řešit např. tyto:</p> <p>§ 3025 – požadujeme vypustit pojem „pobočné odborové organizace“ a „pobočné odborové organizace zaměstnavatelů“</p> <p><u>Odůvodnění</u> SP ČR požaduje vypuštění pojmu pobočné organizace, neboť může vést k velmi nesprávným a nežádoucím</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí) a s odbornou veřejností. Ministerstvo spravedlnosti v tomto ohledu ocení Vaši další součinnost a konkrétní zkušenosti z praxe.</p>

	<p>výkladům, že např. dobrovolné sdružení jednotlivých odborových organizací do odborových svazů nebo některých zaměstnavatelských svazů např. právě do SP ČR dává těmto jednotlivým odborovým organizacím/zaměstnavatelským svazům právní status pobočné organizace, přitom se jedná o právně zcela samostatné subjekty. Tato úprava byla odsouhlasena sociálními partnery a MSp na jednání 18.6.2014.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Dále upozorňujeme na některé věcné rozpory v textu zákona:</p> <p>Rozpor mezi § 1878 odst. 2 „spojí-li se pohledávka a dluh v osobě jednoho ze spoluvěřitelů, zanikají tím i pohledávky ostatních spoluvěřitelů vůči dlužníku“ a § 1994 „splynutím povinnosti dlužníka a práva jednoho z věřitelů oprávněných společně a nerozdílně zaniká pohledávka do výše odpovídající podílu tohoto spoluvěřitele.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti již ze své dřívější analýzy vnímá výkladový problém spojený s aplikací těchto dvou ustanovení. Řešení tohoto problému je plánováno v rámci navazujících novelizačních prací.</p>
	<p>Dále upozorňujeme na některé věcné rozpory v textu zákona:</p> <p>§ 2165 – práva z vadného plnění = zákonná 2 letá záruka vs § 2099 – nutno upravit v souvislosti s celou úpravou spotřebitelských smluv</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Tato problematika bude řešena v další fázi novelizace kodexu.</p>
	<p>Dále upozorňujeme, že úprava nájemních vztahů je upravena nerovnovážně v neprospěch pronajímatele.</p> <p>Výpovědní důvody: Za současné situace třeba nelze vůbec doporučit z pohledu pronajímatele (ať bytu či prostoru sloužícího podnikání) uzavírat smlouvy na dobu neurčitou. Např. u bytu nestačí relevantní hospodářský důvod, ale je</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Úprava nájmu je širší otázkou, která vyžaduje ucelené uchopení. Z tohoto důvodu považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. Váš podnět v tomto smyslu bude dále zvážen.</p>

	<p>nutné většinou prokázat, že byt potřebuji pro svého příbuzného.</p> <p>Úroky z jistoty: V zákoně ani v jiném právním předpise není stanoven tzv. obvyklý úrok, který z jistoty (kauce) náleží po skončení nájmu nájemci. Obvyklý úrok je navíc tak nízký (0,05 %), že pro nájemce nepředstavuje žádný bonus a pro pronajímatele jde o zbytečné zatěžující administrativní opatření.</p> <p>Podnájemníci v bytě: Flagrantním příkladem nevyváženosti právní úpravy je skutečnost, že vlastník bytu (pronajímatel) nemá možnost ovlivnit, že nájemce, pokud v bytě nadále bydlí, může byt dále pronajímat dalším osobám (tzv. podnájem).</p>	
	<p>Část třetí – Změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob</p> <p>V souvislosti se zřízením veřejné evidence svěřenských fondů, dojde např. k tomu, že budou zveřejněny údaje o obmyšleném a jeho právech na plnění. Právní úpravu by bylo vhodné nastavit tak, aby tyto údaje byly přístupné pouze tehdy, požádá-li o to svěřenský správce.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovaná úprava počítá s možností znepřístupnit údaje o obmyšleném, a to v širším rozsahu, než je tomu u stávajících zapisovaných osob. U svěřenských fondů zřízených za veřejně prospěšným účelem se navíc zápis do evidence vůbec nevyžaduje.</p>
	<p>Část čtvrtá – Změna zákoníku práce</p> <p>Nad rámec navrhovaných změn navrhuje:</p> <p>vložit nový § 330 odst. 2 tohoto znění:</p> <p>„(2) Pro běh promlčecí lhůty a prekluze se pravidlo o</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Uvedený návrh směřuje k novelizaci zákoníku práce, jenž je v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí.</p>

	<p>prodloužení jejich délky po odpadnutí některé z překážek uvedených v § 646 až 617 občanského zákoníku na práva vzniklá podle tohoto zákona nepoužije“.</p> <p><u>Odůvodnění</u> Lhůty, jak promlčecí, tak zejména prekluzivní, stanovené zákoníkem práce mají za cíl řešit dobu právní nejistoty tak, aby vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem byly uspořádány co nejrychleji. Prodlužování běhu promlčecí lhůty, popř. prekluze není v pracovněprávní vztazích účelné, cílem pracovněprávní úpravy není zakotvit extrémní ochranu práv věřitele. Proto se navrhuje pravidlo, stanovené v § 652, resp. v § 654 odst. 2 občanského zákoníku pro pracovněprávní vztahy vyloučit. Tato úprava byla odsouhlasena sociálními partnery a MSp na jednání 18.6.2014.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>Část šestá – Změna zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)</p> <p>Podporujeme návrh Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR:</p> <p>V části šesté se vkládá nový bod č. 1, který zní:</p> <p>„1. V § 577 odst. 2 se slova „a vymezení jeho družstevního podílu“ zrušují.“.</p> <p><u>Odůvodnění</u> Věcně je nemožné, aby člen ve své přihlášce vymezil svůj družstevní podíl (a nerealizovatelné je to i v rozhodnutí družstva o přijetí - v rozhodnutí o přijetí může být pouze</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Odstranění technických chyb v zákoně o obchodních korporacích je širším problémem, který si vyžaduje komplexní uchopení. Nepovažujeme tedy za vhodné odstraňovat pouze některé tyto chyby, navíc v rámci novely, která se primárně týká nejpalčivějších problémů občanského zákoníku. Rovněž není zřejmé, zda je právě navrhovaná úprava nejvhodnějším způsobem řešení. Část teorie se pokouší nesnáze daného ustanovení překlenout výkladem, podle něhož je daný požadavek zapotřebí interpretovat jako požadavek na vymezení vkladové povinnosti. Viz k tomu např. Čáp, Z. in Čáp, Z.; Doležil, T., Lasák, J.; Pokorná, J. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. Wolters Kluwer, a. s., 2014, k § 577: „<i>Tento požadavek je třeba chápat jako vymezení vkladové povinnosti, protože družstevní podíl (představující práva</i></p>

	<p>vymezena výše členského vkladu, k jehož splacení se uchazeč o členství zavázal) – jde o chybu v dosavadním textu.</p>	<p><i>a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu – majetkové i nemajetkové) nemůže být již z povahy věci náležitostí členské přihlášky.“.</i> V úvahu tak připadá kupříkladu rovněž nahrazení dosavadního znění právě takovým požadavkem.</p> <p>Uvedený podnět proto bude předložen k dalšímu zvážení při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích. Prozatím lze namítaný nedostatek překlenout kupříkladu výše nastíněným výkladem.</p>
	<p>V části šesté se vkládá nový bod č. 2, který zní: „2. V § 726 odst. 3 se slovo „jmenovat“ nahrazuje slovem „zvolit“.</p> <p><u>Odůvodnění</u> V družstvu se orgány nejmenují, ale volí – jde o chybu v dosavadním textu.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Odstranění technických chyb v zákoně o obchodních korporacích je širším problémem, který si vyžaduje komplexní uchopení. Nepovažujeme tedy za vhodné odstraňovat pouze některé tyto chyby, navíc v rámci novely, která se primárně týká nejpálčivějších problémů občanského zákoníku.</p> <p>Uvedený podnět bude předložen k dalšímu zvážení při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích.</p>
Ministerstvo zdravotnictví	<p>Úvod Ministerstvo zdravotnictví v rámci připomínkového řízení uplatňuje následující zásadní připomínku.</p> <p>Mezi Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem spravedlnosti probíhala několik měsíců jednání o upřesnění požadavků Ministerstva zdravotnictví k připravované novele nového občanského zákoníku (NOZ).</p> <p>Kromě úpravy oblasti pitev, kterou jedinou předkládaný</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Problematika zásahu do integrity člověka, péče o zdraví a nakládání s částmi lidského těla bude předmětem dalších diskuzí a materiály a poznámky poskytnuté Ministerstvem zdravotnictví budou použity při navazujících novelizačních pracích.</p>

	<p>návrh zákona obsahuje, Ministerstvo zdravotnictví opakovaně upozorňovalo na problémy, a to zejména v oblasti zásahu do integrity člověka, péče o zdraví a nakládání s částmi lidského těla. Dále poukazovalo na nesrovnalosti, které jsou i mezi ustanoveními upravujícími zásah do integrity člověka a ustanoveními o péči o zdraví v samotném NOZ.</p> <p>Dne 17. 10. 2014 Ministerstvo zdravotnictví poslalo Ministerstvu spravedlnosti v rámci komunikace s legislativním odborem, jím vyžádané komentáře k pracovní verzi a další poznámky k této zamýšlené novele. Ministerstvo zdravotnictví nebylo od tohoto data již nijak dále kontaktováno.</p> <p>Vzhledem k výše uvedenému požadujeme vysvětlení, proč v materiálu nejsou řešeny požadavky Ministerstva zdravotnictví, u nichž bylo dosaženo mezi oběma ministerstvy shody, a jaké bude další řešení.</p>	
ČMKOS	<p>I. OBECNĚ K NÁVRHU</p> <p>Legislativní rada Českomoravské konfederace odborových svazů projednala na svém zasedání dne 2. prosince 2014 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon o obchodních společnostech a</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrána byla zatím pouze taková ustanovení, která současně nevyžadují významný legislativní zásah, popřípadě nevyžadují komplexní uchopení určité otázky. Veškeré dříve uplatněné podněty budou zváženy v rámci další fáze novelizace a dle potřeb konzultovány s dotčenými resorty a odbornou veřejností.</p>

	<p>družstvech (zákon o obchodních korporacích) a zasílá k němu následující připomínky.</p> <p>ČMKOS připomíná, že dne 18. června 2014 při jednání náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Roberta Pelikána Ph.D, se zástupci sociálních partnerů (JUDr. Jitka Hejduková, CSc., ředitelka zaměstnavatelské sekce SP ČR, JUDr. Vít Samek, místopředseda ČMKOS) k připomínkám a požadavkům sociálních partnerů týkajícím se dopadů nového soukromého práva bylo mj. dohodnuto řešit některé akutní problémy související s implementací nového soukromého práva v ČR v rámci organizačně technické novely nového občanského zákoníku, kterou Ministerstvo spravedlnosti zpracuje v létě, popřípadě v obdobných novelizacích dalších předpisů soukromého práva, které spadají do působnosti Ministerstva spravedlnosti.</p>	
	<p>1. Jednou z dohodnutých změn byla úprava běhu promlčecích a prekluzivních lhůt, kdy v důsledku úpravy obsažené v § 652 a § 654 odst. 2 nového občanského zákoníku došlo oproti předchozímu právnímu stavu v oblasti zákoníku práce k nepřijatelnému prodloužení záměrně v něm stanovených krátkých prekluzivních lhůt – podrobný výčet těchto případů obsahuje § 330 zákoníku práce (§ 39 odst. 5, § 57, 58, 59, 72 ad.). Je třeba vzít v úvahu účel takto krátkých prekluzivních lhůt, který je zcela odlišný s vůdčím účelem sledovaným obecnou soukromoprávní úpravou (zejm. ochrana spotřebitele), a kterým je v zájmu plynulé realizace pracovněprávních vztahů snaha co nejdříve odstranit nejistotu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem v příslušné otázce. ČMKOS proto požaduje zapracovat z uvedených důvodů do předložené novely následující</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti si je vědomo, že při gramatickém výkladu § 654 odst. 2 ve spojení s § 652 OZ lze dojít k závěrům, které přinejmenším zčásti popírají smysl prekluzivních lhůt. Je však třeba poukázat na to, že již dnešní doktrína se s touto problematikou vypořádává, a to odlišně od Vašeho návrhu. Tak například M. Števček in <i>Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2284</i> uvádí, že „<i>se ustanovení § 652 v případě prekluzivních lhůt nepoužije a spočívající prekluzivní lhůta po odpadnutí překážky bude plynout jen ve své zbytkové části.</i>“ K dalším názorům srov. například J. Morávek: K prodloužení lhůty pro žalobu na určení neplatnosti skončení pracovního poměru, Právní rozhledy 18/2014.)</p>

	<p>úpravu nového znění § 652 občanského zákoníku s tím, že tuto připomínku považuje za zásadní:</p> <p>„§ 652</p> <p>Pokračuje-li běh promlčecí lhůty po odpadnutí některé z překážek uvedených v § 646 až 651, neskončí promlčecí lhůta dříve než za šest měsíců ode dne, kdy začala znovu běžet. Byla-li lhůta kratší, než šest měsíců, neskončí dříve, než ve lhůtě odpovídající její polovině.“.</p>	<p>Nutno rovněž podotknout, že i Vámi navrhovaný text, by mohl působit aplikační potíže. Otázkou by například mohlo být, zda navrhovaný text připouští opakované přerušení téže prekluzivní lhůty dle § 648 OZ. Rovněž je otázkou, zda má být daný problém řešen změnou § 652, nebo by spíše bylo vhodnější jej řešit obecně v ustanovení § 654.</p> <p>Z výše uvedeného vyplývá, že si problematika běhu prekluzivních lhůt vyžádá další diskuzi, a proto se Ministerstvo spravedlnosti nerozhodlo zasáhnout do textu zákona již v rámci urgentní novely. Bude však ambicí aplikaci ustanovení o promlčecích lhůtách na lhůty prekluzivní vyjasnit v následující novele občanského zákoníku.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Doktrinální výklady v praxi nemají žádnou závaznost, judikatura soudů je v nedohlednu.</p>
	<p>Další dohodnutou změnou bylo vypuštění pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. v jiné jej nahrazující právní úpravě ve vztahu k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím. Důvodem je skutečnost, že uvedené pojmy narušují autonomii odborových organizací a organizací zaměstnavatelů ve vnitřních záležitostech, mezi něž patří i úprava vzájemných vztahů odborových organizací v rámci jejich struktury garantovaná z pohledu české právní úpravy nadřazenými mezinárodními úmluvami, které Česká republika</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí) a s odbornou veřejností. Ministerstvo spravedlnosti v tomto ohledu ocení Vaši další součinnost.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současný protiprávní stav je neudržitelný (je nutné neprodleně odstranit rozpor rozpor OZ s ratifikovanou</p>

<p>ratifikovala. V daném případě jde zejména o Úmluvu Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.).</p> <p>Přitom v ustanovení § 3025 nového občanského zákoníku se výslovně hovoří o tom, že ustanovení tohoto zákona o právnických osobách a spolku se použijí na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů přiměřeně jen v tom rozsahu, v jakém to neodporuje jejich povaze zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které upravují svobodu sdružování a ochranu práva svobodně se sdružovat. ČMKOS v této souvislosti výslovně upozorňuje, že</p> <ul style="list-style-type: none"> – podle článku 2 Úmluvy č. 87 <i>“Pracovníci a zaměstnavatelé bez jakéhokoliv rozdílu mají právo bez předchozího schválení ustavovat organizace podle vlastní volby, jakož i stát se členy takových organizací, a to za jediné podmínky, že se podřídí stanovám těchto organizací.”</i> – podle článku 3 Úmluvy č. 87 <i>„Organizace pracovníků a zaměstnavatelů mají právo vypracovávat své stanovy a pravidla, zcela svobodně volit své zástupce, organizovat svoji správu a činnost a formulovat svůj program.“</i> a dále <i>„Veřejné orgány se zdrží jakéhokoliv zásahu, který by omezoval toto právo nebo zabraňoval jeho zákonnému vykonávání.“</i>. <p>Používání pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. v jiné jej nahrazující právní úpravě, ve vztahu</p>	<p>úmluvou MOP č. 87).</p>
--	----------------------------

	<p>k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím je s uvedenými závazky ČR v rozporu, a proto ČMKOS požaduje, aby v rámci předložené novelizace řady předpisů soukromého práva byl vypuštěn pojem „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“.</p> <p>Uvedenou připomínku považuje ČMKOS za zásadní.</p>	
	<p>K ČÁSTI PRVNÍ, Změna občanského zákoníku:</p> <p>V § 147 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a plňuje se odstavcem druhým, který zní:</p> <p>„(2) Odborové organizace a organizace zaměstnavatelů jsou veřejně prospěšné právnické osoby. Na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů se nevztahují ustanovení odstavce 1 část věty za čárkou, § 148 až § 150.“.</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Veřejná prospěšnost odborových organizací a organizací zaměstnavatelů spočívá především v ochraně hospodářských a sociálních práv zaměstnanců a zaměstnavatelů v sociálním dialogu, kolektivním vyjednávání na principech sociálního partnerství i v rámci tripartitních jednání s vládou a dalšími státními orgány v rozsahu vymezeném zákonem (zejm. § 320 zákoníku práce).</p> <p>Odborové organizace ve významném rozsahu vyvíjejí veřejně prospěšnou činnost nejen v zájmu svých členů, nýbrž v zájmu všech zaměstnanců (tj. i odborově neorganizovaných), jako je tomu např. jejich působení v rámci kolektivního vyjednávání či v rámci kontrolní</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Občanský zákoník předvídá, že jakákoli právnická osoba má zaručeno právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti. Mohlo by tak být považováno za diskriminační, pokud by některé subjekty byly ex lege preferovány před jinými.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Poukazuje přitom na vystoupení náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Pelikána v Legislativní radě vlády dne 15. ledna 2015, ve kterém v zájmu usnadnění jednání o návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti přislíbil tuto připomínku akceptovat v rámci novelizace občanského zákoníku.</p>

činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, **popř. vykonávají činnosti uvedené v § 320 až 323 zákoníku práce v zájmu všech obyvatel České republiky** (projednávají návrhy zákonů a ostatních právních předpisů, ale i nelegislativních opatření vlády a ostatních ústředních správních orgánů týkajících se zájmů všech pracujících, tj. včetně osob samostatně výdělečně činných, nezaměstnaných, důchodců, osob se zdravotním postižením, popř. jiných osob ocitajících se ve zvlášť zranitelném postavení, dbají o dodržování zákoníku práce, zákona o zaměstnanosti a předpisů o BOZP apod.).

Veřejně prospěšnou činností naplňující vymezení pojmu veřejná prospěšnost v § 146 občanského zákoníku je nesporně i účast odborových organizací na tripartitních jednáních s vládou a zástupci zaměstnavatelů, jejich působení v tripartitně fungující Mezinárodní organizace práce a jejím kontrolním mechanismu, v rámci evropského legislativního procesu (prováděného Komisí a dalšími institucemi EU, popř. v rámci autonomního vyjednávání evropských sociálních partnerů o rámcových dohodách, které se stávají součástí *acquis communautaire* ad.) **a evropského sociálního dialogu**, kde rovněž hájí a zastupují zájmy zaměstnanců, popř. občanů v širokém spektru projednávaných otázek.

ČMKOS požádala vládu o zastavení přípravy zákona o statusu veřejné prospěšnosti, který považuje za zbytečný a pro fungování občanské společnosti a demokracie v České republice nebezpečný zákona, který směřuje ve svých důsledcích k potlačení neziskového sektoru, ve vztahu k odborům navíc k nepřípustnému zásahu do koaliční svobody (sdružovací právo) garantované mnoha mezinárodními smlouvami, které ratifikovala Česká

	<p>republika, zejména Úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87. Přijetí tohoto zákona by vedlo k přímému ohrožení demokracie v České republice, které by umožnilo prakticky nekontrolovatelné vyřizování si účtů ze strany státu či konkurence s nepohodlnými neziskovými právníckými osobami.</p> <p>V každém případě však uplatnění soudní procedury, s níž počítá § 148 a 149 občanského zákoníku nepřijatelným zásahem do svobody sdružování garantované Úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.). ČMKOS v této souvislosti odkazuje na své podrobné stanovisko k uvedenému návrhu zákona a požaduje v zájmu uvedení české právní úpravy do souladu s uvedenou úmluvou výše navrženou úpravu § 147 občanského zákoníku.</p> <p>ČMKOS považuje tuto připomínku za zásadní.</p>	
	<p>1.2 V § 3025 zní: § 3025</p> <p>„(1) Ustanovení tohoto zákona o právníckých osobách a spolku se použijí na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů přiměřeně jen v tom rozsahu, v jakém to neodporuje jejich povaze zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a které upravují svobodu sdružování a ochranu práva svobodně se sdružovat. Ustanovení tohoto zákona o názvu spolku, členství a jeho družích, zápisu spolku do veřejného rejstříku, pobočném spolku, organizaci spolku, fúzi spolku, rozdělení spolku, se na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů nepoužijí.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Daný podnět směřuje spíše vůči předkladateli zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících fyzických a právníckých osob. Ministerstvo spravedlnosti nepovažuje za účelné, aby iniciovalo paralelní novelizaci téhož. V takovém případě totiž nelze zajistit vzájemnou kompatibilitu daných úprav. Samotná otázka použitelnosti ustanovení o spolcích na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů by přitom měla být ještě podrobněji projednána, než by mohlo být přistoupeno k eventuálním změnám.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p>

	<p>(2) Odborová organizace a organizace zaměstnavatelů vzniká, mění se, popřípadě zaniká dnem následujícím po dni, v němž bylo doručeno příslušnému správnímu úřadu oznámení o jejím založení, změně, popřípadě zrušení.</p> <p>Odůvodnění:</p> <p>Souběžně s tímto zákonem bude v legislativním procesu projednán návrh zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob, připravovaný na základě dohody vlády se sociálními partnery v rámci RHSD, který přenesse uvedenou agendu na Ministerstvo práce a sociálních věcí. ČMKOS žádá, aby Ministerstvo spravedlnosti zajistilo provázání právní úpravy obou navržených zákonů a zapracovalo do občanského zákoníku navrženou úpravu.</p> <p>ČMKOS považuje tuto připomínku za zásadní.</p>	<p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současný protiprávní stav, kdy rejstříkové soudy interpretují uvedené ustanovení bezvýjimečně. je neudržitelný (je nutné neprodleně odstranit rozpor rozpor OZ s ratifikovanou úmluvou MOP č. 87).</p>
	<p>1.3 § 3046 zní: „§ 3046</p> <p>Odborová organizace, organizace zaměstnavatelů, včetně organizací mezinárodních a jejich organizační jednotky evidované podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů se považují za odborovou organizaci, organizaci zaměstnavatelů, mezinárodní odborovou organizaci a mezinárodní organizaci zaměstnavatelů podle tohoto zákona.“.</p> <p>Odůvodnění:</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s Ministerstvem práce a sociálních věcí) a s odbornou veřejností. Ministerstvo spravedlnosti v tomto ohledu ocení Vaši další součinnost.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současný protiprávní stav, který závažným způsobem zasahuje do organizační autonomie odborových</p>

	<p>Vypuštění pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. v jiné jej nahrazující právní úpravě ve vztahu k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím bylo změnou dohodnutou při shora uvedeném jednání náměstka ministryně spravedlnosti JUDr. Roberta Pelikána Ph.D, se zástupci sociálních partnerů. Důvodem je skutečnost, že uvedené pojmy narušují autonomii odborových organizací a organizací zaměstnavatelů ve vnitřních záležitostech, mezi něž patří i úprava vzájemných vztahů odborových organizací v rámci jejich struktury garantovaná z pohledu české právní úpravy nadřazenými mezinárodními úmluvami, které Česká republika ratifikovala. V daném případě jde zejména o Úmluvu Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.). ČMKOS trvá na realizaci shora uvedené dohody a úpravě znění § 3046 občanského zákoníku.</p> <p>ČMKOS považuje tuto připomínku za zásadní.</p>	<p>organizací a organizací zaměstnavatelů, je neudržitelný (je nutné neprodleně odstranit rozpor OZ s ratifikovanou úmluvou MOP č. 87).</p>
	<p>4. K ČÁSTI ŠESTÉ, Změna zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích):</p> <p>4.1. V § 448 odstavec 1 zní:</p> <p>„(1) Dozorčí rada musí mít nejméně tři členy, počet jejích členů musí být dělitelný třemi.“.</p> <p>4.2. V § 448 odstavec 2 zní:</p> <p>„(2) Dvě třetiny členů dozorčí rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Znovuzavedení kodeterminace bude předmětem úvah při případné novelizaci zákona o obchodních korporacích.</p> <p>Replika ČMKOS ze dne 22. 1. 2015:</p> <p>ČMKOS nepovažuje připomínku za vysvětlenou, trvá dál na vlastní navrhované úpravě. Současná právní úprava, která byla realizována bez projednání se sociálními partnery, zásadním způsobem omezila zastupování zaměstnanců prostřednictvím jejich zástupců v dozorčí</p>

<p>společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené jiným právním předpisem v první den účetního období, v němž se koná valná hromada, která volí členy dozorčí rady. Stanovy mohou určit vyšší počet členů dozorčí rady volených zaměstnanci, avšak tento počet nesmí být větší, než počet členů volených valnou hromadou; mohou rovněž určit, že zaměstnanci volí část členů dozorčí rady i při menším počtu zaměstnanců společnosti.“.</p> <p>4.3. V § 448 se vkládají nové odstavce 3, 4 a 5, které znějí:</p> <p>„(3) Právo volit členy dozorčí rady mají pouze zaměstnanci, kteří jsou ke společnosti v pracovním poměru, a to přímo nebo, stanoví-li to volební řád, prostřednictvím volitelů. Zvolena může být pouze fyzická osoba, která je v době volby v pracovním poměru ke společnosti nebo je zástupcem nebo členem zástupce zaměstnanců podle jiného právního předpisu. K platnosti volby nebo odvolání členů dozorčí rady volených zaměstnanci se vyžaduje, aby hlasování bylo tajné a aby se voleb zúčastnila alespoň polovina oprávněných voličů nebo zvolených volitelů. Zvolen je kandidát s nejvyšším počtem odevzdaných hlasů, nestanoví-li volební řád pro zvolení většinu jinou. Volby členů dozorčí rady volených zaměstnanci organizuje představenstvo po projednání s odborovou organizací, případně radou zaměstnanců tak, aby se jich mohl účastnit co nejvyšší počet voličů. Nedojde-li k projednání do dvou měsíců poté, co představenstvo odborové organizaci, popřípadě radě zaměstnanců předloží návrh organizace voleb, projedná představenstvo organizaci voleb se zaměstnanci, kteří splňují podmínky podle odstavce 2. Při volbě volitelů se postupuje obdobně. Návrh na volbu nebo odvolání člena dozorčí rady je oprávněno podat</p>	<p>radě, které patří ke standardním nástrojům vnitropodnikového dialogu ve vyspělých zemích,</p>
---	--

	<p>představenstvo, odborová organizace nebo rada zaměstnanců, která ve společnosti působí, nebo společně alespoň 10 % zaměstnanců, kteří splňují podmínku podle odstavce 2.</p> <p>(4) Člen dozorčí rady zvolený zaměstnanci může být zaměstnanci odvolán. Na odvolání zaměstnance z dozorčí rady se použije obdobně ustanovení odstavce 3.</p> <p>(5) Volební řád pro volbu a odvolání členů dozorčí rady zaměstnanci připraví a schvaluje představenstvo společnosti po projednání s odborovou organizací, popřípadě radou zaměstnanců. Není-li jich, volební řád připraví a schválí představenstvo po projednání se zaměstnanci, kteří splňují podmínku podle odstavce 2. Má-li společnost více než jeden tisíc zaměstnanců v pracovním poměru, může volební řád připustit i nepřímou volbu nebo odvolání členů dozorčí rady, budou-li volební obvody stanoveny tak, že každý volitel bude volen přibližně stejným počtem voličů.“.</p> <p>Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 6 až 8.</p> <p>4.4. V § 449 se vkládá nový odstavec 2, který zní:</p> <p>„(2) Rozdílný názor členů dozorčí rady zvolených zaměstnanci společnosti se sdělí valné hromadě spolu se závěry ostatních členů dozorčí rady.“.</p> <p>Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.</p> <p>4.5. V § 450 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:</p> <p>„V zápise se uvede vždy odchylný názor členů dozorčí rady zvolených zaměstnanci.“.</p> <p>4.6. Ustanovení § 457 zní:</p>	
--	---	--

„§ 457

(1) Správní rada musí mít nejméně tři členy, počet jejích členů musí být dělitelný třemi.

Dvě třetiny členů správní rady volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru na pracovní dobu přesahující polovinu týdenní pracovní doby stanovené jiným právním předpisem v první den účetního období, v němž se koná valná hromada, která volí členy správní rady. Stanovy mohou určit vyšší počet členů správní rady volených zaměstnanci, avšak tento počet nesmí být větší, než počet členů volených valnou hromadou; mohou rovněž určit, že zaměstnanci volí část členů správní rady i při menším počtu zaměstnanců společnosti.

(2) Právo volit členy správní rady mají pouze zaměstnanci, kteří jsou ke společnosti v pracovním poměru, a to přímo nebo, stanoví-li to volební řád, prostřednictvím volitelů. Zvolena může být pouze fyzická osoba, která je v době volby v pracovním poměru ke společnosti nebo je zástupcem nebo členem zástupce zaměstnanců podle jiného právního předpisu. K platnosti volby nebo odvolání členů správní rady volených zaměstnanci se vyžaduje, aby hlasování bylo tajné a aby se voleb zúčastnila alespoň polovina oprávněných voličů nebo zvolených volitelů. Zvolen je kandidát s nejvyšším počtem odevzdaných hlasů, nestanoví-li volební řád pro zvolení většinu jinou. Volby členů správní rady volených zaměstnanci organizuje statutární ředitel po projednání s odborovou organizací, případně radou zaměstnanců tak, aby se jich mohl účastnit co nejvyšší počet voličů. Nedojde-li k projednání do dvou měsíců poté, co statutární ředitel odborové organizaci,

	<p>popřípadě radě zaměstnanců předloží návrh organizace voleb, projedná statutární ředitel organizaci voleb se zaměstnanci, kteří splňují podmínku podle odstavce 1. Při volbě volitelů se postupuje obdobně. Návrh na volbu nebo odvolání člena správní rady je oprávněn podat statutární ředitel, odborová organizace nebo rada zaměstnanců, která ve společnosti působí, nebo společně alespoň 10 % zaměstnanců, kteří splňují podmínku podle odstavce 1.</p> <p>(3) Člen správní rady zvolený zaměstnanci může být zaměstnanci odvolán. Na odvolání zaměstnance ze správní rady se použije obdobně ustanovení odstavce 2.</p> <p>(4) Volební řád pro volbu a odvolání členů správní rady zaměstnanci připraví a schvaluje statutární ředitel společnosti po projednání s odborovou organizací, popřípadě radou zaměstnanců. Není-li jich, volební řád připraví a schválí statutární ředitel po projednání se zaměstnanci, kteří splňují podmínku podle odstavce 1. Má-li společnost více než jeden tisíc zaměstnanců v pracovním poměru, může volební řád připustit i nepřímou volbu nebo odvolání členů správní rady, budou-li volební obvody stanoveny tak, že každý volitel bude volen přibližně stejným počtem voličů.</p> <p>(5) Rozdílný názor členů správní rady zvolených zaměstnanci společnosti se sdělí valné hromadě spolu se závěry ostatních členů správní rady.</p> <p>(6) V zápise ze správní rady se uvede vždy odchylný názor členů správní rady zvolených zaměstnanci.“.</p> <p>Odůvodnění</p> <p>Zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností je významným evropským</p>	
--	--	--

základním právem, které je zakotveno v Chartě základních sociálních práv zaměstnanců Evropské unie přijaté v roce 1989, zmiňuje se o něm 5. předvěti nové evropské Smlouvy, které je potvrzuje, a konečně **článek 153 odst. 1 písm. f) Smlouvy výslovně stanoví, že unie podporuje a završuje aktivity členských zemí mj. při zastupování a kolektivní obraně zájmů zaměstnanců a zaměstnavatelů, včetně účasti při rozhodování o obchodní politice.** Problematice zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností se věnuje Statut Evropské společnosti, Statut evropské družstevní společnosti a směrnice o přeshraničních (nadmárodních) fúzích.

Národní úpravy zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností vznikají od roku 1950, kdy byl přijat první takový zákon v Německu, poté v 70. letech přijaly obdobné zákony další členské země Evropské unie, a to Nizozemsko, Dánsko, Lucembursko, Švédsko, Portugalsko a Irsko. Následovaly v 80. letech Francie, Řecko, Polsko a Maďarsko a na počátku 90. let Finsko, Československo (1990), Slovinsko, Francie, Polsko s novou úpravou, obdobně jako po rozdělení Československa Česká republika v roce 1997.

Česká právní úprava podnikové správy platná do konce roku 2013 vycházela do velké míry z německorakouského modelu dvoustupňového systému, v němž se na procesu rozhodování podílí představenstvo a dozorčí rada a zaměstnanci jsou oprávněni vysílat své zástupce do dozorčí rady ve státních i soukromých společnostech. **V soukromém sektoru v akciových společnostech s více než 50 zaměstnanci volili povinně jednu třetinu dozorčí rady zaměstnanci.** Teoreticky mohly stanovy společnosti stanovit i vyšší počet (až do 50

%) anebo umožňovat zastoupení zaměstnanců v dozorčí radě i u společností s méně než 50 zaměstnanci.

Dozorčí rada dohlíží na činnost představenstva a na činnost společnosti obecně. Její členové jsou oprávněni nahlížet do veškerých dokladů a záznamů týkajících se činnosti společnosti, kontrolovat účetnictví a rozvahu. Pokud to vyžadují zájmy společnosti, je dozorčí rada oprávněna svolat valnou hromadu a předkládat jí opatření, která navrhuje. Souhlas dozorčí rady je požadován při nabývání nebo převádění majetku překračujícího jednu třetinu jmění společnosti. Pravomoci dozorčí rady mohou dále rozšiřovat stanovy: mohou například stanovit, že dozorčí rada volí a odvolává členy představenstva.

Členy dozorčí rady za zaměstnance volili do konce roku 2013 přímo zaměstnanci. Kandidáty mohli být zaměstnanci nebo členové odborové organizace působící ve společnosti, kteří nemuseli být nezbytně zaměstnanci společnosti. Kandidáty na členství v dozorčí radě (nebo na odvolání z rady) mohly navrhopvat odbory, zaměstnanecké rady (pokud existovaly) nebo nejméně 10 % zaměstnanců. Kandidáty mohlo navrhopvat i představenstvo.

Ve státních podnicích je zastoupení zaměstnanců v dozorčí radě povinné bez ohledu na počet zaměstnanců podniku. Orgány státních podniku tvoří ředitel odpovědný za řízení každodenních záležitostí společnosti a dozorčí rada, která dohlíží na rozhodnutí ředitele a na podnikatelskou činnost. Podobně jako v soukromém sektoru mají zaměstnanci právo jmenovat jednu třetinu členu dozorčí rady.

Ve státních podnicích stanoví pravidla volby zaměstnavatel po dohodě s místní odborovou organizací.

Členy rady volenými zaměstnanci se mohou stát pouze zaměstnanci. Bez ohledu na oblast činnosti mají členové rady volení zaměstnanci stejná práva a povinnosti jako ostatní členové volení valnou hromadou (v akciových společnostech) nebo jmenovaní státem (ve státních podnicích).

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), který nabyl účinnosti společně s novým občanským zákoníkem od 1. ledna 2014, zrušil povinné zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách obchodních společností. V důvodové zprávě k tomuto zákonu bylo zrušení povinného zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách obchodních společností k 1. lednu 2014 odůvodňováno zejména tím, že tato spoluúčast vede ke zhoršení konkurenceschopnosti českých společností. Tato účelová argumentace byla zcela nepodložená, nebyly uvedeny žádné informace, zejména analytické údaje potvrzující uvedené tvrzení. Naopak v řadě velkých akciových společností se toto zastupování zaměstnanců osvědčuje, dává možnost přenášet do řídicích a dozorčích orgánů akciových společností informace o názorech zaměstnanců a o jejich potřebách a podílet se na kontrole správy akciových společností v zájmu ochrany práv zaměstnanců.

Protože tato právní úprava je rozporu s praxí existující v nejvyspělejších a ekonomicky nejsilnějších zemích Evropské unie i s jejími základními právními principy, navrhuje se tímto návrhem vrátit se v této otázce v české právní úpravě k předchozímu právnímu stavu, tj. k právní úpravě povinného zastoupení zástupců zaměstnanců v dozorčích radách akciových společností. S ohledem na uplatnění monistického pojetí správy

	<p>akciových společností (existuje jen správní rada, nikoliv dozorčí rada) v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), se navrhuje obdobná právní úprava i pro zastoupení zaměstnanců ve správní radě obchodní společnosti.</p> <p>Navrhovaná právní úprava je důvodná i s ohledem na skutečnost, že již dnes dochází k případům, kdy jsou odvolávání členové dozorčích rad zvolení za zaměstnance i před skončením jejich funkčního období v rozporu s právní úpravou, která takový postup nedovoluje. Takový postup zaměstnavatele při odvolání členů dozorčí rady zvolených za zaměstnance je v rozporu s § 775 zákona o obchodních korporacích, podle kterého se „Tímto zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne jeho účinnosti.“ Právo uvedených členů na působení v dozorčí radě vzniklo před účinností tohoto zákona, a nelze tedy postupovat v uvedeném případě podle nové právní úpravy.</p> <p>Postup zaměstnavatele při odvolání členů dozorčí rady zvolených za zaměstnance je rovněž v rozporu i s § 778 zákona o obchodních korporacích, podle kterého „Podle dosavadních právních předpisů se až do svého skončení posuzují všechny lhůty a doby, které začaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i lhůty a doby pro uplatnění práv, které se řídí dosavadními právními předpisy, i když začnou běžet po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že i funkční období uvedených členů dozorčí rady skončí teprve uplynutím příslušné doby od jejich zvolení a nemůže být obchodní společností zkráceno.</p>	
--	--	--

<p>Veřejná ochránkyně práv</p>	<p>K důvodové zprávě, bodu 12 (§ 971)</p> <p>S navrhovaným textem důvodové zprávy k bodu 12 nesouhlasím, a to zejména v části hovořící o legitimním důvodu pro ponechání dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc: „<i>Legitimním důvodem pro ponechání dítěte v takovém zařízení může být například skutečnost, že dítě je na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc již zvyklé, je v něm spokojené a nežádoucím přemístěním by mohly být narušeny jeho sociální vazby nebo jiné zájmy.</i>“ Navrhuji změnit formulaci důvodové zprávy ve smyslu níže uvedeného textu.</p> <p>Důvodová zpráva v závěru této části uvádí, že výše citovaný text koresponduje s Výkladovým stanoviskem č. 18 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. 2. 2014. S tímto však nemohu souhlasit. Zmíněné výkladové stanovisko poukazuje na skutečnost, že soud bude moci s ohledem na zájem dítěte rozhodnout o svěřeni dítěte vyžadujícího okamžitou pomoc podle § 972 odst. 2 NOZ opětně do téhož zařízení, bude-li to ovšem v důležitém zájmu dítěte. Může se jednat např. o případy, kdy o dalších poměrech dítěte a jeho rodiny již rozhoduje soud v dosud neskončeném řízení, kdy je pro dítě hledáno náhradní rodinné prostředí, příp. kdy je patrné, že se dítě v dohledné době bude moci vrátit zpět do své původní rodiny.</p> <p>Jsem toho názoru, že důvod, který příkladmo uvádí důvodová zpráva, je v nesouladu jak se záměrem zákonodárce, tak se zmíněným výkladovým stanoviskem expertní skupiny (viz výše). Legitimním důvodem, na základě kterého bude moci soud s ohledem na zájem</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti zpřesní důvodovou zprávu k tomuto návrhu, v němž přiléhavěji popíše důvody, které mohou vést k opětovnému svěřeni dítěte do daného zařízení, a lépe zohlední charakter a funkci zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.</p>
--	--	--

	<p>dítěte opětně rozhodnout o jeho svěření do téhož zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, obecně nemůže být jen fakt, že si dítě v zařízení zvyklo a je tam spokojené. Toto zařízení je svou povahou zařízením krizovým, nikoliv dlouhodobým. Profesionální povinností jeho pracovníků je umět dítě informovat o této skutečnosti a připravit je na dočasnost pobytu. Dítě by tedy v tomto zařízení mělo pobývat jen nejnutnější dobu, resp. jen do doby než se podaří jeho situaci vyřešit – návratem do rodiny či jeho umístěním do jiné individuální péče. Vždy bude také nezbytné uspokojit všechny potřeby konkrétního dítěte včetně potřebné odborné terapeutické pomoci.</p> <p>Další konkrétní připomínky k § 971 uvádím níže.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>K čl. I, bodu 4 (§ 59) a § 3033</p> <p>Jsem proti navrhované změně stávajícího § 59, která má za cíl prodloužit dobu, po kterou může soud omezit svéprávnost osoby, ze tří na pět let. Zároveň by se ze tří na pět let prodloužila lhůta, ve které musí soudy znovu rozhodnout v případech osob, které byly za předchozí právní úpravy, platné do konce roku 2013, zcela zbaveny způsobilosti k právním úkonům (§ 3033).</p> <p>Tuto změnu považuji za krok zpět. Úprava v novém občanském zákoníku měla za cíl posílit právní postavení osob s duševní poruchou. Dosud nedoběhlo ani první tříleté období, aby bylo možné v praxi posoudit, zda je takto nastavená lhůta vyhovující či nikoliv.</p> <p>Zároveň je zde skupina osob se soudním rozhodnutím</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Nelze se pro všechny případy ztotožnit s předpokladem, že institut omezení svéprávnosti je nutno automaticky vnímat jako omezení práv určité osoby. Naopak je nutno jej v některých případech vnímat jako způsob, jakým může být ochrana práv určité osoby lépe zajištěna.</p> <p>Aniž by chtělo Ministerstvo spravedlnosti jakýmkoli způsobem snižovat význam omezení svéprávnosti člověka, nelze ztrácet ze zřetele praktické dopady, které takové rozhodnutí má. Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p>

<p>o zbavení způsobilosti k právním úkonům, která čeká na nová rozhodnutí soudu o úpravě svéprávnosti. Aktuálně mohou pouze samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života (v souladu s § 64 občanského zákoníku). Nový občanský zákoník znemožnil předchozí praxi, kdy bylo možné osobu zcela zbavit způsobilosti k právním úkonům, což mělo zásadní dopady i do realizace základních lidských práv a svobod člověka. To, že tyto osoby mohou aktuálně samostatně jednat v rozsahu daném § 64, lze považovat pouze za provizorní řešení. Prodloužení doby trvání aktuálně ne zcela vyhovujícího stavu považuji za nepřijatelné.</p> <p>Má-li být příčinou administrativní a finanční náročnost, tedy patrně přetíženost soudů či nedostatek soudních znalců, upozorňuji, že tyto překážky ekonomicko-technického rázu nemohou být v moderním právním státě založeném na účtě k základním právům a svobodám v žádném případě dostačujícím důvodem ke snížení úrovně ochrany práv osob s duševní poruchou. Spíše je třeba v souladu s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením činit kroky posilující jejich postavení, ne opačně. V návrhu změny navíc zcela postrádám analýzu faktorů, které determinují schopnost člověka samostatně právně jednat, resp. analýzu jejich možného vývoje v čase (např. zda se v případě různých typů duševních poruch jedná o přechodný či trvalý zdravotní stav, zda jsou pro schopnost právně jednat významné i jiné faktory, jako je celková míra podpory, které se mohou v čase měnit vyvíjet apod.).</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Za současného stavu, kdy bude třeba přezkoumat v krátké době svéprávnost mnoha osob, který byly dříve omezeny na způsobilosti nebo byly způsobilosti zbaveny, a to zejména s přihlédnutím</p>
---	--

		<p>k počtu znalců, které není s to Ministerstvo spravedlnosti zcela ovlivnit, se považuje i přes navrhovanou změnu zákona o zvláštních řízeních soudních za vhodné prodloužit dobu povinného přezkumu svéprávnosti dle navrhovaného znění. Jak plyne z příkladů uvedených v důvodové zprávě, doba pěti let nijak nevybočuje ze standardu vyspělých zemí.</p> <p>Pro úplnost je třeba dodat, že smyslem nejdelší pětileté hranice je pouze to, aby došlo k přezkumu důvodů k omezení svéprávnosti i krajních případech, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje. Je nutné zdůraznit, že možnost soudu rozhodnout o změně nebo zrušení dřívějšího rozhodnutí o omezení svéprávnosti, změní-li se okolnosti před uplynutím určené doby, není nijak dotčena. Zároveň může daná osoba nebo kdokoliv jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti.</p> <p>Stávající tříletá doba pro omezení svéprávnosti a lhůta pro přezkum dřívějších rozhodnutí byly stanoveny nedostatečně uváženě, neopíraly se zcela o znalost možností české justice a rovněž se vymykaly z pohledu mezinárodního srovnání. Pakliže bychom trvali na dodržení tříleté lhůty, v níž je dán prostor pro přezkum případů osob dříve zbavených nebo omezených na svéprávnosti, mohou se uplynutím této lhůty mnohé z těchto osob dostat do neřešitelné situace, kdy svéprávnosti ze zákona automaticky nabydou, jakkoliv by jinak u nich k takovému řešení při pečlivém zvážení jejich případu nebyl důvod.</p>
	<p>K čl. I, bodu 12 (§ 971 odst. 2)</p> <p>Do ustanovení § 971 odst. 2 navrhuji za větu první vložit větu druhou, která zní: „<i>Je-li to v zájmu dítěte, může soud výjimečně, v odůvodněných případech, svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.</i>“</p>	<p>Akceptováno.</p>

	<p>Podle § 42 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, poskytují zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku, jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotních služeb a v psychologické a jiné obdobné nutné péči.</p> <p>Citované ustanovení akcentuje výjimečnost situace, v níž soud dítě do takového zařízení umísťuje. Je z něj zřejmé, že tento typ zařízení má sloužit ke krátkodobé, „krizové“ péči o dítě, nikoli k dlouhodobému pobytu dítěte v něm. Svěření dětí do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc tak představuje samostatný právní institut odlišný od ústavní výchovy. Pro svěření dětí do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc musí být naplněny jiné předpoklady než u nařízení ústavní výchovy. Připomínám především kritérium dočasnosti (zpravidla je v řádu měsíců očekávaný návrat dětí do rodiny či jejich umístění do jiné individuální péče). Ustanovení § 971 odst. 2, věta první, proto stanovuje maximální délku pobytu dítěte v zařízení, a to v délce 6 měsíců, během níž je třeba situaci dítěte intenzivně řešit – pracovat na sanaci rodiny, aby se do ní dítě mohlo vrátit,</p>	
--	--	--

	<p>nebo hledat jiné řešení, které bude v nejlepším zájmu dítěte.¹²</p> <p>Výjimečnost a odůvodněnost případů, v nichž bude soud rozhodovat o opakovaném svěřeni dítěte do zařízení vyžadující okamžitou pomoc, je třeba zdůraznit zejména z důvodu potřeby proaktivního přístupu dotčených subjektů vedoucího k (vy)řešení situace dítěte, potažmo jeho rodiny, v souladu s jeho nejlepším zájmem a v co možná nejkratší době. Nové rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do téhož zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc by tak nemělo být obvyklým rozhodnutím, ale mělo by přicházet do úvahy pouze v ojedinělých, výjimečných případech.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>K čl. I, bodu 12 (§ 971 odst. 4)</p> <p>Ustanovení § 971 odst. 4 občanského zákoníku od ledna 2014 změnilo praxi umisťování dětí s nařízenou ústavní výchovou do školských zařízení, kdy namísto diagnostických ústavů o umístění (a přemístění) dítěte do konkrétního zařízení rozhodují soudy.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je informováno o tvrzených komplikacích, které jsou spojovány s novou úpravou rozhodování o umisťování dětí s nařízenou ústavní výchovou do školských zařízení. Eviduje v tomto směru několik podnětů k navrácení</p>

¹² Tomu dobře odpovídá i § 42 odst. 5 zákona o sociálně-právní ochraně dětí: „Délka pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může trvat nejdéle po dobu

a) 3 měsíců od jeho umístění do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte; v případě opakované žádosti zákonného zástupce o umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může být dítě přijato do péče zařízení v délce dalších 3 měsíců jen s předchozím písemným souhlasem obecního úřadu obce s rozšířenou působností,

b) 6 měsíců, je-li dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na základě žádosti dítěte, jestliže s pobytem dítěte vyslovil souhlas rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte; **výjimečně lze tuto dobu prodloužit v případě, že si rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte prokazatelně upravují své poměry tak, aby mohli převzít dítě do osobní péče;** celková doba nepřetržitého pobytu dítěte v zařízení nesmí přesáhnout dobu 12 měsíců,

c) stanovenou v rozhodnutí soudu o výchovném opatření podle § 13a, kterým byl nařízen pobyt dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, nebo po dobu, po kterou trvá rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 odst. 2 občanského zákoníku.“

	<p>Navrhuji vrátit se ke stavu, který platil do konce roku 2013, tedy kdy o umístění dítěte do konkrétního zařízení rozhodovaly diagnostické ústavy. Za tím účelem navrhuji zrušit odst. 4 § 971 občanského zákoníku a naopak navrátit § 5 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, do znění účinného do konce roku 2013. Toto ustanovení zákona o výkonu ústavní výchovy navrhuji rozšířit o pravidla týkající se umístování do konkrétního zařízení, která jsou aktuálně obsažena v občanském zákoníku v § 971 odst. 4 (pravidlo, že dítě je umístěno co nejbližší bydlišti rodičů, a že je při výběru zařízení nutné přihlédnout k zájmům dítěte).</p> <p>Důvodová zpráva k občanskému zákoníku tuto změnu nijak nevysvětluje. V praxi však způsobuje problémy, které představují zásahy do (základních) práv dětí.</p> <p>Prvním důvodem, proč navrhuji návrat k předchozí úpravě, je nezbytnost zajistit v některých případech odbornou diagnostiku dítěte a jeho potřeb a umístit dítě do zařízení, které bude jeho potřebám odpovídat. Zákon o výkonu ústavní výchovy předpokládá, že dětský domov se školou a výchovný ústav poskytují péči dětem se závažnými poruchami chování (a dalším skupinám dětí). Co je závažná porucha chování by měly rozhodnout diagnostické ústavy a toto rozhodnutí odborně podložit. Soudy však nejsou povinny dítě do diagnostického ústavu za účelem provedení diagnostiky umístit. Mají pouze povinnost přihlédnout k zájmům dítěte a k vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Zohlednění zájmů dítěte je však příliš vágně</p>	<p>právního stavu, který zde byl před 1. 1. 2014. K dané problematice se nicméně objevují různé názory i mezi jednotlivými dotčenými resorty a celá věc tak vyžaduje důkladnou analýzu a případné projednání na širší platformě. Předpokládáme, že o dané věci bude nadále diskutováno v rámci navazující fáze novelizace.</p>
--	---	--

	<p>formulovaná povinnost na to, aby pod ní soudy hledaly potřebu provést odbornou diagnostiku. V praxi tak zhodnocení závažných poruch chování může záviset pouze na neodborném laickém odhadu pracovníka OSPOD či soudu.</p> <p>Zařízení pro výkon ústavní výchovy se dále různým způsobem specializují. Soudy však specializaci v rámci jedné kategorie zařízení (dětský domov, dětský domov se školou, výchovný ústav) nejsou s to vnímat, neboť se jedná o záležitost odbornou, nikoli právní či vyjádřenou ve statutu zařízení, a ani nejsou povinny ji zohledňovat a přihlédnout k místním podmínkám. Může se tak stát, že dítě je umístěno do zařízení, které na ně není připravené co do odbornosti personálu či materiálními podmínkami (možnost ubytovat samostatně nezletilé dívky s jejich dětmi). Dítě s poruchou chování může být umístěno do běžného dětského domova, dítě s potřebou výchovně-léčebného režimu tuto péči nedostane. Rovněž soudy nepřihlížejí např. k tomu, zda je v místě zařízení dostatečná dostupnost pedopsychiatrické péče, pokud ji dítě potřebuje.</p> <p>Dalším důvodem pro návrat k předchozímu stavu je pomalé rozhodování soudů nejen o umístění, ale i o přemístění dětí. Mám informace o tom, že minimálně 67 dětí, které v červnu 2014 dokončily základní školní docházku v dětských domovech se školou, nemohlo v září nastoupit na střední školu či odborné učiliště, protože soudy nestihly včas rozhodnout o přemístění z dětského domova se školou do výchovného ústavu, kde děti měly pokračovat ve vzdělávání. Stát zcela nepříjemně zasáhl do práva na vzdělání všem těmto 67 dětem. Kvůli zahlcenosti soudů a pomalému rozhodování se rovněž děje to, že děti, které</p>	
--	--	--

	<p>jsou soudem umístěny do diagnostického ústavu, zde zůstávají nepřiměřeně dlouho. Pobyt v diagnostickém ústavu má podle zákona o výkonu ústavní výchovy trvat zpravidla 8 týdnů, má jít o přechodnou fázi, tato lhůta je však často překračována, diagnostické ústavy jsou proto přeplněny a nemají kapacitu přijímat další děti, které potřebují jejich péči.</p> <p>Konečně je stávající praxe zcela nepraktická. Soudy nejsou povinny zohledňovat kapacitu či naplněnost zařízení a některé to opravdu nedělají. Zařízení není účastníkem řízení, nemá oficiální přístup k informacím, kolik dětí bude muset přijmout a kdy. Pokud se zařízením nekomunikují z vlastní iniciativy samy soudy, může nastat problém s přeplněností zařízení, což může mít výrazně negativní dopad zejména na děti se specifickými potřebami.</p> <p>Podle mých zkušeností mají diagnostická centra nejvyšší odbornou kapacitu. I při jejich rozhodování by práva dětí byla ochráněna jak prostřednictvím opravných prostředků ve správním řízení, tak případně ve správním soudnictví.</p> <p>Pro úplnost dodávám, že pokud je dítěti uložena ochranná výchova podle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, rozhoduje o umístění do konkrétního zařízení nadále diagnostický ústav, nikoliv soud. Změna zavedená občanským zákoníkem k 1. 1. 2014 je tedy nekoncepční a není vůbec zjevné, jaký (racionální) důvod k ní zákonodárce měl.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>K § 480 odst. 1 písm. b) občanského zákoníku</p>	<p>Neakceptováno.</p>

<p>Navrhuji toto ustanovení zrušit. Aktuálně platí, že: „<i>Bez souhlasu opatrovnické rady nesmí opatrovník rozhodnout o umístění opatrovance do uzavřeného ústavu nebo podobného zařízení v případě, kdy to zdravotní stav opatrovance zjevně nevyžaduje.</i>“</p> <p>Ustanovení může činit značné výkladové obtíže. Obsahuje termín „<i>uzavřený ústav</i>“, který však nijak nevysvětluje. Jiné právní předpisy tento pojem neznají. Není tak vůbec zjevné, co je tím myšleno a na jaké situace by se mělo ustanovení § 480 odst. 1 písm. b) vztahovat.</p> <p>Z pojmu „uzavřený ústav“ lze dovodit, že půjde o situace, kdy bude osoba omezena na osobní svobodě. Právo na osobní svobodu je základním lidským právem zaručeným nejen v Listině základních práv a svobod, ale i v čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Evropská úmluva). Aby byl zásah do osobní svobody v souladu s čl. 5 této Úmluvy, je třeba splnit celou řadu podmínek, jež ve své judikatuře pojmenovává Evropský soud pro lidská práva. Tyto podmínky však nemají odraz v dotčeném ustanovení občanského zákoníku, který faktický dává opatrovnické radě oprávnění rozhodovat o omezení osobní svobody opatrovance, dokonce i v případě, kdy to jeho zdravotní stav <i>zjevně nevyžaduje</i>. Pokud by snad k umístění do jakéhokoliv zařízení, kde bude omezena osobní svoboda, došlo tímto postupem, snadno by mohlo dojít k porušení čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy.</p> <p>Ustanovení zaprvé nijak nezohledňuje případnou faktickou způsobilost opatrovance vyhodnotit svoji situaci a nepřikládá žádnou relevanci jeho názoru, což je praxe, kterou již několikrát kritizoval Evropský soud pro lidská</p>	<p>Ministerstvo spravedlnosti nezpochybňuje problémy, které namítané ustanovení v praxi působí. V rámci tzv. malé novely však přistoupilo pouze k nápravě některých nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrány byly zatím pouze takové oblasti, které nevyžadují významný zásah do úpravy kodexu.</p> <p>Problematika opatrovnictví člověka je nicméně otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je spojen s možným podstatnějším zásahem do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu.</p>
---	---

	<p>práva (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. března 2008, <i>Shtukatur</i> <i>proti Rusku</i> č. 44009/05, bod 108; rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 17. ledna 2012, <i>Stanev proti Bulharsku</i>, č. 36760/06, bod 130).</p> <p>Nevyhovuje ani požadavku na zákonnost rozhodnutí ve smyslu čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy, neb není vůbec zřejmé, na základě čeho bude opatrovnická rada rozhodovat, co bude důvodem pro její souhlas či nesouhlas. Opatrovnická rada není vázána požadavky na nezbytnost (viz <i>Stanev proti Bulharsku</i>, rozsudek citovaný výše, bod 143; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. dubna 2000, <i>Witold Litwa proti Polsku</i>, č. 26629/95, bod 78) ani přiměřenost zbavení osobní svobody. Její rozhodování není předvídatelné.</p> <p>Aby mohlo být umístění osoby s duševní poruchou do zařízení, kde je omezena její osobní svoboda, v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. e) Evropské úmluvy, je dále třeba vždy splnit tři podmínky, tzv. Winterwerp kritéria. Zaprvé musí být spolehlivě prokázáno, že osoba trpí duševní poruchou, musí se jednat o skutečnou duševní poruchu, což musí být prokázáno na základě objektivního odborného lékařského posudku. Za druhé, duševní porucha je takové povahy a stupně, že odůvodňuje nedobrovolné omezení osobní svobody. Za třetí, oprávněnost pokračování detence závisí na trvání duševní poruchy. Tyto podmínky formuloval Evropský soud pro lidská práva a konstantně je ve svých rozhodnutích používá.¹³ Je zjevné, že ustanovení § 480 odst.</p>	
--	--	--

¹³ rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. listopadu 1981, *Winterwerp proti Nizozemí*, č. 6301/73 bod 39; *Shtukatur* *proti Rusku*, rozsudek citovaný výše, bod 114; *Stanev proti Bulharsku*, rozsudek citovaný výše, bod 145; rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 22. listopadu 2012,

	<p>1 písm. b) je v rozporu s druhou podmínkou, a tedy nemůže projít testem <i>zákonnosti</i> zbavení osobní svobody ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. e) Evropské úmluvy.</p> <p>Není zřejmý vztah tohoto ustanovení a zvláštních právních úprav pro případ nedobrovolného držení v zařízeních sociálních služeb a ve zdravotnických zařízeních. Pro případ nedobrovolné hospitalizace ve zdravotnických zařízeních existuje zvláštní procesní právní úprava v zákoně č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (§ 66 a násl.), zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách pak obsahuje úpravu povinností poskytovatele zdravotních služeb a důvody nedobrovolné hospitalizace. Zákon o zvláštních řízeních soudních rovněž v § 84 a následujících upravuje zvláštní soudní řízení o vyslovení nepřipustnosti držení v zařízení sociálních služeb. Související hmotněprávní úpravu aktuálně připravuje pracovní skupina zřízená Ministerstvem práce a sociálních věcí. Měla by být obsažena v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>K § 480 odst. 1 písm. c) občanského zákoníku</p> <p>Navrhuji toto ustanovení zpřesnit nebo zrušit. Podle něj aktuálně platí, že: „<i>Bez souhlasu opatrovnické rady nesmí opatrovník rozhodnout o c) zásazích do integrity opatrovance, nejedná-li se o zákroky bez závažných následků.</i>“</p>	<p>Vysvětleno výše.</p> <p>Váš podnět předkládáme ke zvážení při další fázi novelizace kodexu.</p>

	<p>Ustanovení opět obsahuje pojmy, které činí výkladové potíže. Není zjevné, co je to zásah do integrity, ani co přesně je zákrok bez závažných následků.</p> <p>Zásah do integrity bude patrně spočívat v poskytnutí určité zdravotní služby. Není ale vyřešen vztah ke speciálnímu zákonu, a sice zákonu o zdravotních službách, který upravuje udělování souhlasů s poskytováním zdravotních služeb osobám s omezenou svéprávností v § 35 odst. 4. Obsahuje, mimo jiné, pravidlo, že poskytovatel zdravotních služeb má zjistit názor opatrovance na zamýšlený zdravotní úkon a přiměřeně ho zohlednit. Tuto povinnost však zákon neukládá opatrovnické radě.</p> <p>Není nijak upraveno informování členů opatrovnické rady o zdravotním stavu opatrovance. Předpokládám, že aby opatrovnická rada mohla relevantně rozhodnout, potřebuje k tomu dostatek informací, mj. informace o zdravotním stavu. Informace o zdravotním stavu jsou však citlivé údaje a nakládání s nimi je podrobně řešeno v zákoně o zdravotních službách. Aktuálně se členové opatrovnické rady mohou tyto informace dozvědět, jen pokud s tím opatrovník vysloví souhlas. Je diskutabilní, zda opravdu mají být členové opatrovnické rady informováni o zdravotním stavu opatrovance a v jakém rozsahu. Není nijak řešena mlčenlivost členů opatrovnické rady. Opatrovnická rada nadto nemá pro své rozhodnutí stanovenou žádnou lhůtu. Rovněž upozorňuji, že opatrovanec sám má jen omezené možnosti, jak ovlivnit složení opatrovnické rady (postup podle § 477 odst. 2 občanského zákoníku).</p> <p>Zásah do integrity může mít i povahu intimního úkonu.</p>	
--	--	--

	<p>Vzniká otázka, zda by neměla být upřednostněna ochrana soukromí opatrovance. Proč by o těchto úkonech měla rozhodovat opatrovnická rada, kterou může tvořit neomezený počet osob a která nadto není vázána povinností mlčenlivosti?</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
--	---	--

<p>Ministerstvo práce a sociálních věcí</p>	<p>Obecně</p> <p>Návrh zákona předložený do meziresortního připomínkového řízení považujeme za zcela zásadní.</p> <p>Jsme však nuceni konstatovat, že některými navrhovanými změnami se limitují základní práva a mění koncepce občanského zákoníku (zavedení obecného předkupního práva spoluvlastníků k podílům ostatních spoluvlastníků), a to aniž by byla provedena předchozí analýza dopadů platné právní úpravy a aniž by takto zásadním změnám předcházelo projednání a schválení věcného záměru.</p> <p>V případě jiných navrhovaných změn je zase zasahováno do kompetence ostatních resortů (například zejména u problematiky zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo u patologicko-anatomických pitev). Pokud jde o ústavní výchovu nezletilých je navrhovaná právní úprava dokonce ve zřejmém rozporu se zvláštní právní úpravou.</p> <p>Zdůvodnění navrhovaných změn odpovídá naznačeným nedostatkům, a lze je proto považovat za nedostatečné a nepřesvědčivé, jak ostatně dále uvádíme u jednotlivých připomínek k důvodové zprávě.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Vysvětleno prostřednictvím zdůvodnění k jednotlivým uplatněným připomínkám.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: s tímto vypořádáním nesouhlasíme, jak rovněž vyplývá z poznámek k jednotlivým bodům dále, neboť se ve většině řešených bodů jedná o zásadní koncepční změny, které nejsou odůvodněny žádnou hloubkovou analýzou ani naléhavými potřebami praxe, ale pouze subjektivními soudy předkladatele (např.: „MŠp soudí opačně“ u spoluvlastnictví apod.). MPSV tím nechce říci, že občanský zákoník je naprosto dokonalý či neměnný, ale to, že základní právní předpis s přesahy do prakticky všech právních odvětví a společenských vztahů se má měnit uvážlivě a teprve poté, kdy je potřeba jeho změny identifikována, analyzována a kvantifikována a na potřebě jednotlivé změny, zvláště jde-li o otázky související se základními právy (např. omezování svéprávnosti) či základními právními instituty (např. spoluvlastnictví), je docíleno jak shody meziresortní, tak shody odborné. Rovněž představitelé MŠp veřejně uvádějí, že zatímco práce na určitých revizích zákona o obchodních korporacích probíhají bez závažnějších kontroverzí, u předložené novely občanského zákoníku tomu tak není. I to poukazuje na skutečnost,</p>
---	--	--

	<p>Na základě výše uvedeného považujeme za důležité znovu zvážit předložení tohoto návrhu zákona ovšem s dopracováním a náležitým zdůvodněním potřeby změn a jejich dopadů.</p>	<p>že navržené novelizační body neřeší ve svém souhrnu otázky „palčivé“, ale vyjadřují převážně pouze odlišné teoretické a doktrinní pohledy jeho předkladatelů na řešení, které zvolil platný občanský zákoník, což je pro zásadní novelizační body nedostatečné zdůvodnění potřeby jejich přijetí.</p> <p>Názor MPSV bere Ministerstvo spravedlnosti na vědomí.</p>
	<p>K části první čl. I - Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodům 3 až 5 - § 59</u> Zásadně nesouhlasíme s navrhovanými změnami v § 59.</p> <p>Úprava omezení svéprávnosti byla široce a opakovaně v době přípravy nového občanského zákoníku diskutována se zástupci odborné veřejnosti a její koncepce je výsledkem široké shody. Navržená formulace by mohla vést k výkladové nejednoznačnosti, zda se nejvýše přípustné omezení svéprávnosti nejdéle na dobu 3 let (resp. podle návrhu 5 let) vztahuje pouze na nově upravené případy „doby, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou“, nebo rovněž „na dobu nutnou pro vyřízení určité záležitosti“, která může být podle § 59 prvním případem pro rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti. Navrhujeme upravit navrhovanou změnu v § 59 tak, aby bylo zcela nepochybné, že ve všech případech omezení svéprávnosti může soud omezit svéprávnost nejdéle na dobu 3 let (podle návrhu na dobu 5 let).</p> <p>Prodloužení nejvýše přípustné doby pro omezení svéprávnosti ze tří na pět let je podle našeho názoru nedůvodné. Argumentace srovnáním z cizími právními předpisy, které obsahují dobu pěti let, není relevantní, neboť</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Návrhu je vytýkána výkladová nejednoznačnost, která má spočívat v možnosti, že se navrhovaná nejvýše přípustná doba pěti let, na níž lze svéprávnost omezit, může vztáhnout také na omezení svéprávnosti pro vyřízení určité záležitosti. Ministerstvo spravedlnosti soudí opačně, že na rozdíl od navrhovaného znění může svádět k podobnému výkladu stávající dikce daného ustanovení. Její nejednoznačnost se návrh v tomto ohledu pokouší překonat. Za tím účelem stanoví, že týká-li se omezení svéprávnosti jen určité záležitosti, může být člověk omezen na dobu nutnou pro její vyřízení. Toliko pro zbývající případy je pak stanoveno, že soud omezí svéprávnost na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou, nejdéle na pět let.</p> <p>Dále je návrhu vytýkáno mechanické srovnávání s cizí právní úpravou. K tomu Ministerstvo spravedlnosti uvádí, že komparativní srovnání patří mezi standardní pomůcku také při tvorbě legislativy. Rovněž připouštíme, že význam takového srovnání nelze přeceňovat a taktéž že je při něm nezbytné přihlížet také ke konkrétním zvláštěm určitého právního řádu. V daném případě se nicméně domníváme, že dané srovnání plní roli podpůrného argumentu, který svědčí ve prospěch věcných důvodů, které jsou na podporu navrhovaného řešení uváděny.</p>

<p>oproti nim starší česká úprava, platná do r. 2013, žádné omezení doby nestanovila. Je tak na jednu stranu zřejmý mezinárodní trend posilování důrazu na časové omezení rozhodnutí o omezení svéprávnosti a na pravidelný soudní přezkum takového rozhodnutí, na druhou stranu lze konstatovat, že v době přípravy quebeckého, francouzského či maďarského zákoníku přistoupily země na časové omezení rozhodnutí o omezení svéprávnosti, ačkoli při srovnání s tehdy platnou českou úpravou by mohly naopak argumentovat, že žádné omezení stanovené být nemá. Mechanické srovnávání s cizí úpravou je tak zavádějící.</p> <p>Cílem pravidelného přezkumu by mělo být řádné posouzení aktuálního stavu osoby. K radikální změně stavu dané osoby může dojít v poměrně krátké době, a proto považujeme za nevhodné prodlužování doby pravidelného přezkumu. Pravidelný přezkum by měl přispět současně i k minimalizaci využívání omezení svéprávnosti ve prospěch využití nových podpůrných opatření (zastupování členem domácnosti, nápomoc při rozhodování). Soud by proto měl k přezkoumání přistupovat s tím, že prodloužení doby omezení je až krajním řešením, pokud není pro ochranu práv dostatečné využití podpůrných opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat možné</p> <p>Změnu procesní úpravy u tzv. ireversibilních stavů a zjednodušení přezkumného procesu považujeme za dostatečnou, a proto požadujeme vypuštění této navrhované změny občanského zákoníku z návrhu.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Konečně je zdůrazňována skutečnost, že prodloužení doby pravidelného přezkumu je nevhodné, neboť v takovém případě nemůže být zohledněna radikální změna poměrů dané osoby, k níž může dojít i v poměrně krátké době. K tomu Ministerstvo spravedlnosti uvádí, že i navzdory prodloužení doby pro přezkum dřívějších opatření není nijak dotčena možnost soudu rozhodnout o změně nebo zrušení dřívějšího rozhodnutí o omezení svéprávnosti, dojde-li ke změně okolností. Zároveň může daná osoba nebo kdokoliv jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti. Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyla svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Institut omezení svéprávnosti nelze automaticky vnímat jako omezení práv určité osoby, ale naopak jako způsob, jakým může být při splnění všech zákonných podmínek ochrana jejích práv lépe zajištěna. Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne</p>
---	--

		<p>20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Pokud jde o případy osob, u nichž má dojít k opětovnému rozhodnutí o podpůrném opatření při narušení schopnosti právně jednat, prosadí se již plně nová právní úprava, která vnímá omezení svéprávnosti jako krajní řešení, jež přichází v úvahu až tehdy, nelze-li využít jiných opatření. Mělo-li by být i při aplikaci navrhované úpravy přistoupeno k omezení svéprávnosti, musel by se soud na rozdíl od dnešního stavu vypořádat s tím, zda lze předpokládat, že důvody pro toto opatření po tuto dobu nepominou. Nejdelší pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané</p>
--	--	--

		<p>opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu daným opatřením chráněna.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: V otázce prodloužení doby pro revizi rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti ze tří na pět let trváme na původním stanovisku.</p> <p>Pokud jde o formulační úpravu, souhlasíme s navrhovaným upřesněním ostatních případů, ve kterých lze omezit svéprávnost člověka na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou. Nadále však platí naše výhrada vůči tomu, aby byl připuštěn výklad, podle kterého se limit pro omezení svéprávnosti na dobu nejdéle 3 let vztahuje pouze na tyto „ostatní případy“ a nikoliv také na omezení svéprávnosti na dobu nutnou pro vyřízení určité záležitosti. V zájmu odstranění všech pochybností proto navrhuje formulovat § 59 následovně:</p> <p>„Soud může omezit svéprávnost pouze na určitou dobu, nejdéle na tři roky. Svéprávnost člověka lze omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení nebo v ostatních případech na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou. Uplynutím určené doby omezení svéprávnosti právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do vydání nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.“</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu MPSV jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů</p>
--	--	---

		<p>osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. S takovým řešením je MPSV připraveno souhlasit. Tzn., že na pouze doporučující připomínku mění MPSV své záporné stanovisko k prodlužování doby pro revizi „starých“ rozhodnutí v přechodném ustanovení § 3033, v případě § 59 trvá MPSV na zásadní připomínce, tedy nesouhlasí s prodlužováním doby trvání rozhodnutí ze 3 na 5 let.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je případně ochotno souhlasit se změnou formulace § 59 v duchu, který byl nastíněn MPSV, aby bylo postaveno najisto, že se nejdelší zákonem stanovená doba vztáhne na všechny případy omezení svéprávnosti.</p>
	<p>K části první čl. I - Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodům 6 až 9 - § 113, § 115 až § 117</u></p> <p>Nesouhlasíme s navrhovanou změnou právní úpravy provádění pitev v občanském zákoníku. Je-li změna zdůvodněna tím, že platné znění „nekoresponduje se zákonem o zdravotních službách“, pak je třeba uvést, že Ministerstvo zdravotnictví v současnosti předložilo do připomínkového řízení návrh zákona, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, který problematiku pitev upravuje a nastoluje soulad s platnou úpravou občanského zákoníku; speciální úprava pro vytvoření souladu mezi oběma normami má mít podle našeho názoru bezpochyby přednost. Bude-li změněn zákon o zdravotních službách, není nezbytné (a případně je také nevhodné) měnit občanský zákoník.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhovanou změnou zákona o zdravotních službách se nejasnosti ohledně možnosti provádět tzv. patologicko-anatomické a zdravotní pitvy zcela nevyřešili, existující výkladové problémy se naopak mohou prohloubit. Navrhované ustanovení § 88 odst. 4 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, stanoví:</p> <p>„Patologicko-anatomické pitvy podle odstavce 2 a zdravotní pitvy podle odstavce 3 se provádějí i bez souhlasu zemřelého⁵⁰⁾. Jde-li současně o pitvu patologicko-anatomickou a zdravotní, provede se pitva zdravotní.</p> <p>-----</p> <p>50) § 113 odst. 2 občanského zákoníku.“</p> <p>Navrhované znění může být i nadále vnímáno jako rozporné</p>

	<p>Současně je třeba zdůraznit, že jde o problematiku v první řadě etickou a lidskoprávní, nikoli zdravotní úzce odbornou. Lidské tělo není majetkem poskytovatele zdravotních služeb a neexistuje žádné obecné právo takového poskytovatele k provádění pitev (kterýchkoli) pacientů. Z tohoto hlediska je platná úprava občanského zákoníku věcně a hodnotově správná a není důvod na ní cokoliv měnit.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>s ustanovením § 113 odst. 2 občanského zákoníku, které stanoví konkrétní druhové případy, kdy zvláštní zákon vůbec může stanovit možnost provádět pitvu bez souhlasu zemřelého. Těmito případy jsou „<i>potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům</i>“. Pod žádný z těchto případů však patologicko-anatomické pitvy bez možných výhrad podřadit nelze, neboť jsou vymezeny následujícím způsobem: „<i>se provádějí za účelem zjištění základní nemoci a dalších nemocí, komplikací zjištěných nemocí a k ověření klinické diagnózy a léčebného postupu u osob zemřelých ve zdravotnickém zařízení smrti z chorobných příčin.</i>“ Podobné výhrady by mohly nadále vyvstávat i ve vztahu k pitvám zdravotním. Možný je tak při navrhované dikci i nadále takový výklad, že patologicko-anatomické a zdravotní pitvy lze bez souhlasu zemřelého provádět pouze tehdy, je-li taková pitva v konkrétním případě prováděna pro potřeby lékařské vědy, jinak je její provádění zapovězeno.</p> <p>Obecně lze říci, že role korektivu při vymezení konkrétních případů, kdy lze provést pitvu i bez souhlasu určité osoby, občanskému zákoníku nepřísluší. Jeho význam lze spatřovat nanejvýše ve formulaci obecných východisek a principů. Opačný názor by za daného právního stavu aproboval nepřípustné nepřímé novelizaci zvláštního zákona zákonem obecným.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: S navrhovaným vysvětlením nelze souhlasit, neboť diskuse je vedena pouze v ryze technické rovině, když, jak bylo uvedeno v naší připomínce, jde o problematiku v první řadě etickou a lidskoprávní, nikoli zdravotní a úzce odbornou. Lidské tělo není majetkem poskytovatele zdravotních služeb a neexistuje žádné obecné právo takového poskytovatele k provádění pitev (kterýchkoli) pacientů. Z tohoto hlediska je platná úprava občanského zákoníku věcně a hodnotově správná a není důvod na</p>
--	---	--

		<p>ní cokoliv měnit. Je zřejmé, že požadavky některých zdravotnických pracovišť, které jsou nyní vyjádřeny i v návrhu novely zákona o zdravotních službách, etické hledisko ignorují, když cílovým stavem má být úprava, podle níž se patologicko-anatomické pitvy a zdravotní pitvy provádějí i bez souhlasu zemřelého. Dle našeho názoru lze pod pojem „potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“ podřadit patologicko-anatomické, zdravotní a anatomické pitvy, jak je definuje § 88 odst. 1 zák. o zdr. službách. Nelze souhlasit s tím, že otázky ochrany lidského těla po smrti člověka občanskému zákoníku nepřísluší, když naopak zvláštní úprava by měla ctít obecná etická hlediska a obecná pravidla ochrany osobnostních práv občanského zákoníku a prolamovat je pouze tam, kde je pro to nezpochybnitelný veřejný zájem, čemuž ovšem navrhovaná úprava (a ani zatímní návrh novelizace zákona o zdravotních službách) neodpovídá.</p> <p>Je zřejmé, že jde o otázku bioetickou a filosofickou a proto ji nelze redukovat pouze na legislativně-technické řešení problému „jak zajistit, aby bez komplikací mohl poskytovatel zdravotních služeb provádět pitvu prakticky kdykoli, uzná-li to za vhodné“. Proto se současně jedná o otázku, u níž by v první řadě bylo přínosné před jakýmkoli legislativními změnami provedení důkladné komparativní studie zahraničních, zejména evropských právních úprav, neboť nezpochybnitelný veřejný zájem, který nelze redukovat na zájem poskytovatele zdravotních služeb či lékařské vědy, tu je zjevně pouze v případě pitev soudních, jak je vymezuje § 88 odst. 1 písm. c) zák. o zdravotních službách.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015 ve znění dovětku MPSV ze dne 6. 2. 2015:</p> <p>MPSV se ztotožňuje s názorem, že by bylo vhodné v navrhovaném znění ustanovení § 113 odst. 2 ponechat slova „bez souhlasu</p>
--	--	--

		<p>zemřelého“. Bude-li tomuto požadavku vyhověno, je MPSV ochotno od připomínky ustoupit, byť je přesto názoru, že je na místě jasně a striktně rozlišovat pitvy soudní dle § 88 odst. 1 písm. c) zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, na straně jedné, u nichž je veřejný zájem na jejich provedení bez souhlasu pacienta nezpochybnitelný, a všechny ostatní pitvy, tedy pitvy patologicko-anatomické, zdravotní a anatomické dle § 88 odst. 1 písm. a, b, d) cit. zák., na straně druhé, když obsah uvedených pojmů u jiných pitev než soudních i přes odlišnou textaci dle názoru MPSV odpovídá pojmu „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“, použitému v obč. zákoníku. U jiných než soudních pitev je proto třeba zásadně trvat na souhlasu zemřelého. Vypuštěním slov „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“ a možným zněním „provést pitvu nebo použít lidské tělo po smrti člověka bez souhlasu zemřelého lze jen, pokud tak stanoví jiný zákon“ by byl zcela setřen rozdíl mezi pitvou soudní, která se provádí „při podezření, že úmrtí bylo způsobeno trestným činem, a to podle jiného právního předpisu“ a mezi pitvami anatomicko-patologickými, zdravotními a anatomickými (tedy pitvami prováděnými, jak výstižně byť jinými slovy stanovuje občanský zákoník, „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“). Právě z toho důvodu se MPSV domnívá, že nelze možnost provést pitvu přenechat pouze prakticky volné úvaze poskytovatele zdravotních služeb a je ochotno změnit připomínku na doporučující pouze za předpokladu, kdy dojde k jasné specifikaci a stanovení přísných podmínek, kdy poskytovatel zdravotních služeb může rozhodnout o pitvě bez souhlasu. V dále cit. textu komentáře Doležala a Melzera nespatřuje MPSV problém, neboť z uvedeného a contr. vyplývá, že použít lidské tělo po smrti</p>
--	--	--

		<p>člověka mimo pitvy pro jiné potřeby než pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům, tedy např. pro transplantaci apod., lze i bez souhlasu zemřelého, samozřejmě v souladu se zvláštním předpisem a v mezích piety a slušnosti, které vyplývají jak z obecných zásad, tak z § 114 odst. 2 i. f. obč. zák., § 28 odst. 3 písm. a) zák. o zdr. službách (právo na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí) a § 4 odst. 1 i. p. zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví (s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky musí být zacházeno důstojně). Ministerstvo spravedlnosti požaduje zrušení slov „pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům“, které způsobuje výkladové nejasnosti ve vztahu k možnosti provádět tzv. patologicko-anatomické pitvy, jakož i ve vztahu k dalším způsobům použití lidského těla, které nelze pod tyto pojmy podřadit (např. pro potřeby transplantací). K tomu srov. T. Doležal in Melzer, F., Tégl, P. a kol. Občanský zákoník – velký komentář. Svazek I. § 1 – 117. Praha: Leges, 2013, s. 635: <i>„Jak již bylo řečeno, upravuje druhý odstavec § 113 výjimečné situace nakládání s lidským tělem po smrti člověka bez jeho souhlasu; ze znění tohoto ustanovení je ovšem zjevné, že míří pouze na situace, kdy tělo zemřelého člověka má být použito pro potřeby lékařské vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům. ZZS ale předpokládá i další možnosti použití těla zemřelého nebo jeho částí. Ustanovení § 81 odst. 1 ZZS upravuje ještě možnost použít tělo zemřelého nebo jeho části k následujícím účelům:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) pro použití při léčbě příjemce lidských tkání a buněk podle zákona o lidských tkáních a buňkách,</i> <i>2) pro potřeby transplantací podle zákona upravujícího transplantace,</i> <i>3) použití pro výrobu léčiv podle zákona o léčivech a podle zákona</i>
--	--	---

		<p><i>o lidských tkáních a buňkách,</i></p> <p><i>4) pro potřeby stanovené jiným právním předpisem.“</i></p> <p>Ačkoliv se MPSV domnívá, že případné výkladové nejasnosti lze řešit i samostatně na úrovni zvláštních zákonů, je ochotno přistoupit na výše uvedený kompromis.</p>
	<p>K části první čl. I - Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodu 12 - § 971 odst. 2</u></p> <p>Navržená úprava neodstraňuje nedostatky úpravy svěřování dětí do ústavní péče rozhodnutím soudu, ale naopak by je dále prohloubila.</p> <p>Soud v civilním řízení může dítě svěřit do péče jak člověka (fyzické osoby), tak do péče poskytovatele pobytových služeb. A to podle ustanovení § 971 do péče poskytovatelů celkem 7 druhů služeb: 1. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, regulované zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, 2. diagnostický ústav, 3. dětský domov, 4. dětský domov se školou, 5. s určitými výhradami též výchovný ústav (služby 2. – 5. jsou regulovány zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních), 6. domov pro osoby se zdravotním postižením, regulovaný zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, 7. dětský domov pro děti do 3 let, regulovaný zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. Na základě ustanovení § 13a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, je soudní svěření dítěte do péče poskytovatele služeb rozšířeno ještě o 8. středisko výchovné péče, regulované zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Návrh neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Cílem návrhu je pouze rozptýlit výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných případech k opětovnému svěření dítěte do tohoto zařízení. Navrhovanou změnou není nijak dotčen charakter těchto zařízení a jejich funkce vymezené v ustanovení § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ani podmínky pro rozhodnutí o svěření do takového zařízení vymezené v ustanovení § 971 odst. 2 občanského zákoníku.</p> <p>Navzdory zmiňovanému výkladovému stanovisku č. 18 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014 budí stávající znění předmětného ustanovení i nadále nejasnosti. Část teorie i praxe dále zastává stanovisko, že prodloužení pobytu dítěte v daném zařízení není možné. Tyto názory se ostatně objevily i v rámci samotného připomínkového řízení. Za této situace a zejména s ohledem na význam dané problematiky je považován legislativní zásah za nezbytný.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nicméně zpřesní důvodovou zprávu k tomuto návrhu, v němž přiléhavěji popíše výjimečné důvody, které mohou vést k opětovnému svěření dítěte do daného zařízení,</p>

<p>školských zařízeních, a o 9. zařízení poskytovatele zdravotních služeb obecně, regulované zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.</p> <p>Důvod umístění dítěte do konkrétního druhu služby musí být prokázán v soudním řízení na základě provedených důkazů a na základě volného hodnocení těchto důkazů soudem. Ten je při umísťování dítěte do konkrétního druhu služby (tedy v procesu svěřeni dítěte do péče poskytovatele určitých pobytových služeb v zařízení) vázán v první řadě zásadou nejlepšího zájmu dítěte, konkretizovanou v potřebě identifikovat jeho individuální potřeby a na základě nich pak zvolit nejvhodnější druh služby, který bude schopen nejlépe naplnit individuální potřeby toho kterého dítěte. Vymezení jednotlivých druhů služeb podle jevů a potřeb klientů provádějí uvedené zvláštní předpisy, když cílová skupina jednotlivých druhů služeb se liší jak z hlediska individualizovaných potřeb na určitý typ odborné pomoci, tak také z hlediska povahy pomáhající intervence. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc jsou tak definována jako zařízení, poskytující dětem od 0 do 18 let neodkladnou (okamžitou) popřípadě přechodnou krizovou pomoc (zpravidla do 6 měsíců) z důvodů ohrožení dítěte převážně vnějšími okolnostmi. Diagnostické ústavy jsou pak určeny omezenější cílové skupině dětí zpravidla od 6 do 18 let, jejichž ohrožení má převažující povahu vnitřní (poruchy chování a emocí, zdravotní znevýhodnění apod.), a to na přechodnou dobu zpravidla 8 týdnů. Obě zařízení tak mají povahu služby sociální prevence, když u zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je navíc zvýrazněn krizový charakter služby, zatímco diagnostický ústav se zaměřuje jednak na děti starší a jednak v činnostech při poskytování služby více dominují složky odborné intervence včetně</p>	<p>a lépe zohlední charakter a funkci zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyplývající ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: Trváme na uplatněné připomínce. Nad rámec uvedeného doplňujeme, že v případě přechodných a krizových forem péče o dítě je kromě svěřeni dítěte do zařízení podle § 971 odst. 2 obč. zák. upraveno rovněž svěřeni dítěte do přestounské péče na přechodnou dobu podle § 27a zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, podle jehož odst. 9 platí, že <i>přestounská péče na přechodnou dobu může trvat nejdéle 1 rok. To neplatí, pokud jsou do přestounské péče téhož přestouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat přestounská péče podle věty první u sourozence, který byl do přestounské péče na přechodnou dobu témuž přestounovi svěřen jako poslední.</i> V současné době lze výkladové stanovisko KANCLu vztáhnout i na případy přestounské péče na přechodnou dobu a i zde je proto myslitelné ve výjimečných případech, jsou-li dány přísné podmínky pro svěřeni dítěte do této formy přestounské péče, vymezené v odst. 7 cit. ust., i ke dni nového rozhodnutí, aby soud i do této formy péče dítě svěřil opakovaně. Provedení změny v občanském zákoníku, kterou nepovažujeme za systematicky správnou ani nezbytnou, by nutně vzbudilo otázky, zda je po provedené změně nadále možný obdobný postup i u přestounské péče na přechodnou dobu, popř. by si novelizace § 971 odst. 2 občanského zákoníku vyžádala zrcadlovou novelizaci zákona č. 359/1999 Sb., kterou však vzhledem k uváděným skutečnostem považujeme rovněž za nadbytečnou.</p> <p>Dále je třeba poukázat na skutečnost, že s úpravou § 971 odst. 2 o.z. je zákonným odkazem přímo provázána úprava délky pobytu dítěte v péči ZDVOP na základě rozhodnutí soudu v ustanovení §</p>
--	---

<p>terapeutické. Dětský domov je určen dětem od 3 do 18 let, které současně nevyžadují zvýšenou míru odborné intervence a jejich ohrožení spočívá převážně ve vnějších příčinách (osiření, jiný důvod absence péče vlastní rodiny). Dětský domov se školou je určen dětem zpravidla ve věku 6 až 15 let, jejichž ohrožení již kombinuje vnější příčiny s vnitřními, spočívajícími zejména ve zdravotním znevýhodnění, které však není natolik vážné, že by dítě bylo nutno umístit v domově pro osoby se zdravotním postižením. Výchovný ústav je pak určen dětem, které mají výrazné subjektivní obtíže, zapříčiněné zpravidla diagnostikovanými poruchami chování a emocí, které vyžadují mimořádně intenzivní formy pomoci a terapeutického působení. Domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou určeny také dětem, zpravidla ve věku 3 až 18 let, které mají takové zdravotní znevýhodnění, které objektivně vylučuje jejich svěření do péče běžného zařízení. Dětské domovy, dětské domovy se školou a domovy pro osoby se zdravotním postižením nejsou určeny pro poskytování neodkladné (okamžité) popř. přechodné pomoci, ale pro poskytování zpravidla dlouhodobé pomoci, mají tak charakter nikoli služby sociální prevence, ale pobytové služby sociální péče. Dětské domovy pro děti do 3 let jsou pak určeny dětem od 0 do 3 let, příčiny jejich ohrožení jsou jak vnější, tak vnitřní (neuspokojivý zdravotní stav). Neboť existuje obecná tendence děti útlého věku neumísťovat dlouhodobě do kolektivní péče, má tak posledně uvedený druh služby převažující charakter služby sociální prevence, často ovšem krizový, čímž se do určité míry blíží zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc, když však oproti němu je výrazně omezena cílová skupina právě maximálním věkem svěřovaných dětí.</p>	<p>42 odst. 5 písm. c) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Jakákoliv změna v § 971 odst. 2 o.z. by tak měla bezprostřední dopad i do úpravy činnosti ZDVOP v zákoně č. 359/1999 Sb., včetně nároku zřizovatele ZDVOP na státní příspěvek podle § 42g a násl. zákona č. 359/1999 Sb., který je poskytován z rozpočtové kapitoly MPSV.</p> <p>Upřesnění důvodové zprávy k novelizovanému § 971 odst. 2 by bylo nedostatečné, neboť zpřísňující podmínky pro možnost opětovného rozhodnutí podle § 971 odst. 2 by musili být uvedeny přímo v novelovaném ustanovení, tak aby o smyslu ustanovení nebylo pochyb.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. Vysloven byl nesouhlas i s alternativním zněním formulace, kterou navrhla Veřejná ochránkyně práv: <i>„Je-li to v zájmu dítěte, může soud výjimečně, v odůvodněných případech, svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.“</i></p> <p>Dovětek MSPV ze dne 6. 2. 2015:</p> <p>Bylo totiž přítomnými připomínkovými místy dále nad rámec předchozích připomínek MPSV k původnímu návrhu i repliky z 27. 1. 2014 konstatováno, že „problém“ je vyvolán uměle, reálně tu žádný v obsahu ani aplikaci ustanovení není, neexistuje žádná potřeba změny § 971 odst. 2, kterou by zaznamenávalo MPSV jako resort, do jehož gesce spadá jak úprava podmínek provozu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, tak i ochrana dětí a metodické vedení správních úřadů, které služeb těchto zařízení pro své chráněnce využívají. Právní úprava v praxi bezproblémově funguje a nečiní žádné komplikace. Problém je pouze mediální,</p>
---	--

<p>Nelze zcela kategoricky souhlasit s tezí, uvedenou v důvodové zprávě k návrhu, že „legitimním důvodem pro ponechání dítěte v takovém zařízení může být například skutečnost, že dítě je na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc již zvyklé, je v něm spokojené a nežádoucím přemístěním by mohly být narušeny jeho sociální vazby nebo jiné zájmy“, neboť je v rozporu s právem. Občanský zákoník nedefinuje obsah pojmu „zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc“. To je definováno v § 42 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, obsahově nezměněné od účinnosti zákona, tj. od 1. dubna 2000 tak, že „zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče, nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (§ 15 – zejména úmrtí nebo hospitalizace rodičů), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotních služeb a v psychologické a jiné obdobné nutné péči. Jedná se tedy pojmově o striktně dočasnou a krizovou formu pomoci. Dotčené zařízení tak ze zákona není povinno ale ani oprávněno poskytovat dětem dlouhodobou residenční péči. Navrhované znění, které důvodová zpráva výše zmíněným výkladem rozšiřuje tak, že teoreticky umožňuje opakovat svěřeni dítěte do péče tohoto druhu služby po neomezenou dobu, tedy i na mnoho let, tak představuje nepřímou novelu citovaného právního předpisu a z hlediska rodinného práva ruší zásadní pojmový rozdíl mezi zařízením krizové akutní péče (zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc) a</p>	<p>vyvolaný jediným z více zřizovatelů tohoto druhu krizové pobytové služby.</p>
--	--

	<p>zařízením dlouhodobé pobytové péče (typicky dětský domov, zřizovaný zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních). To lze přirovnat k situaci, kdy by Ministerstvo spravedlnosti předpisem občanského práva chtělo přikázat poskytovateli zdravotních služeb, který poskytuje ošetřovatelskou péči, rovněž poskytování léčebné péče, konkrétně například uložit léčebně dlouhodobě nemocných povinnost provádět chirurgické operace. Takový přístup je nemyslitelný. To samé, co platí v oblasti služeb zdravotních, musí ovšem platit i v oblasti služeb sociálních, včetně služeb pro rodiny a děti.</p> <p>Prodloužit svěření dítěte do dotčeného zařízení krizové pomoci tedy není možné z důvodů, které zmiňuje důvodová zpráva, ale pouze tehdy, pokud jsou nadále k okamžiku rozhodování soudu splněna kritéria pro umístění dítěte do péče služby krizového, azylového typu, které § 971 odst. 2 občanského zákoníku přesně vymezuje takto: „v případě, že rodiče nemohou z vážných důvodů zabezpečit výchovu dětí na přechodnou dobu“, což koresponduje s vymezením druhu služby v § 42 odst. 1 citovaného zákona o sociálně-právní ochraně dětí, jímž jsou vymezeny podmínky pro činnost tohoto zařízení. V takovém případě nic nebrání novému rozhodnutí soudu, a to ani podle stávající úpravy, jak konstatovalo již výkladové stanovisko č. 18 expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014. Není tu tak jediný důvod pro jakoukoli změnu platné právní úpravy, tím méně pro změnu, která by mohla svádět k výkladům a následné praxi, která by byla v rozporu se zvláštní právní úpravou zákona o sociálně-právní ochraně dětí, a tedy nezákonná.</p>	
--	---	--

	<p>Z uvedených důvodů proto požadujeme vypuštění této navrhované právní úpravy.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>K části první čl. I – Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodům 13 až 16 - § 1124 a § 1125</u> Zásadně nesouhlasíme se zavedením všeobecného předkupního práva ve všech případech spoluvlastnictví, bez ohledu na předmět vlastnictví, jeho hodnotu i důvod vzniku spoluvlastnictví, tedy ať smluvní, tak jiný.</p> <p>Jedná se o zcela zásadní koncepční změnu a to v oblasti základního lidského práva (zejména čl. 11 Listiny základních práv a svobod), která představuje nucené omezení vlastnického práva. Vzhledem ke své závažnosti je změna zcela nedostatečně zdůvodněna; konstatuje se pouze, že praxe ukazuje, že nebylo vhodné opustit úpravu zákonného předkupního práva pro převod spoluvlastnického podílu. Toto tvrzení je neodůvodněné a neodůvodnitelné, již jen proto, že právní úprava s ohledem na § 3062 dosud plně nevstoupila v účinnost. Zejména však proto, že žádná odborná a komplexní analýza dopadů nové právní úpravy nebyla provedena ani předložena. Jedná se tak pouze o dohady předkladatele. Rovněž nelze souhlasit s tím, že úprava obsažená v občanském zákoníku je uživatelsky složitá a nepřehledná, neboť dotčená ustanovení § 1124 a násl. jsou jednoduchá, přehledná a významově zcela jasná. Tvrzení, že „zákonné předkupní právo v našem právním řádu fungovalo několik desítek let, a že se tak jedná o osvědčený institut a uživatelé s ním počítají a spoléhají na ně“ není s ohledem na obecně známé důvody zavedení takto</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Navrhované znovuzavedení předkupního práva ke spoluvlastnickému podílu může podle názoru Ministerstva práce a sociálních věcí představovat neproporcionální opatření vzhledem ke sledovanému cíli a znamenat zásah do vlastnického práva, které může dosahovat až protiústavní intenzity.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti soudí opačně, že navrhované znovuzavedení předkupního práva ke spoluvlastnickému podílu má naopak sloužit ochraně vlastnického práva. Spoluvlastníkům má být opětovně poskytnut důležitý instrument, který má předejít vlomení nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví, z čehož mohou vzbázet nežádoucí spory a v důsledku toho problematické fungování spoluvlastnictví a omezování výkonu práva ke spoluvlastnickému podílu.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV nesouhlasí s uvedeným vysvětlením. Skutečnost, že MSp pouze „soudí opačně“ nemůže být důvodem pro tak zásadní koncepční změnu pojetí spoluvlastnictví. Předkupní právo předně není nástrojem „ochrany vlastnického práva“. Pokud by měl být naplněn požadavek zavést „instrument, který má předejít vlomení nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví“, pak navíc předkupní právo není vůbec způsobilé tento požadavek zajistit, zejména jde-li o ochranu osob slabších, nemajetných apod., neboť předkupní právo může požadovanou funkci plnit pouze v případě, že osoba</p>

<p>širokého omezení vlastnického práva na počátku 50. let argumentem relevantním. Tvrdit, že „zrušení nepřineslo v životě spoluvlastníků žádné zlepšení a naopak celou úpravu převodu spoluvlastnického podílu a vypořádání zkomplikovalo“ je opět tvrzením, které se neopírá o žádnou přesvědčivou analýzu dopadů právní regulace. Naopak někdejší všeobecné předkupní právo bylo možno označit za nepřijemnou a zbytečnou komplikaci, když nepředstavovalo žádnou ochranu „slabší strany“, ale naopak bylo často pouhou administrativní a formální překážkou pro dispozici se spoluvlastnickým podílem a pouze oddalovalo účinky majetkoprávního převodu, a to zejména tehdy, pokud někteří z ostatních spoluvlastníků byli nečinní či dokonce fyzicky nedohledatelní. Institut všeobecného předkupního práva byl i zneužíván k pokusům o zneplatnění smluvních převodů podílů, a tím tak byl zdrojem trvalé právní nejistoty všech dotčených stran.</p> <p>Všeobecné předkupní právo v navrhovaném rozsahu je cizí všem srovnatelným právním úpravám a s ohledem na jeho povahu nuceného omezení vlastnického práva nejen že postrádá aspekt přiměřenosti takového opatření ve vztahu ke sledovanému cíli, ale lze dokonce zásadně pochybovat o jeho samotné legitimitě a tím pádem lze uvažovat o jeho rozporu s ústavním pořádkem ČR. Pokud je uvedena výjimka pro zemědělské závody v § 1125, jedná se naopak o výjimku standardní, která je jak legitimní, tak i přiměřená zájmu na nedrobení zemědělské půdy.</p> <p>Z praxe sociálně-právní ochrany dětí, která je v gesci MPSV, je známo, že všeobecné předkupní právo představovalo rovněž znevýhodnění nezletilých dětí, když komplikovalo převody majetku, nabytého zejména</p>	<p>z něho oprávněná má disponibilní hotovost k výkupu převáděného podílu, což pravidelně nemá. Požadovaného cíle by bylo možno dosáhnout pouze vázáním převodu spoluvlastnického podílu na souhlas spoluvlastníka (všech spoluvlastníků), který svůj podíl nepřevádí, tak jak to bylo upraveno v původním znění občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. včetně jeho novely č. 131/1982 Sb. až do 31. 12. 1991 (býv. § 140). V takovém případě by pak musela být upravena i možnost nahrazení takového souhlasu rozhodnutím soudu pro případ, že druhý či další spoluvlastník svůj souhlas nedá, se stanovením podmínek (zřejmě poměrně kazuistických), kdy by soud k převodu podílu nemohl přivolit z důvodu ochrany zájmu spoluvlastníka, který ve spoluvlastnictví setrvává.</p> <p>K řešení situací „problematického fungování spoluvlastnictví a omezování práva ke spoluvlastnickému podílu“ slouží ale dle názoru MPSV jiné právní nástroje (§ 1128 odst. 2, § 1139, § 1140 až 1149, § 1155 až 1157).</p> <p>Na jiném místě MSp uvádí, že „komparativní srovnání patří mezi standardní pomůcku také při tvorbě legislativy. ... V daném případě se nicméně domníváme, že dané srovnání plní roli podpůrného argumentu, který svědčí ve prospěch věcných důvodů, které jsou na podporu navrhovaného řešení uváděny“. Jestliže je tento argument dle názoru MPSV ne zcela vhodný v případě úpravy omezování svéprávnosti, pak je naopak zcela přílehlavý právě v úpravě tak základního právního institutu, jaký představuje spoluvlastnictví. Důvodová zpráva k obč. zák. uvádí, že <i>novější právní úpravy zpravidla obecně vylučují zákonné předkupní právo spoluvlastníků - výjimky představují zejména občanské zákoníky Španělska (čl. 1522), Ruska (čl. 250) a Švýcarska (čl. 682; avšak jen ve vztahu k nemovitým věcem)...</i> Z novějšího zákonodárství zavedla v r. 1976 zákonné předkupní právo spoluvlastníků pro případ, že spoluvlastnictví vzniklo jinak než smlouvou (<i>régime légal de l'indivision</i>) francouzská novela Code civil (čl. 815-14)</p>
--	---

<p>v dědictví, kdy nebylo v zájmu dítěte majetek držet vzhledem k povinnostem s tím spojeným, t. j. k závazkům. Platná právní úprava 6 měsíční doby trvání předkupního práva podle § 1124 odst. 1 je v těchto případech z tohoto hlediska více než dostatečná, a není tudíž důvod prodlužovat omezení vlastnického práva.</p> <p>Naopak v případě smluvního založení spoluvlastnictví nic nebrání smluvním stranám předkupní právo sjednat smlouvou a není žádný důvod takovou úpravu stranám vnucovat v rámci úpravy věcných práv, kterážto úprava je kogentní (§ 979) a paradoxně v daném případě nepřipouští dokonce ani smluvní vyloučení předkupního práva tam, kde smluvní strany na jeho zřízení nemají žádný zájem.</p> <p>Navrhovaná změna ve spojení s navrhovaným přechodným ustanovením (čl. II bod 2.) pak zásadním způsobem zasahuje do legitimního očekávání stran, které nabyly spoluvlastnický podíl nejpozději od publikace občanského zákoníku (březen 2012), resp. od doby, kdy vešel ve známost záměr opuštění institutu všeobecného předkupního práva, do 31. prosince 2013, neboť v řadě případů i vědomí odpadnutí takto zásadního omezení dispozičního práva se svým majetkem mohlo přispět k ochotě spoluvlastnictví založit.</p> <p>Ze všech výše uvedených důvodů požadujeme vypustit navrhovanou právní úpravu bodů 13 až 16.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p><i>provedená zákonem č. 76-1286, přijatá zvláště za tím účelem, aby se zabránilo drobení zemědělských podniků, které získaly větší počet spoluvlastníků v důsledku dědění (srov. Tisserand-Martin, A. et al. Code civil. 107. vydání. Paris: Dalloz, 2008, s. 896 an. nebo Ferid, M. - Sonnenberger, H. J. Das Französische Zivilrecht. Bd. 2. 2. vydání. Heidelberg: Recht und Wirtschaft, 1986, s. 623). Francouzský vzor následovalo v r. 1993 Lucembursko.</i></p> <p>Dle názoru MSPV je proto na místě při úvahách o právní úpravě spoluvlastnictví přihlížet ke standardním evropským úpravám, zejména např. k úpravě německé či rakouské, které takto široce pojaté předkupní právo spoluvlastníků neznačí. Návrh jde přesně opačným směrem.</p> <p>Vypořádání MSp:</p> <p>Předkupní právo ke spoluvlastnickému podílu bylo poprvé zavedeno občanským zákoníkem z roku 1950 (ustanovení § 137 zákona č. 141/1950 Sb.). Tehdejší úprava, odmyslíme-li si čistě dobová a ideologická zdůvodnění, byla zejména vedena „<i>snahou předejít nežádoucí spory a sousedské rozbroje, které podle dosavadní zkušenosti výměna spoluvlastníka, zejména při rodinném domku, obvykle s sebou přináší</i>“. Tento cíl legislativní úpravy lze i z dnešního hlediska považovat za legitimní. Za obhajitelný byl ostatně považován též v době přijetí velké novely občanského zákoníku v roce 1991 (zákon č. 509/1991 Sb.), která úpravu předkupního práva obdobnou té z roku 1950 převzala.</p> <p>MPSV: s vysvětlením nelze souhlasit. Důvodová zpráva k obč. zák. přesvědčivě uvádí, že <i>tak byl institut spoluvlastnictví (v r. 1950) spravující se tradičními a všeobecně uznanými pravidly (srov. např. zásadu „Nikdo nesmí být nucen setrvávat ve společenství“ zahrnutou do Všeobecné deklarace lidských práv) zatížen mnoha prvky, cizími jeho samotné podstatě. Takovými prvky jsou např.:</i></p>
--	--

		<p><i>předkupní právo pro každý případ zcizení, hypertrofovaná role účelu, resp. účelnosti a obecného zájmu, možnost zrušení spoluvlastnictví i zcela zabránit, dříve i přednosti tzv. socialistického spoluvlastníka atd.</i> To je zcela zřejmé, nahlédneme-li nejen do ustanovení zákona č. 141/1950 Sb., ale zejména důvodové zprávy k němu, kterou MSp cituje. Tam se jednak uvádí, že <i>podrobnějších předpisů o spoluvlastnictví je třeba tím více, že v našem společenském a hospodářském zřízení je dosud, byť v omezené míře, zachováno nesocialistické vlastnictví k půdě, při němž je spoluvlastnictví nejaktuálnější</i>, reflexi zájmu na nedrobení zemědělské půdy však platné znění o. z. plně vyhovuje těmi ustanoveními, které ovšem předkladatel navrhuje zrušit. Na předkladatelem citovanou část důvodové zprávy z r. 1950 ovšem úzce navazuje zdůvodnění, že <i>předkupní právo socialistického spoluvlastníka předchází všechna ostatní a předkupní právo ostatních spoluvlastníků nebrání, aby jejich podíly byly zcizeny socialistické právnické osobě</i>. Je tak zřejmé, že tak široce v r. 1950 založené předkupní právo, které se chce návrhem obnovit, sloužilo nepokrytě k tomu, aby bylo, vedle úpravy vyvlastnění a znárodňování, dosaženo efektivního a urychleného nabývání vlastnictví státem. Předkladatelem citovanou část zdůvodnění z roku 1950 nelze v tomto světle považovat za relevantní, a to i z důvodů, uvedených výše (neboť funkce ochrany spoluvlastníka, který své právo nechce převést, by bylo nutno zajistit jinými instrumenty, aby bylo efektivní).</p> <p>V dnešních podmínkách neobstojí ani argument, podle něhož mohl být institut zákonného předkupního práva zneužíván ke zneplatnění smluvních převodů podílu. Tuto možnost jednak vylučuje úprava realizace předkupního práva dle ustanovení § 2140 občanského zákoníku, která je analogicky použitelná i zde. Jednak předkupní právo vyplývá ze zákona, tudíž je na místě, aby se třetí osoba sama nejprve přesvědčila, zda byl spoluvlastnický podíl nabídnut</p>
--	--	--

		<p>ostatním spoluvlastníkům, případně zda se tito daného práva vzdali.</p> <p>Dále není pravdou, že by navrhované ustanovení mělo kogentní povahu. Argument ustanovením § 978 je nepřipadný. Eventuální vyloučení předkupního práva bude mít přinejmenším účinky inter partes. Právě proto se však ve vztahu k navrhovanému ustanovení plně prosadí dřívější závěry judikatury, podle níž mohli spoluvlastníci předkupní právo vyloučit tím, že se dohodli na možnosti převést spoluvlastnický podíl na třetí osobu (22 Cdo 446/2002), anebo se mohli předem dohodnout, že předkupní právo nebudou vůči jakémukoliv kupujícímu uplatňovat (22 Cdo 1599/2003).</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: S vysvětlením nelze souhlasit. Je sporná mechanická aplikace judikatury vztahující se k obč. zák. z r. 1964/1982/1991 na spory vyplývající z nové právní úpravy, která vychází ze zcela jiné koncepce. Je zjevné, že citovaná judikatura Nejvyššího soudu z doby po r. 1990 resp. po r. 2000 reagovala, tak jako i v jiných případech, na nevhodnou rigidní právní úpravu, bezdůvodně svazující občanskoprávní styk. Je ovšem často připomínáno, a to i ve vztahu k Nejvyššímu soudu, že v podobných otázkách spíše než o nalézání práva šlo o jeho přímou tvorbu. Ostatně právní věty judikátu 22 Cdo 1599/2003 (<i>Podíloví spoluvlastníci mohou uzavřít dohodu, podle níž při prodeji při prodeji spoluvlastnického podílu některým z nich třetí osobě nedojde ze strany ostatních spoluvlastníků k uplatnění předkupního práva / Předkupní právo může platně zaniknout i dohodou spoluvlastníků, a to i souhlasem s budoucím prodejem spoluvlastnických podílů jakékoli třetí osobě</i>) mají jednoznačně charakter „zákonných ustanovení“, jejichž obsah ovšem zjevně přesahoval znění obč. zák. z r. 1964/1991. Občanský zákoník by se novelizací neměl vracet do stavu, kdy základní a</p>
--	--	---

		<p>zásadní právní pravidla nelze z jeho textu dovodit, ale lze je zjistit pouze se znalostí dynamicky se měnící judikatury. Jak z úpravy § 140 obč. zák. z r. 1964 ve znění z r. 1991, tak z navrhovaného nového znění § 1124 odst. 1 věta druhá, je přitom z jazykového výkladu zřejmé, že ona „dohoda“ se týká realizace předkupního práva více spoluvlastníky, kteří ve spoluvlastnictví chtějí setrvat, v jakém poměru vykoupí nabízený spoluvlastnický podíl a fikce pro případ, že se o velikosti podílu nedohodnou, vůbec se netýká situace vyloučení předkupního práva nebo jeho omezení předem. K čemuž je na místě připomenout, že § 3056 o. z. při obdobném zavedení zákonného předkupního práva při stavbě na cizím pozemku stanovuje v odst. 1 věta poslední jednoznačně, že <i>k ujednáním vylučujícím nebo omezujícím předkupní právo se nepřihlíží</i>. S použitím analogie by to samé musilo platit i všeobecného předkupního práva, které chce předkladatel zavést, i proto jsou odkazy na někdejší judikaturu, ze své podstaty spornou, problematické.</p> <p>Doslovné přepsání bývalé právní úpravy, vycházející ze zcela jiné koncepce, a její zcela mechanické a mimokontextuální naroubování na nový občanský zákoník bez dalšího není dle názoru MPSV proto ani vhodné, ale ani možné.</p> <p>Vypořádání MSp:</p> <p>Přechodné ustanovení má chránit legitimní očekávání a nabytá práva osob, které nabyly spoluvlastnický podíl ve vymezeném období (od 1. 1. 2014 do nabytí účinnosti novely) v očekávání, že tento není nebo nebude zatížen předkupním právem. Takové legitimní očekávání nemohlo být ve stejné míře založeno u osob, které spoluvlastnický podíl nabyly dříve, a to i s přihlédnutím k vývoji v průběhu legisvakance občanského zákoníku, kdy do poslední chvíle nebylo zřejmé, zda jeho účinnost nebude nakonec odložena. Naopak ve vztahu ke spoluvlastnickým podílům nabytým</p>
--	--	--

		<p>do 31. 12. 2013 se uplatňovalo odlišné očekávání, které vyplývalo z dalšího trvání předkupního práva.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: S uvedeným nelze souhlasit. V souvislosti s procesem přijímání občanského zákoníku a po jeho přijetí byla občanskému právu v mediálním prostoru věnována nebývalá pozornost včetně pravidelných tematických příloh k řadě periodik, zejména v denním tisku atd., a to i v tisku vysloveně „lidovém“. Problematika změn v regulaci vlastnictví byla výraznou součástí této informační vlny. Podstatná redukce bývalého předkupního práva je tedy změnou, které si i neodborná veřejnost mohla všimnout a lze mít za to, že ji i zaznamenala. Nepovažujeme proto za odpovědné provádět takto závažný zásah do základní úpravy spoluvlastnictví, který navíc nebyl ze strany předkladatele dostatečně odůvodněn.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
	<p>K části první čl. I – Změna občanského zákoníku</p> <p><u>K bodům 17 - 23 - § 1451, § 1452, § § 1457 a § 1474</u> Navrhovanou právní úpravu svěrenských fondů považujeme za nepropracovanou a nedostatečně zdůvodněnou.</p> <p>Návrh vůbec nerozlišuje účel svěrenského fondu a rozsah majetku do něho vloženého. V první řadě by měl být registrační princip uplatněn pouze v těch případech, kde tu je kvalifikovaný rozsah svěrovaného majetku (např. 5 mil. Kč), popř. se jedná o majetek určitého druhu (např.</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Připomínce se nevyhovuje. Vzhledem k deklarovaným rizikům možného zneužití, s nimiž je existence svěrenských fondů spojena, se navrhuje evidence všech těchto entit bez rozdílu. Ministerstvo spravedlnosti vychází z předpokladu, že jediným způsobem, jak zajistit věrohodný přehled o existenci svěrenských fondů a aktuálních údajích o osobách s nimi spojených, je zavedení evidence s konstitutivním významem pro jejich vznik. Praxe ukazuje, že veškeré snahy o zavádění evidencí s deklaratorním významem, do nichž je navíc zápis vázán na splnění specifických</p>

<p>obchodní závod). Není naprosto na místě uplatňovat registrační princip na majetek menšího rozsahu, kdy například rodiče vyčlení určité prostředky na úhradu nákladů přípravy na budoucí povolání svého potomka, popř. k zajišťování jiných potřeb dítěte, zejména nezletilého, což je jeden z účelů, který je v zahraničí běžný a který pravidelně zmiňuje i odborná literatura. Není žádný důvod, aby v takových a podobných případech měla být např. veřejnosti známa osoba zakladatele a obmyšleného (proč by například spolužáci studenta měli z evidence zjišťovat, zda ve prospěch jejich spolužáka jeho rodiče založili svěřenský fond).</p> <p>Rovněž nelze souhlasit s myšlenkou, která je uvedena ve zdůvodnění, totiž, že se otevírá prostor pro možnost antedatce vzniku fondu a hrozí narušení právní jistoty třetích osob, neboť to by znamenalo, že se předpokládá nesprávný až protiprávní postup sepisování veřejných listin notáři. Nelze jistě vyloučit pochybení při výkonu notářské činnosti, pokud ale stát notáři svěřuje působnost vymezenou notářským řádem, je nezbytné takový výkon považovat za správný, není-li prokázán opak.</p> <p>Argumentace, podle níž „anonymita svěřenského fondu, která vyplývá z toho, že tento fond nemusí být nikde registrován, a nedostupnost statutu svěřenského fondu, který by osvědčoval vztah mezi konkrétní osobou, jakožto zakladatelem svěřenského fondu, a tímto fondem, oslabuje pozici věřitele a limituje užitečnost institutů, které mají sloužit k jeho ochraně (např. relativní neúčinnost)“ není zcela přesvědčivá ve světle výše uvedeného „rodinného fondu“ malého rozsahu, neboť stejnou logikou lze dojít k závěru, že by měly být registrovány veškeré soukromé</p>	<p>podmínek, se jeví jako neúčinné.</p> <p>Vzhledem k tomu, že okamžik vzniku svěřenského fondu podle stávající úpravy, je zcela nezávislý na okamžiku sepsání statutu svěřenského fondu notářem, dává stávající úprava prostor pro antedatci vzniku fondu. Ani řádný výkon činnosti notáře tomuto riziku neumožňuje čelit.</p> <p>Zájmu na ochraně soukromí je učiněno zadost možností znepřístupnit veřejnosti údaje o svěřenském správci, obmyšleném nebo zakladateli, a to v širším rozsahu než je tomu u zapisovaných osob.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV: S vysvětlením nelze souhlasit. Opět chybí jakákoli přesvědčivá analýza, hovoří se pouze o „deklarovaných rizicích“, což je dle našeho názoru nedostatečné. Lze poukázat, že zásadní výhrady k navrhované úpravě vznesla i připomínková místa, jejichž gesce se návrh úzce dotýká, totiž Úřad vlády a Úřad na ochranu osobních údajů, které MPSV rovněž považuje za relevantní.“</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. MPSV pokládá zavádění evidence svěřenských fondů za předčasné i s ohledem na neuzavřené přijímání novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. Pro případ povinnosti zavést evidenci svěřenských fondů, která by eventuálně mohla vyplynout z evropského práva, MPSV nicméně odmítá pojetí rejstříku se soukromoprávními důsledky. V takovém případě by se dle MPSV</p>
--	--

	<p>smlouvy, neboť i ony mohou být (a to mnohem pravděpodobněji, protože jednodušeji) antitativovány a mohou jimi být ke škodě věřitelů převáděny majetky nikoli na svěřenský fond, ale třetí osoby.</p> <p>Vlastní úpravu zápisu svěřenského fondu lze považovat sice za legitimní, ale pouze pokud by bylo splněno hledisko proporcionality ve vztahu k účelu, resp. zejména rozsahu vyčleněného majetku, jak bylo zmíněno výše. Podle našeho názoru v takovém případě není nezbytné měnit právní úpravu v občanském zákoníku, ale postačí úprava zápisu (některých) svěřenských fondů do veřejného rejstříku se zakotvením deliktů odpovědnosti a odpovídající sankce (pokuta ve spojení například s určitými zákazy nakládání s majetkem ve svěřenském fondu v takovém případě apod.). Rovněž v případě návrhů změn regulace svěřenských fondů nebyla předložena žádná přesvědčivá analýza faktického dopadu platné právní úpravy ani následné varianty možných řešení. Požadujeme proto dopracování návrhu tak, aby odpovídal jak potřebám praxe, tak principům legitimacy a přiměřenosti.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>jevila jako dostatečná neveřejná evidence bez soukromoprávního významu, zejména pro daňové účely. Kompromisní řešení by dle MPSV bylo nicméně možné spatřovat i v případné neveřejné evidenci obdobné Evidenci listin o manželském majetkovém režimu, která je vedena Notářskou komorou ČR.</p>
	<p>Nad rámec navrhované právní úpravy k čl. I – Změna občanského zákoníku</p> <p>Navrhujeme upravit rovněž § 2254, týkající se složení jistoty v případech nájmu bytu a domu. Omezení výše jistoty šestinásobkem měsíčního nájemného považujeme za nepřiměřeně vysoké s ohledem na nepříznivou sociální situaci příjemců nepojistných sociálních dávek (ale i ostatních občanů s nižšími příjmy), kdy povinnost hradit takto vysokou jistotu se mnohdy stává zásadní překážkou</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo pouze k nápravě některých nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrány byly zatím pouze takové oblasti, které nevyžadují významný zásah do úpravy kodexu.</p> <p>Problematika nájmu je nicméně otázkou, která je spojena s více</p>

	<p>získání standardního bydlení. Tito občané si nemohou dovolit takto vysokou jistotu hradit a tuto částku nelze v plné výši kompenzovat se systému nepojistných sociálních dávek. Dle našeho názoru by měla být výše požadované jistoty opět omezena trojnásobkem měsíčního nájemného.</p> <p>Navrhujeme proto upravit uvedené ustanovení takto: „Ujednají-li strany, že nájemce dá pronajímateli peněžitou jistotu, že zaplatí nájemné a splní jiné povinnosti vyplývající z nájmu, nesmí být jistota vyšší než trojnásobek měsíčního nájemného.“.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen s možným širším zásahem do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu.</p> <p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>Ministerstvo práce a sociálních věcí i nadále trvá na zásadní připomínce směřující k omezení výše požadované jistoty v případech nájmu bytu a domu opět trojnásobkem měsíčního nájemného. Dle názoru MPSV se nejedná o takovou změnu, která by vyžadovala významný zásah do úpravy kodexu, a lze ji tedy provést již nyní, bez nutnosti novelizace zbytku problematiky nájmu v občanském zákoníku.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Rozpor trvá, MPSV zváží setrvání na dané připomínce.</p>
	<p>K čl. III – Změna zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p><u>K bodu 1 - § 38 odst. 4</u> Z navrhovaného znění zákona není zřejmé, na základě čeho bude soud posuzovat, že se stav posuzovaného oproti rozhodnutí o omezení svéprávnosti či poslednímu rozhodnutí o prodloužení nezměnil. Považujeme vypuštění znaleckého posudku, jako podkladu pro rozhodování o prodloužení omezení svéprávnosti, přinejmenším za velmi problematické. Rozhodnutí o prodloužení omezení je ve vztahu k zásahu do práv člověka stejně zásadní jako rozhodnutí o omezení svéprávnosti, které muselo</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p><u>Souhrnné zdůvodnění k návrhům na změnu zákona o zvláštních řízeních soudních</u></p> <p>Předkládaný návrh tzv. malé novely občanského zákoníku má za cíl řešit přednostně pouze nejurgentnější problémy kodexu a bezprostředně navazující průměty těchto změn do dalších právních předpisů. Vámi zaslané podněty k novelizaci zákona o zvláštních řízeních soudních evidujeme a budou zváženy v souvislosti s další novelizací tohoto zákona.</p>

	<p>rozhodování o prodloužení omezení svéprávnosti předcházet. Nelze proto snižovat ochranu těchto práv s odkazem na nedostatečný počet znalců.</p>	<p>Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015:</p> <p>MPSV trvá na všech uplatněných návrzích na doplnění novelizace zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ačkoliv tyto návrhy nejsou promítnutím žádné z navrhovaných změn v občanském zákoníku. Jedná se však o otázky, které jsou vnímány jako sporné nebo nejednoznačné jak ze strany účastníků řízení, tak ze strany opatrovnických soudů a orgánů sociálně-právní ochrany dětí. To, aby tyto otázky byly řešeny až v souvislosti s novelou občanského zákoníku a nikoliv již v rámci první „technické“ novely zákona o zvláštních řízeních soudních, vyplynulo z návrhu Ministerstva spravedlnosti a MPSV tento návrh pouze akceptovalo. Navíc je zřejmé, že některé sporné otázky týkající se uplatňování nové zákonné úpravy rozhodování soudů ve věci svěření dítěte do péče před osvojením a svěření dítěte do předpěstounské péče mají zájem řešit i někteří poslanci, a je bezesporu vhodnější, pokud úprava těchto otázek bude zahrnuta již ve vládním návrhu zákona, než aby byla předmětem pozměňovacích návrhů v rámci projednávání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.</p> <p>Duplika MSp:</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti průběžně analyzuje uplatňování procesních předpisů, které byly přijaty v návaznosti na rekodifikaci soukromého práva. V průběhu měsíce února 2015 zašle na všechna ministerstva a další subjekty žádost o zaslání podnětů k jejich novele. V rámci této plánované novely budou všechny podněty MPSV detailně diskutovány.</p>
	<p>Nad rámec navrhované právní úpravy k čl. III – Změna zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Nad rámec předloženého návrhu zákona navrhujeme doplnit část druhou návrhu zákona o novelizaci některých dalších</p>	<p>ROZPOR</p>

	<p>ustanovení zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, která se týkají úpravy řízení ve věcech osvojení a úpravy řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Jedná se o stejné nebo obdobné připomínky, které MPSV uplatnilo již v červenci 2014 k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s účinností rekodifikace soukromého práva, jenž byl schválen usnesením vlády č. 707 ze dne 3. září 2014. Zásadní připomínky MPSV k tomuto návrhu zákona nebyly Ministerstvem spravedlnosti akceptovány po vzájemné dohodě, že tyto připomínky bude Ministerstvo spravedlnosti nejprve konzultovat s okresními a krajskými soudy a následně budou zapracovány do doprovodné novelizace zákona o zvláštních řízeních soudních, která bude spojena s návrhem novelizace občanského zákoníku. Přes dohodnutý způsob vypořádání však předložený návrh novelizace zákona o zvláštních řízeních soudních neobsahuje žádné změny v úpravě soudních řízení ve věcech rodiny.</p> <p>Proto opětovně uplatňujeme následující návrhy na doplnění zákona o zvláštních řízeních soudních:</p> <p style="text-align: center;">§ 471 zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Ustanovení § 471 zákona o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZZŘ“), podle kterého „Ve věci samé rozhoduje soud rozsudkem.“ (odst. 1) a „Ve věcech péče soudu o nezletilé rozhoduje soud s největším urychlením.“ (odst. 2), navrhujeme doplnit o následující ustanovení:</p> <p>„Ve věci svěřeni dítěte do předpěstounské péče rozhoduje soud usnesením. Soud může o návrhu na svěřeni dítěte do</p>	
--	--	--

	<p>předpěstounské péče rozhodnout i bez jednání.</p> <p>Jde-li o dítě, které je z rozhodnutí soudu svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu nebo které je z rozhodnutí soudu svěřeno do péče ústavního zařízení nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle § 971 občanského zákoníku, a souhlasí-li orgán sociálně-právní ochrany dětí se svěřením tohoto dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku, soud o návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče rozhodne bezodkladně, nejpozději do 30 dnů od doručení tohoto návrhu. To neplatí, má-li soud za to, že je nezbytné poměry dítěte upravit jiným vhodným způsobem nebo že svěření dítěte do předpěstounské péče není v zájmu dítěte.“</p> <p>Odůvodnění návrhu novelizace k § 471 ZZŘ:</p> <p>Pododdíl ZZŘ „Řízení ve věcech péče soudu o nezletilé“ neobsahuje zvláštní ustanovení o jednání, proto platí obecná úprava § 19, podle něhož „k projednání věci samé soud nařídí jednání, ledaže tento zákon stanoví, že jednání není třeba nařizovat“. Podle § 963 občanského zákoníku „soud může dítě svěřit zájemcům o pěstounskou péči do předpěstounské péče; její délku stanoví se zřetelem k okolnostem případu. Nad průběhem a úspěšností předpěstounské péče vykonává dohled.“. Důvodová zpráva uvádí, že „účelem předpěstounské péče, tzv. péče na zkoušku, je navázání kontaktů mezi zájemcem o pěstounskou péči a dítětem.“. V tom se uvedený institut svou povahou, resp. účelem blíží péči před osvojením, v jejímž případě občanský zákoník předpokládal výlučnou pravomoc soudu ke svěření dítěte do tohoto druhu péče. V případě předpěstounské péče návrh občanského zákoníku</p>	
--	---	--

ještě předpokládal i zachování pravomoci rozhodnout o tomto druhu péče ve správním řízení, což však v rámci legislativních prací na doprovodných změnách, souvisejících s rekodifikací, bylo vyhodnoceno jako řešení nesystémové a nevhodné. Proto zákonem č. 303/2013 Sb. byla zrušena v dosavadním § 19 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí pravomoc orgánu sociálně-právní ochrany rozhodovat nejen o svěřením dítěte do péče budoucích osvojitelů, ale také o péči předpěstounské, zakládány do té doby správním rozhodnutím.

Na rozdíl od úpravy osvojení, kde se o předání dítěte do péče před osvojením rozhoduje usnesením (a contr. § 435 ZZŘ), však nedošlo k dostatečné procesní reflexi tohoto dočasného hmotněprávního institutu náhradní rodinné péče „na zkoušku“, resp. v pododdíle péče soudu o nezletilé není procesní úprava vůbec zmíněna. To ovšem v praxi od 1. ledna 2014 vede k zásadním průtahům v procesu zprostředkování náhradní rodinné péče, k situacím, kdy jsou děti, a to i raného věku, zadržovány v rozporu s jejich nejlepším zájmem v ústavní péči, dále také ke zcela nesystémovému a nevhodnému nahrazování zrušeného institutu správní předpěstounské péče a nefunkční předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku k těmto účelům zcela nevhodným institutem tzv. hostitelské péče, o níž ve správním řízení na základě závazného stanoviska orgánu sociálně-právní ochrany dětí rozhoduje ředitel ústavního zařízení. Rozhodování o předpěstounské péči bez lhůt k tomu stanovených po provedeném jednání rozsudkem a současně v oblasti zprostředkování náhradní rodinné péče, prováděného orgány sociálně-právní ochrany dětí, vede k nevyužitelnosti institutu předpěstounské péče, a § 963 občanského zákoníku tak lze v důsledku nevhodné

	<p>procesní úpravy označit za do jisté míry mrtvé ustanovení. V praxi se vyskytují pokusy neblahý stav procesní úpravy překlenovat současným podáním návrhu na svěření dítěte do předpěstounské (popř. pěstounské) péče a návrhu na nařízení předběžného opatření podle § 76 občanského soudního řádu na svěření dítěte do péče zájemce o pěstounskou péči, avšak těmto návrhům není soudem zpravidla vyhověno pro absenci naléhavého zájmu a zejména pro formální překážku spočívající v rigidně vykládané zásadě, podle níž předběžným opatřením nelze předjímat rozhodnutí ve věci samé. Předběžná úprava poměrů dítěte v situaci, kdy se dítě nachází v péči a zaopatření ústavního zařízení, popř. v pěstounské péči na přechodnou dobu, nepřichází v úvahu, neboť z formálního hlediska není naplněn znak ohrožení zájmů dítěte (dítě není ohroženo na životě a zdraví).</p> <p>Navrhujeme upravit soudní rozhodování tak, aby byla naplněna potřeba efektivity a operativnosti rozhodování, kterou do konce roku 2013 zajišťovalo správní řízení. Pokud orgán sociálně-právní ochrany dětí vyjádří souhlas se svěřením dítěte do předpěstounské péče, jak tomu bude zpravidla v případě, kdy se jedná o pěstounskou péči zprostředkovanou státem prověřeným žadatelům o pěstounskou péči, popř. o svěření dítěte osobě dítěti sociálně blízké, navrhujeme úpravu, podle níž soud o návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče rozhodne bezodkladně, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů, nebudou-li soudem zjištěny důvody pro zamítnutí návrhu. Souhlas orgánu sociálně-právní ochrany dětí se svěřením dítěte do předpěstounské péče může být doručen soudu spolu s návrhem na zahájení řízení jako jeho příloha, popř. může být soudu doručen později. Lhůta pro vydání rozhodnutí</p>	
--	---	--

	<p>soudu se uplatní pouze v případě, že se jedná o dítě, které je z rozhodnutí soudu svěřeno do péče ústavního zařízení nebo do pěstounské péče na přechodnou dobu. Jedná se o jednu z podmínek, která dovolovala do 31. prosince 2013 rozhodnout o předpěstounské péči orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Soud samozřejmě nemusí návrhu na svěřeni dítěte do předpěstounské péče vždy vyhovět, a to tehdy, má-li za to, že je nezbytné poměry dítěte upravit jiným vhodným způsobem nebo svěřeni dítěte do předpěstounské péče není v zájmu dítěte. K těmto poznatkům může soud dojít jakkoli, zpravidla na základě obsahu soudního spisu.</p> <p>Budou-li splněny podmínky pro vydání rozhodnutí soudu ve lhůtě 30 dnů, tedy půjde-li o dítě již umístěné rozhodnutím soudu ve vyjmenovaném typu náhradní péče, bude-li tu souhlas orgánu sociálně-právní ochrany dětí, a nebude-li tu jiný důvod, zejména absence zájmu dítěte, nebude soud muset ve věci svěřeni dítěte do předpěstounské péče nařizovat jednání. V rámci případného jednání soudu, byť by se dostavili všichni účastníci, popř. další osoby, by dokazování zpravidla nemohlo přinést jiné poznatky, než ty, které při své úřední činnosti zjistil již orgán sociálně-právní ochrany dětí a které pojal do svého úředního vyjádření, požívajícího ostatně presumpce správnosti ve smyslu § 134 občanského soudního řádu.</p> <p>Pokud návrh na svěřeni dítěte do předpěstounské péče bude splňovat uvedené náležitosti, soud o něm buď do 30 dnů rozhodne (to znamená, že buď mu výslovně vyhoví, nebo ho zamítne), nebo nařídí ve věci jednání, čímž bude 30 denní lhůta vyloučena. Tuto možnost je soudu nezbytné dát, neboť soud může mít oprávněné pochybnosti o vhodnosti svěřeni dítěte do předpěstounské péče, přičemž možnost rozhodnout</p>	
--	--	--

bez jednání ve smyslu nově navrhovaného doplnění § 471 ZZŘ je pouze možností, nikoli povinností.

V návaznosti na platné znění § 471 odst. 1 ZZŘ vznikají dnes v praxi soudů pochybnosti o tom, ve kterých případech je třeba v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé rozhodovat rozsudkem, a zároveň dochází k odlišnému výkladu soudů ohledně toho, co je třeba považovat za rozhodnutí ve věci samé a co nikoliv. S největšími problémy a nejednotnou praxí je možné se setkat právě v případě rozhodování soudu o svěřeni dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku. V úpravě řízení ve věcech péče soudu o nezletilé v ZZŘ není rozhodování soudu ve věci předpěstounské péče výslovně upraveno, v § 466 písm. p) se hovoří pouze o rozhodování soudu ve věcech pěstounské péče. Z toho vyplývá otázka, zda je rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do předpěstounské péče rozhodnutím ve věci samé, o kterém se rozhoduje rozsudkem, anebo je rozhodnutí o svěřeni dítěte do předpěstounské péče pouze dočasným rozhodnutím, kterým se zatímne upravují poměry dítěte a zájemce o pěstounskou péči do skončení řízení o pěstounské péči, a proto se je třeba o předpěstounské péči rozhodovat usnesením.

MPSV a orgány sociálně-právní ochrany dětí se v praxi setkávají se třemi rozdílnými výklady a přístupy soudů ohledně svěřeni dítěte do předpěstounské péče:

Soud rozhodne o zatímním předání dítěte do péče zájemce o pěstounskou péči předběžným opatřením podle § 76 odst. 1 písm. e) o.s.ř. nebo § 102 o.s.ř.

Tento postup soudů je v současné době zřejmě převažující. Zároveň se ve své podstatě jedná o obcházení speciálního

institutu svěření dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku. Soud vyrozumí zájemce o pěstounskou péči o tom, že s odkazem na § 471 odst. 1 ZZŘ je nutné o svěření dítěte do předpěstounské péče rozhodovat rozsudkem po nařízeném jednání, zároveň však není vyloučeno zatímní svěření dítěte do péče těchto osob usnesením soudu o předběžném opatření podle § 76 odst. 1 písm. e) o.s.ř. nebo bez jednání. Na základě toho zájemci o pěstounskou péči podají soudu návrh na nařízení předběžné opatření a návrh na svěření dítěte do předpěstounské péče buďto vezmou zpět, anebo ho vůbec nepodají. Soud pak jako o věci samé rozhoduje pouze o návrhu na svěření dítěte do pěstounské péče.

Soud rozhodne usnesením o svěření dítěte do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku a rozsudkem o svěření dítěte do pěstounské péče podle § 958 občanského zákoníku

Soud v tomto případě nahlíží na svěření dítěte do předpěstounské péče jako na věc, která není rozhodnutím ve věci samé ve smyslu § 971 odst. 1 ZZŘ, ale má pouze povahu rozhodnutí, které předchází končenému rozhodnutí ve věci samé, tj. rozhodnutí o návrhu na svěření dítěte do pěstounské péče. K tomuto výkladu se přiklonilo i Ministerstvo spravedlnosti ve svém stanovisku ze dne 2. ledna 2014, a to i na základě srovnání s rozhodováním soudu o svěření dítěte do péče před osvojením podle § 826 občanského zákoníku nebo o předání dítěte do péče budoucího osvojitele podle § 824 občanského zákoníku, kde z § 435 ZZŘ vyplývá, že soud v těchto věcech rozhoduje usnesením. V praxi byl zaznamenán také případ, že stejný soud v jednom případě rozhodl usnesením o svěření dítěte

	<p>do předpěstounské péče podle § 963 občanského zákoníku, zatímco v jiném případě doporučil zájemcům o pěstounskou péči, aby návrh na svěření dítěte do předpěstounské péče vzali zpět, a aby místo toho podali návrh na nařízení předběžného opatření o předání dítěte do jejich péče, kterému soud také následně vyhověl.</p> <p><u>Soud rozhodne usnesením o návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče za předpokladu, že tento návrh je podán samostatně ještě před podáním návrhu na svěření dítěte do pěstounské péče</u></p> <p>Soud v tomto případě zastává výklad, že pokud je návrh na svěření dítěte do předpěstounské péče podán dříve, než je u soudu zahájeno řízení o svěření dítěte do pěstounské péče, je třeba na tento návrh nahlížet jako na návrh na rozhodnutí soudu ve věci samé. Naopak, je-li návrh na svěření dítěte do předpěstounské péče podán současně s návrhem na svěření dítěte do pěstounské péče (anebo později), nahlíží soud na věc stejně, jak bylo popsáno výše v bodě II., tj. že rozhodnutím soudu ve věci samé je pouze rozhodnutí o návrhu na svěření dítěte do pěstounské péče; o tomto návrhu se rozhodne rozsudkem rozhodnutí o návrhu na svěření dítěte do předpěstounské péče není rozhodnutím ve věci samé; o tomto návrhu se rozhodne usnesením.</p> <p>S úpravou rozhodování o svěření dítěte do předpěstounské péče je přímo spojena také úprava vzniku nároku na dávky pěstounské péče v § 47p odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, kde je s účinností od 1. ledna 2014 zakotveno, že nárok na výplatu dávek pěstounské péče vzniká na základě vykonatelnosti rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče osoby, která má zájem stát se</p>	
--	--	--

pěstounem. Forma rozhodnutí soudu má proto zásadní vliv na vznik nároku na dávky pěstounské péče. Rozhodne-li soud o svěření dítěte do předpěstounské péče rozsudkem, vznikne nárok na dávky pěstounské péče až vykonatelností rozsudku soudu, tj. zásadně až dnem nabytí právní moci, nestanoví-li soud ve výroku předběžnou vykonatelnost rozsudku. Naopak vydá-li soud usnesení o svěření dítěte do předpěstounské péče nebo usnesení o nařízení předběžného opatření, kterým se dítě předává do péče zájemcům o pěstounskou péči, vznikne dítěti a zájemcům o pěstounskou péči nárok na dávky pěstounské péče v plné výši již za kalendářní měsíc, ve kterém jim bylo usnesení soudu doručeno a ve kterém se usnesení soudu stalo vykonatelným, a to v souladu s § 171 odst. 2 o.s.ř. a § 76d o.s.ř. Vykonatelnost rozhodnutí soudu o svěření dítěte do péče je pro zájemce o pěstounskou péči klíčová i z hlediska uplatnění ostatních nároků v oblasti sociálního zabezpečení, zejména pro možnost čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené a pro uplatnění nároku na peněžitou pomoc v mateřství nebo na rodičovský příspěvek.

Cílem navrhované novelizace § 471 ZZŘ je zajistit, aby soud o předpěstounské péči vždy rozhodoval usnesením, obdobně jako soud rozhoduje usnesením ve věci svěření dítěte do péče před osvojením nebo o předání dítěte do péče budoucímu osvojiteli. S ohledem na účel úpravy předpěstounské péče je třeba se přiklonit k závěru, že o předpěstounské péči by měl soud rozhodovat tak, aby dítě mohlo být v případě vyhovění návrhu co nejdříve předáno do péče zájemců o pěstounskou péči, a zároveň aby dítěti i budoucím pěstounům mohlo být co nejdříve poskytnuto hmotné zabezpečení z dávek pěstounské péče, z dávek nemocenského pojištění a z dávek státní sociální podpory.

	<p>Soud by měl proto rozhodovat o svěřeni dítěte do předpěstounské péče usnesením tak, aby toto rozhodnutí bylo co nejdříve vykonatelné a mohlo co nejdříve naplnit sledovaný účel. Tím se současně zamezí tomu, aby se rozhodování soudu o svěřeni dítěte do předpěstounské péče obcházelo prostřednictvím nařizování předběžného opatření soudu o zatímní úpravě poměrů dítěte podle § 76 odst. 1 o.s.ř.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>§ 435 zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Ustanovení § 438 ZZŘ, podle kterého se „O určení, zda je třeba souhlasu rodičů k osvojení, o dohledu a o osvojení rozhoduje soud rozsudkem.“ navrhuje doplnit o následující ustanovení:</p> <p>„Ve věci návrhu na rozhodnutí o předání dítěte do péče před osvojením podle § 427 písm. b) je soud povinen nařídít jednání bezodkladně, nejpozději do 30 dnů od doručení tohoto návrhu.</p> <p>Odůvodnění návrhu novelizace k § 435 ZZŘ</p> <p>Obdobně jako v případě rozhodování o svěřeni dítěte do předpěstounské péče dochází v praxi k nejednotnému postupu soudu při rozhodování ve věci předání dítěte do péče před osvojením podle § 824 a § 826 občanského zákoníku ve spojení s § 427 písm. b) ZZŘ. Z ustanovení § 435 ZZŘ sice jednoznačně vyplývá, že v této věci soud rozhoduje usnesením a nikoliv rozsudkem, nicméně soudy zastávají rozdílný přístup při posuzování návrhů na předání dítěte do péče před osvojením.</p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p>V zásadě je možné se opět setkat s třemi variantami rozhodování soudů:</p> <p><u>Soud rozhodne o zatímním předání dítěte do péče zájemců o osvojení předběžným opatřením podle § 76 odst. 1 písm. e) o.s.ř. nebo § 102 o.s.ř.</u></p> <p>Tento postup umožňuje soudu rozhodnout o předání dítěte do péče zájemců o osvojení bez jednání pouze na základě podaného návrhu, a to ve lhůtě do 7 dnů od podání návrhu v souladu s § 75c o.s.ř.</p> <p><u>Soud rozhodne usnesením o předání dítěte do péče budoucího osvojitele podle § 824 občanského zákoníku nebo o svěření dítěte do péče před osvojení podle § 826 občanského zákoníku, a to po projednání věci</u></p> <p>Soud v tomto případě postupuje v souladu s § 19 ZZŘ, podle kterého soud k projednání věci samé nařídí jednání, ledaže zákon výslovně stanoví, že jednání není třeba nařizovat. Nařízení jednání odpovídá rovněž požadavku § 827 občanského zákoníku a § 438 ZZŘ, kde se předpokládá, že soud před rozhodnutím o předání dítěte do péče budoucího osvojitele nebo o svěření dítěte do péče před osvojením provede šetření ohledně vzájemné vhodnosti dítěte a osvojitele ve vymezených oblastech.</p> <p><u>Soud rozhodne usnesením o předání dítěte do péče budoucího osvojitele podle § 824 občanského zákoníku nebo o svěření dítěte do péče před osvojení podle § 826 občanského zákoníku, a to bez nařízení jednání</u></p>	
--	---	--

	<p>Soud postupuje tímto způsobem za předpokladu, že podaný návrh na předání dítěte do péče před osvojením spolu s dalšími písemnými podklady (např. vyjádření příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí jako opatrovníka) je pro soud dostačující pro posouzení vzájemné vhodnosti dítěte a budoucího osvojitele ve smyslu § 827 občanského zákoníku. V takovém případě je nařízení jednání ve věci předání dítěte do péče před osvojením z hlediska soudu nadbytečné.</p> <p>V zájmu zpřesnění zákonné úpravy řízení ve věci předání dítěte do péče před osvojením a v zájmu odstranění pochybností o tom, zda soud může v tomto řízení rozhodnout bez jednání nebo musí vždy nařídit jednání, navrhuje doplnit § 435 ZZŘ o upřesnění povinnosti soudu nařídit jednání o návrhu na předání dítěte do péče před osvojením tak, aby byla stanovena lhůta 30 dnů pro nařízení jednání v této věci. Zejména v těch případech, kdy budou na straně zájemců o osvojení i na straně dítěte splněny předpoklady pro předání dítěte do péče před osvojením a kdy s předáním dítěte do péče před osvojením vysloví souhlas také příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí. Stanovení lhůty pro nařízení jednání umožní také to, aby soud mohl bez zbytečného odkladu dospět k vydání rozhodnutí. Je třeba podotknout, že stejně jako v případě zájemců o svěření dítěte do předpěstounské péče je i pro zájemce o osvojení i pro samotné dítě stěžejní okamžik, kdy je vydáno vykonatelné rozhodnutí soudu o předání dítěte do péče před osvojením podle § 824 nebo § 826 občanského zákoníku, neboť od tohoto rozhodnutí se odvíjí nároky budoucích osvojitelů na čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené z titulu převzetí dítěte do péče, na čerpání peněžité pomoci v mateřství podle § 32 a § 38 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, nebo na</p>	
--	--	--

	<p>čerpání rodičovského příspěvku podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Z hlediska rodičů dítěte je pak rozhodnutí soudu o předání dítěte do péče před osvojením klíčové z hlediska zániku oprávnění rodiče na odvolání souhlasu k osvojení (§ 817 odst. 2 občanského zákoníku) a z hlediska pozastavení vyživovací povinnosti rodiče k dítěti (§ 829 odst. 3 občanského zákoníku). Vzhledem k tomu je žádoucí v rámci úpravy ZZŘ umožnit, aby soud mohl ve věci předání dítěte do péče před osvojením rozhodnout co nejrychleji a bez nařízení jednání v situaci, kdy jsou na straně zájemců o osvojení i na straně dítěte splněny předpoklady pro předání dítěte do péče před osvojením.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>§ 468 zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>V ustanovení § 468 ZZŘ navrhujeme provést následující úpravy:</p> <p style="text-align: center;">„§ 468 Zahájení řízení</p> <p>(1) Řízení podle § 466 písm. j), l) a m) lze zahájit jen na návrh zákonného zástupce.</p> <p><u>(2) Řízení podle § 466 písm. n), pokud není zahájeno soudem i bez návrhu, lze zahájit jen na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí, nejde-li o řízení ve věcech ústavní výchovy podle § 971 až § 975 občanského zákoníku nebo o řízení o zrušení jiného výchovného opatření.</u></p> <p>(2) (3) Řízení podle § 466 písm. r) a s) lze zahájit jen na návrh nezletilého nebo jeho zákonného zástupce.</p>	<p>Neakceptováno.</p>

~~(3)~~ (4) Bylo-li nařízeno předběžné opatření podle § 452, zahájí soud příslušný podle § 467 bezodkladně poté, co mu byla věc předána nebo co bylo rozhodnuto o jeho příslušnosti, i bez návrhu řízení o péči o nezletilého. Osobě, které bylo nezletilé dítě na základě předběžného opatření podle § 452 předáno do péče, se doručuje usnesení o zahájení řízení ve věci samé a rozhodnutí ve věci samé.“.

Odůvodnění návrhu novelizace k § 468 ZZŘ

K odst. 1 – Podle současného znění ZZŘ lze řízení ve věcech zastupování nezletilého dítěte a péče o jmění nezletilého dítěte zahájit jen na návrh zákonného zástupce dítěte, tedy jeho rodiče. Přitom právě jejich (ne)konání, aniž by taková skutečnost nutně musela odůvodňovat omezení rodičovské odpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, bude zpravidla oním důvodem, proč vyvstává potřeba rozhodnout o zastupování nezletilého dítěte (zejména opatrovnictví „ad hoc“), popř. potřeba ustanovení opatrovníka pro správu jmění dítěte. Možnost zahájit uvedená řízení pouze návrhem zákonného zástupce se tak jeví spíše jako omyl, nežli záměr, když zejména je nutno umožnit zahájení řízení soudem i bez návrhu, neboť soud, resp. jeho prostřednictvím stát at' už ve věcech zastoupení dítěte obecně, tak ve věcech správy jeho majetku zvláště, nese generální odpovědnost za ochranu práva dítěte v jeho nejlepším zájmu. Což však stávající úprava nechtěně komplikuje, resp. v uvedených oblastech může i znemožňovat.

K nově vloženému odst. 2 – Řízení ve věcech ústavní výchovy nezletilého dítěte a jiných výchovných opatření jsou zahajována podle stávajícího znění ZZŘ jak bez

	<p>návrhu, tak i na návrh, přičemž návrhové oprávnění není nijak omezeno. Jinými výchovnými opatřeními jsou výchovná opatření podle § 925 občanského zákoníku, resp. § 13 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, tedy napomenutí, dohled nebo omezení včetně zákazu činnosti, popř. uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc, a dále výchovné opatření, kterým bylo dítě dočasně odňato z péče rodičů nebo jiné fyzické osoby podle § 13a zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Všechna tato výchovná opatření mají sankční povahu, když vykazují i určitou podobnost se sankcemi, ukládanými v přestupkovém, popř. trestním řízení (jak napomenutí, tak omezení, zejména zákaz činnosti, tak i dohled, ale i dočasné odnětí dítěte resp. jeho umístění v příslušném zařízení). O opatřeních, kterými se neodnímá dítě z dosavadní péče (tzn. o napomenutí, dohledu, omezení a uložení povinnosti využití odborné poradenské pomoci) může rozhodnout nejen soud, ale v první řadě příslušný správní orgán (tedy orgán sociálně-právní ochrany dětí).</p> <p>Vzhledem ke zmíněné sankční povaze uvedených institutů bylo v roce 2013 pro oblast správního řízení dosaženo výkladové shody mezi MPSV, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra a Veřejným ochráncem práv, že se jedná vždy o správní řízení zahajovaná z moci úřední, když současně pro oblast správního řízení platí, že nelze takové řízení zahájit podle okolností buď na žádost (na návrh), nebo i bez návrhu (tj. z moci úřední), a to také proto, že neexistuje subjektivní veřejné právo osoby na uložení sankce jiné osobě (podobně jako neexistuje subjektivní právo třetí osoby na uložení sankce za přestupek popř. trestní sankce jinému). Tím však došlo k neodůvodněnému rozdílu v právní úpravě zahájení řízení o výchovných opatřeních ve správním řízení</p>	
--	--	--

	<p>a v občanském soudním řízení. Navrhuje se v zájmu souladu jednotlivých procesních úprav v rámci právního řádu upravit zahájení řízení o výchovných opatřeních, má-li o nich rozhodovat soud, obdobně, jako je tomu ve správním řízení, tedy tak, že uvedená řízení lze zahájit buď bez návrhu, jinak jen na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí, který má též výlučné návrhové oprávnění k zahájení řízení o předběžné úpravě poměrů dítěte.</p> <p>Vymezení řízení v § 466 písm. n) ZZŘ je poněkud nepřesně vyjádřeno slovy „ve věci ústavní výchovy a jiných výchovných opatření“, která navazují na bývalý zákon o rodině. V současnosti nelze ústavní výchovu považovat za „výchovné opatření“, ale jedná se o jinou formu péče o dítě (tedy náhradní péči). Ve věcech ústavní výchovy není proto myslitelné jakékoli omezení dispoziční zásady. Rovněž tak se navrhuje plné zachování možnosti účastníků navrhnout zrušení výchovných opatření, což má význam zejména v případě soudního dohledu a výchovného opatření dočasného odnětí dítěte z dosavadního prostředí podle § 13a zákona o sociálně-právní ochraně dětí.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>§ 467 odst. 1 a § 34 zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Označení dotčených ustanovení zákona</p> <p>§ 467 odst. 1 zákona o zvláštních řízeních soudních: „(1) Pro řízení je příslušný obecný soud nezletilého.“. § 34 zákona o zvláštních řízeních soudních: „Pro řízení je příslušný obecný soud toho, o jehož svéprávnosti se rozhoduje. Je-li tato osoba bez svého souhlasu umístěna ve</p>	Neakceptováno.

	<p>zdravotním ústavu nebo je-li umístěna v zařízení uvedeném v § 84, je příslušný soud, v jehož obvodu je tento ústav.“.</p> <p>Návrh novelizace</p> <p>V rámci úpravy řízení o svéprávnosti v § 34 a násl. ZZŘ je třeba vyjádřit, že soud současně zahájí řízení ve věcech rodičovské odpovědnosti podle § 466 písm. e), je-li ten, o jehož svéprávnosti se rozhoduje, rodičem, který má a může vykonávat rodičovskou odpovědnost ve vztahu k nezletilému dítěti, které není plně svéprávné. V rámci úpravy řízení ve věcech péče soudu o nezletilé je třeba zakotvit v úpravě místní příslušnosti soudu v § 467 odst. 1 ZZŘ, že pro takové řízení je místně příslušný také soud, který rozhoduje o svéprávnosti.</p> <p>Odůvodnění návrhu novelizace k § 467 a § 34 ZZŘ</p> <p>Podle § 865 odst. 2 občanského zákoníku platí, že „rozhodne-li soud o omezení svéprávnosti rodiče, rozhodne zároveň o jeho rodičovské odpovědnosti.“. V úvahu zde přichází rozhodnutí o pozastavení výkonu rodičovské odpovědnosti nebo o omezení rodičovské odpovědnosti, případně rozhodnutí o zachování výkonu povinnosti a práva péče o dítě nebo o zachování práva osobního styku s dítětem podle § 868 odst. 2 občanského zákoníku. Z dikce občanského zákoníku je zřejmé, že omezení svéprávnosti i omezení rodičovské odpovědnosti, popř. pozastavení jejího výkonu, <u>mají být předmětem jednoho řízení</u>.</p> <p>Zákon o zvláštních řízeních soudních však vzájemnou úzkou vazbu obou řízení (ve věci omezení svéprávnosti rodiče a ve věci jeho rodičovské odpovědnosti) nijak nereflektuje.</p>	
--	---	--

	<p>Zejména však obsahuje zásadní formální překážku pro naplnění úmyslu zákonodárce, když v obou typech řízení je jinak upravena místní příslušnost. V § 4 odst. 2 ZZŘ je zakotveno, že „obecným soudem nezletilého účastníka, který není plně svéprávný, je soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností, své bydliště.“. Místní příslušnost soudu pro řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, kam patří též věci rodičovské odpovědnosti, je pak stanovena v § 467 ZZŘ tak, že „pro řízení je příslušný obecný soud nezletilého dítěte“. Naproti tomu pro řízení o svéprávnosti je podle § 34 ZZŘ „příslušný obecný soud toho, o jehož svéprávnosti se rozhoduje. Je-li tato osoba bez svého souhlasu umístěna ve zdravotním ústavu nebo je-li umístěna v zařízení uvedeném v § 84, je příslušný soud, v jehož obvodu je tento ústav.“.</p> <p>V řadě případů tak může docházet k tomu, že zákonem o zvláštních řízeních soudních je dána jiná místní příslušnost soudu, který má rozhodovat o omezení svéprávnosti, a jiná soudu, který by měl rozhodovat o rodičovské odpovědnosti, což však je v rozporu s logickým požadavkem § 865 občanského zákoníku, že soud má o těchto věcech rozhodovat zároveň. Podle poznatků MPSV opravdu již dochází k oddělování těchto řízení, což není žádoucí.</p> <p>Cílem navrhované novelizace je promítnout hmotněprávní úpravu v § 865 odst. 2 občanského zákoníku do procesní úpravy řízení o svéprávnosti a řízení ve věcech péče soudu o nezletilé v ZZŘ. Navrhovanou úpravou bude zabráněno tomu, aby v praxi docházelo k rozdílnému postupu soudů, a aby oddělování řízení ve věci omezení svéprávnosti člověka, který je rodičem</p>	
--	--	--

	<p>nezletilého dítěte, jež není plně svéprávné, od rozhodování o tom, jaký dopad má omezení svéprávnosti tohoto člověka na rozsah jeho rodičovské odpovědnosti a na výkon jeho rodičovské odpovědnosti.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
	<p>§ 390 zákona o zvláštních řízeních soudních</p> <p>Dáváme podnět k novelizaci § 390 ZZŘ, který upravuje dokazování v řízení o rozvod manželství. Podle tohoto ustanovení provádí soud v řízení o rozvod manželství jiné než účastníky navržené důkazy jen tehdy, je-li to třeba ke zjištění skutkového stavu věci a vyplývají-li z obsahu spisu, nebo je-li toho třeba ke zjištění zájmů <u>nezletilých účastníků</u>, pro něž nemůže být manželství rozvedeno, ačkoliv je rozvráceno.</p> <p>Uvedená úprava dokazování v řízení o rozvod manželství navazuje na § 755 odst. 2 písm. b) občanského zákoníku, podle kterého nemůže být manželství rozvedeno, přestože je soužití manželů rozvráceno, pokud by rozvod byl v rozporu se zvlášť odůvodněným zájmem nezletilého dítěte manželů, které není plně svéprávné, přičemž zájem dítěte na trvání manželství soud zjistí i dotazem u opatrovníka dítěte jmenovaného soudem pro předcházející řízení o úpravě poměrů k dítěti na dobu po rozvodu. Nicméně § 390 ZZŘ nereflektuje skutečnost, že nezletilé děti rozvádějících se manželů nejsou účastníky řízení o rozvod manželství, neboť podle § 385 ZZŘ jsou účastníky tohoto řízení jen samotní manželé. V § 390 ZZŘ je proto namísto slovního spojení „ke zjištění zájmů nezletilých účastníků“ nutné použít spojení „ke zjištění zájmů nezletilých dětí účastníků řízení“.</p>	<p>Neakceptováno.</p>

	<p>K důvodové zprávě</p> <p><u>K obecné části – bodu 3</u> Zdůvodnění navrhované právní úpravy pokládáme v této části důvodové zprávy za příliš obecné a neurčité, viz například „Nepředpokládá se významný finanční dopad ...“, „Očekávají se určité náklady ...“, „Ty však budou částečně kompenzovány ...“. Doporučujeme uvést finanční částky alespoň v řádech.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Důvodová zpráva bude v daném ohledu doplněna.</p>
	<p><u>K obecné části – bodu 4</u> Navrhujeme v souladu s čl. 9 odst. 2 písm. g) Legislativních pravidel vlády doplnit sociální dopady navrhované právní úpravy, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména na osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Důvodová zpráva bude v daném ohledu doplněna.</p>
	<p><u>K obecné části – bodu 5</u> Doporučujeme zvážit možnost změny polemického textu s cílem neodmítat RIU tak striktně. Jedná se o navrhované znění: „Hodnocení dopadů regulace se v daném případě jeví jako nadbytečné a způsobí zmařit základní cíl návrhu novely, tj. poskytnout co možná nejrychlejší řešení pro nejpalčivější otázky, u nichž hrozí významný zásah do práv osob.“</p>	<p>Přípomínka bude zvážena.</p>
	<p><u>K obecné části – bodu 7</u> Doporučujeme rovněž podrobněji rozvést zhodnocení korupčních rizik.</p>	<p>Akceptováno.</p>
	<p><u>K zvláštní části – k čl. I bodu 11 (§ 709 odst. 3)</u> Navrhované znění vysvětlení považujeme za nejasné a s obtížemi srozumitelné.</p>	<p>Neakceptováno.</p>
	<p><u>K zvláštní části – k čl. I bodům 17 až 19 (§ 1451)</u> Doporučujeme doplnit míru finančního dopadu a konkretizovat zneužívání, jinak jde o nepodložené tvrzení a</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>V důvodové zprávě bude dále rozvinut popis případů a příčin</p>

	domněnky. Viz text: “V reakci na naléhavé připomínky Ministerstva financí, Ministerstva vnitra a Vrchního státního zastupitelství v Praze se navrhuje zavedení evidence svěřeneckých fondů z důvodu jejich netransparentní vlastnické struktury a vysokého potenciálu zneužití především k legalizaci výnosů z trestné činnosti.“	zneužití stávající úpravy svěřenských fondů, které dle názoru Ministerstva spravedlnosti odůvodňují navrhované změny.
	<u>K zvláštní části – k čl. IV bodu 2 (§ 7 odst. 2)</u> Vlastní zdůvodnění navrhované právní úpravy opět spočívá v pouhém konstatování.	Připomínka bude zvážena.
	Formální připomínky Zároveň je třeba upozornit, že materiál předložený do mezíresortního připomínkového řízení vykazuje i velké množství formální nedostatků (v předkládací zprávě, vlastním návrhu zákona, v platném znění se změnami a doplňky i v připojeném návrhu prováděcího právního předpisu), a je třeba jej proto podrobit důkladné revizi.	Akceptováno. Návrh bude v tomto směru podroben důkladné revizi.
	Nad rámec navrhované právní úpravy Navrhujeme doplnit předložený návrh zákona novelou zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon). Konkrétně se jedná o návrh změny § 14 odst. 2 citovaného zákona. Navrhujeme doplnit § 14 odst. 2 slovy: „nebo v případě, kdy příslušnému katastrálnímu úřadu došlo rozhodnutí o zřízení zástavního práva od státního orgánu.“ Odůvodnění Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) podávají podle platné právní úpravy příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad zástavního práva k nemovitosti dlužníka pojistného a penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti do	Neakceptováno. Uvedený návrh směřuje k novelizaci katastrálního zákona, jenž je v gesci Ministerstva zemědělství. Předkládaný návrh tzv. malé novely občanského zákoníku má přitom za cíl řešit přednostně pouze nejurgentnější problémy tohoto kodexu. Otázka zástavního práva bude případně uceleně řešena v navazující fázi novelizace kodexu. Replika MPSV ze dne 27. 1. 2015: Navrhované řešení bereme na vědomí a s navrhovaným způsobem vypořádání připomínky týkající se novely katastrálního zákona souhlasíme. V souladu s vyjádřením uvedeným v tabulce počítáme s opětovným uplatněním této připomínky v navazující fázi novelizace občanského zákoníku.

<p>katastru nemovitostí na předepsaném formuláři jako kterýkoli jiný žadatel (s výjimkou soudů a soudních exekutorů), přestože tyto správy podle § 104i zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zřizují svým rozhodnutím zástavní právo k nemovitosti dlužníka dnem doručení tohoto rozhodnutí katastrálnímu úřadu. Zástavní právo k nemovitosti dlužníka tedy vzniká podle citovaného ustanovení již dnem doručení tohoto rozhodnutí katastrálnímu úřadu, nikoli až zápisem vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí.</p> <p>Podle předchozí právní úpravy (§ 7 zákona č. 265/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) bylo takto zřízené zástavní právo, včetně zástavního práva zřízeného rozhodnutím správce daně, zapisováno do katastru nemovitostí záznamem údajů provedeným pouze na základě listin (rozhodnutí) vydaných státními orgány a zaslaných katastrálnímu úřadu státními orgány, které tato rozhodnutí vydaly.</p> <p>Přestože se povaha těchto rozhodnutí OSSZ nezměnila, umožňuje současná právní úprava zahájení řízení o povolení vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí jen na základě zaslání podrobného formuláře žádosti o vklad.</p> <p>Použití formuláře žádosti o vklad do katastru nemovitostí je nadbytečné, formální a navíc pro OSSZ (a nepochybně i pro jiné státní orgány, např. správce daně) neúměrně administrativně náročné. Pro účely zápisu vkladu zástavního práva do katastru nemovitostí zřízeného rozhodnutím státních orgánů z uvedených důvodů zcela postačí zaslání listin (rozhodnutí) osvědčujících zřízení tohoto zástavního práva.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Ministerstvo spravedlnosti bere postoj MPSV na vědomí.</p>
--	--

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu (dále jen „KML“)	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>Obecná zásadní připomínka</p> <p>Občanský zákoník v platném znění neupravuje dostatečně detailně všechny formy podpory při narušení schopnosti zletilého právně jednat.</p> <p>Nedostatečná úprava se projevuje zejména v absenci dostatečných záruk proti zneužití ze strany opatrovníka, podpůrce či jiné zúčastněné osoby. Považuji proto za nezbytné a zásadní neprodleně přijmout samostatný zákon, který by upravoval všechna práva a povinnosti, vztahy a kompetence zúčastněných osob, bez ohledu na formu podpory či zastoupení anebo v tomto smyslu doplnit občanský zákoník.</p>	<p>Neakceptováno, charakter připomínky po projednání změněn na doporučující.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti v rámci tzv. malé novely přistoupilo pouze k nápravě nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobila v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vámi zmiňovaná úprava nicméně představuje rozsáhlý legislativní zásah, který vyžaduje komplexní přístup, jehož součástí by měla být rovněž diskuze s dotčenými rezorty a odbornou veřejností. Váš návrh proto bude zvážen v další fázi novelizace. Ministerstvo spravedlnosti v tomto směru uvítá součinnost Ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a jeho konkrétní legislativní návrhy.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Na této připomínce trváme. Řešením by bylo přijmout zákon o opatrovnictví, který by upravoval nejen opatrovnictví veřejné, ale rovněž opatrovnictví soukromé a veškerá další podpůrná opatření při narušení zletilého právně jednat. Tato povinnost vyplývá pro Českou republiku z čl. 12 odst. 4 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti bere názor KML na vědomí, jeho podnět bude dále zvážen.</p>
	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K části první, Čl. I bodům 4 a 25 (§ 59 a 3033 občanského zákoníku – prodloužení lhůty pro omezení svéprávnosti)</p> <p>Omezení svéprávnosti je vždy mimořádně závažným zásahem do osobnostní integrity omezovaného a jeho</p>	<p>ROZPOR</p> <p>Připomínka vychází z apriorního předpokladu, že prodloužení maximální doby pro omezení svéprávnosti a lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí o obdobném opatření má znamenat zpřísnění stávající právní úpravy.</p>

	<p>základních práv (práva na právní osobnost a na lidskou důstojnost)¹⁴.</p> <p>Česká republika je od roku 2009 smluvní stranou Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva“). Úmluva ve čl. 12 upravuje právo osob se zdravotním postižením na rovnost před zákonem. Článek 12 odst. 2 stanoví, že „Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají, že osoby se zdravotním postižením mají, na rovnoprávném základě s ostatními, právní způsobilost ve všech oblastech života.“ V anglické verzi Úmluvy je pro výraz právní způsobilost použit termín „legal capacity“, který zahrnuje schopnost být subjektem práv a povinností („legal holding“) a také výkon těchto práv a povinností („legal agency“). Dle odstavce 3 citovaného článku pak státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, přijmou odpovídající opatření, aby umožnily osobám se zdravotním postižením přístup k asistenci, kterou mohou pro uplatnění této právní způsobilosti potřebovat.</p> <p>Systémy náhradního rozhodování (omezení svéprávnosti s ustanovením opatrovníka) jsou tak v souladu s Úmluvou nepřipustné a státy mají povinnost přijmout systémy asistovaného rozhodování (osoba není nijak ve svéprávnosti omezena a osoba podpůrce postupuje v souladu s vůlí a přáními podporovaného)¹⁵. Považuji proto za nepřijatelné postupovat za této situace zcela protisměrně, tedy dále prohlubovat dopady použití institutu omezení svéprávnosti prodloužením lhůty pro přezkum, zvláště v situaci, kdy v praxi jsou rozhodnutí o omezení svéprávnosti přijímána</p>	<p>Návrh má však předně odstranit výkladové nejasnosti, které byly s dosavadní dikcí ustanovení spojeny, jednak umožnit, aby mohlo být rozhodnuto o omezení svéprávnosti na dobu pěti let u osob, u nichž je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti v této době nepominou. Důvody pro omezení svéprávnosti se přitom miní souhrn všech předpokladů, při jejichž naplnění může být svéprávnost člověka omezena. Nepostačí tedy například odůvodněný závěr soudu, že se zdravotní stav člověka nezmění, ale také že budou nadále trvat další předpoklady, za nichž lze rozhodnout o omezení svéprávnosti (například hrozba závažné újmy, nebude-li přistoupeno k tomuto opatření). Návrh v tomto ohledu vychází z předpokladu, že institut omezení svéprávnosti nelze automaticky vnímat jako omezení práv určité osoby, ale naopak jako způsob, jakým může být při splnění všech zákonných podmínek ochrana jejich práv lépe zajištěna.</p> <p>Skutečnost, že osoba trpí duševní poruchou, pro kterou není s to právně jednat, představuje faktický stav, který nemůže být právem řešen, může být na něj nanejvýš reagováno. Zákon tak činí zejména v ustanovení § 581 OZ. Rozlišovat je třeba přitom dva druhy případů. Ty, kdy osoba není omezena na svéprávnosti soudem a ty, kdy je.</p> <p>Není-li osoba omezena na svéprávnosti a trpí-li duševní poruchou, která ji činí neschopnou učinit právní jednání, je takové jednání neplatné. Skutečnost, že osoba trpěla duševní poruchou, se však musí prokázat. Ačkoli je v recentní judikatuře korigován dříve zastávaný závěr, že osoba musí prokázat, že jednala v duševní</p>
--	---	---

¹⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 18. srpna 2009, sp. zn. I. ÚS 557/09

¹⁵ Obecný komentář č. 1 Výboru OSN pro práva osob se zdravotním postižením k čl. 12 Úmluvy. Dostupné z: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/031/20/PDF/G1403120.pdf?OpenElement>

<p>právě na maximálně přípustnou dobu a zatím stále, v rozporu novou právní úpravou, je omezení svéprávnosti používáno zcela přednostně před použitím alternativních opatření.</p> <p>Lhůta stanovená v přechodných ustanoveních občanského zákoníku pro přezkoumání dosavadních omezení pak garantuje, že lidé, jejichž základní práva jsou často již desetiletí omezena, budou moci v dohledné době konečně využít nová opatření, která jim realizaci právních jednání zajistí, aniž by to bylo za cenu omezení jejich základních lidských práv. Pro tyto lidi je prodloužení doby čekání na dalších 5 let nepřijatelné. Povinnost státu zajistit plnou realizaci práva na rovnost před zákonem přitom podléhá z hlediska mezinárodního práva okamžité a nepodmíněné realizaci.</p> <p>Úmluva v čl. 12 odst. 4 požaduje, aby všechna opatření pro právní jednání osob trvala po nejkratší možnou dobu a byla pravidelně přezkoumávána. Požadavek pravidelného přezkumu v Úmluvě se však vztahuje na opatření, která již ani nezasahují do svéprávnosti člověka. O to spíš je nutné, aby opatření stále ještě zasahující do svéprávnosti, které právní řád ČR v rozporu s Úmluvou stále umožňuje, bylo minimalizováno co do počtu použití i co do doby trvání. Lhůtu 3 roky tak považuji za maximum. Argumentace příkladem právně blízkého Německa se stanovenou sedmiletou lhůtou pro přezkum opatrovnictví je zcela zavádějící a ilustruje nepochopení principů, které současnou úpravu a meze její interpretace určují. Německý systém totiž již dlouhodobě zásahy do svéprávnosti vůbec nepřipouští - opatrovník je ustanovován (naší terminologií) bez omezení svéprávnosti. Jeho ustanovení tak není spojeno s omezením základního práva opatrovance a daná lhůta je</p>	<p>poruše „zcela jednoznačně“ a „bez jakéhokoliv náznaku pravděpodobnosti“ (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. srpna 2014 sp. zn. I. ÚS 173/13), je to stále ona, kterou stíhá povinnost důkazní a tvrzení. Prokázat, že osoba nebyla v rozhodnou dobu s to své jednání ovládnout nebo rozpoznat jeho následky, tak nadále zůstává nade vší pochybnost velmi obtížné a osoba stížená duševní poruchou se nejednou ve snaze prokázat svoji duševní poruchu v době kontraktace v důkazní nouzi.</p> <p>Byla-li však svéprávnost osoby omezena, je její jednání dle § 581 věta první OZ neplatné. Osoba stížená duševní poruchou nemusí ničeho prokazovat. Výjimku tvoří právní jednání, která jsou osobě s omezenou svéprávností na prospěch (§ 65 odst. 1 OZ), a právní jednání vztahující se k běžným záležitostem každodenního života (§ 64 OZ). Tato ustanovení byla do nového občanského zákoníku vložena mimo jiné v reakci na kritiku doktríny a praxe poukazující na nadužívání institutu zbavení způsobilosti k právním úkonům v nejširším možném rozsahu bez možnosti i takového úkonu, jako je například přijetí daru. Nelze rovněž ztratit ze zřetele, že v každodenním právním styku omezení svéprávnosti soudem je prakticky nezjistitelné. Ochrana právního styku tak (naprosto legitimně) ustupuje ochraně osob omezených na svéprávnosti, když dobrá víra spolukontrahenta je v tomto ohledu irelevantní.</p> <p>Omezení svéprávnosti je běžné v řadě vyspělých států. Nad rámec důvodové zprávy lze poukázat třeba na úpravu Rakouskou (srov. § 280 odst. 1 ve spojení s § 865 ABGB). Na první pohled odlišná je úprava v Německu. Ministerstvo spravedlnosti v první řadě nesouhlasí s tím, že by argumentace německou úpravou byla v důvodové zprávě zavádějící, když z ní nikterak neplyne popření tamního přístupu k problematice právního jednání osob stížených duševní poruchou. Německá právní úprava skutečně nezná omezení svéprávnosti tak, jak jako tomu je v jiných státech. Ustanovení</p>
---	--

<p>výrazem toho, že zákonodárce ctil potřebu revidovat fungování i takovéhoho mírnějšího opatření.</p> <p>Důvodová zpráva uvádí jako hlavní důvod navržené změny administrativní a finanční náročnost přezkumu rozhodnutí ve tříleté periodě. Administrativní problém na straně státu ale nemůže být legitimním důvodem k prodloužení lhůt, které má dopad do základních práv člověka. Odůvodnění přitom vychází z nesprávné interpretace, která odvozuje vhodné stanovení maximální doby omezení od pravděpodobnosti změny zdravotního stavu člověka. Jednak předpoklad, toho, že „zdravotní stav“ u člověka s duševním postižením je dlouhodobě neměnný může platit do značné míry ohledně lidí s potížemi v učení (mentální postižení), ale už zdaleka ne u duševního onemocnění. Především však v intencích § 55 občanského zákoníku se potřeba možného omezení svéprávnosti posuzuje podle rozsahu neschopnosti člověka postarat se o vlastní záležitosti. Schopnost člověka se o své záležitosti postarat ovšem není zdaleka determinována jen zdravotním stavem, ale celkovou situací člověka, zejména pak tím, jak se mění jeho celkové poměry a rozsah podpory, kterou má v daný okamžik k dispozici a kterou využívá. Tyto okolnosti se i v kratších časových úsecích mohou měnit velice výrazně a od nich se zároveň odvíjí i posouzení toho, jaká, a případně jak závažná, újma by dotýcnému mohla hrozit ponecháním plné svéprávnosti, nebo naopak jejím omezením, pokud mohou být jeho potřeby plně zajištěny využitím některého z alternativních opatření. Zdravotní stav tedy rozhodně není klíčovým kritériem pro posouzení nutnosti omezit či neomezit svéprávnost osoby a pro posouzení situace člověka je tedy posudek znalce z oboru lékařství jen dílčím a ne vždy nezbytným podkladem. V řízení nemusí vůbec nastat reálná</p>	<p>opatrovníka osobě trpící duševní poruchou nemá ipso iure za následek omezení svéprávnosti zastoupené osoby (srov. § 1896 BGB). Německý kodex však současně pamatuje na možnost, aby soud stanovil, že osoba trpící duševní poruchou může činit vybraná právní jednání pouze se souhlasem opatrovníka (§ 1903 BGB). Obecně se přitom stanovení podmínky schválení jednání zastoupeného opatrovníkem doporučuje u všech osob, u nichž panují pochybnosti o schopnosti činit samostatně právní jednání. Takové rozhodnutí nejen že zlepšuje postavení zastoupené osoby v soudním sporu ohledně její schopnosti učinit určité právní jednání (srov. D. Schwab in Säcker, F., J., Rixecker, R. Münchener Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, § 1589 až 1921, Svazek VIII., 2012, Mnichov, s. 1899), ale předchází i potížím spojeným s protichůdnými právními jednáními zástupce a zastoupeného. Vzhledem k tomu, že osoba stížená duševní poruchou není soudem omezena na svéprávnosti, avšak je jí zároveň ustanoven opatrovník, stává se, že obě osoby činí protichůdná právní jednání, např. disponují s téže věcí (D. Schwab tamtéž, s. 1888). Stanovení podmínky schválení právního jednání tomu předchází. Ačkoli tedy Ministerstvo spravedlnosti nepopírá, že v teoretické rovině se německá právní úprava od tuzemské odlišuje, domnívá se, že ve výsledku vede k totožným výsledkům.</p> <p>Vším výše uvedeným není nikterak dotčen charakter omezení svéprávnosti jako opatření, k němuž může být přistoupeno pouze tehdy, nepostačí-li vzhledem k zájmům osoby mírnější a méně omezující opatření. Navrhovaná pětiletá doba má být přitom vyhrazena pouze případům těch osob, u nichž je zřejmé, že zde přinejmenším po danou dobu není naděje na zlepšení jejich celkové situace odůvodňující dané opatření. Právě proto je nezbytné, aby byla práva takové osoby nejméně po tuto dobu chráněna.</p> <p>Rovněž prodloužení lhůty pro přezkum dřívějších rozhodnutí je</p>
---	---

<p>potřeba jeho vypracování a nemusí tedy ani vzniknout státu náklady na jeho vyhotovení, ani osoba nemusí být „otravována“ při jeho pořizování. Úprava role znaleckých posudků v těchto řízeních je tedy žádoucí a v tomto směru vítám směr navrhované změny § 38 zákona o zvláštních řízeních soudních.</p> <p>Současná situace je specifická vzniklou potřebou revidovat velké množství rozhodnutí, přijatých před účinností nového občanského zákoníku. Je zde vhodné připomenout, že nenastala neočekávaně. Veřejná správa jako celek i samotné soudy přitom měly možnost se na ni připravovat přinejmenším od doby podepsání (2007) či ratifikace (2009) Úmluvy a vstupu občanského zákoníku v platnost (2012). Soudní praxe, nadužívající rozhodnutí o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům a ponechávající je bez dalšího posuzování v účinnosti běžně i desítky let je dobře známa a dlouhodobě popisována a negativně hodnocena také Nejvyšším i Ústavním soudem. Přitom již předchozí občanský zákoník dával možnost aplikovat ustanovení o opatrovnictví bez omezení svéprávnosti (§ 29 zákona č. 40/1964 Sb.). Organizace hájící práva osob se zdravotním postižením na závažnost problematiky a nutnost jejího řešení opakovaně upozorňují již mnoho let především Ministerstvo práce a sociálních věcí, jakožto garanta implementace Úmluvy v ČR, a Ministerstvo spravedlnosti, do jehož působnosti patří problematika zakotvená v čl. 12 Úmluvy. Širší využívání opatrovnictví bez omezení svéprávnosti a odpovědnější přístup k přezkouvání rozhodnutí v uplynulých letech mohly dopady současné situace zásadně zmírnit.</p> <p>Rozhodování soudů by mělo respektovat logiku nové právní úpravy a omezení svéprávnosti nevyužívat, nebo alespoň</p>	<p>vedeno snahou zabránit situacím, kdy by určitá osoba, u níž by jinak důvody pro omezení svéprávnosti objektivně trvaly, automaticky nabyla svéprávnosti v plném rozsahu, čímž by mohla být v důsledku poškozena na svých právech.</p> <p>Pro úplnost je třeba dodat, že smyslem nejdelší pětileté hranice je pouze to, aby došlo k přezkumu důvodů k omezení svéprávnosti i krajních případech, kdy nikdo takový přezkum nenavrhuje. Je nutné zdůraznit, že možnost soudu rozhodnout o změně nebo zrušení dřívějšího rozhodnutí o omezení svéprávnosti, změni-li se okolnosti před uplynutím určené doby, není nijak dotčena. Zároveň může daná osoba nebo kdokoli jiný dát kdykoliv soudu podnět ke změně nebo zrušení rozhodnutí o omezení svéprávnosti.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Zásadní otázkou především je, jak by společnost a právo měly vůbec přistupovat k osobám se zdravotním postižením, které nejsou úplně schopny projevit svou vůli či posoudit následky svých činů. Zda je „pro jistotu“ zbavit (neboť o tom text de facto mluví) svéprávnosti a tím je fakticky omezit v možnosti, aby svým právním jednáním jakkoliv ohrozily svá práva a zájmy, anebo jim naopak svéprávnost ponechat a poskytnout jim možnosti podpory a poradenství proto, aby mohly svou vůli projevovat v maximální možné míře na rovném základě s ostatními. Mezinárodní právo jde druhým uvedeným směrem, který artikuluje v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením. Tato úmluva byla ČR ratifikována v roce 2009.</p> <p>Ve světle Úmluvy je proto nutné nahlížet i na dosud zachovalý institut omezení svéprávnosti, včetně lhůty pro toto omezení. Lhůta by proto měla být minimální. Debaty o jejím stanovení by se pak měly orientovat na práva, zájmy a potřeby osob se zdravotním</p>
---	---

	<p>dodržovat jeho zákonnou koncepci krajního opatření, používaného skutečně na základě subsidiarity. Stávající počet rozhodnutí o omezení by se tak měl do budoucna zásadně redukovat a není tak důvod z obecné tříleté lhůty pro přezkum slevovat.</p> <p>Požaduji proto uvedené body vypustit a zachovat maximální tříletou lhůtu pro omezení svéprávnosti.</p>	<p>postižením, nikoliv na kapacity soudů či finanční náklady posuzování, které jsou uváděny jako prakticky jediné důvody pro prodloužení lhůty. Administrativní nedostatky nikdy nemohou jít k tíži osob, o jejich svéprávnost se jedná. Omezení svéprávnosti je obrovský zásah do integrity člověka a mělo by být krajním řešením. Nelze v žádném případě předjímat, že u některých osob bude zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou, a proto postačí pětiletý přezkum (jehož formálnost Ministerstvo předpokládá).</p> <p>Chybnou optiku potvrzují i argumenty v důvodové zprávě orientující se na zdravotní stav osoby a jeho neměnnost. Tento model přitom právě vychází z medicínského modelu zdravotního postižení, který bere postiženou osobu jako medicínsky danou i do budoucna. Naopak sociální model, na kterém je založena Úmluva, posuzuje osobu v interakci s okolím. Situace osoby nemusí záviset jen na jejím zdravotním stavu, ale také na sociální práci s ní, na možnostech, které jí nabízí právě její okolí a na pomoci, která je jí poskytnuta k překonávání překážek. Zdravotní stav osoby může být samozřejmě neměnný. Přesto však podpora a pomoc poskytovaná osobě spolu se vzděláváním a aktivizací může přispět k tomu, že osoba získá schopnosti, které by jí umožňovaly více samostatně jednat a rozhodovat a omezení svéprávnosti by tudíž již nebylo přiměřené.</p> <p>V tomto směru je ostatně právě důvodné již nespoleháni se na zdravotnický posudek, jak je navrhováno v zákoně o zvláštních řízeních soudních, nikoliv však proto, že by posudek byl zbytečným nákladem finančním, ale proto, že by měl být začleněn zkoumáním širší sociální situace osoby v souvislostech jejího života, přičemž se pak v konkrétních případech může skutečně ukázat jako zbytečným.</p>
--	--	---

		<p>NA PŘIPOMÍNCE TRVÁME</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu KML jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost znovu omezit. S takovým řešením je KML připraven souhlasit.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti je případně ochotno souhlasit se změnou formulace § 59 v duchu, který byl nastíněn MPSV, aby bylo postaveno najisto, že se nejdelší zákonem stanovená doba vztáhne na všechny případy omezení svéprávnosti (formulace v duchu návrhu MPSV: <i>„Soud může svéprávnost omezit pouze na určitou dobu, nejdéle však na pět let. Svéprávnost člověka lze omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, v ostatních případech na určitou dobu, po kterou je zřejmé, že důvody pro omezení svéprávnosti nepominou. Uplynutím této doby právní účinky omezení svéprávnosti zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.“</i>). Dosud totiž panovaly pochybnosti, zda se nejdelší přípustná doba omezení svéprávnosti vztahuje i na případy, kdy soud omezuje svéprávnost v souvislosti s určitou záležitostí. Těmto nežádoucím výkladům se navrhuje čelit zpřesněním stávající formulace.</p>
--	--	--

<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K části první, čl. I bodu 12 (§ 971) – opakované umístování dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc</p> <p>Poté, co došlo k 1. lednu 2014 z mého pohledu ke chvályhodnému omezení délky pobytu dítěte v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „ZDVOP“), se navrhuje, aby bylo možné dítě do těchto zařízení umisťovat opakovaně s odůvodněním, že <i>„dítě může být na zařízení již zvyklé, je v něm spokojené a nežádoucím přemístěním by mohly být narušeny jeho sociální vazby nebo jiné zájmy“</i>.</p> <p>Umístění dítěte v ZDVOP ovšem nemá být v žádném případě substitucí školského zařízení pro výkon ústavní péče, jak se k tomu bezděky směřovalo v minulosti. Je nešťastné, že děti umisťované v minulosti do ZDVOP v těchto zařízeních pobývaly tak dlouho. To však v žádném případě neznamená, že spokojené nemohou být i jinde a že jinde jejich potřeby nebudou naplněny. Návrh by mohl vést k tomu, že by dítě jednou umístěné do ZDVOP již zařízení také nemuselo do své zletilosti vůbec opustit, neboť si tam zvyklo a je spokojené. Do ZDVOP mají být umístěny děti pouze na přechodnou dobu, kdy rodiče nemohou z vážných důvodů zabezpečit výchovu dětí, resp. není v daný moment zřejmé, zda bude možné dítě vrátit do rodiny či nikoliv. Pokud dítě nebude možné po 6 měsících umístit zpět do rodiny, pak je jediné správné, aby soud dítě svěřil do jedné s forem náhradní péče, přičemž přednost má samozřejmě svěření dítěte do péče fyzické osoby před péčí ústavní. Připomínám přitom, že i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že je nutno směřovat k trvalé úpravě poměrů dítěte, nikoliv uměle udržovat dočasné status quo,</p>	<p>Akceptováno zpřesnění a doplnění důvodové zprávy v namítaném duchu.</p> <p>Ve zbytku neakceptováno. Charakter připomínky po projednání změn na doporučující.</p> <p>Návrh neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Cílem návrhu je pouze rozptýlit výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných případech k opětovnému svěření dítěte do tohoto zařízení. Navrhovanou změnou není nijak dotčen charakter těchto zařízení a jejich funkce vymezené v ustanovení § 42 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ani zásada, že není-li možné dítě po šesti měsících umístit zpět do rodiny, mělo by být svěřeno do některé z forem náhradní péče, ideálně do péče fyzické osoby. Přesto nelze vyloučit, že zde bude po uplynutí šestiměsíční doby dán důležitý zájem dítěte na tom, aby k prodloužení jeho pobytu v takovém zařízení došlo. Jeden z takových ojedinělých případů zmiňuje kupříkladu stanovisko č. 18 Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti ze dne 14. února 2014: <i>„Může se např. jednat o případy, kdy o dalším osudu dítěte je již rozhodováno v soudním řízení, které doposud neskončilo (stabilita výchovného prostředí, přičemž je zřejmé, že pro dítě je hledáno náhradní rodinné prostředí, případně, že je patrné, že v dohledné době se bude moci dítě vrátit zpět do původní rodiny).“</i> Navrhovaná úprava v této souvislosti reaguje právě na podobné případy pozorované v praxi, kdy však z důvodu dosavadní rigoróznosti právní úpravy v otázce délky pobytu v daném zařízení měnily děti opakovaně výchovné prostředí. Navrhovaná úprava v tomto směru nečiní nic jiného, než že zakotvuje závěry právně nezávazného stanoviska Komise pro aplikaci nové civilní legislativy, které mohou být vnímány jako nikoliv zcela souladné se</p>
---	--

	<p>až se z něj stane jediné reálné řešení situace dítěte.</p> <p>Z výše uvedeného pak mj. plyne, že je nutno za dobu pobytu dítěte ve ZDVOP maximálně podporovat obnovení funkčnosti rodiny a zachovávat rodinné vazby dítěte. Upozorňuji v tomto kontextu na nedávný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 17. července 2014 ve věci T. proti České republice (stížnost č. 19315/11), v němž bylo shledáno porušení čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, neboť otcí – bývalému vězni bylo bráněno v kontaktu s nezletilou dcerou umístěnou ve ZDVOP. Je zřejmé, že nelze generalizovat a tvrdit, že všechny ZDVOP zamezují kontaktu rodičů s dětmi, nicméně nelze než konstatovat, že prodlužování pobytu dítěte ve ZDVOP má potenciál trvale a nevratně poškodit rodinné vazby, které v době umístění dítěte do ZDVOP existují.</p> <p>Z výše uvedených důvodů proto požaduji tento bod vypustit.</p>	<p>stávajícím zněním zákona.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nicméně zpřesní důvodovou zprávu k tomuto návrhu, v němž přiléhavěji popíše důvody, které mohou vést k opětovnému svěřeni dítěte do daného zařízení, a lépe zohlední charakter a funkci zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Institut zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen „ZDVOP“) byl v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zakotven jako zařízení, které má poskytnout vážně ohroženému dítěti krátkodobou a nezbytnou pomoc spočívající v uspokojování základních životních potřeb, než bude zajištěno řešení problému péče o dítě odpovídajícím způsobem, např. ústavní péčí nebo péčí jinou osobou než rodiči. Mělo tedy jít o určitý typ azylového zařízení, kde bude možno zajistit pro dítě základní péči a ochránit dítě před možnou újmou, která mu hrozí (viz důvodová zpráva k zákonu č. 359/1999 Sb.).</p> <p>Pod vlivem nestátních organizací, které byly zřizovateli ZDVOP, došlo v roce 2002 k novele zákona o rodině, na základě které mohly zařízení poskytovat dětem dlouhodobou péči a staly se alternativou k ústavní výchově (aniž by však v té době byly stanoveny konkrétní podmínky pro činnost ZDVOP).</p> <p>Nový občanský zákoník se však zcela úmyslně odklání od této koncepce, kdy je péče v ZDVOP brána jako alternativa k ústavní výchově, a ZDVOP by měly nadále existovat jako zařízení, do nichž je možné krátkodobě umístit dítě, pokud jeho rodiče nemohou z vážných důvodů zabezpečit jeho výchovu na přechodnou dobu. I přes specifikum postavení ZDVOP je nutné si</p>
--	---	---

		<p>uvědomit, že se stále jedná o institucionální formu výchovy, nikoliv o osobní péči o dítě. Ne každé zařízení je rovněž schopné poskytnout dítěti odbornou pomoc a reagovat na jeho potřeby. Zákon o sociálně právní ochraně dětí pouze stanoví, že zařízení je povinno zajistit zdravotní služby a v psychologickou a jinou obdobnou nutnou péči (ust. § 42 zákona č. 359/1999 Sb.), tj. i externím způsobem, nikoliv přímo prostřednictvím zaměstnanců. Nelze tedy bez dalšího konstatovat, že v každém případě je pro dítě ZDVOP lepší, než ústavní výchova, kde je péče řádně zajištěna v každém případě, neboť tak praví zákon.</p> <p>V krajích případech, bude-li dítě i po 6ti měsících vyžadovat okamžitou pomoc, pak není důvod, proč již za stávající úpravy o umístění znovu nerozhodnout. Bez ohledu na mediální výstupy ZDVOP se však nejví vhodným tuto skutečnost zakotvit výslovně do právního předpisu, neboť hrozí, že by mohlo být o umístění do zařízení rozhodováno opakovaně bez relevantních důvodů (a bez ohledu na skutečnost, že v ústavní péči by mohlo být s dítětem lépe pracováno) a zařízení tak měla zcela výjimečné (avšak ne zcela kontrolované) postavení.</p> <p>Je proto potřeba vymezit ZPDVOP:</p> <p>a) buď jako zařízení, které poskytne ohroženému dítěti okamžitou, ale krátkodobou pomoc s tím, že během této doby bude bez dalšího o dítěti dále systémově rozhodnuto,</p> <p>b) nebo může být skutečnou alternativou ústavní péče. V tomto případě je ale nezbytné změnit celý koncept ZDVOP, novelizovat zákon o sociálně právní ochraně dětí a pevně stanovit podmínky, za kterých může ZDVOP poskytovat profesionální rodinnou péči, popř. rodinné poradenství.</p> <p>NA PŘIPOMÍNCE TRVÁME</p>
--	--	---

		<p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá. Vysloven byl nesouhlas i s alternativním zněním formulace, kterou navrhla Veřejná ochránkyně práv: <i>„Je-li to v zájmu dítěte, může soud výjimečně, v odůvodněných případech, svěřit dítě do takového zařízení opakovaně.“</i></p>
	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K § 1198 odst. 2</p> <p>Zásadně nesouhlasím s tím, aby vznik společenství vlastníků jednotek jako určité speciální formy spoluvlastnictví byl vynucován omezením zápisu a tedy i faktického nabývání jednotek do vlastnictví, což de facto znamená omezení minimálně majetkových dispozic s jednotkou. Vlastnické právo je ústavně chráněno v čl. 11 Listiny a je možné do něj zasáhnout jen v případech stanovených v čl. 11 odst. 4 Listiny, tj. ve veřejném zájmu a za náhradu, což není tento případ. Vlastnictví sice podle čl. 11 odst. 3 Listiny nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Není ovšem jasné, jak volba určité formy spoluvlastnictví místo jiné poškozuje práva druhých nad únosnou míru a jaký je obecný zájem na existenci určité formy spoluvlastnictví. Návrh je tak v rozporu rovněž s čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny a stejnými principy v Ústavě, které předpokládají, že státní moc může do soukromého konání zasahovat pouze v důvodných případech k ochraně jiných veřejných zájmů a jinak má ponechat na soukromých subjektech, jak si své právní poměry zařídí. Toto je ostatně i jedním z principů návrhu</p>	<p>Neakceptováno, charakter připomínky po projednání změněn na doporučující.</p> <p>Ministerstvo spravedlnosti nikterak nezpochybňuje problémy, které namítané ustanovení v praxi působí. V rámci tzv. malé novely však přistoupilo pouze k nápravě některých nejvíce problematických ustanovení, která jsou způsobilá v krátkém čase omezit, znesnadnit či nevratně zasáhnout právní postavení lidí i dalších uživatelů. Vybrány byly zatím pouze takové oblasti, které nevyžadují významný zásah do úpravy kodexu.</p> <p>Problematika bytového spoluvlastnictví je nicméně otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen s možným podstatnějším zásahem do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. V té souvislosti bude Ministerstvo spravedlnosti v nejbližší době iniciovat setkání se zástupci Ministerstva pro místní rozvoj za účelem navázání spolupráce při přípravě ucelené změny v úpravě bytového spoluvlastnictví. Váš podnět předkládáme v té souvislosti k dalšímu zvážení.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p>

	<p>nového občanského zákoníku.</p> <p>Požaduji proto § 1198 odst. 2 vypustit.</p>	<p>Tento problém pokládám osobně z ústavněprávního hlediska za tak závažný, že by skutečně měl být řešen okamžitě.</p> <p>NA PŘIPOMÍNCE TRVÁME</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1. 2015:</p> <p>KML akceptuje řešení dané otázky v navazující fázi novelizace.</p>
	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K § 1537 občanského zákoníku</p> <p>Ustanovení § 1537 občanského zákoníku upravuje možnost pořízení závěti veřejnou listinou, konkrétně pak pořízení závěti osobami nevidomými nebo osobami se smyslovým postižením v dosavadním znění říká, že: „Zůstavitel může projevit poslední vůli ve veřejné listině. Pořizuje-li závět' v této formě osoba nevidomá nebo osoba se smyslovým postižením, která nemůže číst nebo psát, použije se § 1535 obdobně.“</p> <p>Ustanovení § 1535 odst. 1, které upravuje pořizování závěti soukromou listinou osobou nevidomou, přitom stanoví velmi tvrdé podmínky:</p> <p><i>(1) Je-li zůstavitel nevidomý, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být nahlas přečtena svědkem, který závět' nepsal. Zůstavitel před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli.</i></p> <p>Z výše citovaných ustanovení tedy vyplývá, že nevidomá osoba, která chce pořídit závět', ať soukromou listinou nebo listinou veřejnou, tedy obvykle formou notářského zápisu, musí mít pro oba tyto případy tři svědky, před nimiž bude</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Problematika dědického práva je rovněž otázkou, která je spojena s více problémy, a vyžaduje proto komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen s možným podstatnějším zásahem do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. Váš podnět předkládáme v té souvislosti k dalšímu zvážení.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Dle našeho názoru se nejedná o podstatný zásah do úpravy dědického práva. Jedná se pouze o zjednodušení způsobu pořizování závěti osobami nevidomými a problematiku je proto vhodné řešit již v rámci této akutní novely. V ostatním odkazujeme na odůvodnění naší původní připomínky.</p> <p>NA PŘIPOMÍNCE TRVÁME.</p> <p>Výsledek společného projednání s dalšími resorty dne 29. 1.</p>

<p>zavěť sepsána, poté nahlas přečtena a poté nevidomým i třemi svědky podepsána. V tom případě by však byla přítomnost notáře téměř nadbytečnou a přitom jeho role při pořizování závěti by samozřejmě měla být klíčová. Proto se domnívám, že v případě pořízení závěti formou veřejné listiny nevidomou osobou by přítomnost svědků neměla být vůbec vyžadována a na stvrzení souladu vůle testující osoby a závěti pořízené formou veřejné listiny by mělo být aplikováno ustanovení § 563, upravující podpis osoby, která nemůže číst a psát. Toto ustanovení zcela dostatečně chrání práva takové osoby, když jí dává možnost vlastnoručně listinu podepsat, je-li schopna seznámit se s obsahem právního jednání pomocí přístrojů nebo speciálních pomůcek nebo prostřednictvím jiné osoby, kterou si zvolí. Pokud takováto jednající osoba není schopna se podepsat, pak je k platnosti jejího jednání vyžadována přítomnost dvou svědků.</p> <p>V této souvislosti musím upozornit na to, že zajištění tří svědků, kteří splní podmínky kladené ustanovením § 39 odst. 2, je v případě testování v praxi velice náročné. Nesmí jít o nikoho, kdo by byl závětí obmyšlen, často jsou tedy vyloučeny osoby blízké. Na straně druhé za své přítomnosti při pořizování závěti budou svědci podrobně seznámeni s majetkovou situací testujícího, což u vzdálených osob není obvykle žádoucí. Proto je nutné, aby nevidomý člověk měl možnost výběru mezi testováním formou soukromé listiny, kdy jsou žádaná opatření na místě a záleží jen na něm, zda je dokáže naplnit a mezi testováním formou veřejné listiny, kdy důvěra ve formální správnost úkonu je přenesena na osobu notáře.</p> <p>Požaduji proto § 1537 upravit následovně:</p> <p>„Zůstavitel může projevit poslední vůli ve veřejné listině.</p>	<p>2015:</p> <p>Při projednání konstatováno, že rozpor trvá.</p>
---	---

	Pořizuje-li závěť v této formě osoba nevidomá nebo osoba se smyslovým postižením, která nemůže číst nebo psát, použije se § 563 obdobně.“	
	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K § 2301 občanského zákoníku</p> <p>Současná právní úprava může vést k různým nepříznivým dopadům, která činí z rodin osob se zdravotním postižením po smrti uživatele bytu bezdomovce. Toto ustanovení občanského zákoníku je v příkrém rozporu se zásadou ochrany dobrých mravů v právních vztazích, kterou má tento zákon zachovávat především.</p> <p>Nerovnost rodinných příslušníků a pečujících osob v případě smrti nájemce bytu zvláštního určení oproti dopadům smrti nájemce v jiných případech, lze ilustrovat následujícím srovnáním.</p> <p>Zatímco ustanovení § 2279, občanského zákoníku stanoví, že:</p> <p><i>(1) Zemře-li nájemce a nejde-li o společný nájem bytu, přejde nájem na člena nájemcovy domácnosti, který v bytě žil ke dni smrti nájemce a nemá vlastní byt. Je-li touto osobou někdo jiný než nájemcův manžel, partner, rodič, sourozenec, zeť, snacha, dítě nebo vnuk, přejde na ni nájem, jen pokud pronajímatel souhlasil s přechodem nájmu na tuto osobu.</i></p> <p><i>(2) Nájem bytu po jeho přechodu podle odstavce 1 skončí nejpozději uplynutím dvou let ode dne, kdy nájem přešel. To neplatí v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, dosáhla ke dni přechodu nájmu věku sedmdesáti let. Stejně tak to neplatí v případě, že osoba, na kterou nájem přešel, nedosáhla ke dni přechodu nájmu věku osmnácti let; v</i></p>	<p>Neakceptováno, charakter připomínky po projednání změněn na doporučující.</p> <p>Podobně jako u bytového spoluvlastnictví je úprava nájmu širší otázkou, která vyžaduje ucelené uchopení. Z tohoto důvodu považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu. Váš podnět v tomto smyslu předložíme k dalšímu zvážení.</p> <p>KML: „S NAVRŽENÝM VYPOŘÁDÁNÍM SOUHLASÍME“</p>

	<p><i>tomto případě skončí nájem nejpozději dnem, kdy tato osoba dosáhne věku dvaceti let, pokud se pronajímatel s nájemcem nedohodnou jinak.</i></p> <p><i>(3) Splňuje-li více členů nájemcovy domácnosti podmínky pro přechod nájmu, přejdou práva a povinnosti z nájmu na všechny společně a nerozdílně.</i></p> <p><i>(4) Každá osoba splňující podmínky pro přechod nájmu může do jednoho měsíce od smrti nájemce písemně oznámit pronajímateli, že v nájmu nehodlá pokračovat; dnem dojití oznámení pronajímateli její nájem zaniká.“</i></p> <p>tak pokud jde o byty zvláštního určení, pak § 2301 stanoví, že:</p> <p><i>(1) Ustanovení § 2279 se u bytu zvláštního určení nepoužije. Zemře-li nájemce, nájem bytu zvláštního určení skončí a pronajímatel vyzve osoby, které bydlely v bytě společně s nájemcem, aby byt vyklidily nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy výzvu obdrží; nejsou-li v bytě takové osoby, pronajímatel vyzve obdobně nájemcovy dědice.</i></p> <p>Přístup občanského zákoníku k rodinným příslušníkům těžce postižených osob, pečujícím o ně je neospravedlnitelný. Zákon nezohledňuje ani společensky nikterak neoceňuje ohromný význam péče o tyto osoby v rodině, která spoří ze státních prostředků denně velké finanční částky ze sociálních zdrojů i ze zdravotního pojištění. Naopak pečující rodinné příslušníky tímto ustanovením ještě více diskriminuje a odsouvá je až na samé ekonomické dno. Je nutné vzít v úvahu, že pečující osoby mají jen velmi malé příjmy, neboť žijí často pouze z příspěvku na péči o blízkou osobu se zdravotním postižením, protože samotná péče je časově natolik vytíží, že jakákoliv jiná práce, jako zdroj dalšího příjmu, pro ně již</p>	
--	---	--

	<p>není možná. Smrtí člověka, o kterého pečovaly, o tento příjem přijdou. Vzhledem k věku a nedostatku praxe pak velmi těžko shánějí práci. Minimální je u nich rovněž výše úspor. A v této situaci je současně platné znění občanského zákoníku připraví i o bydlení a připraví tak pro ně zcela neřešitelný problém.</p> <p>Požadují proto § 2301 upravit následovně:</p> <p style="text-align: center;">§ 2301</p> <p>(1) Jestliže byt zvláštního určení po smrti nájemce nebo po rozvodu jeho manželství užívají dále manžel, bývalý manžel nebo osoby uvedené v § 22 odst. 1, které v bytě žily ke dni smrti, či rozvodu nájemce, který z bytu odešel, a nemají vlastní byt, jsou povinny se z bytu vystěhovat do 3 měsíců ode dne, kdy jim bude nabídnuta adekvátní bytová náhrada ve srovnatelné kvalitě a velikosti odvozené od počtu těchto členů nájemcovy domácnosti.</p> <p>(2) Pokud byt zvláštního určení užívá po smrti nájemce osoba se zdravotním postižením, nebo osoba, která dovršila 70 let věku, přechází nájem na tuto osobu.“</p>	
	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>K obecné části důvodové zprávy – zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách a zhodnocení souladu ve vztahu k zákazu diskriminace</p> <p>Podle čl. 9 odst. 2. písm. f) Legislativních pravidel vlády má důvodová zpráva obsahovat zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, způsobem stanoveným v čl. 4 odst. 4. Vždy se tedy „samostatně posuzuje slučitelnost</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Důvodová zpráva bude v daném ohledu doplněna.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Není zřejmé, jakým způsobem.</p> <p>Doplnění MSp ve vztahu k důvodové zprávě:</p>

<p><i>navrhovaného řešení s mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, zvláště pak s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a jejími protokoly, jakož i s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva a právními názory mezinárodních orgánů zřízených ke kontrole plnění závazků vyplývajících z takových smluv, které se k dané oblasti vztahují; přitom provede shrnutí relevantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva a podrobně vysvětlí a odůvodní, zda je navrhované řešení s těmito smlouvami slučitelné.”</i></p> <p>Rovněž tak dle čl. 9 odst. 2 písm. a) a b) Legislativních pravidel vlády musí obecná část důvodové zprávy obsahovat zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a také dopady navrhované úpravy ve vztahu k zákazu diskriminace. To vše v rozsahu čl. 4 odst. 1 písm. f) Legislativních pravidel vlády, zhodnocení tedy musí obsahovat „vysvětlení příčin případných rozdílů, očekávaných dopadů nebo očekávaného vývoje, s využitím statistických a jiných údajů, jsou-li tyto údaje k dispozici“.</p> <p>V návrhu však nejsou rozebrány žádné z těchto aspektů.</p> <p>Požaduji proto uvést návrh do souladu s Legislativními pravidly vlády a doplnit jej.</p>	<p>Zhodnocení souladu návrhu s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právem Evropským právem</p> <p>Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.</p> <p>Návrh zákona je slučitelný s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána. Jedná se o následující mezinárodní smlouvy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 138/1973 (č. 24/2008 Sb. m. s.), která mj. stanoví minimální věk pro vstup do zaměstnání či výkon práce (navrhované znění § 35 občanského zákoníku je plně v souladu), • Úmluva o právech osob se zdravotním postižením (č. 10/2010 Sb. m. s.), zejména čl. 12 – navrhované znění nic nemění na základní koncepci omezování svéprávnosti; toliko dochází k prodloužení lhůty, ve které je soud povinen opatření přezkoumat a ke zjednodušení takového řízení (navrhované znění § 59 občanského zákoníku a § 38 zákona o zvláštních řízeních soudních). <p>Návrh zákona je plně slučitelný s Úmluvou o ochraně základních lidských práv a svobod, včetně všech jejích dodatkových protokolů (č. 209/1992 Sb. m. s.). Zejména byla posuzována slučitelnost s čl. 14 týkajícího se zákazu diskriminace.</p>
--	---

		<p>Návrh zákona neimplementuje právo Evropské unie a ani s ním není v rozporu. V návrhu jsou zohledněny tyto dokumenty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • směrnice Rady 94/33/ES o ochraně mladistvých zaměstnanců (navrhované znění § 35 občanského zákoníku), • návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady COM (2013) 45 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu (navrhovaná úprava evidence svěřenských fondů).
	<p>Ke zhodnocení korupčních rizik</p> <p>Zhodnocení korupčních rizik představuje důležitý preventivní nástroj vládního boje s korupcí, a proto je nutné, aby předkladatel návrhu zákona důsledněji zvážil možná korupční rizika v souladu s Metodikou hodnocení korupčních rizik (CIA) dostupnou na http://www.korupce.cz/cz/protikorupcni-temata/cia/cia-115011/. Rovněž je nutné doplnit zdůvodnění, proč navrhovaná úprava nepředpokládá žádná korupční rizika. Osoba odpovědná za vypořádání připomínky za Oddělení boje s korupcí je Mgr. Eva Kyzourová, tel: 224 002 586, e-mail: kyzourova.eva@vlada.cz</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Důvodová zpráva bude v daném ohledu doplněna.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Není zřejmé, jakým způsobem.</p> <p>KML schválil zaslané doplnění důvodové zprávy dne 3. 2. 2015.</p>
	<p>Nad rámec navrhovaných změn:</p> <p>K § 54 občanského zákoníku</p> <p>K zániku zastoupení členem domácnosti mj. postačí, pokud zastoupený odmítne, aby ho zástupce dále zastupovat, přičemž k odmítnutí postačí schopnost projevit přání. Není však zřejmé, jak se o tomto projevu vůle dozví třetí strana</p>	<p>Neakceptováno, charakter připomínky po projednání změněn na doporučující.</p> <p>Domníváme se, že je třeba aplikovat obecná ustanovení občanského zákoníku o zastoupení. Konkrétně tedy ustanovení o právních následcích jednání zástupce po zániku zastoupení.</p>

	<p>a jak budou hájena práva zastoupeného (i zástupce), pokud bude zástupce nadále jednat, nicméně nebudou existovat relevantní důkazy o tom, že zastoupení zaniklo.</p> <p>Navrhujeme proto, s ohledem na právní jistotu všech zúčastněných stran, ukončení zastoupení členem domácnosti zformalizovat.</p>	<p>Podnět bude přesto učiněn součástí podkladovým materiálů v rámci další fáze novelizace občanského zákoníku.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>S vypořádáním nesouhlasíme, neboť vysvětlení nereaguje na naši připomínku.</p> <p>Účelem akutní novely NOZ měla být reakce na praktické problémy a nedostatky úpravy. Naše připomínka v tomto smyslu definovala problém a navrhla jednoduché řešení (byť jsme si vědomi toho, že nelze vyhovět všem připomínkám nad rámec novely) a z odpovědi Ministerstva nevyplývá, že by s naším tvrzením nesouhlasilo.</p>
	<p>Nad rámec navrhovaných změn:</p> <p>K § 468 občanského zákoníku</p> <p>Smrtí opatrovníka nebo jeho odvoláním opatrovnictví nezaniká, a dokud soud nejmenuje opatrovanci opatrovníka nového, přechází opatrovnictví na veřejného opatrovníka podle jiného zákona.</p> <p>Protože však dosud není obligatorně stanovena povinnost soudu oznámit přechod opatrovnictví veřejnému opatrovníkovi, může se tento se o své povinnosti zastupovat opatrovnance dozvědět se značným zpožděním, což je v rozporu s ochranou práv opatrovnance. Navrhujeme proto doplnit ustanovení o informační povinnosti soudu o přechodu opatrovnictví.</p>	<p>Neakceptováno, charakter připomínky po projednání změn na doporučující.</p> <p>Tuto problematiku by měl řešit zákon o veřejném opatrovnictví, který je v současné době připravován.</p> <p>Replika KML ze dne 23. 1. 2015:</p> <p>Zákon o veřejném opatrovnictví tak, jak je koncipován dle Plánu legislativních prací na rok 2015, by se měl zabývat toliko veřejným opatrovnictvím (což považujeme za nedostatečné) a měl by se tak omezit pouze na otázku financování veřejného opatrovnictví, otázku přenosu agendy mezi obcemi a otázku kvalifikačním předpokladů zaměstnanců obce. Pokud však Ministerstvo potvrzuje, že nový opatrovníkový zákon bude zasahovat i do jiných</p>

		oblastí a jeho součástí bude i novelizace ustanovení NOZ, pak s vypořádáním připomínky souhlasíme.
--	--	--

V Praze dne 5. června 2017

Vypracoval: Mgr. Jakub Sosna

Podpis: